

NORSKE statsstødde

Folke-
bok-
samlin-
=ger

Denne bok tilhører:

SVOLVÆR
FOLKEBIBLIOTEK

Svolvær Folkebibliotek.

1. Utlånstiden er 4 uker. Etter forfall betales 10 øre pr. uke pr. bok.
2. Skade på boken erstattes av låntakeren.
3. Ukjente folk må stille garanti eller deponere 20 kroner hos bibliotekaren.
4. Fremlån er forbudt!
5. Anbefal Folkebiblioteket til Deres venner og kjente.

Styret.

SOPHIE KLOERSS

PAA NERVEKLINIKKEN

Duobær Folkebibliotek

GYLDENDAL NORSK FORLAG

17929/57

Quotvar Folkebibliotek

PAA NERVEKLINIKKEN

~~Svolvær Folkebibliotek~~

SOPHIE KLOERSS

PAA NERVEKLINIKKEN

ROMAN

OVERSAT AV
KATHRINE LIE

 Nasjonalbiblioteket
Depotbiblioteket

VÅGÅN BIBLIOTEK
Svolvær

GYLDENDAL NORSK FORLAG

OSLO MCMXXVIII

PRINTED IN NORWAY
EKSPRETRYKKERIET, OSLO

mag

Aet 1

VÅGAN BIBLIOTEK
Svolvær

FØRSTE KAPITEL

I Margarethehjemmets store hall lød gongongen. De dype toner gjenlød i hele den utstrakte bygning og straks efter hørtes hurtige skridt fra alle husets kanter. Døre sloges i, man løp i trapper og gange, unge stemmer klang som fuglekvidder.

Klokken var seks. Om en halv time begyndte arbeidet. Frokosten ventet paa spisesalens lange borde og klirren av kopper fortalte at maaltidet alt var begyndt.

To trapper op i et gavlværelse med blomstrede tapeter, hvite senge, vaskestoler og skaper, sat Erika von Plessen paa sengekanten og kjemmet sit lange brune haar. En solstraale spillet om de bare ben paa det blanke gulv. Hun lot haanden med kammen falde og betragtet solskinnnet. Hun hadde noget stille drømmende ved sig som gjenspeilet sig i alt, hvad hun foretok sig.

Hvor deilig solskinnnet varmet. Ganske som en øm varm morshaand. Det var godt ialfald at bli kjærtegnet av solen, naar ingen andre hverken hadde tid eller lyst til at være god mot en. Døren blev aapnet. Hendes værelseskammerat, som netop hadde faat en veninde i sideværelset ut av sengen, kikket ind.

«Skyndt dig! Din oversøster er alt nede. Kommer du bare et minut for sent, vet du, hvordan det gaar.»

«Jeg har da altid møtt frem i rette tid.»

«Jamen du faar aldrig drukket kaffen din ordentlig.»

«Pyt, det sølet!»

Den anden var alt ute igjen og lukket døren og man hørte hendes hurtige rappe trin nedover trappen.

Erika grep om haaret, snodde det rundt haanden og satte det op i en løs knute og stak fire egte skildpaddenaaler — rester fra svunden herlighet — ind i knuten. Hun rev paa sig den blaa hvite kjole, det hvite søsterforklæde — og var alt borte ved døren, da hendes blik faldt paa den hvite lille lue. Tænk om hun nu hadde glempt den! Det hellige symbol! Hvad hadde ikke hendes forrige oversøster sagt, engang hun talte til de unge elever? Heller uten linnet end uten kappe! Uttrykket var blit et bevinget ord over hele Neunbeker sykehus.

Kappen kom paa skjæve. Naalen rak ikke igjennem det tykke haar. Og igjen kom hun til at tænke paa noget, som en diakonisse hadde sagt til hende, da hun hørte, hvilket kald denne unge forvænte pike hadde tænkt at gaa ind i. «Hvem vet, om De orker holde ut. Pas paa kappen. Hvis De ikke faar den til at sitte fast, da blir De ikke længe i Deres arbeide.»

«Sier man det?»

«Ja det sies her hos os. Om man sier det derborte, vet jeg ikke, men De er ialfald mindre bundet som sykepleierske end som diakonisse og ungdommen nutildags holder frem for alt paa sin frihet.»

For anden gang lød gongongen. Kvarter paa syv. Erika fløi nedover trappen. Hendes ranke skikkelse, som var blit smidig gjennem sporten, svævet formelig som en fjær nedover trappetrinnene. Drømmen var forbi, den klare vaakne dag kaldte paa hende.

Nede i hallen samlet alt de sig, som skulde bort i sykehusets længst bortliggende avdelinger. Hundrede unge livskraftige menneskebarn, alle med klare træk, sunde lemmer lysende av sirlighet og nethet. Alle var klædt i de samme blaa hvite kjoler, de glatte forklær, som skinnet hvit, de sirlige kapper paa de blonde brune og sorte hoder.

Margret Trummer, som delte værelse med Erika, an-

slog en tone paa flygelet, hænderne gled søkende over tasterne — og saa steg en jubelsang frem:

Lover den Herre den mægtige konge med ære.

Lov ham min sjæl og lad det din forlystelse være.

Stem op en sang, salter og harpe gi klang,

syng for Gud Herren den kjære!

Det var ikke skik at begynde dagen med en morgensang, men denne dag, som var saa fuld av lys og sol, denne dag, da rosene duftet igjennem de aapne vinduer, denne av duft og lys fyldte morgen, fordret formelig en lovprisning.

Da de første toner steg op fra flygelet, faldt alle de unge stemmer med i sangen. Hele den store hal blev fuld av de hellige toner og trængte ut i den blaa luft, slog som en bølge av livsglæde mot de omliggende bygninger og fyldte ganger og saler, lød helt ind i den store fødselssal, hvor liv og død stredes om en blivende mor og en mot livet kjæpende ung sjæl. Den gamle søster, som hadde set saa megen elendighet, men ogsaa været vidne til at denne løste sig ut i jubel, bøiet sig over den jamrende:

«Hører De, hvordan vore unge barn synger derover? Vær taalmodig endnu en stund og De vil ogsaa stemme med i Deres hjerte.»

«Aa nei, søster! Søster — — angsten — — og saa er kanskje det hele forgjæves. Fire gange før og altid dødfødt.»

«Tænk nu ikke paa de døde, men paa det, som skal leve. Haab endnu engang, forsøk at føle med i den herlige gamle sang.»

«Lover den Herre, som alting saa herlig regjerer.

Han som dig løfter, som ørnen paa vinger og bærer.

Lader dig faa, mer end du kunde forstaa,

bedre end hjertet begjærer.»

Den syke aandet dypt ut. En sidste anspændelse, et vildt skrik og — da klang der en stemme som lød i livet for første gang, bitte smaa arme og ben sprellet, søsteren lo og ropte: «Nu, hvad tror De, jeg har her? En gut? eller en pike?»

Men den unge mor svarte med et jubelrop: «Den skriker, den skriker — den lever!»

«Ja og det er en prægtig gut.»

Doktoren kom ind og den lykkelige mor hvisket med taarer i øinene: «Hr. doktor, hr. doktor, jeg har et barn, et levende barn.»

«Hvorfor skulde De ikke faa det?»

«For Dem er det ikke noget rart her, hvor der daglig fødes saa mange barn. Men for mig, for mig —»

Og ordene fra den gamle sang tonet i hende.

«Lader dig faa, mer end du kunde forstaa, bedre end hjertet begjærer.»

Midt i jubelsangen, midt i sol og sang og søt blomsterduft var hendes barn født. — —

De unge endnu uuddannede søstre — det var faa av dem, som var begyndt i modnere aar, strømmet ut av Margarethehjemmet og ind i sykehusets forskjellige trapper og afdelinger, indtil de sidste forsvandt ind i de fjerntliggende pavilloner og kjøkkenafdelinger.

Mellem alle de røde murstensbygninger stod roser og utsendte sin blomsterduft. Millioner av bier og andre insekter drak sig mæt paa honning, som moder natur med overdaadig haand strødde ut. «Ta det, drik dere mætte, berus dere, nyd livet den lange sommerdag. Kanske allerede inat bryter uveiret løs, kanskje allerede i nat feier hagelskuren de smaa liv ned i søle og smuds. Nyd dagen! Nyd dagen!»

Erika von Plessen hørte insekternes summen og fornam den bløte undertone i denne herlige sommermorgen. Hun var vant til at se livet fra sit eget hemmelige synspunkt, se menneskene vandre ensomme eller to og to sammen paa livets stille og vakre veie. For hun stammet fra et adelshjem og bak de taarne, hvor hendes vugge hadde staat, dannet skogen sine granhaller og vinden lekte imellem de slanke stammer.

Rik hadde hendes ungdom været, ti hendes mor og søskende hadde været mennesker fylt av livsglæde, og faren hadde været en frisk sund mand.

«I vor familie blir ingen under 80 aar gammel,»

pleiet han si. Da kom krigen og han, som gik med som kompanifører, hadde nu i tre aar ligget i fransk jord.

Tiden hadde snud op og ned paa alle værdier og gjort den fattig, som trodde, han hadde været velhavende. Hvad betydde vel nu en formue, som engang hadde været anset for misundelsesværdig. Kunde den bare række saa langt at de unge brødre kunde faa en utdanneelse, den syke søster et underhold og skaffe moren en nødsskilling ved siden av den knappe pension, da hadde den strakt sig længer, end man kunde vente i disse vanskelige tider.

For hende var der kun en vei at gaa, den som saa mange andre unge piker av god familie nu var nødt til at slaa ind paa, nemlig at spise naadsens brød blandt fremmede folk. Og da hun visste fra sine kusiner, hvad det vilde si at ta ut som selskapsdame eller barnefrøken, saa valgte hun den beskednere levevei som søster i det røde kors og meldte sig der som sykepleierske.

Hun hadde ikke angret det hitindtil. De tre første maaneder, under hvilke hun endnu hadde kunnet trække sig tilbake, var forbi. Hun hade levet sig ind i sit nye kald og følte sig tilfreds i det. Naturligvis var der meget, som ikke altid var saa let at komme over, man maatte vænne sit forfinede væsen til mangt et motbydelig syn og ekkel lukt, til skiddenfærdighet og saar, man maatte lære sig til at holde sine nerver i saa stramme tøyler at man ikke ga efter nogen gang og som belønning vinket efter endt arbeide det lille værelse, som man delte med en anden, der hadde man ro og der kunde ingen skjændende husmor forstyrre freden.

Erika gik over kjøreveien og ind i nerveklinikken. Døren knirket og uvilkaarlig gik den unge søster stille som vilde hun lære døren at her maatte alle være rolige.

Nattevagten kom mot hende fra salen.

«Er oversøsteren alt derinde?»

«Nei, hun ligger endnu. Hun maatte op i nat tre gange. Blumenberg var igjen svært urolig og fru Meer

fik atter et kolikanfald. Slegtningerne hadde igaar hemmelig stukket et eller andet til hende.»

Søster Paula kom ut fra søstrenes forsamlingsværelse.

«Er barnet her? Er det ikke et himmelsk veir?»

«Uf det er avskyelig at vi maa være indendørs idag. Netop nu da jeg hørte døren knirke — —»

«Bare vent, selv om De hadde været pleierske for nerveavdelingen i 30 aar, vil De ogsaa knirke. Jeg vil det aldeles sikkert.»

Søster Erika kastet et blik paa døren til venstre. «Den er jo laast?»

«Oversøster har sat det igjennem hos professoren. Det er, fordi den høie dame skal ha fuldstændig ro.»

De gik sammen ind i salen. Erika spurte halvhøit: «Er det endnu en hemmelighet, hvem fru von Köllen egentlig er?»

«Er og blir. Oversøsteren og doktor Merker vet det, men deres mund er lukket med syv segl.»

Søster Paula traadte hen til salens lange midtbord og tok en haandfuld termometere fra en høi glaskrukke og begyndte at fordele dem ved de forskjellige senge. En gammel sint og slem frøken saa ergerlig op, da søsteren vilde stikke termometeret under hendes arm.

«Kan jeg ikke faa være i fred om morgenen. Jeg har sagt Dem utallige gange at jeg har ingen feber. Ikke engang paa morgenkvisten er her fred at faa.»

«Da maa De ikke komme hit til os. Her maa man finde sig i reglementet.»

Uten at høre paa den gamles protester gik hun videre. «Har De sovet godt, fru Brauns?»

Under et brus av hvit haar saaes et rynket ansigt med en let rødlig farvet næse og to blaa forglemmigeiøine.

«Naa sovet? Kan De sove, naar fru Meier hyler hele natten og Blumenberg holder spetakkel, fordi hendes Edvard skal komme netop klokken 2 og føre hende til alteret? Og fru Peters har igjen snorket, nei da var min gamle det rene spædbarn mot hende.»

Søster Paula hørte ikke paa hende, hun var alt 3 senge længer fremme.

Frøken Blumenberg laa i dyp søvn, morfinen virket endnu. Hendes længsel og kjærlighets sorg var gaat over i den dypeste bevisstløshet. For en kort tid hadde hun glemt den sorg, som hadde forstyrret hendes sind og nerver og bragt hende hit. Seng efter seng var optat. Paa begge av salens langsider stod der tyve og i midten, hvor de brede borde med glasskaperne for instrumenter og mediciner stod, var der skjøvet ind en barneseng, hvorfra der stak et fornøiet barnefjæs frem.

«Har du alt vasket dig lille Linken?»

«Ja, søster Paula.»

«Ogsaa greiet haaret?»

«Ja, søster Paula. Søster Martha har gjort det.»

«Det ser ikke saan ut. Har du alt været oppe i det med fingrene?»

En forlegen latter hørtes. «Ja, søster Paula, det stak saa.»

«Da maa vi klippe det av i aften.»

Linkens ansigt blev langt. «Altsammen?»

«Hvis du gjerne vil det, kan vi godt la en tust staa igjen oppe paa hodet, saa dyrene faar et sidste tilflugssted.»

Man hørte latter fra de nærmeste senge og Linken lo fornøiet med. Hun var ikke nærtagende. Under oppvæksten i grøntkjældereren hadde hun tidlig lært at finde sig i litt av hvert baade av den sinte mor og av faren, som ved hver anledning sa til hende at han slet ikke var hendes far og at hun egentlig inget ret hadde hverken til mat, klær eller underhold. Hun syntes, hun hadde det godt her paa klinikken, hvor brødrene hverken kunde slaa eller klype hende og hvor hun kunde spise sig mæt hver eneste dag. Søster Paula var nok litt haardhendt og Linken skar forfærdelige grimaser, naar søsteren kjæmmet hende, men desto snildere var den nye søster, som bare hadde været der et par dage, den pene tynde søster med de venlige øinene. Linken var bare

ræd for oversøsteren, som aldrig lo og som altid snakket saa fast og klart, saa man hørte hende over hele salen.

Til at begynde med havde hun været svært ræd for professoren, som snakket saa fort og bestemt og saa saa skarpt paa hende, at hun helst vilde krype helt under teppet. Trækningerne om munden og krampen i arme ne var da ogsaa straks begyndt, da han saa paa hende, men han blev ikke længe og havde bare sagt til doktor Merker: «Efter beskrivelsen havde jeg tænkt mig det værre.» Han havde sagt noget som Linken ikke forstod, det havde vel været noget paa russisk og var saa gaat videre. Kun det ene ord «Veitsdans» havde hun forstaat. Det visste hun, hvad var. Det havde fattiglægen kaldt det, naar hun maatte skjære ansigter og hverken kunde holde armer eller ben i ro. Faren havde truet hende med juling, men da var skjælvingen blit endnu værre.

Her var det ingen som skjændte og truet, bare søster Paula av og til sa: «Naa du stakkars Linken, agerer du igjen sprællemænd.»

Søster Paula hadde fundet paa at bade hende i koldt vand og det likte hun ikke. Hver morgen og aften og det var vemmelig. Mor holdt slet ikke paa dette med vandet. Hun så at det blev saa vanskelig med alle de haandklær, som skulde til og hun eide desuten ikke flere. Mor var forresten kjed av alt, av mand og barn og hele verden.

Linken saa efter søster Paula, som netop gik ut av salen. Nu gik søster ind i eneværelset. Det var altid noget mystisk ved det værelset, enten var det bare de fine, som kom dit eller de, som var svært syke. Hvis nogen maatte dø og et slikt værelse var ledig, da rullet man sengen ut av salen og ind i et saant værelse. Saa fik da de simple ogsaa engang noget, som de fine pleide at ha til hverdags.

Salens store glasdøre stod som vanlig vidaapne. Man saa forstuen med dens blomsterbord og til høire og venstre dørene ind til søsterværelserne og de sykes enkelt rum. Det maatte være ordentlig morsomt at faa kikke

ind i dem engang. Især i det første. Barnet hadde forlængst oppfattet at der maatte være noget særlig rart med den damen, som nu hadde ligget der i otte dage. Fru Brick, som hadde krampeanfald og frøken Liebesam, som var lam i benene, hvasket hver aften om dette. Noget skulde det være, men ingen visste besked. Frøken Liebesam, som var svært romantisk anlagt og kunde takke sin altfor store trang til kjærlighet at hun laa der, hun laa, mente at det mindst maatte være en kino-prinsesse. Men fru Brick, som gjerne vilde ha noget at si paa andre — hendes eget liv var nemlig ikke helt pletfrit — hun sa: «Kino! For noget tøv! En som alt har graat haar! Nei det er nok en av professorens gamle kjærester. Vi er alle mennesker.»

Det altfor tidlig utviklede lille barn ønsket inderlig selv engang at faa se den meget omtalte dame, saa vilde hun hurtig komme paa det rene med, om det var en av filmsprinsesserne eller en av den anden sorten.

Søster Paula var allerede gaat ind i værelset. Det var et tofags rum utstyret med kun de aller nødvendige møbler. I hjørnet ved døren stod en jernseng, ved vinduet bak en skjerm en anden. Den første seng var tom, men saa man nærmere paa den, opdaget man snart at det var ingen øvet person, som hadde redd den. Søster Paula la merke til det med et misbilligende blik.

Sengens eierinde, en liten tarvelig dame med et graa-net Titushode og mørke øine bak mægtige hornbriller, sat ved vinduet og sydde paa en kjole. Hun synes ikke at være flinkere til at sy end til at rede senger. Da hun saa søsters blik fare hen over sengen, rykket hun urolig frem og tilbake paa stolen.

Hun hadde hele sit liv været et uselvstændig menneske, den gode Antonie von Spath. Som forelæseske ved fyrstinde von Heeringens hof hadde det ikke lykkedes hende at opnaa tilstrækkelig selvfølelse, dertil var hun blit trængt altfor meget i skyggen av alle straalende fremtoninger ved hoffet. Hun hadde aldrig set ungdommelig ut, selv Titushodet hadde ikke kunnet hjelpe her. Baade i det ydre og det indre var hun forsømt fra natu-

rens side. Men hun mindet om en liten ydmyg trofast hund som slikket den haand, som netop har jaget den bort.

«Fru von Köllen har hat en daarlig nat.» Hendes øine syntes ængstelig at tilføie: Du vil vel ikke vove at forstyrre hende nu?

Men bak skjærm Brettet hørtes nu en bløt altstemme: «Er det søster Paula? Jeg er vaaken søster.»

Søster Paula gik bak skjærmen. Hendes hurtige, skarpe blik, som hadde set saa misbilligende paa sengen, saa straks det medtatte uttrykk i patientens ansigt. Hverken det slappe træk om munden, heller ikke de nervøse trækninger i øienkrokene undgik hende, men hun lot som ingenting. Hun følte ingen kjærlighet til sit kald, det var hende mere om at gjøre at faa vite, hvem denne store fornemme dame med de aristokratiske ansigtstræk og det tidlig graanede haar var, og hvilken hændelse det var, som hadde ført hende hit til klinikken, end det var hende magtpaaliggende at hindre hendes lidelser.

«Skal De maale mig, søster. Værsaa god.»

Termometret blev lagt i armhulingen og søster Paula beundret som ellers hver morgen undertøiets finhet og de kostbare kniplinger og tænkte: «Hvis jeg hadde raad til slikt, laa jeg ikke her paa klinikken, men paa et privat sykehus. Har hun mistet sin formue eller er det et av professorens indfald?»

Idet hun tænkte dette, gik hun tilbake ind i salen, men glemte snart det hele ved lyden av en meget rolig og meget klar stemme som sa: «Søster Erika, De maa engang for alle sørge for, at Magdalene hver morgen saa snart som mulig blir badet.»

Herregud klokken var bare et kvarter paa syv og oversøsteren var tiltrods for den urolige nat alt paa pletten.

«Anna», fortsatte den rolige stemme, «De kan hjelpe søster Erika.»

En hjælpesøster i hvit ærmeforklæde og en liten kappe, men uten den blaahvite søsterdragt, skjøv allerede rullesengen frem, slog den sykes overbredsel til-

bake og hyllet den lamme ind i lakenet — en avskyelig lugt fik de nærmest liggende til at rynke paa næsen — og saa løftet pleiersken og søsteren med et sikkert grep den stakkars unge skabning over paa rullesengen, og lydløst rullet de sengen forbi de andre leier og ind i badeværelset. Den gamle grinete frøken, som holdt paa at lure et stykke leverpølse ut av en blikæske, rynket forarget paa næsen.

«Og slikt skal man ligge paa værelse med. Kan jeg ikke bli flyttet ind i et enkeltværelse? Det gjør ikke min bror noget, om han maa betale det. Hjemme har vi ti værelser og her maa jeg ligge paa fællessalen.»

«Ha ha!» lo fru Brauns. «De med Deres enkeltværelse. Hvad vil De der? De holdt ikke ut ikke at kunne rope paa nogen.»

«Jeg kan jo ringe.»

«Det gaar ikke, min bedste. De er nok saa slue her, at de nervesyke ingen klokke har. De vilde vel ringe hele dagen.»

Den anden svarte ikke. Hun ærgret sig bestandig over sin naboerskes gode humør. Hun ærgret sig overheadet over at folk tok livet humoristisk. Fordi hun gjorde livet vanskelig for sig selv og andre, forlangte hun ogsaa at hendes lidelsesfæller skulde være misfornøiet. Man kunde ikke skaffe hende en større ærgrelse end at lægge hende ved siden av den gamle fru Brauns, som var blit lam ved et slagtilfælde og som bar sin lidelse med saa godt humør. Fra toilettet, hvis dør laa like overfor badeværelset, kom en kone med koster og spand. Hun skyndte sig, fordi hun alt klokken 11 skulde være i en ny post.

«Fru Müller! Fru Müller!»

«God morgen, frøken Grobert.» Konen vilde videre.

«Hør her fru Müller, gi mig lommestørklædet mit. Det maa være faldt ned.»

«Huf —,» arbeidet ventet. «Jeg ser ikke noget.»

«Er det ikke der?» Hun heiste sig besværlig op og kikket over sengen. «Da har nogen tat det fra mig.»

«Aa hvem skulde vel ta Deres lommestørklæde?»

«Fru Müller, fru Müller — nu flyr det fruentimmer sin vei — søster Paula, søster Paula!» Men søster Paula saa sig ikke engang om.

«Hun hører ikke,» sa fru Brauns fornøiet.

«Anna pleierske!»

«Hun er i badeværelset.»

«Oversøster! Hør her oversøster!» Stemmen lød som et rasende barns.

«Rop De bare paa hende, saa faar De nok.»

Oversøsteren, som stod borte ved glasskapet og ordnet instrumenterne, hadde allikevel hørt ropet.

«Hvad er det, frøken Grobert?»

«Huf jeg ligger saa ondt. Æsken falder ned og en eller anden har tat mit lommestørklæ —»

«Hvad for et lommestørklæ?»

«Mit nye lommestørklæ!»

«Det ligger jo her under blikæsken.»

Uten at takke grep hun lommestørklædet: «Intet menneske hører paa mig, gamle stakkar.»

Oversøsteren la med et eneste tak den gamle stakkaras krop tilrette. «Det er heller ingen, som maser slik som De, frøken Grobert. Saa nu ligger De igjen godt, men æsken sætter vi her.» Hun slog den igjen og satte den paa natbordets underste flate.

«Nei nei — der kan jeg jo ikke naa den søster?»

«De skal heller ikke naa den. De faar hver morgen Deres kaffe og brød og er De ikke fornøiet med det, kan De spise til anden frokost ogsaa. Med Deres daarlige fordøielse er det galt at spise saa meget.» Uten at vente paa svar gik hun.

Fru Brauns saa tilfreds efter hende. Ja oversøsteren lot sig ikke meget by. Men det var ogsaa nødvendig. Firti nervøse kvinder paa en fællessal foruten de i enkeltværelserne — se saa der begyndte sandelig Blumenberg paanyt!

Fire senge borte stak et gulhvidt ansigt op av puten. Det var en fire og tyve aars gammel pike med bustet sort haar og urolig speidende øine.

«Edvard, hvor er brevet? De har stjaalet brevet dit.»

Oversøsteren vendte sig, hendes staaiblaa øine saa bestemt paa den gale. «Lig rolig, frøken Blumenberg. Posten er ikke kommet endnu.»

«Jeg vil ha brevet. Dere gjemmer brevet for mig.»

«Nu lægger De Dem rolig ned, ellers maa vi atter gi Dem det kolde omslag.»

Det sorte hode dukket ned. En halvhøi jamren hørtes, men ingen la merke til den.

Oversøsteren vendte sig mot søster Paula, som maalte op mediciner. «De skal se, der blir ingen anden raad end at bringe Blumenberg til nr. 50.»

«Ja hun begynder jo at faa det ganske som Trebusch. — Skal Grobert idag igjen ha noget ind for maven?»

«Gi hende rikelig. Hun har alt spist istedetfor at ta det ind med tom mave. Vi kommer til at maatte ta matkassen hendes fra hende.»

«Da blir hun aldeles rasende.» Hun gik ind mellem sengene med medicinglassene.

Oversøsteren stod og saa ut over salen, rolig overlæggende som en feltherre mønstrer sine tropper. Hendes middelshøie skikkelse saa større ut, fordi hun holdt sig saa rank. Det lyse bølgede haar var kjemmet ret tilbake, saa hele den klare, aapne pande saaes og under de mørke bryn funklet de blaa øine.

Disse øine og de regelmæssige træk stak helt av fra den bløte mund — en egte kvindemund, som fortalte om ømhet og længsler. Men denne bløte mund hadde i mange aar — oversøsteren var begyndt i en tidlig alder — lært at holde sine ønsker for sig selv og beherske sig.

Det var ikke mange mennesker, som forstod at tyde dette kvindeansigt. Faa kjendte den sjæl, som skjulte sig bak det, de fleste ansaa hende for kold og haard. De syke vovet ikke at komme frem med sine ofte urimelige ønsker likeoverfor hende, de unge søstre var ræd hende, assistentlægerne næret en dyp respekt for hendes dygtighet og pligtopfyldelse — og i de timer, hvor de

turde tænke og føle rent menneskelig, foretrak de alle leende unge ansigter med klare øine.

Kanske var det bare professoren, som hadde hele klinikken under sig, som forstod hvor værdifuld dette menneske var, men han, som var saa overlæst med arbeide fra morgen til aften, hadde ikke tid til mere venlighet overfor denne sin trofaste hjælperske end nu og da et litet venlig ord og et opmuntrende slag paa skulderen.

Søster Hertha maatte gaa sin vei gjennom livet helt alene og hun gik den fast og sikkert.

Om de søvnløse nætter, naar sommeren sang og om de hviskende stemmer i parkens mørke gange snakket hun aldrig til nogen.

ANDET KAPITEL.

Det suste og bruste, rislet og plasket. I det ene badekar sat frøken Massius. Dampen steg op om hende i tykke skyer, for hun tok sig daglige morgenbad saa hedt, som hun paa mulig maate kunde taale det. En pludselig forkjølelse hadde lammet nerven i hendes venstre overarm og nu skulde den dumme nerve vækkes til nyt liv. Varme, elektricitet, massage var den nu i fire uker blit bearbeidet med, men desværre uten resultat.

Den unge pikes legeme saa blomstrende sundt ut, de velpleiede hænder og de skjære farver forraadte at hun var fra et velhavende hjem, men de noget haarde ansigtstræk ga en det indtryk at i det hjem stod ikke dannelse og penge like høit. Kanske vilde hendes fremtidige barn — der funklet en bred forlovelsesring paa hendes finger — opnaa at faa mere forfinede træk.

Smilende saa hun over til en ung brunhaaret pike med et bedaarende madonna-ansigt, som mindet om de billeder Defregger malte. Hun plasket omkring i det andet badekar, lot det iskolde vand fra kranen løpe nedover ryg og bryst og skuldre, saa disse blev aldeles gloende røde.

«Er De ikke ferdig snart lille Zimmer?»

«Jo straks.» Endnu tok hun en sidste overskylling, rystet sine slanke lemmer som en ung tilfreds hund og grep sit laken. Hun gned og froterte sin bløte barnehud til den brændte og hjælpesøster Hermine, som alt gjorde istand et nyt bad ængstelig ropte. «Men, frøken Zimmer, laknerne taaler det ikke!»

Lisi Zimmer trak paa sig sit natlinnet, grep lakenet og holdt det op mot lyset. «Hul i hul. Syr De sammen tre slike, saa faar De kanske et helt Hermine.»

«Det har vi ikke raad til. Oversøster stod aldeles fortvilet foran linnetskapet igaar, da jeg bad om rene lakener. Alt gaar istykker.»

«Ja,» ropte fru Kramer, som stod foran en av de fire indmurte vaskekummer — fru Kramer var klinikens seværdighet fordi hun var blit aldeles frisk av en ondartet hjernebetændelse og det hadde bare hendt en gang paa 25 aar. Hun glædet sig inderlig over dette under. «Ja,» ropte hun, «alt har en ende, men pølsen den har to. Men denne fortvilede tid later til ingen ende at ta. Hvad tror De frøken Bøhm?»

Frøken Bøhm svarte ikke. Høi og slank med det lange haar ned over ryggen stod hun der apatisk og stirret ret frem for sig.

«Frøken Bøhm,» ropte pleiersken Hermine, «skynd Dem nu litt. Jeg har vasket Dem for en time siden og der staar De endnu. Se nu til at komme Dem ut herfra og i seng. Om ti minutter er kaffen der.» Den unge pike snudde sig langsomt mot døren. Fru Kramer ropte til hende: «Men De lar jo Deres teppe ligge. I linnet faar ingen lov at komme ind i salen.»

«Frøken Bøhm, Deres teppe —,» de ropte alle til hende og frøken Zimmer grep uldteppet og slynget det om hende. «Saa nu kan De gaa.»

De lo alle av hende for her i badeværelset turde man opføre sig mere frit end inde i salen. Fru Kramer sa: «Det stakkars barn. Tænk om det var en av mine egne. Saa ung og pen og aldrig hverken snakker eller ler hun og er likegyldig over for alt.»

«Kanske hun ikke har noget at ta sig til,» mente frøken Zimmer, som syntes at alt arbejde var morsomt.

«Hvorfor skulde hun ikke ha noget at gjøre? Faren har en stor gaard.»

«Kanske lider hun av ulykkelig kjærlighet,» sa Anna Massius, idet hun dampende klatret ut av karret. Den unge pike, som var en lykkelig ung brud kunde ikke tænke sig at sorger kom av andet end ubesvaret kjærlighet.

«Spør hende,» foreslog pleiersken. «Jeg har spurt hende og da svarte hun ganske fornuftig.»

«Kan det ikke bli bedre med hende?»

«Forhaabentlig. For to aar siden hadde vi en lignende her. Hun var endnu værre. Tilslut opererte de hende og da blev hun ganske normal.»

«Operert? I hode?»

«Nei da frøken Zimmer, De er da for naiv. Hun led av en kvindesygdning.»

«Hvad er det for noget.»

«Naar De blir ti aar ældre, spør De ikke om det.» Hun dreiet vandkranen igjen og la et laken over karret og bandt det fast paa siderne.

«Nu kan de komme med Magdalene.»

I det samme gik døren op for rullesengen og paa den laa en ung pike i slutten av tyveaarene, men saa uttæret som en gammel kone. Huden strammet sig om tindingerne og om kindbenene, og læberne var saa tynnde at tænderne — sunde kraftige tænder — laa aldeles blottet. Anna Massius tok sit teppe hurtig om sig og skyndte sig ut av badeværelset og den lille Zimmer gjorde en lignende bevægelse som for ogsaa at komme ut hurtigst mulig. Men hun betænkte sig og behersket sig og medfølende gik hun bort til det stakkars væsen.

«Hvordan gaar det Magdalene?»

Over det uttærede ansigt gik det et smil.

«Tak godt. Jeg har sovet saa deilig.»

«Og ingen smerter?»

«Smerter? Nei ikke idag. Det er bare det at jeg

ikke kan gaa. Men doktoren sier at nu naar det blir varmt, blir det snart bedre. Det kommer av at jeg forkjølet mig under strykningen.»

«Sandsynligvis,» sa søster Erika, som i de faa dage hun hadde været ved klinikken, allerede var kommet ind i patienternes forskjellige lidelseshistorier, «nu blir det snart bedre, Magdalene. Varmen gjør undere og til høsten kan De komme hjem.» Hun viklet det tilsmudsete laken av det stakkars legeme, trak natkjolen av og løftet sammen med pleiersken den lamme over paa lakenet, som var utspændt over karret, grep svampen og tok fat paa sit barmhjertighetsverk.

Da de førte Magdalene tilbake ind i salen var over-søsteren og søster Paula alt i færd med at skjænke op kaffen og fordele brødet med marmelade.

Nogen patienter i anstaltens rød og hvit stripete klær — alle, rik som fattig, maatte bruke samme dragt — bar denne første frokost rundt om til sengene. Lisi Zimmer hjalp til og hvor hun kom hen, straalte ansigtene op og de gamle øine lyste. Tilslut gik hun med et fyldt bret ut av salen og ind i det andet separatværelse. Det var et litet tofags rum hvor der var plads til to senge, et bitte litet bord og to stole. Anna Massius' ansigt smilte mot hende fra den ene sengen.

«Aa jeg er saa sulten. Vær saa snild at sætte brettet her paa min seng. Slik ja, og sæt Dem nu der.» Litt besværlig gik det med at forsyne sig, fordi den venstre arm hang slap og tung ned. «Lille Zimmer, i skapet er der en papæske med smør og kavringer. Vær saa snild — saa ja, nu maa De forsyne Dem. Min mor bringer mere imorgen.»

«Maa De igjen ind paa nr. 8 og bli elektricitert?»

«Ja, idag vil professoren selv ta mig under behandling.»

«Gruer De?»

«Ja, han er streng.»

«Mot mig er han snild,» sa den lille. «Men jeg har jo bare været her i fem dage. Det blir kanskje værre siden.»

«Jeg har da fortalt Dem det. Jeg er bare her til undersøkelse.»

«Ja men De ser da saa frisk og sund ut og nervøs er De da heller ikke.»

«Det feiler mig heller ikke noget. Min mor er bare saa ængstelig. Og min tante har gjort hende ræd. Jeg tror professoren ler av dem. Men mor har snakket ham rundt —»

«Jamen hvad er det da?»

«Det er bare noget tøv. Da jeg var hos min onkel, gik jeg i guttedragt ute paa markerne og arbeidet med folkene og spiste med dem og drak øl —»

«Liker De saa godt øl da?»

«Nei, men under høiingen i varmen blir man tørst — det var da ogsaa bare landsøl.»

«Ja og hvad saa?»

«Det er bare det at jeg ikke bryr mig om pene klær at jeg gjerne vil klatre og turne og at da barnefrøkenen og jeg engang røkte piper, saa kom hun over os.» —

«Hvem?»

«Min mor.»

«Liker De at røke pipe? Cigaretter er da meget bedre end pipe — —»

«Vi gjorde det bare for moro. Min fætter — han var forvalter hos sin far — hadde stoppet dem saa fint til sig selv og saa vilde vi ærgre ham.»

«Ja, og —»

«Mor sa at barnefrøkenen, som jeg likte saa godt, hadde en daarlig indflydelse paa mig og at jeg ikke opførte mig som andre unge piker og at det var sykelig.»

Anna Massius saa forskrækket op. «Da er halvdel av alle unge piker sykelige.»

«Da vi var kommet hjem igjen fra onkel, snakket mor med tante Melitta. Ser De frøken Massius, tante Melitta er forfærdelig fin og fornem og hun sa at jeg altid hadde opført mig besynderlig og at mor burde gjøre noget ved det, mens det endnu var tid, man kunde aldrig vite, hvordan slikt utviklet sig.» Hun saa

fornøiet ut og bet tappert med de hvite tænder i et stykke landsbrød. «Ja og saa gik mor til professoren.»

«Hvad sa han?»

«Han spurte og grov om meget som jeg ikke forstod og saa sendte han mig hit. Og nu er jeg her da til undersøkelse.»

Frøken Massius betraktet sin værelseskamerat eftertænksomt. «Jeg skjønner ikke dette. Synes De det er kjedelig at være her?»

«Aa nei. De første 3 dage var det rædsomt, da jeg maatte ligge her og De var saa meget borte. Nu da jeg faar lov at gaa omkring, er det bedre. Professoren har sagt at jeg skal hjelpe til overalt og være litt snild mot de gamle bedstemødrene her.»

«Det var da ogsaa en fornøielse.»

«Den gamle fru Brauns er saa søt. Og de to andre paa den anden side — — den ene, som har ansigtsrosen, hun med den hvite maske — vet De at da jeg første gang saa hende, blev jeg ganske ræd.»

«Pas Dem. Rosen smitter.»

«Jeg er kjernesund, saa jeg er ikke ræd.» Hun strakte sine hvite slanke arme, som var brunet av solen, i veiret. «Jeg har aldrig været syk.»

«Og allikevel er De i et sykehus.»

«Ja. Far vilde ha sagt: Skjæbnen spiller en ofte et puds.»

«Hvorfor lar da Deres far Dem være her?»

For første gang gik der en skygge over det glade ansigt. «Min far er død for to aar siden.»

Det blev stille.

Anna Massius strøk let hen over den unge pikes haand. Selv om hendes aandelige utvikling ikke var saa stor, saa hadde hun et varmt og godt hjerte og hun hadde en medfødt takt, som gjorde at hun ikke kom med overflødige ord.

Lisi Zimmer saa atter op. «Saa nu bærer jeg frokoststellet ut og saa kommer turen til sengene. Hjelpesøster Hermine maa tælle op tøy idag. Doktor Merker har vi vel snart her. Jeg saa ham gaa ind i Røntgen-

afdelingen for en stund siden. Den stakkars Magdalene skal tilpers der igjen idag. Hvad feiler det hende?»

«Rygmarvstæring.»

«Er det farlig?»

«Det er det vel, siden hun er lam i benene.»

«Jamen hun sier altid at hendes sykdom kommer bare av forkjølelse.»

«De sier hende ikke sandheten.»

«Tror De — —»

«Hvilket?»

«At det er mange, som lægerne ikke fortæller sandheten?»

«Vi to vet, hvad vi feiler. Det er jo ikke farlige ting. Men de fleste vet det ikke — til sit eget bedste.»

Lisi tok brettet og gikk bort til døren. Hun vendte sig om. «Nuvel og saa tror de akkurat det samme som vi tror, at det er ikke noget slem, som feiler dem.»

«Det er ogsaa det bedste at de tænker slik.»

«Jeg vet ikke det — —»

Indgangsdøren slog i. Doktor Merkers høie skikkelse gikk forbi den aapne dør og ind i salen. Lisi skyndte sig ut i kjøkkenet med brettet, for naar lægerne kom maatte alt være i orden.

TREDIE KAPITEL.

I professor Sturms venteværelse var hver eneste stol optat og hvergang der lød en stemme eller der hørtes skridt løftet alle øine sig fra aviser og tidsskrifter mot døren. Altid til ingen nytte. En klokke slog halv.

«Halv fem,» sa en mand utaalmodig. «Han tar sig jamen en lang middagslur.»

Ingen svarte og modigere fortsatte han:

«Og vi maa vente, akkurat som om vi intet hadde at bestille. Men slik en stor herre — — —»

En liten dame over hvis ansigtstræk der ustanseelig gikk nervøse trækninger, grep ind:

«Der er sikkert ikke tale om middagssøvn i forbindelse med professoren, min gode mand. Han kommer

like fra sykehuset til sin kontortid, hvis han da ikke ogsaa indimellem maa gaa paa sykebesøk. Han har ingen otte timers arbeidsdag. Heller ingen middagshvil. Han spiser middag paa sykehuset, mens han snakker med patienter og assistentlæger. Kaffe drikker han i kontortiden mellem to konsultationer.»

Man saa interessert paa den store mands forsvarerske. Nogen holdt med hende.

En meget pyntet dame sukket tungt: «Har De alt været hos ham? Er De ikke forfærdelig ræd for ham? Han har vist en veninde av mig ut?»

«Da har han vel hat grund til det. Han er utaalmodig overfor folk, som bare stjæler hans tid.»

«Han anbefalte hende at reise til et fint sykehus, hvor det kostet tusen mark om uken.» Igjen sukket hun dypt. Hun saa sig atter om og hendes blik blev hængende ved en dame, som var meget elegant, men enkelt klædt og som stirret frem for sig med et blekt ansigt.

«Har De været her før?»

«Nei.»

«Er De ogsaa ræd?»

«Nei.»

«Er De syk?»

«Kanske.»

Huf hvor folk ofte var uomgjængelige. Den pyntede dame grep et tidsskrift. Da hørtes en klokke ringe skarpt og tydelig.

En mand, som sat like ved døren, reiste sig og gik ind i sideværelset. Signalet til at kontortiden begynte var git.

Den ene efter den anden gik den samme vei og klokken i forstuen meldte at time etter time var gaat. Endelig — klokken var næsten 7 — var der ikke mere end 3 personer igjen: den enkelt klædte dame, den pyntede dame og en blond herre, som sat i sofahjørnet og læste i en bok.

Den pyntede vendte sig atter til den anden dame, hvis ansigt hele tiden, tiltrods for den lange ventetid,

fremdeles hadde beholdt det avvisende uttryk. «Er det ikke Deres tur nu?»

«Jo.»

«Hvad feiler det Dem?»

««Søvnløshet.»

«Aa det lider jeg ogsaa av. Har De det ogsaa slik at De tror det ligger nogen under sengen?»

«Nei.»

«Eller at der staar nogen bak skapet? Nei? Jassaa. Det indbilder jeg mig bestandig. Mangen en nat maa min mand se efter 3 gange.»

«Stakkars mand,» sa herren i sofaen, men da den meddelsomme glad over hans deltagelse vendte sig til ham — læste han alt igjen videre. Den anden dame maatte atter holde for. «Har De det ogsaa slik at det kribler og trækker overalt i hele kroppen? I hode og ryg og ben? Og ofte føles det som fingrene dør? Ikke det? Og naar man staar op om morgenen, orker man ingenting og naar man skal spise saa smaker intet — og — og —»

Døren gik op og en patient kom ut fra kontoret. Den slanke elegante dame reiste sig og samtidig ogsaa herren i sofaen. Sammen gik de ind til professoren.

«Du verden,» utbrøt den igjenblivende dame, «jamen hørte de to sammen. Komisk, her sat de hele tiden uten at mæle et ord til hverandre. Han sat der og hun sat her. Det findes da virkelig rare mennesker til.»

Professor Sturm, som sat og skrev i sin protokol, saa ikke op, da de to traadte ind: «Vær saa god,» sa han.

«Henrichs,» sa herren og med en haandbevægelse tilføiet han, «min frue.»

«Bygmester Henrichs?»

«Ja.» Han syntes det var en selvfølgelighet at han som hadde bygget saa mange kirker, var kjendt.

«Og De kommer for at — — —?»

«Paa grund av min hustru.»

«Deres frue ønsket selv at De ledsaget hende?»

«Min mand ønsket at være tilstede,» svarte damen.

«De vil forstaa,» grep herren ind med et forbindtlig smil, «naar jeg tilføier at vi har ikke grund til at være alvorlig bekymret — og desuten vet jeg jo ogsaa at min kone nu er i de bedste hænder — —»

«Allikevel maa jeg be Dem om at la mig faa bli alene med Deres frue.»

«Selvfølgelig, naar De ønsker det.» Døren sloges igjen.

«Vær saa god, frue.» Haanden pekte paa en stol ved siden av skrivebordet. «Altsaa hvad beklager De Dem over?»

Lizzi Henrichs saa paa professorens friske ansigt, graa haar og knebelsbart, energiske træk og paa øinene som likesom saa tvers igjennem hende.

«Jeg lider av søvnløshet.»

«I lang tid?»

«Det har varet et halvt aars tid. Før den tid har jeg ogsaa av og til ikke faat sove.»

«Vet De nogen grund til Deres søvnløshet?»

«Jeg var syk i høst — av tyfus — og siden har mine nerver været i uorden.»

«Da begyndte det?»

«Ja.»

«Og senere?»

«Paa grund av søvnløsheten blev jeg slapp baade legemlig og aandelig. Og saa blev jeg nervøs.»

«Hvordan ytrer det sig?»

«Av og til blir jeg ophidset, av og til orker jeg næsten ikke leve.»

«Vil De være saa venlig at fortælle mig noget om Deres liv.»

Der blev en kort pause. «Mit liv har ikke noget med min nervøsitet at gjøre.»

«Det maa De overlate til mig at avgjøre. Men er det lettere for Dem, saa skal jeg spørre. Hvor gammel er De?»

«Syv og tredve.»

«Hvor gammel var De, da De blev gift?»

«Nitten aar.»

«Litt tidlig at komme i trædemøllen.» Det gik et drag av uvilje over damens ansigt. «Hvor mange barn har De hat?» fortsatte professoren uanfegtet.

«Fire.»

«Lever de alle?»

«Bare den ældste og den yngste. Min datter er atten og gutten tolv.»

«Hvad døde de andre av?»

«Den ene var dødfødt og den anden, en pike, døde av skarlagensfeber, da hun var fem aar.»

«Lever Deres forældre?»

«Min mor. Min far døde, da vi endnu var barn, av en jernbaneulykke.»

«Har De søsken?»

«Fire yngre brødre og en søster.»

«Er alle friske?»

«Ja.»

«Og De har hittil selv været frisk?»

«Foruten tyfusen i høst, har det egentlig aldrig feilet mig noget.»

«Og hvordan staar det til med Deres egteskap?» De energiske øine saa skarpt paa hende.

Lizzi Henrichs var forberedt paa dette spørsmaal og svarte rolig. «Et almindelig gjennemsnitsegteskap.»

«Ikke bedre?»

Hun smilte mat. «Hr. professor, hvem oplever sine idealer.»

«Er Deres mand snild mot Dem? Har De intet at beklage Dem over?»

«De har selv set at han er bekymret for mig, hr. professor.»

Var der en liten klang av ironi i stemmen? Nei, ansigtstrækkene var like rolige.

«Altsaa sjælelige aarsaker er ikke grunden, da maa jeg faa lov at undersøke hjerte og lunger.»

«Det har vor huslæge netop gjort.»

«Men ikke jeg. Altsaa vær saa venlig.»

Professoren foretok en hurtig undersøkelse. «Alt i orden. Nu er det øinene. Vil De være saa snild at

sætte Dem og løft nu den høire fot — langsomt tak — saa den venstre.» Et dunk med en liten sølvhammer — derpaa et tryk paa øieneplet. «Organisk er der intet iveien med Dem. Har De ofte hodepine?»

«Nei.»

«Hvad har De brukt mot Deres søvnløshet.»

Lizzi Henrichs fortalte kort og saklig. Hun brukte ingen overflødige ord, sa alt, som var nødvendig, men der laa noget usigelig likegyldig over hendes beretning.

«Og De er villig til helt og fullstændig at underkaste Dem mine anordninger?»

«Ellers var jeg ikke kommet til Dem, hr. professor.»

«Nu vel. Da begir De Dem imorgen tidlig til Neuenbeker sykehus. Jeg skal gi oversøsteren besked. De faar Deres eget værelse og ellers faar De videre instruksjoner der. Deres mand behøver ikke at følge Dem, besøke Dem skal han heller ikke.» Han ventet paa en protest, men der kom ingen. «Breve skal De hverken skrive eller motta.»

«Jeg maa da faa vite, hvordan mine barn lever.»

«Hvorfor det? Hvad skulde vel hænde dem? Bli det nødvendig, blir De underrettet. Altsaa paa gjensyn derute i morgen.» Da hun alt hadde aapnet døren, ropte han efter hende. «Hvis Deres mand ønsker det, kan han se op til mig om et par dage.»

Den pyntede dame trængte sig alt ind, spændt til det yderste over endelig at stedes for den mægtige herre.

FJERDE KAPITEL.

Søster Paula stod ute paa gangen foran det første eneværelse. Hun lyttet ivrig til hver lyd derinde fra. Doktor Merker var inde hos fru von Køllen. Vilde han bare titulere hende frue, eller brukte han, nu da han var alene med hende og frøken Spath en finere og fornemmere titel? Hele klinikken var spændt paa, hvem det var som skjulte sig bak dette navn. I tider hvor troner styrtet sammen og kroner rullet, kunde det nok hænde at kronede hoder ogsaa søkte hen til dette sidste

tilflugtssted, hvor der allerede før var saa mange sammenbrudte eksistenser.

Hendes nysgjerrighet var saa sterk at hun ikke la merke til at vandet flømmed over blomsterglasset og ned paa gulvet. Oversøsterens stemme vækket hende.

«Søster Paula, vær saa snild at komme hit og hjælp mig med vasken.»

Søster Paula for sammen. Hun blev blodrød. Hadde oversøster merket noget —? Hun kunde ikke se noget paa oversøsterens ansigt, men søster Paula hadde lært i de otte maaneder, hun hadde været paa klinikken at man aldrig kunde læse sig til noget av de overordnedes ansigter. Hun skyndte sig bort til skapet, hvor oversøsteren la ind en stabel med rent vasketøi.

«Sorter disse lakner. Noget maa ind i systuen. Putevarene maa ogsaa eftersees.» Hun gik ind i salen og bort til søster Erika, som holdt paa at gni en ung pikes arme ind med kviksølvsalve. Hun vendte sig. «Hent en klut og tørk op.» Og søster Paula sprang med korte hurtige skridt, for hun var liten og tyk.

Oversøsteren talte bare et øieblik med Erika von Ples-sen og gik saa tilbake ut paa gangen, hvor doktor Merker netop traadte ut av den fremmede patients værelse. «Hr. doktor, bare et ord.»

De gik sammen bort over gangen og søster Paula hørte doktoren svare: «Selvfølgelig ordner De det slik, oversøster, som De finder bedst.» Derpaa gik de sin daglige runde inde i salen.

Søster Erika skyndte sig bort til sin ældre kollega.

«Si mig, hvad betyr det at jeg nu skal massere fru von Køllen. Oversøster sier, De har formeget at gjøre.»

Da visste lyttersken at hun var opdaget og ærgret sig inderlig, men hun hadde ogsaa lært i den tid hun hadde været der at beherske sit ansigt.

«Ja jeg har hver dag seks massager, tre to gange om dagen. Og De har vel lært det grundig der, hvor De kommer fra.»

«Men fru von Køllen — — jeg kunde da overtat en av de andre patienter.»

«Det betyr vel at De skal udmerkes. Jeg har alt lagt merke til at oversøster favoriserer Dem.»

Erika von Plessen blev rød av glæde. Hun tok endnu alt op i den bedste mening, Livet hadde hittil ikke lært hende nag og misundelse. «Jeg har da bare været her i ti dage. De kjender mig endnu saa lite her.»

Søster Paula trak paa skuldrene, gik ind i det tredje tomme eneværelse og kastet den rene vask paa sengen der. «Det kommer en av professorens privatpatienter hit idag. Han har telefonert om det. Si til hjælpersken Hermine at hun gjør sengen istand. Jeg maa massere frøken Massius nu. Gad vite, om hun nogensinde blir bra i armen igjen? Den stakkars forloveden kan glæde sig til den lamme konen, han faar.»

Doktor Merker hadde bare naadd sin halve visitrunde, da indgangsdøren hørtes slaa igjen. «Ny patient!» lød en funktionærs stemme og ved siden av ham traadte Lizzi Henrichs ind.

Oversøsteren forlot salen og gik hende imøte.

«Fru Henrichs? Professor Sturm har meldt Dem. Vær saa god.»

Den elegante frue blev uviss staaende i den aapne dør. Værelset virket paa hende som en fangecelle. Malte vægge — seng, vaskestol og bord som mørkt jern — en træstol — mindre kunde man heller ikke by en straffange. Sengen saa ren og hvit ut, men istedetfor en fjærpute var der en stenhaard krøllhaarspute og et uldteppe istedetfor det silkebetrukne dunteppe, hun var vandt til hjemmefra. Med et ryk overvandt hun sig selv. Nuvel — det gjaldt at bli frisk — selv at beherske sine nerver. Alt andet hadde intet at si. Sandsynligvis vilde hun ikke mere komme til at sove under silkedyner.

«Vil De være venlig straks og klæde Dem av og lægge Dem,» sa oversøsteren. «Doktor Merker er snart færdig med sin runde inde i salen og vil da komme hit til dem.»

«Skal jeg ligge?»

«Til at begynde med. Hvor længe bestemmer professoren.»

«Hvem er doktor Merker?»

«Assistentlægen, som har klinikken her under sig.»

«Jeg trodde professor Sturm var læge her?»

«Han har hele nerveklinikken under sig, mænd og kvinder. Professoren kommer hit bare to eller tre gange i uken,» sa hun og gik ut av værelset.

Lizzie Henrichs aapnet sin haandkuffert og tok ut et natlinnet. Det var av fineste batist besat med en mængde blonder og mellemverk. Hendes mand likte det slik, selv syntes hun bedre om det mindre utpyn-tede. Men naar man gifter sig i 19 aarsalderen med en rik mand, man tilber, saa lærer man at sætte sin egen smak tilside.

Det banket paa døren og der kom en ind. «Hjælpe-søster Hermine,» sa hun og gik bort og tok den tomme vandkande og forsvandt.

Man gjorde ikke mange omstændigheter her, lot det til. Naa desto bedre. Livet vilde kanskje heller ikke i fremtiden ta hensyn.

Hun klædte sig av og la sig. Den haarde madræs og den endnu hardere pute var forfærdelige. Om som-meren maatte dette spartanske leie være den rene tor-tur. Nervebehandlingen gik kanskje ut paa herdning. Naa vel la gaa. Det bløtagtige liv hadde varet i næsten 20 aar og hvad var det vel kommet ut av det?

Et hurtig slag paa døren og en høi slank mand kom ind i værelse, fulgt av oversøsteren. «Doktor Merker. Jeg vilde hilse paa Dem med en gang, frue. Professor Sturm har sagt mig, hvad som er iveien med Dem. De lider av søvnløshet — —.» Og nu begyndte der et forhør som dagen forut, bare spørsmålene om egteska-pet og samlivet manglet.

Oversøsteren stod imens ved fotenden av sengen med ubevægelige ansigt. Lizzie Henrichs læste straks, mens hun besvarte doktorens spørsmåal, i hendes ansigt at dette var et menneske, hvis tanker gik paa egne veie. Hun saa ikke bare den kolde vel avveiede ro i hendes øine, men ogsaa den skjulte længsel om munden og dette kloke ansigt vakte en varm interesse i hende.

«Altsaa, frue, brom har De opgit som nytteløst?» Doktoren hævet stemmen, hans spørsmaal var blit overhørt. Patienten tok sig sammen. Hendes øine veg fra søsterens ansigt og bort paa doktoren. Da saa hun et par øine, som likesom straks tok hele hende selv og hendes vilje i besiddelse — ind i et par kloke øine, som formelig straalte av godhet. Da doktoren traadte ind i hendes værelse, hadde hun uvilkaarlig tænkt: «Du himmel for en lang mand,» nu opdaget hun at paa den lange slanke skikkelse sat der et romersk glatraket Cæsarhode.

«Undskyld jeg hørte ikke hvad De sa?»

Ute paa gangen ringte telefonen og oversøsteren gik dit ut. Hendes klare lave stemme hørtes svare: «Ja dette er nr. 28. Hvem er det? — — Nei vi har i øieblikket ikke en eneste ledig seng — — Hvad er det som feiler patienten? — — Selvmordforsøk! — — Ja jeg kan ikke hjelpe her, patienten faar bli i vaktstuen saa længe. Klokken et blir her en ledig seng.» Hun hængte op røret.

«Aksaa,» sa doktor Merker derinde, «til at begynde med intet andet end ro og hvile. Og i aften et sovepulver.»

«Det nytter ikke. Jeg sover saa allikevel ikke. Selv morfin virker bare ganske kort.»

«Vent og se, om vi ikke skal hjelpe Dem. Men De maa selv ha vilje til at hjelpes.»

«Vilje. Jeg har mistet min vilje. Er nu fuldstændig slapp.»

«Det er jo før at De skal finde Dem selv igjen at De er her. Jeg ser indom igjen i eftermiddag.»

Utenfor traf han oversøsteren. «Der er noget iveien der, selv om hun bare later som det er rent legemlig. Kanske De lettere vinder hendes fortrolighet.»

«Ikke med det første. Den damen ser ikke ut til at være av dem, som slutter sig til den første og bedste.»

«Vi faar vente. I nødsfald sier nok professoren hende et alvorsord.»

Oversøsteren tidde. Doktor Merker smilte. «De liker ikke hans alvorsord?»

Hun nølte litt, da kom det kort og bestemt: «Jeg har nu arbeidet under professoren i 20 aar og det hadde jeg ikke kunnet gjøre, hvis jeg ikke hadde slik klippefast tro til ham. Men av og til kan jeg ikke la være at studere paa, om det bestandig er riktig at tvinge menneskenes mot deres vilje.»

«Naar det er til deres eget bedste — —»

«Vet han bestandig, om det er til deres eget bedste?»

«Husker De ikke hvad Schiller sier: «Det er kun faa, som kan regjere og bruke sin forstand rigtig.» Her, hvor der hænder saa mangt og meget, er det jo aldeles nødvendig at en klar sterk forstand hersker. Det behøver jeg da ikke at fortælle Dem. De har længere erfaring her end jeg.»

«Ak vi søstre famler og leter bare. Vort dagverk gaar op i det daglige stræv. Av selv videnskapen ser vi bare det, som lægerne tillater os at se og det er ofte svært litet.»

«Jeg saa nylig i Deres værelse nogen bøker, som tydet paa at De studerer paa egen haand.»

«Og jeg ser paa Deres ansigt, hvor De morer Dem over den opdagelse.»

«Men oversøster De tar feil!»

«Aa nei, hr. doktor, og De har ogsaa ret. Vi mangler systemet — logikken i den videnskabelige utvikling. Ak jeg vet ikke, hvordan jeg skal uttrykke mig. Man plukker op litt hist og her og tilslut forvirrer ens egne studier det altsammen for en.»

«Jeg forstaar godt, hvad De mener. Og allikevel kritiserer De os læger. Det har De vel ogsaa ofte grund til. Men naar Deres kritik endog strækker sig til professoren — —»

«Synes De at han altid behandler patienterne paa den rette maate. Deres egen metode er en helt anden.»

«Enhver maa anvende de gaver, der er blit en git,» spøkte Merker. «En stor del av lægerne præker taalmodighet og atter taalmodighet, naar det gjælder nerve-

patienter, fordi man kun rækker ind til et menneskes inderste ved hjælp av fuld forstaaelse. Hvem har vel bedre resultater at fremvise end Sturm? Min erfaring er at hovedsaken for en nervedoktor er at han er en absolut personlighet og at han forstaar at bruke denne sin kraft — hvadenten han benytter sig av befalinger eller venlighet — overfor sine patienter og behersker dem — jeg gjentar det — til deres eget bedste.»

Fru Kramer kom ut av salen. Hun bar ikke længere klinikkens lyserøde klær, men saa meget pen ut i en blaa silkebluse og et blaat skjørt. Opholdet paa klinikken var forbi for hende og nu skulde hun tilbake til livet.

«Jeg vil faa lov at si farvel, oversøster. Min mand er alt kommet for at hente mig. Endnu engang inderlig tak for alt det, De har gjort for mig. I lige maade, hr. doktor.»

«Vi har kunnet hjelpe Dem saa litet, fru Kramer. Deres egen natur har gjort hovedsaken. Men pas nu godt paa Dem selv. De maa endnu ikke arbeide paa længe og kommer hodepinen igjen, saa maa De vende tilbake til os.»

«Ja det skal jeg. Min mand har forbudt mig at fortsætte med min søm. Han sier at han tjener nok nu til os alle tre. Og husstellet besørger min datter. Jeg skal ha det nu som liljerne paa marken.» Hun tok dem begge i haanden og gik lykkelig avsted.

«En av de faa, som man virkelig har glæde av,» sa oversøsteren og saa efter hende. «En av de faa, som virkelig er helbredet og vet at hun kan takke sykehuset for det. Men vær sikker, om to-tre uker har hun glemt os allesammen.»

«Regner De virkelig endnu med taknemlighet — — Jeg trodde ikke De hadde den slags illusioner.»

«Det har jeg heller ikke. Jeg venter ikke nogen tak, det mente jeg ikke. Det er bare det at man gjør alt, hvad man kan for dem, selv om størsteparten er og blir en likegyldige, findes der altid nogen, som man gjør mere for end ens pligt tilsier en og naar de gaar sin

vei, gaar et litet stykke av ens eget liv med. Bare en liten del naturligvis, men man merker det da. Nu, Linken, hvad vil du?»

Linken Beier bar et medisinglas forsiktig foran sig paa en tallerken. Hun saa pudsig ut med sit aldeles snauklipte guttehode, for søster Paula hadde gjort alvor av sin trussel og klippet av hende de to rottehaler, for at utøiet endelig engang helt skulde forsvinde.

«Jeg skal gaa med medicinen til damen,» sa hun stolt og lykkelig. Linken skulde faa gaa ind i eneværelset og se den dame, som de alle snakket om. Ængstelig banket hun paa og gik ind. Skjærmbrøttet var slaat tilside og hun saa damens bleke ansigt.

«Hvem er det? En hjælpsom liten aand?»

«Jeg skulde» — — hun kom langsomt nærmere.

«Aa mine arsenikdraaper i Baldrian. Er det alt saa sent?»

«Det er straks middag.» De vaktssomme grønne øine for omkring i værelset. «Aa den fine hodeputen.»

Damen saa venlig paa hende. «Stakkars barn, sover du ogsaa paa de stenhaarde puter, som man bruker her?»

«Hjemme har jeg slet ingen,» tilstod Linken opriktig.

«Hvor bor du da?»

«I Strandveien. Min far arbeider paa havnen.»

Fru von Køllen tok glasset og rystet det forsiktig. Hun avskydde Baldriansmaken. Linken misforstod bevægelsen.

«Far gjør ogsaa slik, naar han tar en og saa sier han bestandig: A little drop in the morning, is better than nothing all the day. Han har været sjømand før og fart til England, derfor kan han engelsk.» Hun saa ganske stolt ut.

Frøken von Spalt, som netop kom ind av døren, blev staaende aldeles forfærdet. Hendes frue lo saa hjertelig, som hun ikke hadde hørt hende le i aarrækker.

«Kom bare ind lille Spath. Det var virkelig mig, som lo. Professoren har sandelig ret, naar han sier at jeg maa lære folket at kjende. Jeg, fru von Køllen — ikke den — den som var. Dette er jamen et underlig litet

menneskebarn. søstrene har sendt ind til mig. Hvad heter du, barnet mit?»

«Linken Beier.» Og da hun forstod at damen moret sig over hvad hun hadde sagt, spurte hun dristig. «Hvorfor har De slike rare perler hængende i ørene?»

«Liker du dem ikke?»

«Nei perler maa være hvite. Disse er jo graa. Min kusine har faat en perlekjede av sin forlovede, det er egter voksperler og svært fine.»

Fru von Køllen lo igjen. «Du maa alltid komme med medicinen til mig.»

«Jeg skal kanskje allerede i morgen bort herfra.»

«Jasaa. Glæder du dig til at komme hjem?»

«Aa det gaar vel. Mor var saa glad, for at hun ialfald for en stund hadde en mund mindre, som skulde ha mat. Og far, han slaar. Mor sa nylig, da hun besøkte mig at professoren hadde forbudt ham at slaa mig mere, for da vilde jeg igjen bli syk. Han vilde melde ham til politet, sa han. Men han lar det nok ikke være. Har han faat formeget, slaar han. Det er nu engang saa.»

«Du stakkars lille tingst, hvor gammel er du?»

«Tretten.»

«Allerede tretten!» Hun saa paa den spinkle figur, som saa ut som tilhørte den et barn paa 8 aar, og pludselig spurte hun.

«Linken, vilde du gjerne bo paa landet?»

«Paa landet? Nei. Der kan man jo ikke leke paa gaterne.»

«Jamen, naar du er konfirmert — naar skal du konfirmeres?»

«Til paaske om et aar.»

«Javel, du forstaar, jeg eier et gods. Du kunde faa komme dit. Jeg skulde la dig faa lære et eller andet. Kjolesøm eller skræddersøm eller —» hun saa paa frøken von Spath.

«Hun kunde kanskje bli en flink stuepike,» sa Titushodet. «Hun høres ganske klok ut.»

Men Linken var aldeles ikke enig. «Tjenestepike vil

jeg ikke bli. Jeg vil til balletten som min kusine. Og naar jeg blir forlovet, vil jeg ogsaa ha et perlekjede, men et hvit.»

«Barn, du vet ikke hvad du snakker om.»

Oversøster kikket ind. «Er Linken her endnu? Jeg haaber hun ikke har været næsevis.»

«Nei da absolut ikke. Spring din vei barn —. Men oversøster, hvad byr De mig, dette barn paa 13 aar hun snakker — — man faar bare haabe, at hun ikke selv forstaar, hvad hun sier.»

«Jeg er ræd, Deres naade, at Linken allerede forstaar alt. Disse barn fra gaten hører og ser like fra de er smaa mere av livets mørke sider end døtre fra gode hjem ser i sin halve levetid.»

«Men hvordan kan barnet imorgen sendes tilbake til slike omgivelser?»

«Vi har ingen ret til at ta hende fra hendes forældre. Hvor skulde hun vel ogsaa hen? Hun har det heller ikke værst. Det gives endnu værre forhold.»

«Faren banker hende, og om sin fremtid snakker hun paa en maate — —»

«Ak ja, naadige frue, jeg synes ogsaa at et slikt liv er forfærdelig. Men man vænner sig til alt. Og vort liv vil like lite — —» hun avbrøt sig selv.

Der gik et forstaaelsesfuldt smil over det bleke ansigt. «De mener, oversøster, at jeg vilde staa like raadløs overfor sykepleierskens liv som De likeoverfor dette barns. Vi hører alle til der, hvor vi er vokset op. De har ret. At forstaa det andet er vanskelig.»

«Deres høihet blir blek, hver sindsbevægelse er simpelthen gift,» ropte Spath ute av sig.

En utaalmodig bevægelse. «De vet at jeg skal ikke skaanes og at jeg heller ikke vil skaanes. Jeg maa lære — —» En skjælven gik gjennom hendes legeme, hænderne blev voksgule som paa en død og fra kind og læber forsvandt farven.

Oversøster ropte paa søster Erika. «Fru von Køllen har faat et anfald. Det er ikke farlig. De maa masere hende øieblikkelig.»

Det varte et kvarters tid, da vendte blodet under de sterke unge fingres ihærdige gnidning tilbake i det halvdøde legeme. Hænder og ansigt antok atter sin naturlige farve og fru von Køllen sa elskværdig:

«De har en velgjørende maate, søster —»

«Erika.»

«Og mere?»

«Von Plessen.»

«En forstmester von Plessen traf jeg engang ved min brors hof — —» Hun stanset, for hun hadde forsnakket sig.

«Det var min far, Deres høihet.» Og ærbødig tilføiet hun: «Deres høihet var for tre aar siden paa jagt hos os i G.»

«Jeg er bare fru von Køllen.»

«Jeg ber omforladelse. Jeg mente ikke at være paa-trængende.»

Den høie dame rakte venlig haanden frem og Erika berørte den ærbødig med sine læber.

«De har ogsaa mistet Deres far i denne krig? Nok et forgjæves offer for vort land og nu maa De, saa ung og vakker som De er, staa paa egne ben?»

«Jeg takker Gud, fordi jeg kan det, naadige frue.»

«De maa lære det i en tidlig alder. Men det er lettere at lære livets haarde skole i Deres end i min alder.»

«Deres høihet er ikke gammel,» avbrøt frøken von Spath.

«Kjære Spath, De kan heller ikke spille Deres rolle. Høiheten er begravet paa slottet. Hvad skal vi vel med hende her paa klinikken? Eller senere naar vi bor paa Schrotteck og presten og læreren blir vor eneste omgang.» — — —

«Nu vel,» sa oversøsteren, da Erika senere tilstod likeoverfor hende at hun hadde forløpet sig. «For fremtiden maa De passe paa, ellers forbyr professoren Dem adgang til det værelse. Fru von Køllen vil komme til, naar hun drager herfra, at trække sig tilbake til et gods i Preussen, som hun har arvet efter sin mor. Det

vil for hende bli det samme som om vi skulde bytte med Linken Beier.»

«Hvor er fyrsten?»

«Man sier i Monaco.»

«Og sønnen?»

«Kjender De ham?»

«Jeg saa ham engang paa gaten, da han besøkte hof-fet. Siden jeg blev voksen, holdes der jo aldrig hof-baller.»

«Det er en vakker løytnant. Han vil nok snart besøke sin mor her med sin forlovede.»

«Er han forlovet?»

«Ja.»

Oversøsteren avbrøt samtalen og gikk ind i sit værelse. Søster Erika vendte tilbake til sykehussalen.

FEMTE KAPITEL.

Gjennem parken kom to bærere med en sykekurv. Damen, som laa i den, hadde lukket øinene. Men hvad nytter det vel at lukke øinene, naar de knugende billeder skriver sig fra ens eget indre. Trods den varme dag skjald den syke. Syke? Hun var slet ikke syk, hun var bare fortvilet.

Bare fortvilet! Akkurat som om det ikke var tusen ganger værre. Hun hadde ønsket at bli syk, faa en alvorlig sykdom, saa hun i feber og bevisstløshet kunde glemme al nød. Men hun var for frisk og sund. Hun bet i hodeputen om natten og slog hodet mot væggen og overvandt sin vanvittige lyst til at skrike ut, høit og fortvilet, til hun endelig utmattet sovnet ind.

Hun vilde ikke gi barnene fra sig. De hadde ingen ret til at ta hendes barn fra hende. Der løi han! Der løi han! Hendes tøi, som laa ovenpaa voksdruksteppet oppe paa kurven, luktet saa væmmelig — Saa vaadt og ganske som det lukter av fisk. Aldrig i sit liv kunde hun spise fisk mere.

Hvor godt humør hadde hun ikke været i den morgen, da hun kjøpte den store torsk, fordi hun visste at han likte saa godt fisk. Dagen var saa smuk og bøl-

gerne skvulpet saa fornøielig mot bryggen at hun blev smittet av al munterheten om sig.

Og da hun gik hjemover, tænkte hun, det var taapelig slik at skjændes bestandig. Og naar han var ekkel mot hende — ekkel var han, det kunde intet menneske benekte — da vilde hun forsøke endnu engang at være bare venlig.

Det gik nok paa nerverne løs, naar man hadde været to aar i krig og dertil ti maaneder i Frankrike som fange. Hun besluttet sig til at nu skulde hendes mand reise til sjøen i 4 uker, for hun hadde i den tid han hadde været borte lagt sig op en pen sum, saa selv om det kostet tusen mark skulde det sættes igjennem, for saa vilde han vende tilbake sund og frisk.

Ivrig og glad skyndte hun sig hjemover for at si ham dette.

Han var netop ute i gangen, da hun kom hjem med fisken og han ropte til betjenten at han fik være i butikken en stund alene, han kom snart tilbake. Han aapnet saa døren og sa: «Bertha, jeg maa snakke med dig. Kom herind i stuen.»

«Ja, ja,» lo hun forventningsfull og hængte sin hat fra sig og gik ind til ham.

«Hvor er Ursel?» Barnet var ikke mere end fem aar gammel og var endnu ikke begyndt paa skole.

«Hun er ovenpaa hos bedstemor.»

«Bertha, vi kan ikke leve slik sammen længer,» sa han uten at se paa hende.

«Nei,» sa hun enig, «det har du ret i, Paul —» og vilde til at fremsætte sine fremtidsplaner, men han avskar hende med et brutalt:

«Derfor er det ogsaa bedst at vi gjør slut paa det og lar os skille.»

«Er du gall!» Hun vilde til at le, men da hun fik se hans stenhaarde ansigt, mistet hun pusten og det gik rundt for hende. «Vi har da været gift i tolv aar,» stammet hun.

«Har man ikke kunnet leve sig sammen i tolv aar, nytter det vel heller ikke mere.»

«Jamen vi har da før hat det godt sammen.»

«Hvad nytter det, naar du nu ikke længere vil.» Du tok mig fordi din far ønsket det og jeg giftet mig med dig, fordi jeg gjerne vilde ha en flink kone til hjælp i butikken.»

Ja — ja visst var det sandt, men det hørtes saa avskyelig ut i øieblikket. Allikevel hadde de da været lykkelige. Og barn hadde de — tre piker — — det var da virkelig ingen grund. Og hvad var det saa, han var kommet med?

«Jeg visste med engang, da jeg blev anvist nattekvarter hos hende at det var hende, jeg skulde ha hat. Og hun visste det ogsaa. Men jeg tænkte paa dere og reiste ikke til hende, da jeg fik permission. Jeg besøkte hende, da jeg kom tilbake fra Frankrike, men vendte allikevel tilbake til dig.» Han stanset for at høre, hvad hun hadde at si. Hun hadde klamret sig til en stol og baade den og stuen dreiet sig rundt for hende. «Jeg har altsaa gjort min plikt. At det ikke gik, var din skyld.» Og saa begyndte han at læse op for hende om alle hendes feil. —

Hun var blit altfor selvstændig, mens han hadde været derute. Akkurat som om butikken tilhørte hende og ikke ham.

«Ja men jeg maatte jo greie det. Hadde jeg ikke passet paa saa — —»

Og pengene som hun hadde tat ind imens! Hun lot som om det var hendes eiendom. Hvad hadde vel hun bragt med for penge? «Men du kan da faa dem alle sammen. Jeg satte dem bare ind paa mit navn, fordi banken ingen vanskeligheter skulde gjøre.»

Og forresten — javel hadde hun gjort sin plikt i saa henseende — men hadde han været der, kunde han gjort noget ganske andet ut av det hele. Hun var av de kvinder, som burde holde sig til gryten, skure og koke suppe — —

Da greide hun det ikke længer. «Du har da ellers før været ganske godt fornøiet med mig. Men du tilstaar jo selv at en anden er kommet imellem os. Bild

dig bare ikke ind at jeg lar mig sætte ut av mit hjem for slik ens skyld. Hvem vet, hvad slags fruentimmer det er.»

Det skulde hun ikke ha sagt. Selv om en mand vet at det er et daarlig menneske, han er forelsket i, taaler han ikke at høre dette av andre. Paul hadde aldrig været av dem, som hadde hat sterke følelser — og nu kunde ingen av dem undvære hverandre. Hun vilde vel bare ha en god forsørgjer.

Aa for nogen skrækkelige dage det hadde været. Hun hadde ikke hat et menneske at be om raad. Forældrene var døde, søskende gift utenbys, og svigermoren — hun hadde aldrig hat fortrolighet til hende selv om de bodde i samme hus. Hun stod naturligvis paa sin eneste søns side: «Jeg blander mig ikke i dette,» hadde hun sagt, men hun visste at fra den kant kunde hun ingen hjælp vente. Hun hadde altid været av dem, som ga sig let og saa kom da manden frem med den sidste trumf.

«Du er skyld i det hele. Du har aldrig været det for mig, som en hustru bør være. Du har jo nægtet at leve sammen med mig.»

«Hvad mener du? Vi har da tre barn.»

«Jeg snakker ikke om tidligere dage. Jeg mener nu.»

Han hadde jo været saa avskyelig mot hende. Ikke henvendt et ord til hende i maaneder.

«Og forleden aften?»

Ja da hun vægret sig ved at opfylde hans ønske. Det var sandt. Om eftermiddagen hadde han slaat hende og saa paa engang — —. Senere var han kommet med en stor bok og hadde læst op for hende av loven, saa det gik rent rundt for hende. Hun forstod ikke noget av alle disse indviklede paragrafer. Tilslut fik han hende saa langt at hun sa ja til alt — bare ikke til det ene. Hun vilde beholde alle sine 3 barn og han vilde bare overlate hende de to ældste og beholde lille Ursel selv. Nei den fremmede kvinde skulde ikke ha hendes barn.

Da stillet han hende det valg: Enten vilde han anlage hende som den skyldige og da fik hun ingen av

barna, eller hun indvilget i skilsmissen og underskrev det dokument, som hans advokat vilde sende hende, da skulde han gi hende en aarlig understøttelse og hun kunde faa beholde de to ældste.

Og hun var blit træt, hadde underskrevet og pakket sin kuffert og reist til sin bror, for der at avvente skilsmissen. Broren var en stille mand midt i en storby og da hun fortalte ham alt, hadde han litet at si. Hun hadde jo selv erkjendt at hun ingen hustru var for sin mand — slikt skrev man da ikke under uten grund. Det var vel intet at gjøre ved det hele.

Svigerinden hadde snakket desto meget mere. Det passet hende ikke at ha denne sorgbetyngede gjest i huset i disse vanskelige tider og hun lot hende forstaa det.

Dagene var saa lange og saa varme og hun hadde intet at gjøre, maatte bare vente og vente og fremtiden laa saa mørk for hende og barna skrev ikke, det forhindret vel han — og alt var saa uendelig trøstesløst trist.

Dagene tilbragte hun i sit lille bakværrelse og var ræd menneskene, som saa paa hende og om natten laa hun og stirret ind i mørket og følte sig som et løsrevet blad, som var blit skyllet bort av vandet.

Av vand. Hun kunde ikke bli kvit den tanke. Vand! Vand! Det var saa koldt, saa stille og dypt. Det gjorde ende paa al nød og sorg. Hun saa bestandig vandet for sig og naar hun endelig sovnet ind, var det som om hun sank dypt ned i det — indtil hun denne morgen ikke længere kunde holde det ut og gik ned til elven.

Men overalt var det saa mange mennesker og alle saa likesom paa hende. Helt ute i forstaden hadde hun endelig vovet det og hadde kastet sig ut i elven fra en bro. Brusende hadde vandet lukket sig om hende og hun hadde tænkt at endelig var det slut paa det hele. Men hun fløt op igjen og hun hadde hørt stemmer som ropte: «Aa hvor rædsomt, der flyter en i vandet.» Og atter slog vandet sammen om hende.

For anden gang var hun kommet op og pludselig saa hun en baat med to mænd, som maatte ha været under

broen, like ved sig. En av dem strakte en baatshake ut og hun følte at den grep fat i hendes klær. Hun hadde brukt sine sidste kræfter og forsøkt at rive sig løs, men det var ikke lykkedes for hende og hun mistet bevisstheten, idet man førte hende ind.

Hun vaaknet ved at hun laa paa jorden og mennesker samlet sig om hende, mens medlidende ord blandet sig med grove vitser og saa var der kommet en røde kors vogn og bragt hende hit til sykehuset.

Paa vaktstuen var hun kommet saapas til kræfter at hun kunde si, hvem hun var og nu bar man hende indtullet i et uldteppe til en eller anden avdeling og der kjendte ingen hende og ingen vilde spørre hende.

Til at begynde var der heller ingen som spurte. Man la hende i en seng ved siden av den gamle fru Brauns og ga hende varm te og en pleierske bar hendes vaate klær ut og sa at de skulde tørres og saa sov hun.

Oversøsteren stod en times tid senere ved sengen og saa paa hendes røde kinder og hørte hvor kort og støtvis hun drog pusten og tænkte: «Hun var vel svært varm, da hun kastet sig i vandet. Kanske opnaar hun allikevel det, hun søkte.»

Og for hendes indre øie gik et langt tog av ulykkelige forkomne eksistenser, som skjæbnen alle hadde ført ind i denne sal. Saadanne, som ikke holdt livets nød og elendighet ut og saadanne som netop for at skaffe sig alle livets nydelser hadde ødelagt sig selv. Det var ikke let at regne ut, hvilket antal hadde været det største.

Hun saa bort over sengene. Det var middagshvil og da maatte alle ligge i to timer. Gardinerne for vinduet var trukket for, fluerne surret og summet bak dem. Gjennem de aapne dører trængte rosenduften sig ind og blandet sig med lugten av draaper og salver og sved og dunst. Seng efter seng var optat selv nu i sommer-tiden. Sykdom og død herjet gjennom alle aarets maa-neder — —

Den gamle sinte frøken sov med aapen mund. Selv under søvnen var hendes ansigtstræk ikke rolige og blide. Og kanskje hadde hun ogsaa engang været et men-

neske, som var fyldt av nike forhaabninger og drømt om eget hjem og lykke. Hun hadet alle, som hadde mand og barn, men mest de unge piker som hadde haab om lykke og kjærlighet. Hvem hater vel saa dypt som den skuffede? Og hun nød formelig, naar en av de unge piker, som hadde betalt sin livsglæde med den sygdom som herjer folket som en pest, blev indlagt og for altid hadde ødelagt sin ungdom.

Der laa to saadanne ved siden av hverandre. De var begge lamme og hadde ofte store smerter. Og naar de ynket sig, sa den gamle: «De har faat hvad de fortjente. Hvorfor kunde de ikke passe sig? Har de moret sig og tat alle nydelser med, saa maa de ogsaa ta lidelserne,» og hun frydet sig, for selv var hun aldrig blit fristet.

Og der — et par senger borte — den vakre jødepike, som dag og nat ropte paa sin elskede og ingen visste, hvem han var. De hadde forsøkt at faa hende til at si hans navn, fordi det kunde jo tænkes hun vilde bli rolig, hvis han engang kom. Hun blev mistroisk naar de forsøkte det, og nævnte ham ikke mere. Det fortalte tydelig nok om en kjærlighet som ikke taalte dagens lys.

Og der laa den stakkars Magdalena. Hun hadde ført et arbeidsomt liv som strykerske og hadde vistnok aldrig stiftet bekjendtskap med livets letsindige sider og allikevel laa hun der, haabløs lam nu over et aar og stolte sikkert paa at hun skulde bli frisk. Var det arv? Lægerne trodde det, men kunde ikke opdage grunden. Forældrene var friske likeledes bedsteforældrene — i hele familien var der ikke et spor at følge. Det blev en evig gaade.

Derover paa den anden side ved siden av den elskovsfulde Liebesam, laa fru Brick. Det var en hel roman for sig. Da hun blev indlagt paa grund av krampe, fandt oversøsteren i den æske, hvori hun hadde sine saker, læbepomade og sminkestift, baade en rød og hvit, men et eneste plag til den lille, som snart skulde komme, fandt hun ikke. Hver søndag kom en lang mand og satte sig paa sengekanten og klappet hende og hvisket med hende og siden, da søster Paula sa: «Naa De har

da en kjærlig mand,» svarte damen sint: «Det er ikke min mand, det er min svoger.»

«Slike svogere har vi aldrig set her før,» svarte søsteren tørt.

Og nu den nye patient! Hun hadde en giftering paa fingeren — bare en — altsaa var hun ikke enke. Hennes tøi var pent og ordentlig, saa hun var ikke fattig. Om halsen hadde hun en medaljon med barnebillede — hvad kunde vel grunden være?

Og hvad var det iveien med fru Henrichs, som laa der ganske apatisk, endskjønt den rike frue ganske sikkert ikke led av nogen legemlig sykdom.

Har man været søster paa en nerveklinikk i ti aar, saa stiller man sig selv uvilkaarlig i slike uklare tilfælder det spørsmaal: «Hvem har skylden? Mand eller hustru? Eller livet, som har negtet at opfylde de løfter det ga?»

«Mennesker er vi jo alle,» pleiet den gamle fru Brauns at si. Hun saa sig om med vaakne iagttagende øine. «Vi forlanger alle kjærlighet — vil alle bli gjenselsket. Og negtes det os — — gud vet, hvad vi da gjør. Se bare paa vor oversøster, om hun staar der aldrig saa rak og fast og viser de unge læger det samme ubevægelige ansigt — engang kommer nok hendes stund, hvor hun kaster hele søsterværdigheten paa porten for et ordentlig kys eller for et barns smil.»

Men hun hadde aldrig vovet at uttale disse ord til hende.

SJETTE KAPITEL.

«Oversøster, professoren har netop telefonert at De maa komme bort paa 8 a i løpet av et kvarter,» sa søster Erika.

«Javel. Sørg De for at alt er i orden her i salen. Vi har vor store visitdag idag.»

«Ja, oversøster.»

I professorens kontor i 8 a sat en graahaaret dame og snakket ivrig og livlig med ham. «Jeg syntes det var

min pligt at gi Dem oplysninger, hr. professor. Det er sykelighed hos min svigerdatter — den rene sykelighed. Min søn er verdens bedste mand og egtemand. Hun har hat det for godt og det kan mange hustruer ikke taale. Hun er fuldstændig hysterisk.»

«Saa. Jeg har intet set til det.»

«Naa, da bruker jeg kanske ikke de rigtige uttryk. En lægmand er jo ikke saa nøie inde i den slags. Min søn sier, det har varet i tre aar, og siden tyfusen er det blit rigtig slemt. Den gang laa hun i feberfantasier og det gir hun nu ut for virkelige hændelser.»

«Hvad er det, hun indbilder sig?»

«Det rene tøv, hr. professor. Noget om pleiersken og Edvard — uff jeg gidder næsten ikke fortælle Dem om det. Edvard var sterkt i tvil, om han burde snakke til Dem om det. Det er jo ogsaa svært pinlig for ham, men jeg sa — —»

«Ja, ja, og saa er altsaa De kommet, fru Henrichs. Og nu maa De sig mig, om der er andre grunde til misstemning mellem egtfolkene?»

«Ak herregud, hr. professor, det forekommer jo overalt. De maa tro mig, jeg vil ikke sværte min svigerdatter, men hun burde virkelig vise sig litt taknemlig likeoverfor sin mand.»

«Hvorledes det?»

«Han har i aarrækker understøttet hendes familie. Der var de tristeste forhold. Faren, en embedsmand, døde ung, seks barn. — Sin svigermor underholder min søn næsten helt. Den ene svoger har han latt studere og den yngste svigerinde — —»

Professoren reiste sig. «De er altsaa kommet til mig, for at jeg skal mægle?»

«Det kan vi da ikke forlange. Jeg vilde bare — —»

«Forklare ja vel. Jeg forstaar. Men slike forklaringer nytter bare i tilfælde, De ønsker at det hele atter kommer iorden.»

«En skilsmisse er saa forfærdelig — —»

«Naa nutildags lar jo den halve verden sig skille, det er ikke merkelig længer. Paa kontoret hos mig er

der daglig folk, som vil fra hverandre. Unge som netop er gifte og gamle med graat haar, som snart kan feire sølvbryllup. Verden er blit forrykt. Men jeg skal se, hvad som kan gøres.»

«Aa bedste, hr. professor, vi er Dem uendelig — —»

«Naa vel, naa vel.» Han aapnet døren. Damen var alt utenfor, før hun endnu hadde faat fremstammet sin tak. Bak hende hørtes professorens stemme: «Vær saagod, frøken von Spath, det er Deres tur. De vil ogsaa tale med oversøsteren. Hvad er i veien, frøken von Spath?»

Den lille dame sukket og saa usikker paa søsteren.

«Ut med sproget. Er det søster, De har noget at klage paa?»

«Nei, da, absolut ikke. Jeg vilde bare — vilde bare spørge — —»

«Vær saa god. Jeg har liten tid.»

Hun tok sig sammen. «Hr. professor, hendes høihet har i de sidste dage snakket med alle dem, som har bragt hende mat og medicin og oversøsteren har tillatt det.»

«Det skedde efter min ordre.»

«Naturligvis — —» Uf, bare ikke oversøsteren vilde staa der saa ubevægelig. Hun var som hugget i sten. «Jeg vilde bare spørge — Hans høihet Adolf Paul har betroet mig at hendes høihet — —. Er da dette nødvendig? Og hvorfor skal det være slik?»

«Bedste, frøken von Spath, tror De at jeg gir ordre uten grund?» Professoren hævet stemmen: «Naar jeg befaler en ting, saa er det, fordi det er rigtig og spørsmal fraber jeg mig engang for alle.» Han vendte sig mot oversøsteren. «De indestaar mig for at mine ordre blir etterfulgt.»

Den lille Spath graat næsten. «Naturligvis, naturligvis — — Hendes høihet har jo en saa absolut tillid — — det er bare det — — jeg kjender jo hendes høihet og ser, hvordan hun lider under disse forandrede forhold.»

«Netop derfor maa hun lære at indpasse sig i dem.»

«Naar hun aldrig før har lidt under slike anfald. Det var først ved sammenbruddet at — —»

«Dengang var det bare nerverne, som slog klik. Det vet jeg. Hun maa — merk Dem dette, frøken von Spath, saa vi ikke evig og altid skal komme tilbake til det samme — hun maa overvinde sin tunge skjæbne først i sit indre, saa kan vi senere begynde med en rent legemlige behandling. Hun maa se livet som livet er og ikke som underdanige hofsnoge har fremstillet det. Og hvis De for fremtiden motarbeider mig i dette, blir jeg nødt til at be fru von Køllen om at gi Dem Deres avskjed. De vet at det er absolut mot reglementet og kun fordi jeg personlig har bedt om det at De faar lov at opholde Dem her paa klinikken. — — Har De ellers noget at spørre om?»

Frøken von Spath var saa forvirret at hun kunde ikke fremstamme et eneste ord. Hun vaklet med usikre skridt gjennom parken og saa ikke at doktor Merker hilsende gik forbi hende i hvit lang doktorkittel — doktor Merker, som hadde vakt de sidste ømme følelser i hendes hjerte.

«Altsaa oversøster,» sa professoren, «med hensyn til fru Henrichs, saa maa De sørge for at hun tør op. Hvordan opfører hun sig?»

«Aldeles rolig. Øinene ere ikke længer saa likegyldige. Nattevakten sier at hun tater som om hun sover, men sover ikke. Hun har iagttat hende.»

«Hvor mange pulver har hun faat?»

«Tre.»

«Gi hende nu daglig fire og om aftenen et varmt bad istedenfor den kolde avrivning — Jeg kommer over om en halv time.»

Da oversøsteren kom ut, stod de fire assistentlæger utenfor. Ved siden av doktor Merkers høie skikkelse saaes den lille Arons med den elegante snurbart, Wichmann med de flotte bevægelser og den store lorgnet, og den smukke Rudolf med de elegiske øine, Neuenbeks største Don Juan. De ventet paa sin overordnede, lot søsteren passere, hilste ærbødig paa hende og saa efter hende.

«Bevare mig vel for en selvbeherskelse der,» snøvlet

den lille Arons. «Kolde øine, varmt hjerte,» mumlet Wichmann og Rudolf tilføiet: «Det maatte være interessant at opleve at se gløden springe fra hjertet og op i øinene.»

Det var bare Merker, som ikke sa noget. Han hadde for meget respekt for oversøsteren til at snakke om hende i denne lette tone.

Professoren kom ut av sit kontor og skyndte sig paa sin vanlig raske maate ut i parken fulgt av assistentlægerne.

Man saa i middagstiden overalt smaa grupper i parken av hvitklædte mænd. Altid foran en graahaaret ivrig doserende og gestikulerende ældre herre, omgitt av en skare yngre mænd. Og naar de traadte ind i sine forskjellige avdelinger, stod altid søstrene ventende, mens hjælpesøstrene holdt sig mere i bakgrunden og patienterne alle som en laa der fuld av spænding. Da professoren traadte bort til den sidst ankomnes seng, slog den livstrætte sine øine op og saa forbauset paa ham. Hvad vilde alle disse herrer?

«Hvorfor har De begaat denne dumhet?» lød det første spørsmåal. «Var det nødvendig?»

Hun stammet forvirret: «Jeg — — jeg — min mand — —»

«Naturligvis manden. Gjør en mand dumheter, sier man: Cherchez la femme, og omvendt. Hvad var det med Deres mand?»

«Han vilde skilles.» Det faldt hende ikke et sekund ind at la være at besvare disse befalende øine.

«Hvorfor?»

«Han vil gifte sig med en anden.»

«Og De?»

«Hvad skal jeg vel gjøre?»

«Herregud det gives da andre utveie end at styrte sig ret i sjøen. De ser da saa fornuftig ut. Men alle mennesker tror nu, at kommer der det mindste iveien saa er det bare at gjøre slut paa det hele.»

Halsen snørte sig sammen og hun skjaldt av sindsbævegelse. Med hvilken ret vovet denne mand at snakke

slik til hende? Hadde hun ikke gjennemgaaet nok nu? «Bare De hadde lat mig faa dø.»

«Jeg har ikke forhindret Dem i det. Jeg lar altid alle gjøre, hvad de selv vil i den retning. Men siden De nu er kommet hit til os, maa vi se til at bringe Dem dit hen at De ikke begaar denne taapelighet om igjen. Hvordan har De det nu?»

«Godt.»

«Ja De ser ut til det. Litt feber?» Han snakket halvhøit til doktor Merker og klappet hendes glødende kind let: «Naa det greier sig nok, skal De se. Betro Dem nu til denne lange herren her, han er ansat som skriftefader her i denne salen.» Han gik videre.

Den Lille Arons hadde i mellemtiden moret sig med at veksle blikke med Liebesam. Hun skrev glødende kjærlighetsbreve til ham, som hun fik en av de andre patienterne til at lægge i postkassen. Svar fik hun aldrig. Hun ante heller ikke at hendes lidenskabelige epistler blev utlevert til professoren, efter at samtlige læger hadde moret sig over dem. Svak, lam og sandsynligvis aldrig mere frisk, overvældet sanseligheten hende allikevel ganske, naar hun trodde at en mand likte hende. Og det indbildte hun sig meget let. Livet hadde ikke lært hende respekt for mænd.

Og naar en saa syk som hun var, ikke kunde gi avkald paa livets tillokkelser, var det da underlig at fru Treu som bare var lagt ind for hodepine, tilkastet den smukke Rudolf ømme blikke og at den øvrige sal sværmet for doktor Merker, som to gange daglig hørte paa alle deres forskjellige kvindelige lidelser.

Da professoren kom til fru Treu, som tiltrods for de daarlige tider, saa tyk og sund ut, sa han skarpt: «Er De her endnu? Og bare paa grund av hodepine? Nei min bedste, saa dumme maa De ikke tro vi er her. Den som ved alt trediveaarsalderen vil opnaa at bli pensjonert som postfuldmægtig, maa simulere bedre.»

Fru Treu for op: «Hr. professor — jeg fraber mig slike fornær — —»

«Saa, saa. Da jeg i onsdags var her, kunde De ikke

svare paa grund av smerter, og da jeg et kvarters tid senere kom forbi badeværelsets aapne vindu, hvem hørte jeg da le, saa hun rystet? Naa ærgre Dem ikke over Deres uforsigtighed. Vi hadde nok allikevel opdaget Dem. Men nu sørger De vel for at Deres seng snart blir ledig? Det gives virkelig syke mennesker som venter paa plads.»

Han gik videre, fulgt av alles øine og alle øren spidset sig for at opfange mest mulig. Men i de ansigter, hvor han virkelig læste lidelser og saa bønfoldende blikke, der blev hans stemme bløt og sagte og de lyttende kunde intet opfatte.

En seng gik han forbi bare med en hodebøining. Da gjættet hele salen: Betydde det helbredelse, eller var sygdommen haabløs?

Nu var han naadd til det tredie eneværelset.

Lizzie Henrichs, som trods sovepulver hadde sovet daarlig, laa i en døs og for sammen, idet han traadte ind. Da hun fik øie paa hans fire ledsagere, blev hendes mund stram.

«Nu hvordan gaar det? Fremdeles ingen søvn?»

«Jo tak litt.»

«Tøv. De kan ikke narre os. Hvis et menneske selv ikke vil, kan endog Gud ikke hjælpe det. Jeg skjønner bare ikke, hvorfor De er kommet til mig.»

«For at bli frisk.»

«Da faar De la være at spille komedie. De tror at livet er skyld i Deres lidelser, mon tro om ikke skylden er Deres egen?»

«Hvordan det?»

«Man maa bekjempe taapelige indbildninger i stedetfor at fremelske dem.»

Hun saa oprørt paa ham: »Hvad mener De, hr. professor?»

«Det maa De vel selv bedst vite. Tænk over, hvad jeg har sagt. Adjø.» Døren gik i. Hun var alene. Blodet steg hende til hodet. Søvnens, som var kunstig, fremkaldt ved hjælp av pulvere, ensomhet og kjedsomhet var som blaast bort. Vreden over den uretfærdige behandling gjorde hende vaaken. «Taapelige indbild-

ninger maa man bekjæmpe, istedetfor at fremelske dem». Hvad betydde det? Hvad visste han? Hvis han visste noget, burde han da netop la være at si det. Hun hadde søkt en læge og ingen skriftefader. Oversøsteren traadte ind og Lizzie Henrichs mottok hende for første gang oprørt. «Hvad gik der av professoren, søster. Han behandlet mig som en dum gaas foran alle disse unge læger. Hvorfor gjorde han det?»

«Hvad sa han da?»

«At jeg selv var skyld i min søvnløshet. Hvad betyr det?»

«Han tror den skriver sig fra sjælelige lidelser.»

«Og jeg hadde ikke vilje til at bli frisk. Hvorfor er jeg da gaat til ham? Hvis hans kur bestaar i at gi mig et par pulvere og behandle mig som en fange og kaste mig grovheter i ansigtet, da betakker jeg mig.»

Oversøsteren saa rolig paa den opbragte dame. Hun hadde saa ofte oplevet denslags scener. De syke skjældte lægen ut, ja hatet ham formelig, indtil de lærte sig til at indordne sig under ham og langsomt kom sig. Kanske var denne patient ikke som det store gross. Hun klaget aldrig, mens de andre ustanselig beklaget sig over manglende forstaaelse selv fra sine nærmestes side. Skulde kanskje Sturm ta feil? Var her virkelig intet som behøvdes at skjules? Men Merker trodde heller ikke at hendes egteskap var lykkelig.

«Behandler han alle sine patienter slik?» spurte Lizzie Henrichs. Hendes ophidselse steg, næsevingene skjalv og hun kunde ikke holde hænder og føtter rolig.

«Nei, frue. De syke blir alle her behandlet hver efter det, de lider av.»

«Saa. Mine veninder hadde forberedt mig paa at jeg vilde bli indesperret og fuldstændig isolert, men si mig, hvortil skal egentlig dette hjelpe?»

«Nerverne maa engang endelig komme til ro.»

«Og saa lar man en syk være helt alene med sine egne tanker. Akkurat som om man kunde gjøre noget værre.»

«Altsaa allikevel,» tænkte oversøsteren.

«Hele dagen ligger man og glør i taket og grubler og tænker og ikke en bok, ikke et brev —»

«Det er Dem tillatt at brodere.»

«Uf det unyttige tøv. I hver eneste butik kan jeg faa det meget penere kjøpt. Og desuten — da tænker man jo netop. Og saa forundrer den høie herre sig over at man ikke kan sove av hans udmerkede pulvere. Og kommer dertil med uforskammetheter. Forrige gang han var her, gjorde han nar av mit natlinnet og de unyttige blonder og spurte, om jeg ikke kunde anvende mine penger bedre. Hvad angaar det høm? Vet han kanskje om det er min smak. Jeg bryr mig ikke om slik stas, men min mand liker det.»

Oversøsteren hørte paa hende uten at forandre en mine. Professoren hadde nok en hensigt med at opirre sine patienter. Efter slik en lang taushet gjorde litt sinne bare godt. Hun maatte bare være forsiktig, saa patienten ikke forstod at hun hadde røpet sig.

«Smaken er saa forskjellig,» svarte hun rolig. «Professoren liker da pene klær, bare ikke overdrivelser. En kone skal alltid, synes jeg, forsøke at tækkes en mand især sin egen mand.»

«Jasaa. Hører han ogsaa til dem, som synes at en kvinde først og fremst skal være kvindelig? Da skulde han virkelig være saa klok at han viste det. Er da vi kvinder kun til her i verden for at tækkes mændene?»

«Saadan tænker visst de fleste kvinder selv. Professoren citerer alltid det ord: Jeg vil heller være støv end at være en kvinde som ingen mand bryr sig om.»

«De ord har en mand lavet. Underskriver De dem?»

«Jeg? Jeg har da ingen mand og det er ikke min oppgave at tækkes mændene. Vi søstre er saa at si kjønsløse væsener, fru Henrichs.»

«Jeg kjender da flere end en søster, som er blit gift.» Hun strøk sit sorte krøllete haar tilbake. Det banket i hendes tindinger og hendes hode verket.

«De maa hvile nu. Jeg skal sende Dem et beroligende middel.» Uten at vente paa svar gik hun.

Lizzie Henrichs blev liggende og rive i det utskjældte

natlinnet, indtil hun hadde faat revet istykker blonderne og slog i væggen, saa hendes fingre hovnet op og kastet sig frem og tilbake, mens hun stadig spurte sig selv: «Hvad vet han? Har han været hos ham selv? Han sa, han vilde ikke gaa, men han sier idag et, imorgen et andet. Og hvis han har været der — ja saa har han fremstillet mig som gal.»

Hun forsøkte at skyve de onde tanker fra sig og tænkte klart og rolig. Men sovemidlerne bevirket at hendes tanker blev ugreie og gik i floke for hende. Hun fik taarer i øinene av ærgrelser. Hvor dum hun hadde været, som trodde at en anden hadde kunnet hjelpe hende. Hun skulde bare stolt paa sig selv og kunde hun ikke det — — naa der var jo altid en anden utvei.

SYVENDE KAPITEL

«En frøken von Hansen vil gjerne snakke med oversøsteren. Jeg har vist hende ind i Deres værelse.»

«Tak hjælpesøster. Jeg skal komme.»

Inge von Hansen stod ved vinduet og saa paa de brogede blomster, som fyldte vinduskarmen. Lys og yndig saa hun ut i sin hvite spaserdragt med den lille nette hat med maakevingerne paa det gyldenrøde haar — en bedaaende skikkelse, som vel uten sin bedstemors millioner, kunde erobre en mand.

Da oversøsteren traadte ind, vendte hun sig om. «Endelig ser jeg dig da, Hertha. Du har ikke besøkt os paa længe. Du sendte mig bare et kort i anledning min forlovelse.»

«Jeg skulde gjerne være kommet selv, men jeg har litt mere at gjøre end du.»

«Vær ikke sint. Kunde jeg bare kommet, men du vet at bedstemor liker ikke at jeg gaar hit. Hun sier — —» Hun stanset pludselig.

Oversøsteren lo. «Hun tror at her kommer du i berøring med verdens ondskap.» Hun saa forskende paa den unge pike, som endnu intet hadde set av livets triste

sider. «Og saa lar hun dig vandre ind i egteskapet og ut i livet uten at du aner, hvad du begir dig ind i.»

«Hvad? Vet ikke jeg hvad jeg gjør? Nei du er god. Jeg vet da at nu begynner livets alvor. Frøken Krøner sa bestandig til os i pensionen: At gifte sig er bra, at leve ugift er bedre — og at den, som allikevel vilde gifte sig, maatte glemme sig selv og bare leve for en andens lykke. Det har jeg ogsaa sagt til Adolf Paul og han var ganske enig. Hertha vet du — —» hun hvi-sket næsten, «at han i virkeligheten er en prins.»

«Ja, Inge, det vet jeg.»

«Huf jeg blir rent uhyggelig tilmode, naar jeg tænker paa det. Da vi lærte hverandre at kjende i Baden-Baden, ante jeg det ikke. Han fortalte det først til bestemor, da han anholdt om min haand.

Du stakkars barn, tænkte søster Hertha, indbilder du dig virkelig at den gamle beregnende kone ikke visste det.

«Og Hertha, vet du — hans mor — huf jeg gruer mig. Om otte dage har professoren sagt, kan jeg faa lov at besøke hende. Er hun kold og stiv?»

«Nei vær tryg. Hun er den fineste elskværdigste dame i verden.»

«Det sier Adolf Paul ogsaa. Jamen om hun nu ikke liker mig — — Hun har sikkert gjort regning paa en ganske anden svigerdatter. Pappa var jo bare friherre, ikke engang greve. Og naar vi nu senere skal bo sammen —»

«Skal dere det da?»

«Bedstemor mener at det er det fornuftigste, indtil alt er blit mere ordnet. Senere kan vi jo bo i hendes villa i Mentone. Men til at begynde med skal vi bo i Schrottek, der skal det være meget fornemt. Adolf Paul har tænkt at anlægge en væddeløpsstald der.»

«Forstaar han sig paa det?»

«Men, Hertha, han er da saan flink rytter. Du skulde bare engang se ham tilhest. Han har alt lat bygmester Henrichs lave tegninger til staldene.»

«Kirkebygmesteren?»

«Kjære, det blir da ikke bygget kirker nu i aar fremover, sier Henrichs. Man maa slaa om. Derfor tegner han nu alt hvad folk vil ha. Vet du staldene blir forførdelige flotte og kommer naturligvis til at koste vældig, men bestemor sier at det spiller ingen rolle.»

Nei, tænkte oversøsteren, det spiller ingen rolle, naar man nu takket være omvæltningen kan kjøpe sig en fyrstelig svigersøn for sine millioner. Men dengang den fattige borgerlige grandniece bad om penger for at ta sin lærerindeeksamen, het det: Mit kjære barn, hvordan vil du betale det tilbake? Søsterkaldet er meget billigere. En forlængst glemt bitterhet steg op i hende. Derborte stod et endnu uutviklet barn og holdt alt hvad livet kunde byde hende, i sine hænder: Rang, rikdom, kjærlighet. — Kjærlighet?

Inge von Hansen hadde tat av sig sine hansker og viste nu frem to ringe. Paa den venstre en glat forlovelsesring, og paa den høire en ring sammensat av perler og brillianter. Hun pekte paa den anden: «Den ga Adolf Paul mig, da han var her sidst. Bestemor rystet paa hodet, da hun saa den, men han sa at intet var for kostbart til mig. Ak Hertha, tenk om fire uker alt er det vort bryllup. Den 12te september. Bare en liten kreds — tyve mennesker. Du maa endelig komme, hører du.»

Oversøsteren rystet paa hodet. «Hvad skal jeg der? Dere har finere folk at be.»

«Du maa komme. Jeg har ingen mor og ingen søsken, og bestemor — ak Hertha du sier jo selv «magt og pragt skaper ikke fortrolighet.» Du maa komme og sætte brudekransen paa mig, saa kan jeg indbilde mig at du er min ældre søster. Assistentlægen her blir ogsaa indbudt.»

«Hvem? Doktor Merker? Hvorfor det?»

«Han har jo behandlet Adolf Paul i feltten og han har ingen bekjendte her i Hamburg. Hans slegtninger er jo alle saa langt borte. Men nu maa jeg avsted. Vær snild og følg mig gjennem haven, uf jeg liker aldrig at gaa der alene.»

«Her mellem alle blomsterne og træerne?»

«Her gaar saa mange læger omkring i sine lange hvite kitler og naar jeg ser dem, tænker jeg altid paa saar og operationer. Da jeg kom, møtte jeg tre sykekurver og i den ene jamret en sig. Jeg tør ikke nævne det for bedstemor, for saa faar jeg aldrig lov til at gaa hit mere. Hun tror straks at jeg blir smittet.»

«Tøvekoppen. Patienter med smitsomme sygdomme blir bragt i lukkede vogner like til epidemihusene, hvor ingen anden end lægerne og sykepleierskerne faar lov at sætte sine ben.»

«Ja gud ske lov. Jeg var ræd for kopperne og for kolera.»

«Ja men det har vi da ikke her nu.»

De gik over gangen bort mot indgangsdøren netop som hjælpesøsteren Hermine kom med en vandkande og gik ind i fru von Køllens værelse. Uvilkaarlig saa Inge von Hansen ind gjennom døren og like ind i et fint blekt ansigt omgitt av graat haar og møtte to mørke øine, som betragtet hende opmerksomt — da puffet frøken von Spath døren igjen og den unge pike spurte hviskende: «Var det hende?»

«Ja, skal jeg hilse hende fra dig?»

«Ja, hvis du tror det gaar an. Jeg vet aldrig hvad jeg tør og hvad jeg ikke tør gjøre, og er saa ræd for at støte an mot den strenge etikette.»

«Tænk ikke saa meget paa det. Vær som du er. Hun tror hun i dig skal faa den datter, som hun alltid har ønsket sig.»

«Har hun sagt det! Tror du at jeg senere faar lov til at kalde hende mor? Tænk at faa en mor! aa hvor deilig det maa være.» Oversøsteren syntes synd paa dette barn, som tiltrods for sine millioner aldrig hadde lært virkelig varme og ekte kjærlighet at kjende. Uvilkaarlig la hun armen om sin kusine og sa: «Jeg skal komme og sætte paa dig din brudekrans, Inge. Du skal ikke paa denne din hædersdag bare betjenes av betalte hænder.»

Da hun kom tilbake gik hun like ind i fru von Køl-
lens værelse. Denne laa og betragtet et billede: «Det
var hende, oversøster, ikke sandt?»

«Jo frue.»

«Naar vil professoren la mig faa lov at se hende?»

«Saa snart de anfald som efterfølges av hver sinds-
bevægelse, gir sig, frue. Kanske om otte dage. Baro-
nesse von Hansen har bedt mig bringe Dem sin ærbø-
digste hilsen.»

«Søster, De har aldrig snakket til mig om hende før.»

«Man hadde forbudt mig det.»

«Jeg forstaar — professoren! Hans vilje behersker
alt her. Men jeg har nu paa tre dage intet anfald hat.
Fortæl mig noget om min søns forlovede.»

«Hun er som et ubeskrevet blad, naadige frue. Hun
har altid hat alt det, som gjør livet rikt og festlig for
en, men staar fuldstændig under en gammel dames ko-
mando. Paa skole har hun aldrig gaat, har bare be-
standig hat guvernanter. Omgang har hun bare hat
efter at bedstemoren nøie har undersøkt vedkommendes
stand og forhold. Reiser har de to damer foretat med
tjenerskap og kammerjømfru og aldrig stiftet nye be-
kjendtskaper — —» hun holdt pludselig inde, for det
slog hende at hendes høie patient netop hadde ført det
samme slags liv.

«Altsaa et ubeskrevet blad,» gjentok fru von Køllen.
«Det kan man forme som man selv vil. Det vil ikke
falde hende vanskelig at avpasse sig efter os, fordi hun
aldrig har gaat sine egne veie. Adolf Paul kunde gjort
et daarligere valg.»

Oversøsteren svarte ikke. Hvad skulde hun vel si
til slik en egoisme, som fandt det i sin orden at den
unge pike selv ingen vilje hadde. Forresten var vel
heller ikke Inge von Hansen den personlighet at hun
vilde lide ved at lade sig lede av andre. Hun var bare
et tillæg til det guld, som skulde berede den lille avsatte
fyrstesøn en ny eksistens. Maatte det bare lykkes dem
at komme gjennom livet sammen — men at mestre livet
— til det manglet de vel begge aand og kraft.

OTTENDE KAPITEL.

Lisi Zimmer sat ved bordet med en skrivebok foran sig og saa opgit paa sidene. Anna Massius laa tilsengs, for hun hadde netop tat sit lysbad.

«De har da tid, lille Zimmer, naar besvarelsen ikke skal sendes idag.»

«Jamen hvad skal jeg skrive? Tænk saa mange spørsmåal. Skal jeg besvare dem i rækkefølge, eller skal jeg ta det altsammen under et? Jeg har aldrig kunnet skrive stiler. Altsaa først: Om mit forhold til ting og mennesker? — Det har jeg aldrig tænk over. Om mine drømme? — Jeg sover som et murmeldyr og drømmer aldrig. Mine meninger om venskap og særlig om mit venskap til barnefrøkenen i Satow? Herregud nogen veninde var hun aldrig, jeg likte hende bare godt. Hvad vi især snakket om? Det kan jeg da virkelig ikke huske nu. Om jeg nogensinde har været forelsket?» Hun jæpte. «Ja det skal jeg da indbilde lægerne! Hvad jeg tænker om egteskapet? Absolut intet, for min skyld kan gjerne alle mandfolk forsvinde. De er da bare alle egoister. Om jeg liker at bli kysset? Jeg kan for mit bare liv ikke utstaa at nogen tar i mig. Har De hørt noget værre vrøvl, frk. Massius. Nei jeg skriver til onkel og ber at han skal hente mig tilbake til Satow. Der kan jeg gjøre, hvad jeg vil.» Hun saa igjen i papirene. «Hvorfor jeg liker store sko og kittel og løst-hængende haar? Fordi det er bekvemt. Det kan vel de kloke herrer forstaa selv.» Hun slog sammen boken. «Jeg avskyr alt dette dumme vrøvlet. Nu gaar jeg og laver kaffe til Dem. Idag kommer Deres forlovede, ikke sandt? Jeg er saa spændt paa at se ham. Skal jeg sætte bordet bort til Deres seng?»

«Ja tak, og i den brune æsken er der egte kaffe, min forlovede drikker aldrig andet. Hjælpeøsteren lovte at ta med sig kaker, De steller pent istand til os, ikke sandt? Et par roser skulde vi ogsaa ha, jeg har faat lov av oversøsteren til at ta et par. Men De maa drikke kaffe med os og ikke gaa Deres vei, slik som De gjorde i tirsdags.

«Jamen forstyrrer jeg ikke?»

«Aldeles ikke. Vi maa ha en anstand, ellers kommer klinikken til at snakke sig ihjæl.»

Lisi Zimmer lo, grep kaffeposen og skyndte sig ut av værelset og smeldte døren igjen efter sig.

«Riv ikke ned huset,» ropte søster Erika efter hende.

Gjennem parken kom sagfører Brock. Han var i lys sportsdragt med sort belte over den lyseblaa skjorte og holdt en rekkert i haanden. I den stille middagsstund saa den rosenfylde park ut som en eventyrhave. Brock gik og tænkte paa, om han kunde naa første spil paa tennispladsen. For anstændighets skyld maatte han være en times tid hos sin forlovede, men klokken 5 begynte spillet.

Nummer 28— døren stod oppe. Han hatet alt, hvad som sygdom het og han hadde aldrig forlovet sig med Anna Massius, hadde han visst at hun skulde bli syk. Hun kunde ikke fordra lugten av medicinen, som trods at alle vinduer og døre stod aapne, allikevel fylde rummene.

Naa vel — her var ikke noget valg — Matthes Brock traadte ind.

Anna Massius' ansigt lyste op. «Endelig. Jeg har ventet saa paa dig.»

«Det var saa meget at gjøre idag og saa denne lange veien. Naa hvordan staar det til?»

Hun visste at han ikke syntes om klager og svarte derfor. «Meget bedre. Armen er snart bra. Jeg maa bare være taalmodig, saa blir den ganske bra igjen, det sier alle.»

Sagføreren satte sig ikke, som hun haabet, paa sengekanten, men paa en stol ved siden av, tørret sveden av panden og bemerket. «Puh! saa varmt det er. Du ser ogsaa ganske kokhet ut.»

«Jeg har netop faat et 50 graders lysbad,» svarte hun og rødmet, da han saa paa hende, fordi hun visste at hun ikke tok sig ut. «Du blir vel her idag, Matthes, ikke sandt?»

«Jeg hadde tænkt at spille tennis idag. Det er 3

uker siden jeg spilte. Jeg maa røre mig. Si mig faar du ofte slikt lysbad? De begynder vel snart med noget nyt nu. Naar tror du egentlig, du slipper ut av denne anstalt?»

«Jeg vet ikke. Professoren har intet sagt.»

«Vi kommer altsaa ikke til at ha bryllup i oktober?»

«Jo da, naturligvis. Eller — kanske — vil du heller vente?» spurte hun ræd.

Matthes Brock saa hvor urolig hendes øine blev, skjøv stolen tilside, satte sig paa sengkanten og tok hendes haand. «Jeg er beordret av din doktor til at opføre mig fornøftig og rolig, ellers faar jeg ikke lov at komme hit. Men vi maa jo engang snakke om fremtiden, min egen ven.» Han klappet hendes haand og strøk med sine fingre opover hele armens længde. «Du vil ogsaa nødvendig vente længer, elskede?»

Hun saa paa ham og hendes øine svarte.

«Jeg snakket med din mor igaar, hun synes som vi, men din far gjør vanskeligheter.»

«Far? Hvorfor?»

«Ja ser du for at snakke like ut. Du vet at min gage hos Weber og Schmidt er jo ikke saa stor at vi kan gjøre mange spræl. Jeg har jo sat min lille formue ind der og jeg tænkte at med tiden vilde vi altid klare os, men nu er det jo blit anderledes alt sammen og jeg tør ikke tænke paa at du skal komme til at overanstrengede dig. Min lille kone maa pleies og skaanes og hvile den stak-kars arm. Du maa ikke tænke paa selv at gaa i huset. Din mor indsaa ogsaa dette og mente at din far vel vilde gi os et tilskud.»

Anna Massius var meget praktisk. «Ak Matthes,» sa hun. «Du vet da, hvordan han er. Han skjænder jo altid, fordi han synes utstyret har kostet for meget. Han vil jo avbestille dit kontormøblement —» Da hun saa at han bet sig i læben, skyndte hun sig at tilføie. «Vi maa naturligvis snakke ham fra det og du faar det jo.»

«Hvad bryr jeg mig om kontormøblene. Det er dig, jeg vil ha, lille Anna. Men en ting er sikkert, du maa

ikke stræve. Vil han intet tilskud gi os, faar vi vente, naar hans eneste barns lykke har saa litet at si for ham.»

«Gi bare taal min ven,» sa hun. «Jeg skal snakke med far, naar han kommer hit imorgen. Du vet, han er da glad i mig.»

«Ja, for mig er hovedsaken den at skaffe dig en sikker fremtid. Den gamle Schmidt trækker sig helt tilbake fra jul av. De tar da en anden kompagnon, hvis jeg ikke kan sætte ind et par hundrede tusen og da faar jeg intet av selve indtægtene og har bare min lille løn at flyte paa.»

«Et par hundrede tusen,» sa hun urolig. «Kjære dig, det gjør han aldrig.»

«Du lille rædhare, han som tjener vældige summer paa sine spekulationer.»

«Far er ikke spekulant.»

Matthes Brocks ansigt stivnet til. «Kjære barn, vi to kan da snakke rent ut av posen. Din fars forretninger — jeg er da ikke forgjæves sagfører! Hvis statsadvokaten engang vilde se ham litt nærmere efter i sømmene, kunde det bli en kjedelig affære. Da vilde sikkert de penge, han forholder sit eneste barn kort og godt bli beslagnagt av staten. Derfor har jeg aldrig regnet med din medgift. Det maa du indrømme. Jeg snakker om dette idag for første gang og det er bare for din skyld. Og synes du at vi ikke bør gjøre noget — saa trækker jeg mig tilbake, men da maa vi vente, til du er helt frisk. Det vilde være galt at gifte os under de nuværende omstændigheter. Men min egen,» han bøiet sig over hende og kysset hende, «graat nu ikke straks. Du er virkelig nervøsere, end jeg trodde. Naar du tar slik paa vei, tør jeg virkelig ikke komme igjen.»

«Jo, jo, kjære dig. Du ser da at jeg alt er roligere. Kys mig og jeg skal snakke alvorlig med far imorgen. Og søndag kan du faa besked.»

«I overmorgen — saa snart tør jeg nok ikke alt komme igjen. Han maa jo ogsaa ha tid til at overveie det. Og desuten vet du jo at søndag er det familiemiddag hos

min bedstemor og den kan jeg ikke skulke undav. Og her paa klinikken kommer jo alverden om søndagene.»

«Det gjør da ikke os noget. Vi lukker døren. Og din bedstemor — din forlovede faar da gaa foran hende.»

Der hørtes en klirren av kopper utenfor døren og en famlen ved haandtaget. Sagfører Brock reiste sig og aapnet den og Lisi Zimmer kom ind med et Bret fuldt av alslags herligheter. Det duftet deilig av kaffe og paa en tallerken laa en haug av eplekaker og terter. Det lille bløte ansigtet var et eneste smil og de mørke øine straalte. Hun saa paa den unge herre og sa liketil.

«Jeg kan ikke gi Dem haanden, hr. sagfører, men De skal faa noget bedre.» Hun satte brettet fra sig. «Jeg er Lisi Zimmer. Deres forlovedes lidelsesfælle.»

«De ser ikke ut som det feilte Dem noget, frøken.» Hun lo og ordnet kopper og assietter paa bordet og løp atter ut for at hente fløte.

Sagføreren saa skriveboken paa bordet. «Er det din dagbok?» spurte han.

«Min dagbok? — Nei den tilhører den lille Zimmer. Men læg den bort, hun vil ikke like at nogen ser i den.»

«Naa den lille backfisch har vel ikke saa store hemmeligheter. Han kikket i boken og hans øine blev store, da han læste spørsmålene. «Men hvad i alverden — si mig?»

«Vær saa snild at lægge bort boken.»

«Stille vand har den dype grund. Hvem skulde trodd det om den unge piken.»

«Men kjære dig — hun er slikt sødt uskyldig barn.»

«Hvorfor er hun da her til observation?»

«Fordi moren sandsynligvis er forrykt.»

«En mor kjender altid sit barn. Hun ser ikke ut til at lægge Bret paa sit ydre — ikke som en normal ung pike paa sytten pleier at gjøre. Denne stygge blaa kittel med snoren om hoftene og støvler som en gut.»

«Hysch da.» Lisi Zimmer kom ind igjen og mens hun skjænket kaffe i koppene betraktet Brock hende i hemmelighet. Det yndige ansigt, som stod i saa stor

en motsætning til den hæslike klædedragt — naa det maatte jamen være ganske interessant at være den, som skulde anstille prøver, om denne unge skabning var normal eller unormal.

«Nu vil vi ha det koselig,» sa Anna Massius. «Næste gang du kommer, Matthes, er jeg oppe, saa kan vi drikke kaffe ute i lysthuset.»

Stemningen steg og Lisi Zimmer fortalte paa sin aapenhjertige maate om de syke inde i salen og deres forskjellige lidelser, om den gamle frøken, som forarget utbrøt, da hun kom forbi hende med kaffebrettet. «Naa er der igjen kaffeslaberas derinde,» om frøken Liebesam, som vilde ha hende til at lægge et brev til doktor Arons i kassen, endskjønt han aldeles ikke var hendes læge og om fru Bricks sminker og farvestifter, «og tænk hun som alt har været gift i ti aar og som ikke længer behøver den slags ting.»

«Kanske hun netop behøver dem. En kone maa da gjøre sig smuk for sin 'mand.»

«Jamen Brick blir aldrig smuk, selv om hun bruker alle slags midler.»

«Hvem vet. Smaken er saa forskjellig. Det kan aldrig skade en dame at forsøke at gjøre sig pen. Heller ikke Dem, frøken Zimmer.»

«Men Matthes da!» ropte hans forlovede forskrækket.

Lisi Zimmer lo bare. «Synes De ogsaa det. Lægerne og oversøsteren foreholder mig det bestandig at jeg maa pynte mig mere og at jeg skal sætte haaret mit op, men jeg er saa klodset.»

«Det tror jeg ikke. Naar man har et slikt haar — kunde man gjøre meget ut av det. De burde gaa til en flink friserdame, der lærer De det.»

«Gid alt det De vet. La mig faa koppen Deres, saa skal De faa resten og saa flyr jeg. Jeg skal være over i Margarethehuset klokken fem, der binder de kranser til stiftelsesfesten.»

«Da vil jeg tillate mig at slaa følge med Dem. Min forlovede ser træt ut. Det har vist været for meget for dig.»

«Nei kjære, du maa da ikke tro det.» Øinene bad: Bli, bli. Bare litt til. Vi har jo næsten ikke snakket alene sammen. Men Matthes Brock syntes ikke at forstå deres stumme sprog. Han rakte hende haanden og kysset hende let og gikk sammen med Lisi Zimmer ut i den solfylgte have.

«Er De sindt paa mig, frøken Zimmer?»

«Hvorfor det?»

«Jeg skulde vel ikke sagt det. Det var for taktløst.»

«Alle sammen sier jo det samme, saa kan vel De ogsaa si det.»

«Og det hjelper ikke paa Dem. Det er galt.»

«Galt at jeg aldrig blir nogen pyntedukke?»

«Ja mot Deres medmennesker. Ens ydre er ikke git os, kun til vor egen men ogsaa til andres glæde.»

Han stanset ved en deilig La France rosenbusk. «Ser De disse to roser. Den ene er endnu ikke sprunget ut. Er den ikke vidunderlig smuk. Den anden er angrepet av en orm, se hvordan den ser ut.»

«Mener De at et menneskes sykdom forandrer det like meget som denne orm har forandret rosen.»

«Det behøver ikke bestandig at være en sykdom. Likegyldighet er næsten like saa galt. De selv, frøken, staar i Deres ungdoms blomst og er i form og farver like skjøn som denne rose.» Lisi holdt paa at sprute i latter, men da hun saa ham ind i øinene, forstod hun at han ikke spøkte og saa blev hun flau. «Hvordan kan De ha saa liten respekt for Dem selv? Det har De, naar De gaar omkring i denne kittel —» han stoppet pludselig op — «undskyld jeg er jo utrolig taktløs. Kanske har De ikke anledning til at være anderledes klædt.»

«Jo da,» svarte hun uanfægtet. «Mor vil gi mig alt mulig og hjemme i skapet henger der nok av fin stas, men naar jeg har paa mig de fine klærne, maa jeg være saa forsiktig.»

«Saa faar De være det. De er da ingen gut.»

«Gid jeg var det.»

«Det er jeg glad for at De ikke er.» Og igjen møtte

hun hans lange dype blik, som syntes at se tvers igjennem hende. Han tok frem en lømmekniv og den smukke rose blev skaaret av.

«Aa hvad gjør De? De maa betale mulkt, hvis gartneren ser det.»

«Mulkten betaler jeg gjerne. Vær saa god —» et let buk. «Den skal være til erindring om vor samtale. Husk paa at De bør som en god datter gjøre Deres fru mor en glæde. Rosen skal minde Dem om det, naar De ser paa den.»

Lisi lo ertende. «Hvorfor er De blit sagfører? De burde heller blit skolelærer.»

«En jurist er ogsaa folkets opdrager.»

«Naa paa gjensyn, hr. opdrager, jeg skal denne vei.» Hun nikket og vinket med rosen.

Matthes Brock gik leende videre og idet han traadte ut av porten, gik det gjennom hans tanker: «Zimmer? — Kanske var hendes far den store reder? Da maatte Tornerose være en guldfisk. Hun — — man kunde altid forhøre sig om det.»

NIENDE KAPITEL

Lørdag blev alle senge skjøvet ut fra væggen og vandet strømmet over salens gulv. Søndag morgen blev det lagt rent paa alle senge og alle patienter fik rent tøy paa og saa var salen beredt til at ta mot sine søndagsvisitter. I middagstiden maatte alle ligge og da kunde vagthavende søster kontrollere hvert besøk.

Der var glade ansigter og der var triste, men det var mest glade.

Grøbert knurret og maste hele morgenen. «Idag faar man ingen middagssøvn. Her blir støi og snak og alle glør nysgjerrig paa en akkurat som var en rømt fra et eller andet sirkus.»

«Det er da ingen, som ser paa Dem,» svarte fru Brauns, «og gjør de det, snur de snart øinene bort igjen. Glæd Dem over at Deres bror kommer.»

«Er det noget at glæde sig til.»

«Tænk slik pen gammel herre. Altid nybarbert og saa sirlig klædt og saa snild som han er mot Dem.»

«Ja, jeg har da ogsaa nu i tredve aar styrt huset for ham.»

«Hvorfor har han aldrig giftet sig?»

«Fordi han har hat mig.»

«Naa ja, da har han jamen hat nok.»

Grobert satte et par saa rasende øine paa hende at hun syntes. det var tryggest at vende sig til sin anden nabo — til den stakkars kone, som var blit trukket op av vandet. I fem dage hadde denne hat sterk feber og fantasert og doktor Merker hadde tat sig omhyggelig av hende. Men efter 3 dages forløp blev hun bedre og forhørte sig snart om baade den ene og den anden.

Hele salen kjendte hendes historie og beklaget hende. Bare Gobert sa: «En burde ikke gjøre saa meget blæst for en slik mands skyld at en kaster sig i vandet.»

«Det kan ikke De dømme om, som aldrig har hat nogen,» hadde fru Brauns svaret og siden den dag var de to damer dødsfiender.

«Naa fru Sarkander,» vendte fru Brauns sig til høre, «faar De nogen besøk idag?»

«Ak nei, fru Brauns, doktoren tillater det ikke endnu. Min bror kommer først om otte dage.»

«Da faar vi to trøste hverandre. Min stedsøn vilde komme, men jeg har sagt at han skal bli rolig hos kone og barn. Hvad skal han vel her? Han vet at der blir intet at arve efter mig, saa han kommer bare for at være snild. Det er ingen mening i at jeg tar ham fra hans lille kone idag søndag.»

«Kan ikke ogsaa hun komme?»

«Aa nei, tænk den lange vei og om tre uker skal hun ha en liten. Naa ja, det kommer vi snart ogsaa til at opleve her.»

«Hvordan det?»

«Fru Brick derover — hun sier at det bare er seks uker igjen, men jeg tror hende ikke. Fru Müller, rengjøringskone, sier ogsaa at det ikke er sandt. Men hun sier det, for hendes mand kom først hjem fra fan-

genskapet til jul. Vi skal se om den saakaldte svoger ikke indfinder sig idag. Jeg er virkelig spændt.»

Hun saa over paa den lille beksorte frue med det bleke ansigt. «Oversøsteren har tat fra hende alle hendes skjønheitsmidler og nu ser hun sandelig redusert ut. — Men hendes nabo — hun faar besøk av sin virkelige mand. Hun har straalet som en sol i hele morges. Han er bokholder og en daarlig fyr. Men det tør en jo ikke si til hende. Hvordan kunde han gifte sig, han som var saa syk. Tre gange er det gaat galt med hende og hun har ikke mistet motet og haaber at den næste vil komme frisk og sund til verden. Rygsmertene, som hun ligger her for og svakhetene i benene, er hun sikker paa vil gi sig litt efter litt.»

«Hvorfor sier ikke lægerne hende sandheten?»

«De er jo som alle mandfolk. Man skal ikke ødelægge et egteskap, mener de. Ja ja, de vil heller at slik en stakkars tingst skal plages videre. Verden er en jammerdal. fru Sarkander. Se der har vi ham, han er den første bestandig med blomster i silkepapir. Han morer sig ganske godt, mens hun ligger her. Nattevagten har fortalt at hun nylig har set ham hos Trichter i St. Pauli, der danset han med en slik en med farvet haar, vet De. Hun skulde bare ane det.»

«Men hvorfor fortæller De hende det ikke, fru Brauns?»

«Hvad angaar det mig? Hvis folk partou vil være lykkelige — jeg vil ikke forstyrre nogens lykke.»

Den lange bleke mand, som netop traadte bort til sin frues seng, vakte hele salens interesse. Ingen, som kom hit, var saa elegant klædt som han. Like fra det lilla silkeslips til de fine lakstøvler, var han som kom han like fra et av de største magasiner. Men han tapte snart interessen, for nu begyndte der at komme andre. Først en saa flere sammen og endelig var det som et helt tog av mennesker — indtil hver plads var optat og hundreder av stemmer fyldte rummet og det surret som i en bikube.

Lizzi Henrichs laa inde hos sig og hørte skridtene

gaa forbi sin dør. Hun var meget mat. Sovemidlene bevirket at hun laa i en døs. I hendes tanker, som evig og altid kredset om det samme, blandet det sig ogsaa virkelige og uvirkelige hændelser. Hun slumret halvt ind igjen og saa for sig hin maidag, da hun for første gang drog ind i sit nye blomstersmykkede hjem. Huset var fyldt fra kjelder til loft med duft av narsisser, svibler og violer, men der blandet sig ogsaa en anden kunstig duft ind i blomsterlugten. Det var nyslaat høi, som hendes svigermor brukte og som hun kjendte da svigermoren omfavnet hende. Luktet det ikke nyslaat høi idag ogsaa? Hun vaaknet og lukket op øinene. Gjennem det aapne vindu kom der en duft fra plænen, som netop var blit slaat igaar. Det var den, som hadde fremkaldt disse minder.

Pludselig ga det et ryk i hende. Nu forstod hun. Derfra hadde professoren sin visdom. At hun ikke forlængst hadde forstaat det. Svigermoren — den evig ungdommelige elegante, som altid stak sin næse i andres affærer! Hun, som trods komplimenter, gaver og elskværdighet altid var forblit fremmed for hende — svigermoren, hvis søn han var, saa fuldt og helt.

Igjen hørtes der skridt utenfor. Kom der nogen til hende? Bragte vedkommende noget godt — men skridtene gik forbi. Træet sænket øienlaagene sig atter. Det var bare dumme indbildninger. Ingen kom for at besøke hende. Vilde hun leve livet igjen fri for den evige kamp og sindslidelse, et rent og sandt liv uten rigdom og ydre glans, maatte hun skaffe sig det ved egen kraft. Det kom ikke ind av døren til hende som et uventet lykkesbudskap.

Aa hun var saa træt. Hun kunde nok ikke greie det alene. Det skulde komme en og si til hende: Du dumme menneskebarn la alle disse tanker fare. Jeg skal hjelpe dig — — hun syntes at se sin 'mand. Han la armen om hende og bad hende paa den besnærende maate, som bare han kunde be: «Kom vær atter min egen. Min eneste bedste lille pike. Hvorfor skal du ødelægge vore bedste stunder med slike barnagtige indbildninger?» og

hun følte hans læber bløt og let mot sine. Et smil gled over hendes ansigt.

Utenfor var der nogen, som graat. Hun for igjen sammen. Ak det var nogen, som hadde det ondt. En eller anden hadde faat vite at han aldrig kunde hente sin elskede frisk og sund hjem til sig igjen.

Pludselig kom et brændende ønske op i hende. Væk — væk — bare bort fra dette sted. Slippe at se de tomme graa vægge, ikke fornemme denne sykелugt mere — i livet, til sjøen, eller op paa fjeldet og kjende den milde luft og se skjønne blaa farver om sig —. Hvad nytter det vel — du tar jo dig selv med — du blir aldrig kvit dine egne tanker.

Hun kastet sig op, slængte teppet av sig, slynget armene over hodet og spændte benene mot sengen — ak hvor hun end drog hen, vilde hun altid se det samme syn — sig selv i sengen gal av tørst og i sideværelset speilet med natlampen foran sig som viste hende synet — de to, som stod derinde og omfavnet hverandre.

Da hadde hun skreket og saa var pleiersken kommet: «Fruen har hat en ond drøm. Deres mand? Han sitter nedenunder i sit værelset og arbeider.» Hun hadde kunnet slaa det fruentimmer i ansigtet.

Gid hun bare hadde hat hende her nu mellem sine hænder eller under sine føtter. Hun, som iført barmhertighetens klædebon forgiftet sine syke. Igjen var det en, som stanset utenfor hendes dør. — Lizzi Henrichs lo kort og haardt. Det kom nok ingen til hende. Professoren hadde forbudt det. Hun hadde endnu ikke git sig — vilde endnu ikke snakke ut. Hadde alt været her i fjorten dage og hadde allikevel ikke prisgit sin hemmelighet. Ikke til ham, som pinte hende med sine ord, ikke til doktor Merker, hvis deltagende væsen bad om fortrolighet, ikke til oversøsteren, som — det forstod hun godt — vokter paa hvert ord, som slæp hende ut av munden.

Vilde da ikke de skridtene utenfra gaa videre? Der var nogen, som stod utenfor hendes dør. Nu bevæget

haandtaket sig og den, som hun netop tænkte paa, traadte ind.

«Men fru Henrichs,» oversøsteren tok teppet op fra gulvet. «Hvorfor har De kastet det ned?»

«Jeg var saa varm.» Lizzi Henrichs strakte sine slanke lemmer og fandt sig uvillig i at teppet atter blev lagt over hende.

Søster Hertha lot som ingenting. Slikt var man saa vant til der. «Jeg maatte kikke ind til Dem. Derinde er der saa mange visitter og De ligger saa alene.»

«Det kommer jo ingen til mig, som jeg bryr mig om.»

«Hvordan kan De si slikt, De som har 'mand' og barn.»

«Min mand fordrar ikke sykehusene og mine barn faar jo ikke lov til at komme hit.»

«De har da sikkert mange venner og bekjendte. Deres mands navn har sikkert skaffet Dem en stor omgangskreds.»

«Jeg bryr mig ikke om den slags omgang, oversøster. En liten kreds, som jeg selv kunde vælge, foretrekker jeg. Desværre er det ikke anledning til det hos os.»

«Men er da Deres mand en hustyran?»

«Min mand er meget elskværdig ogsaa likeoverfor mig. Han hindrer mig ikke at omgaaes, hvem jeg vil. Men naturligvis kommer hans slegt og venner i første række og den kreds er saa stor at vi kan ikke overkomme flere.»

«Og han føier sig ikke efter Deres ønske?»

Lizzi Henrichs nølte et øieblik, men disse fjorten dages ensomhet, de slappe nerver, længselen efter mennesker og fremfor alt den sterke sympati, som hun følte likeoverfor denne blonde søster, fik hende til at snakke: «Jeg er vokset op i ganske andre kredse med daarlig raad, men meget aandelig føde og jeg ventet mig i min mands omgangskreds — han er dog noget av en kunstner — at komme ind under større horisonter. Ser De, søster, jeg var bare atten aar, da jeg giftet mig og da bedømmer man jo ikke menneskene altid rigtig. Jeg blev derfor meget overrasket, da han senere erklærte at

han ikke hadde hat megen glæde av sit fagstudium. Naar han var færdig med sit arbeide, vilde han være sammen med mennesker, som fik ham til at glemme sit kjedelige arbeide og blandt de mennesker regnet han dem, som ikke kjedet sig — som hadde penge og altid forstod at skaffe sig nye og nye fornøielser.»

Oversøsteren saa betænkelig hen for sig .

«Da min far endnu levet, han var professor, var vort hus kjendt for sin gjestfrihet og vi, mine to søstre og jeg var omsværmet paa ballerne. Vi foretok deilige reiser og gik fotture i fjeldene og om sommeren var vi ved sjøen, men aldrig slik at vi fik formeget av det og kjedet os. Og da han saa døde, var det forbi altsammen. Senere har vi jaget efter fornøielser, indtil jeg væmmedes ved alt. Ikke engang under krigen slog vi os til ro og siden denne elendige freden indtraadte er jo menneskene gale, akkurat som om de maa bedøve sig. Jeg orker det ikke mere og jeg vil det ikke mere.»

«Har De talt til professoren om dette?»

«Hvad skulde vel det nytte?»

«Han vilde sikkerlig raade Deres mand til at la Dem gaa Deres egne veie. Slikt et liv maa jo ogsaa indvirke skadelig paa nerverne.»

«Hvad vilde vel det hjælpe? Min man vilde love alt og naar jeg kom hjem, vilde alt bli ved det gamle.»

«Det tror jeg ikke.»

«Det kan De være sikker paa. Min mand vilde ikke være istand til at forandre sit levesæt, selv om han mente det aldrig saa alvorlig.» Hun sukket tungt. «Forresten er det jo ganske likegyldig. Jeg vil ikke hjem igjen.»

«Men fru Henrichs!»

Lizzi Henrichs bet læberne sammen. Hun hadde forsnakket sig. Oversøsteren spurte rolig: «Er da de motsetninger mellem Dem og Deres mand ikke til at overvinde?»

«Det er de ikke. Man kan ikke bli ved at lappe og lappe paa en ting, som ikke lar sig reparere. Derfor forsvinder jeg.»

«Nei.» Det kom saa skarpt og heftig, saa det lød som et skjult ja.

«Jeg synes allikevel De skulde snakke med professoren. Hvad nytter opholdet her, hvis De ikke kan opnaa den indre ro. Han burde vite det. Han kunde sikkert raade og hjælpe Dem.»

«Jeg har ikke bruk hverken for raad eller hjælp, for jeg vet selv godt, hvad jeg vil. Og desuten — forstod ikke De hans spidse bemerkninger, da han sidst var her? Det er nok en eller anden han har sin visdom fra.»

«Saa meget mere paakrævet er det at han ogsaa hører hvad De har at si og hvorfor De er saa urolig. Da kan han først se klart.»

«Han vilde ta parti for min mand. Mandfolk holder altid sammen. De er sterkere end vi kvinder.»

«Det er de. Den erfaring er jeg ogsaa kommet til her. Hvor mange tragedier tror De ikke, jeg har oplevet her. Og altid er det manden. Og snakker man med lægerne om det, faar man altid det samme svar: Hvorfor er kvinderne saa uselvstændige og lettroende? Hvorfor er de unge piker saa forelskede og letsindige? Hvis skyld er det at vort kjønn altid blir det underlegne? Og at aldrig kvinderne blir helt utviklede? Og hvorfor skal vi til evig tid vedbli at være saa dumme og avhængige? Fordi at manden skal kunne skalte og valte med os efter eget forgodtbefindende. — De kan ikke tænke Dem, hvor mange hustruer og piker vi har hat her, som har lidt av kjønnssykdom. Hvem har smittet dem? Smitter en pike en mand, blir hun straffet, men har De nogensinde hørt, at en mand er blit straffet av den grund?»

Lizzi Henrichs saa interessert paa den kolde blonde kvinde, som for første gang forglemte sig. Hun tænkte: Hater hun mændene? Er det bare det hun har set, som faar hende til at snakke saan? Eller har hun selv bitre erfaringer? Eller — er hun paa grænsen av sin første ungdom, hun maa være over de tredve — er det den oversettes hat?

Søster Paula kek ind. «Oversøster, Magdalenes forældre er her, de vil gjerne snakke med Dem.»

«Jeg skal komme.»

Hun traf dem ute i gangen. En frisk liketil mand, en likesaa sund utseende kone. Hun tok dem med ind i sit værelse, bad dem sitte ned og spurte, hvordan de syntes datteren hadde det.

«Hun ser daarlig ut,» sa faren. Men vi vilde gjerne vite, om vi ikke kunde ta hende med hjem. Hun blir vel ikke bedre og vi har bare det ene barnet.»

«Men min kjære mand, hvordan tror De, det vil gaa? Hvem skal pleie Deres datter? Hun maa bades daglig, ellers vil hun om kort tid bli aldeles hudløs. Har De ba-deværelse?»

«Jeg skulde vaske hende saa godt,» mumlet konen. «Vi er saa glad i hende og hun er saa avhængig av os.»

Det var noget som vakte den lydhøre søsters opmerksomhet. Hvad var det?

«Og saa doktorens besøk? Det er nu tildags forførdelig dyrt.»

«Jamen hun sier at lægerne ser næsten ikke mere paa hende og naar man vet, hvordan slikt pleier at løpe av.»

«Hvor vet De det fra? Magdalene sier at i hendes familie er der aldrig forekommet lammelse før?»

De to saa usikre paa hverandre og søster Hertha ventet. Manden tok sig først sammen. «Vi skulde ha sagt Dem det, oversøster, det hadde nok været det rigtigste at lægerne visste det. Vi vilde saa nødvendig at det skulde komme ut og at Magdalene selv — —»

«Vær De rolig. Jeg indestaar for at ingen anden end lægerne skal faa vite det. Men vent litt, saa skal jeg be doktor Merker om at komme.»

«Nei, nei, vi tror Dem. Nuvel, Magdalenes far led av akkurat det samme og ingen kunde hjelpe ham.»

«De er altsaa ikke —»

«Nei, vi er ikke hendes forældre. Hun er datter av min kones søster. Hun var ved teatret og var forlovet — naa De vet, hvordan slikt pleier gaa. Hun døde, da

Magdalene kom til verden. Og da vi ingen barn hadde og alt var noksaa gamle, tok vi barnet til os. Vi bodde dengang ute paa landet og siden her inde i byen var det ingen, som visste at hun ikke var vor datter. Svigerinden kom og besøkte os og hun fortalte os, hvad faren het. Da det var gaat nogen aar, forhørte jeg mig om ham og da laa han der og blev kjørt om i rullestol og kunde ikke røre sine ben mere, end hun kan nu og det varte da heller ikke længe med ham.»

«Altsaa allikevel arv,» sa oversøsteren. «Men forstaar De ikke min gode mand, at naar De selv ikke har noget haab, er det da bedre at Deres barn blir her. Her kan vi skaffe hende lettelser. Om natten, naar hun ikke faar sove, gir vi hende sovepulver og naar smerterne blir for store, har vi morfinen.»

Taarene løp nedover konens kinder. «Har hun det saa ondt, det trodde jeg ikke. Slikt et snildt barn. Ikke en times sorg har hun gjort os.»

«Derfor vil vi jo ogsaa gjerne gjøre hendes lidelser saa lette, som det er mulig for mennesker at gjøre. Hvis De selv vilde snakke med doktoren —»

«Nei, nei. Vi har tillid til Dem. Magdalene sier det jo selv: Oversøsteren er saa snild mot mig. Ellers er hun noksaa streng, men mot mig er hun snild. Aa om forladelse, jeg snakker uten at tænke.»

Oversøsteren smilte. «Det er ikke saa liketil at fordele strenghet og mildhet her paa klinikken. Men jeg er glad for at Magdalene forstaar at jeg mener hende det godt.» Hun fulgte ekteparret helt til utgangen og gik selv ind i salen.

Ved alle senger sat snakkende grupper, i alle senger saaes fornøiede ansigter. De, som selv ikke fik besøk, eller som var helt alene i den store by, lyttet med hver fiber til samtalen ved sengen ved siden av. Hele nerveklinikken var som en eneste stor familie, hvor enhver forsøkte at faa greie paa den andens intimeste hemmelighet.

Den stakkars fru Hertel, som tre gange forgjæves hadde haabet paa at bli mor og i fremtiden altid vilde

haabe like forgjæves, var ganske rød i sine kinder, fordi hun hadde sin fine Max ved siden av sin seng. Frøken Liebesam, som laa to senge fra hende, graat bitterlig, for det var kommet en kollega av hende, ogsaa en opvarter-ske fra baren, og hun hadde fortalt om at de danset foxtrot og onestep og alt, hvad det nu het, hver evig aften og at den lyse Else, nu hadde faat sig en leilighet, som hun altid hadde ønsket med lænestole og speil i forgyldt ramme og silkeforhæng — og det stakkars kræ — fordi alt dette, dansen, vinen og tilbederen var noget, som var forgangent, saa graat hun av misundelse og længsel. Hvad nyttet det vel at skrive breve til den lille Arons, naar man laa her og smerterne gik fra benene op i ryggen og derfra op i hodet og maanederne gik og ungdommen med dem — den skjønne korte ungdom, som aldrig kom igjen. Hun hadde bare moret sig et aar og naar vilde det komme igjen? Og hvis det ikke kom igjen, slik som den gamle ekle Grobert paastod, da var det bedre, de gjorde kort proces med hende og ga hende gift som de gjorde med syke hunde. Hun graat og jamret saa at søster Paula kom og sendte den besøkende avsted.

Oversøsteren gik langsomt videre. Ved siden av frøken Bøhms seng sat der to unge mænd, begge to saa friske og sunde ut med aapne ærlige ansigter, som man straks fik sympati for. De bøiet sig over hende, strøk venlig de bleke blasse hænder, som nu i maanedsvis intet arbeide hadde utført og viste hende at de bragte med sig kaker, pølse, nykjernet smør og frugt og ønsket saa inderlig at se et venlig smil i hendes likegyldige ansigt. Men Meta Bøhm saa like uvenlig paa dem begge, naar de bad hende om ialfald at smake paa kaken. Hun satte op et ansigt som et uskikkelig barn og puffet deres hænder bort.

Den ene snudde sig til oversøsteren. «Hvad skal vi gripe til, oversøster? Hun vil ikke snakke. Intet hjælper. Skal vi la disse saker bli igjen her, eller skal vi ta dem med tilbake igjen?»

Da la den syke sin haand pa kurven og søsteren

svarte: «Det staar en blikæske under sengen, der lægger hun det, hun faar.» Hun trak den frem og aapnet den. En avskyelig stank slog imot hende. Der laa matrester, som alle var fordærvet.

«Søster Paula, vær saa snild at komme hit.»

Søster Paula kom. «Hvad er dette for griseri. De skulde da set efter.»

Men den lille hissige søster forsvarte sig. «Hun taa-ler ikke at vi rører æsken. Hun river den fra mig.»

«Naa der viser hun ialfald vilje. Men hvorfor netop her?»

Meta Bøhm laa likeglad og saa misfornøiet paa at de alle saa ned i æsken og rystet misbilligende paa hodet. Men da oversøsteren sa: «Se at faa væk alt dette svi-neri,» reiste hun sig og ropte som et trodsig barn: «Nei, det vil jeg ikke! Det vil jeg ikke!»

Man brød sig ikke om hende og da hun saa at æsken blev baaret ut, sank hun igjen apatisk tilbage.

«Meta,» spurte den ældste bror. «Vil du ikke gjerne komme hjem? Eller vil du hellere bli her?»

Intet svar.

«Bedstemor sier, hun vil gi dig en ny kjole, hvis du bare vil sende hende et brev. Faar du ikke lov til at skrive? Eller vil du ikke?»

«Hvad skal jeg skrive?»

«Gaar du ikke ut i haven sammen med de andre?»

«Av og til.»

«Det er da slik nydelig have.»

Taushet.

Begge de unge herrer gik paa et vink av søsteren ind i sideværelset. «Si mig har hun altid været saan?»

«Det kan man ikke si,» svarte den ældste, som lot til at være den livligste. «Stille og forsagt har hun bestandig været, men hun lo da og danset gjerne og arbeidet baade i huset og haven.»

«Naar begyndte dette? Da hendes far kom hit med hende, sa han ingenting om hende.»

«Det er ikke saa godt at si. For flere aar siden la vi merke til at hun kunde sitte og stirre ret frem for

sig, men vi trodde at hun var blodfattig og det sa ogsaa doktoren. Men bedstemor sa — vor mor er død: «Pas paa det gaar med hende som det gik med Marie.»

«Hvem er Marie?»

«Vor ældre søster. Men hun var glad i en ung mand, som forsvandt under krigen i Frankrik og saa blev hun likedan. Hende anbragte vi i en privatklinik og der kaldte doktoren det «en svækkelse». Det vil vel si at hun ikke var riktig i hodet?» Han saa spørgende paa oversøsteren, som intet svarte. «Og da hun ikke blev bedre der, kom hun hjem igjen. Da kom der bud om at han var i fangenskap, men det blev ikke bedre. Ifjor kom han tilbake og da han kom gaaende over gaardspladsen, saa hun paa ham som om han var en fremmed og da han stod foran hende, var det som om det ikke angik hende. Hele dagen var det likedan og han var ganske fortvilet og da aftenen kom, vilde han gaa sin vei. Da tok han sit ur frem og sa som han saa ofte før hadde sagt: «Marie vil du ikke følge mig et litet stykke?» Da reiste hun sig ganske mekanisk, tok et tørklæ paa sig og med en gang gik det gjennom hende som et støt: «Herman,» ropte hun og faldt om og graat og graat og saa begyndte hun at le og derefter blev hun saa træt at vi maatte bære hende tilsengs. Næste morgen var hun ganske frisk.»

«Og er vedblit at være det?»

«Ja. Hun er gift nu og ganske som alle andre mennesker.»

«De vet ikke, om Deres søster Meta har hat en ulykkelig kjærlighetshistorie?»

De rystet begge paa hodet. «Vi har studert saa paa det, men vi maatte da ha merket det. Bedstemor mener at vi burde se at faa hende gift og at hun da vilde komme til fornuft. Men hvem vil gifte sig med hende nu?»

«Jeg tror ikke at nogen læge vilde raade Dem til et slikt eksperiment. Men kanskje har hun været glad i en, som Deres far ikke vilde like?»

Igjen rystet de paa hodet. «Selv om det var gaards-

gutten, søster, saa vilde vor far si: «Vi har nok av penge. Er han bare et bra menenske, kan hun faa, hvem hun vil, bare han er frisk.» Vor far er en meget snild mand, søster.»

«Ja, ja, vi kan ikke gjøre andet end at fortsætte med den samme behandling som hittil og haabe at der engang vil ske det samme som med Deres anden søster.»

Begge de to unge mænd gik. Meta Bøhm saa ikke engang paa dem. Da oversøsteren gik tilbake gjennom salen, la hun merke til en mand, som sat ved fru Bricks seng. Det var ikke den elskværdige svoger, men en stor svær mand med et godt ansigt. Han saa ulykkelig ut og uvilkaarlig blev oversøsteren staaende ved medicinskapet og lot som hun hadde noget at gjøre der, mens hun betragtet ham. Det som man ellers ikke kan gjøre her i livet ved indiskretion at trænge ind i andre menneskers liv, var her paa nerveklinikken kun en simpel pligt.

Fru Brick laa med ryggen snud mot manden, øinene saa sinte ut og hun bet sig i underlæben. Han snakket halvhøit og man forstod at han gjorde alt, for at hun skulde vise sig litt venlig, men det nyttet ikke. Hun lot som om han ikke eksisterte og der var et stygt uttryk i hendes ansigt av hat og sinne og haan. Manden syntes endelig at forstaa at det ikke nyttet. Han grep sin hat, som laa paa matbordet og sa: «Ja saa gaar jeg da, Anna. Kanske er du i bedre humør paa onsdag.»

Da snudde hun sig rundt: «Jeg vil ikke ha dig lurende her. Jeg er syk og trenger ro. Oversøster skal ikke slippe dig ind mere.»

Høit og klart hørtes søster Herthas stemme gjennom salen: «De har ret fru Brick, De bør ikke ta imot besøk, før De er helt Dem selv igjen. Doktor Merker kommer til at forby enhver visit.» Uten at ta nogen notis av den forskrækkede frue, gik hun ut paa gangen sammen med manden.

Han stanset derute. Det store hode saa ned og de slidte arbeidshænder dreiet hatten rundt og atter rundt. Søster Hertha syntes synd paa ham. «Deres frue er litt ute av sig hr. Brick. Bryd Dem bare ikke om det.»

«Hvad skal jeg gjøre?» spurte han som et hjælpeløst barn. «Jeg har altid været saa glad i hende og har altid føiet hende. Og før jeg maatte ut i krigen, har vi altid hat det saa godt sammen. Vi har tre barn, søster. Og nu skal det fjerde komme. Men saa sier de — —» han brøt av og sukket tungt.

«Hvem sier hvad?»

«De vet, hvordan folk er. Jeg vil gjerne spørre Dem om noget.»

«Javel.»

«Jeg har faat et brev uten underskrift og der stod at min kone mottog besøk her av en anden. Han kommer hit og sitter paa hendes sengekant. Jeg er paa arbeide om onsdagene og kan derfor ikke komme da og saa kommer han. Er det sandt?»

«Jeg vet bare at Deres frue faar besøk av sin svoger.»

«Hun har aldeles ikke nogen svoger, søster. Ingen av os har søstre eller brødre — naa da er det vel sandt.»

«Deres kone vil nok bli fornuftig igjen, hr. Brick,» sa søsteren, som hadde merkværdige erfaringer om, hvor hurtig folk i de kredse kom over den slags uregelmæssigheter.

«Ja bare jeg visste — —. Har hun sagt Dem naar den lille kan ventes?»

«I slutten av september.»

«Ja, hvis bare det var sandt. Hadde vi ikke de smaa barna saa — —» dermed gik han ut av døren.

Søster Erika, som hadde hat fri nu i middagstiden, møtte ham derute. «Hvad var det for en trofast new-foundlænder?» spurte hun.

«Det var fru Bricks mand. Kan De tænke Dem noget saa forunderlig at denne stakkars mand endnu er glad i hende.»

«Sier han det selv.»

«Nei, jeg forstod det.»

«Den motbydelige lille skapning. Ja, undskyld søster, men hun er et avskyelig individ. Ækkel og ondskapsfuld og til hvert mandfolk, som kommer ind i salen, gjør hun øine. Igaar til vinduspusseren og forleden til tapet-

sereren, som gjorde istand trægardenne. Og det, som er det merkeligste er, at mændene liker hende. Hvad kan de vel se ved denne tynde, gule person?»

«Hun har lidenskabelige øine.»

«Hendes øine er det ekleste ved hende.»

«Smaken er forskjellig.»

«En ny patient!» roptes det ved døren og en sykekurv blev baaret ind.

«Patienten ønsker et eneværelse.»

«Det var kjedelig, alt er optat. Vi har bare ledig en plads i salen.»

En liten middelaldrende godt klædt dame med et rundt godmodig ansigt saa forskrækket paa søsteren. «Skal jeg ind i salen? Uf, det var da leit.»

«Hvem har sendt Dem hit?»

«Professoren. Jeg var hos ham og han ga mig et brev med til Dem. Jeg skjælver saa i arme og ben.» Selv ansigtet syntes at skjælve.

Oversøsteren grep brevet. «Profesoren sier netop her i brevet at De skal ligge i salen og ikke paa et eneværelse.»

«Jamen jeg vil gjerne betale, hvad det skal være.»

«Han maa da ha en grund for sin ordre og jeg maa rette mig efter den.»

De sidste visitter forlot netop salen og bærerne tok kurven og bar den bort til den tomme seng.

«Jeg har intet tøy med,» klaget patienten, «min mand skulde sende det.»

«Det behøves ikke. Her faar De det De trenger.»

«Saa gjør jeg det. Men undskyld er det den saakaldte «anstaltsklædning», som andre har brukt før mig?»

«Alt er rent her, fru — —»

«Mertens,» sa hun og kløv ut av kurven og begyndte lydlig at klæ sig av. Søster Erika, som hadde vakt paa den venstre side av salen, vilde hjelpe hende.

«Aa nei, det kan fru Mertens saa godt gjøre alene, saa syk er hun ikke,» sa oversøsteren i en temmelig

skarp tone. Den nyankomne satte et par store forskrækkede øine paa hende.

«Hjemme pleiet piken bestandig at hjælpe mig.»

«Hvorfor det! Anstreng Dem bare litt, saa gaar det nok.»

Den lille frue sukket som et barn, som har faat skjænd, men vovet ikke at si oversøster imot og blev ogsaa ganske rigtig færdig uten hjælp.

«Se saa,» søsteren bredte teppet over hende, «idag har vi intet besøk av lægerne. Men hvis det er noget, De vil — —»

«Jeg vilde gjerne spørre om noget.»

«Vær saa god.»

«Hvorfor vil professoren at jeg skal ligge her?»

Oversøsteren nølte et øieblik. «Saavidt jeg forstaar hans brev, mener han at det er Deres vilje, som maa styrkes.»

«Hvorfor det da?»

«Kanske hænger det sammen med Deres sygdom. Hvorfor farer De op slik med armene i luften?»

«Jeg kan ikke for det.»

«Aa bevare mig vel, visst kan De la det være, hvis De vil. Ta Dem litt sammen, saa skal De se, De kan ligge likesaa rolig med armene som andre folk.»

Den lille frue svarte ikke, men da oversøsteren forlot salen for endelig ogsaa at faa litt søndagshvile, saa hun samtidig baade ræd og forarget efter hende.

Hendes seng stod ved siden av fru Bricks, som hadde et triumferende uttryk i ansigtet. Naa, se der var da en, som blev likedan behandlet som hun. Ja søster Hertha hun kommanderte folk likesaa godt som nogen skolemester. Hun vendte sig til den nye: «De liker ikke at ligge her i salen, De?»

«Jeg er ikke vant til slikt. Min mand sa til professoren at han vilde, jeg skulde ha det rigtig ekstra godt. Jeg er meget svak.»

«De ser ikke slik ut.»

«Mine nerver er ødelagte. Det trækker og drar over-

alt i mig, i arme, ben og ansigt og hvis jeg blir svært opbragt, da maa jeg kike.»

«Hvad maa De?»

«Kike.»

«Det har jeg aldrig før hørt om. Hvad er Deres mand?»

«Fabrikeier. Og min far var prest — nei naar min mand hører at jeg maa ligge her i salen — imorgen kommer han for at besøke mig.»

«Det er ikke visitdag i morgen.»

«Hvad? Kan han ikke komme hit, naar han vil?»

«Naa det vilde bli et syndig leven, hvis alle og enhver skulde faa rende ut og ind her, naar de selv vilde. Søndag og onsdag er her visitdag og hvis professoren forbyr det, saa kommer her ingen.»

Fru Mertens fik taarer i øinene: «Hadde jeg anet det. Min kusine sa bestandig: Gaa til Sturm, han kan gjøre dig frisk. Og saa maa jeg ligge her i disse omgivelser.»

«De er vist svært forvænt?»

«Min mand bærer mig paa hænderne. Og barn har vi ikke. Men han sier at det savner han ikke, for jeg er hans lille barn. Søster snakket noget om vilje. Min mand vil aldeles ikke ha en kone med vilje.»

Søster Erika, som masserte en patient i sengen ved siden av, saa over paa hende. Naa det var da en riktig kvindelig skabning. Godmodig og viljeløs. Nu begyndte hendes hænder at fare omkring paa teppet og det rykket i hendes ansigtstræk.

«Skjærer De altid slike ansigter?» spurte fru Brick.

«Jeg kan ikke la være, selv om søster sier at jeg skal det.»

Da kom søster Erika bort til hendes seng. «Jeg er søster Erika,» sa hun. «Jeg skal massere Deres armer litt, fru Mertens, saa skal De se at Deres nerver slaar sig til ro. Og imorgen kommer assistentlæge, doktor Merker, han forbyr Dem ganske baade kikingen og trækningerne.»

«At søster, det gjør godt. Men De snakker som om jeg gjør det med vilje.»

«Nei da ikke med vilje, men fordi De er svak. Og den svakhet skal vi nok faa bugt med her. Saa nu tar vi den andre armen og saa ligger De stille og snakker overhodet ikke mere.»

«Bare se paa hende,» haanlo fru Brick, da den unge søster gik ut av salen, «nu begynner hun ogsaa at kommandere som den gamle gjør. Hun gjør sig alltid til for hende. Jo det er en nydelig suppedas her. Lægerne og søstrene henger sammen som bek og vi stakkars syke maa føie os.» Hun blev rød i ansigtet og knyttet henderne og hele legemet skjälv i krampetrækninger. Den lille frue som aldrig hadde set noget lignende skrek høit av rædsel. Hjælpesøster Hermine kom bort. «Hvad er paafærde? Har De atter krampe fru Brick? Det kommer av al den galde, De altid samler op i Dem. Skal jeg hente kloral til Dem?»

«La mig være, det er alt over. Det var bare et anfald.»

Søsteren, som like litet som den øvrige sal kunde fordrage denne lille frue, brød sig ikke mere om hende. Men fru Mertens laa og saa over til nabosengen i en ustanselig spænding, om anfaldet skulde gjenta sig, og blev mere og mere nervøs. Pludselig lyttet søsteren. Hvad var dette for en vidunderlig merkvaerdig lyd? Som en sagte kvækken, men tydelig og kort. Et øieblik efter hørtes den atter, saa om og om igjen.

Hele salen lyttet. Al samtale stanset, bare Groberts stemme hørtes høit og tydelig: «Naa, det er vel det nyeste her?»

Her og der lo man.

«Fru Mertens hvad er paafærde?» spurte pleiersken.

«Hun kiker,» sa fru Brick spottende.

«Fru Mertens, kan De la det der være?»

«Nei, nei.»

«Jeg vil gi Dem noget, som kan berolige Dem, saa blir det nok bedre.»

I oversøsterens værelse sat denne sammen med søster

Erika og drak eftermiddagskaffe, da pleiersken kom ind og bad om kloral. Den nye utstøtte slike besynderlige lyd at de andre ikke kunde holde ut at høre paa det.

«Læg hende i vaate lakener.»

«Jeg holder det ikke ut,» ropte den lille frue. «Jeg dør av koldt vand!» Men hun maatte ind i de vaate lakener og ligge i dem en hel time. Hun kiket ikke mere den aften.

TIENDE KAPITEL.

Det var en brændende varm dag. Ute paa gaten kjørte sprøitevognene og baade fortaug og gater var ganske vaate, men solen tørret dem like fort igjen.

Stenene dampet, husene glødet som bakerovner, alle forhæng var trukket for vinduerne, mennesker og dyr gispet av varme, bare fluerne blev stadig muntrere og plaget sine medskabninger. Paa nerveklinikken var alle vinduer og døre lukket for at stænge ute den kvælende luft, men solen stekte paa taket og sendte sin ulidelige hete ned i salen.

Der hadde været litet søvn om natten. Alle hadde været urolige. Den stakkars Magdalene hadde hat svære opkastelser og ikke taalt det vand, som hun hadde drukket.

Fru Brick hadde stønnet ustanselig men ikke be-
svart nattevagtens spørsmål.

En gammel kone, som nu i maanedvis hadde ligget der, mistet ved midnatstid sin bevissthet. Doktor Merker maatte hentes, men da han kom var alt en anden læge der og den gamle var for alltid sluppet bort fra denne jords nød og elendighet. Sengen blev skjøvet ut paa gangen og man dækket den stakkars gamle til med et laken.

Overalt i salen lød der suk og støn og da morgenen kom, saa man overalt trætte varme ansigter, slappe træk, nattøi gjennemtrukket av sved og uordentlige senge.

Det bruste og plasket i badeværelset, alle søkte lin-

dring for varmen. Hver en, som kunde staa op, flygtet fra sengen og saa tidlig hadde aldrig salen været færdig til at ta mot visitterne.

Lizzie Heinrichs hadde likesom de andre tat sin daglige kolde avrivning og gik tilbake fra badeværelset gjennom salen. I løpet av de sidste dage hadde hun stiftet bekjendtskap med flere av patienterne, som hadde snakket til hende, da hun gik forbi deres senger. Hun ansaa dem ikke længer bare for lidelsesfæller, men derimot for mennesker for hvem livet i de fleste tilfælder var kamp og arbeide og det interesserte hende at iagtta dette liv og lære av det. For hvis hun blev fast ved den beslutning ikke at vende tilbake til sin mand, da maatte hun lære, uendelig meget. Disse kvinder — koner saavel som piker — skulde lære hende det, derfor sat hun rundt om ved sengene, snart her snart der.

Nu stod hun hos den gamle fru Brauns, som hver morgen gav hende en livlig fremstilling om alt det nyt og interessante, som var hændt i løpet av natten.

«Vet De, fru bygmester, at inat var Blumenberg igjen aldeles umulig. Hvad er det dere to har ute-staaende?»

«Vi to?»

«Har De ikke lagt merke til, hvordan hun ser efter Dem — som om hun hadde lyst til at gi Dem gift.»

Jo, hun hadde bemerket det og trodde det var paa grund av hendes elegante morgenkjole. For ikke mere at ærgre hende, hadde hun bare kastet paa sig sin lille graa støvkaape over natlinnetet, naar hun gik gjennom salen. Allikevel fulgte pikens sorte funk-lende øine hende overalt. Uvillkaarlig saa hun over mot sengen. Selv nu saa hun paa hende. Det var ikke saameget hat, som laa i øinenes uttryk, det var et lurende undersøkende og tildels fiendtlig blik, som møtte hende.

«Jeg vil snakke til hende engang, fru Brauns.»

Det vilde De ikke faa nogen glæde av, fru Heinrichs, hun er et trold. Gud vet, hvordan det vil gaa hende. Inat snakket hun ustanselig og skrek efter sine breve, som man hadde tat fra hende og at hendes Edvard hadde

hendes fotografi, som de andre vilde stikke «like ind i hjertet» og da kom hun til at dø. Naa stakkars det ender nok galt. Hun blir sikkert bragt til nr. 50.»

«Hvad er egentlig nr. 50.»

«Det er der hvor de urolige er. Blir hun heller ikke bedre der, havner hun tilslut paa Gehlsberg.»

Lizzie Henrichs for sammen. Sindssykeanstalten! Den hadde hun aldrig tænkt paa før og her syntes den saa nær, altid truende, altid ventende.

«Mens jeg har været her er mindst syv blit bragt dit,» fortalte fru Brauns likegyldig; «og det er bare en, som er kommet ut igjen av dem. Hos hende var det influenzaen, som hadde gjorde hende forstyrret, derfor slap hun ut igjen.»

«Og de andre?»

«Ja, det vet jeg ikke. Her faar vi aldrig vite noget, hvis ikke hjelpesøstrene tilfældigvis nævner det. Tre av dem, vet jeg, maatte bort derfra, de begyndte at rase og en vilde ustanselig ta livet av sig, saa pleierskene kunde ikke greie at passe paa hende. Se paa den damen derover, fru Plückhahn, heter hun, hun har bare været her i to dage. De skal bare se at hun har ogsaa en skrue løs. Se nu begynder hun igjen at synge. For en stund siden gik hun her mellem sengene med sin hodepute i armene og bysset den som var den et barn. Hun hører altid klokkeklang og stemmer som kalder og synger og naar manden eller barna spurte hvad det var hun hørte, blev hun rasende og saa maatte de bringe hende hit.»

Den kvinde hun snakket om sat opreist i sin seng og strøk med sine hænder uavladelig op og ned, mens hun vugget med hodet og sang med langtrukken stemme en sentimental sang fra en eller anden operette, som klagende klang gjennom salen. Søster Paula gik bort til hende.

«Nei, fru Plückhahn, De maa holde op og skaane Deres stemme. De blir saa varm. Læg Dem ned.»

«Min parasol,» sa fru Plückhahn. «Den nye hvite med rosenkanten. Vi skal paa cirkus til Hagenbeck. Min gut har ikke set løvene endnu.» Igjen begyndte

hun at synge høit og utfordrende: «La os gaa til Hagenbeck, Hagenbeck, Hagenbeck og løverne skal vi ta væk, ta væk, ta væk.»

«Hvad skal De med løvene, fru Plückhahn, vi har da ikke noget bruk for dem her. Drik heller kaffen Deres. Se hvor meget smør jeg har smurt paa Deres brød idag.»

Fru Pluckhahn saa mistroisk paa kaffekoppen, men grep den allikevel og glemt sin sang.

Lizzie Henrichs gik videre og blev staaende ved Blumenbergs seng.

«Naa, frøken Blumenberg,» det var første gang hun snakket med hende, «har De kunnet sove i denne varme?»

«De er fru bygmester Henrichs, ikke sandt?»

«Jo, det er jeg.»

«Hvorfor er De her?»

«Av samme grund som alle de andre. Mine nerver er i uorden.»

«Hvad kommer det av?»

«Jeg var saa syk ifjor og er ikke kommet mig siden.»

«Ifjor. Ja ifjor vinter ikke sandt? Det var en streng, men en deilig vinter. Vet De hvor mit billede er?»

«Hvilket billede, frk. Blumenberg?»

«Det i silkeblusen, i den hvite som han ga mig. Vi kjøpte den hos Gerson og den kostet to hundrede mark. Tror De at det er brændt?»

«Det vet jeg intet om.»

«De vil nok snart faa vite det. Hvorfor er De ellers her? Eller sitter naalen endnu midt i hjertet?»

«Kjære Dem, hvem skulde vel finde paa slikt tøv at stikke en naal i hjertet paa Deres billede?»

Hun slog op en haanlig latter. «Tro ikke at jeg er dum. Jeg vet, hvad jeg vet, men det er bedst, de andre ikke hører det. Kom ind til mig inat, naar alle de andre sover — nattevakten pleier ogsaa altid at sovne ind ved et-tiden — da skal jeg fortælle Dem noget rart.»

«Klokken et pleier jeg selv at sove, ellers skulde jeg gjerne komme.» Hun nikket til den gale og gik tilbake

til sit værelse, men i gangen blev hun stanset av oversøsteren: «Vil De drikke kaffe inde hos mig? Kom som De er, det er bare den lille Zimmer foruten os to.» Hun aapnet døren og uvilkaarlig gik fru Henrichs et skridt tilbage, for ved bordet stod der en fremmed ung pike og ordnet kopperne.

Oversøsteren lo: «Kjender De heller ikke barnet igjen? Se, hvor hun har forandret sig. Naar professoren kommer idag, kan De tro, hun faar ros.»

Lisi Zimmer saa leende paa hende: «Nu er jeg pen og snild, fordi jeg har hængt en hvit kjole paa mig.»

«Og sat Deres haar saa pent op, saa vi ikke ser mere til den vilde gutungen.»

«Hvor søt hun er,» tænkte fru Henrichs. «Nu ser man først ordentlig for et yndig ansigt, hun har, de straalende øine og smilehullene i kinderne. Bli'r hun sig først sin magt bevisst, maa mændene ta sig ivare.»

Det samme tænkte doktor Merker to timer senere, da han traf den unge pike ute paa gangen.

«Er De skyld i dette vidunder, oversøster?»

«Desværre nei. For fire dage siden erklærte hun at hun aldrig vilde bruke andet end den elskede kittel og næste eftermiddag kom hun til mig og spurte forlegen, om jeg vilde telefonere til hendes mor at hun skulde sende hende en hvit kjole og det, som hørte til den. Og nu ser De denne forandring. Søster Erika har sat op hendes haar, hjælpesøster Hermine tok skoene paa hende og bandt skjærfet om livet paa hende og nu gaar hun omkring og kaster forbausede blikke paa sig selv i speilet. Igaar gav hun forresten endelig besvarelsen og forklaringen over alle sine følelser og tanker.»

«Vi faar vel ikke meget ut av det!»

«Læs det selv. Hun er bare et barn og aner ikke, hvad spørsmålene gaar ut paa.»

«Da skader det jo heller ikke.»

«Saa?» svarte oversøster skarpt. «Er De sikker paa det? Kunde De gi hende en drik av glemselens brønd, saa hun glemte alt, saa snart hun forlater klinikken — da vilde alt være godt — men nu — —»

«Hvorfor tar De slik paa vei, oversøster?»

«Fordi jeg er blitt glad i det uskyldige barnet. Hun blev bragt hit, ikke fordi det var noget galt ved hende, men fordi hun var saa ubevisst og ufordærvet som aldrig storstadsbarn er mere. Moren — denne mor — aa hadde jeg hende bare her — saa skulde hun vel faa sandheten at høre. Hvorledes ser vel hun ut indvendig — hun som skiller saa daarlign selv hos sit eget barn — mellem for-dærvelse og renhet.»

«Hun har ment det godt. Hvem skulde hun vel gaa til, hvis hun ikke gikk til lægerne, naar hun virkelig var begyndt at tro at hendes datters følelsesliv var unormalt?»

«Ja til dere læger! Og dere dissekerer slik en ung sjæl og lar den saa fare. Og engang kommer den time, da barnet ikke er noget barn længer, da forstaar hun, det som skedd med hende her og hvad de spørsmålene betydde, som hun maatte besvare og da vil raseriet stige op i hende, rødt og vildt og hun vil hate sin mor, som har utsat hende for den mistanke og hate hende dobbelt, fordi hun har tiltrodd sin egen datter denslags tanker. Og moren har fortjent det.»

«Jeg har aldrig set Dem slik før, oversøster!»

«Naa ja, man gaar jo sin egen stille vei og sier ja og amen til alt, som sker og er i virkeligheten ikke mere end de herrer lægers skopusser. Men av og til er man jo allikevel ogsaa litt kvinde og føler og lider med sit eget kjønn og vil saa gjerne hjelpe, men kan ikke. Der hvor man kanskje kunde, tør man ikke.»

«De er en velsignelse for klinikken. Det vet jo bedst vi læger, som De idag skjælder saan ut.»

Søster Hertha fik atter overtaket over sig selv. «Vi kommer ikke længer ved at tale om det. Skedd er skedd. Men jeg vil ikke være moren den dag, da barnet forlanger forklaring over sit opphold her. Hvis jeg bare visste — —»

«Hvilket?»

Til trods for at hun talte saa indgaaende med Merker om patienterne, hadde hun ikke lyst til at røbe alle

sine tanker. Men hun tænkte sit, da hun saa at Lisi Zimmer stak en halvutsprunget rose i sit bælte. Begynder først de unge piker med at bære roser saa — —

«Søster Erika,» sa hun, da de efter middagen blev sittende et øieblik ved bordet, «jeg maa hele tiden tænke paa den lille Zimmer. Forandringen kom saa pludselig. Tror De den skriver sig fra noget med hjertet?»

«Men oversøster, De tænker bestandig straks paa mændene.»

«Ja, man lærer det her i livet. Men hvem? Merker? Han har jo saa ofte snakket til hende om hendes likegyldighet uten at det har nyttet. Desuten tror jeg ikke Merker er en mand som unge piker sværmer for.»

Søster Erika taug.

«Eller en av de andre?»

«Kanske Arons.» De lo begge.

«Wichmann?» sa søster Hertha, «men han falder ikke i damers smag. Kold og ergjerrig. Nei det maa være den smukke Rudolf.»

«Uf den ekle fyren.»

«Ta ikke slik paa vei. Sturm liker ham. Han forstaar at vinde patienternes fortrolighet.»

«Ja at gjøre sig yndig og lave øine, det forstaar han. Men det gjør mig ondt for den lille Zimmer.»

«Pyt slik en første kjærlighet fordamper saa snart igjen. Er hun paa sit værelse?»

«Nei hun er ute og spaserer med den gamle Brauns. Hun kan ikke gaa alene.»

«Da vil jeg gaa ind til frøken Massius. Det er noget iveien med hende for tiden.»

«Ja hun hadde aldeles forgraatte øine idagmorges.»

Anna Massius sat ved vinduet og saa ut i den blomstrende have og graat stille, da oversøsteren traadte ind til hende.

«Men frøken Massius, hvad er det iveien?»

«Ingen ting, jeg er saa motløs idag.»

«Hvorfor det. Det gaar jo bare fremover med Dem.»

«Aa søster, det sier dere alle. Men se her, jeg kan jo næsten ikke røre fingrene. Armen er som bly.»

«Det vil gaa over med tiden.»

«Jamen jeg har ikke saa meget tid at spendere. Vi skal gifte os i oktober.»

Der skulde bare et forsigtig spørmaal til, saa brast hun ut med al sin jammer. Om den rørende forlovede, som satte sin elskedes sundhet over sin egen lykke, og om den haarde far, som ikke vilde skaffe de to unge et hjem.

«Jeg tigget ham, oversøster, da han var her i lørdags, saa han tilsidst blev sint. Manden skal skape hustruen et hjem og ikke omvendt. Akkurat som om Matthes var en dagdriver. Igaar var min mor her og fortalte at hun hadde bedt ham saa inderlig, men han var ikke til at rokke. Tingen er at Matthes er for fin for ham. Jeg skulde gifte mig med min fætter, som har en kolonialforretning, han er søn av fars søster. Men det gjør jeg ikke, det gjør jeg ikke. Jeg vil heller gaa i kloster.»

«Det findes ingen protestantiske kloster.»

«Saa blir jeg katolik.»

«Naa det faar De betænke Dem paa.»

«Siden var Matthes her. Og da maatte jeg fortælle det til ham. Han sa alt for nogen dage siden at hvis vi ikke kunde gifte os nu snart, var det bedre at han ikke kom hit paa et par uker. Vi hidser os bare op og det hadde jeg ikke godt av.»

«Omsorg eller tomme undskyldninger?» tænkte oversøsteren, hun hadde ikke forgjæves i ti aar staat under professorens ledelse, hvis 30-aarige praksis som nerve-læge hadde faat ham til at foragte menneskene. «Jeg synes ikke Deres far har saa helt uret,» sa hun eftertænksomt, «De er jo ogsaa saa ung. Hvis De ventet et aar — —»

«Et helt aar? Og imens? De sitter her paa klinikken, søster, og ser intet til livet. De vet ikke hvordan de unge piker nutildags gjør sig til for mændene. Mor sier ogsaa at selv den bedste er ikke længer at stole paa.»

«Naar De tænker saan, burde De ikke gifte Dem.»

«Aa hadde jeg ham bare! Da behøvet han jo ikke

de andre. Da skulde jeg kysse ham slik — —» hun lo alt igjen, «at han ikke tænkte paa andre kvinder. Aa søster jeg skulde kysse ham — — kysse ham.»

Det gik likesom et het strøm ut fra den yppige blomstrende skikkelse og øinene straalte og læberne svulmet. Oversøster forstod at Anna Massius, tiltrods for sine noget almindelige ansigtstræk, var en av dem, som mændene likte. Hendes eget hjerte banket hurtigere — Den som kunde det! Vise sig slig og vise sine ønsker, la sin lidenskap løpe saa av med sig og tro saa paa sin seier, endog før livskampen var begyndt — — Hun kunde ikke det og vilde aldrig kunne det — trods de hemmelige længsler, som hendes hjerte var fylt av. Og selv om der var en, som hun blev glad ved at se, og selv om hans øine hang længere ved hendes ansigt end ved de andres og deres tanker møttes i det fælles arbeide, blev hun desto mere rolig og mere behersket og røbet ikke med et blik at hun ønsket at han skulde være mere for hende end en flygtig ledsager paa en kort veistrækning. Altid vendte den velopdragne unge piges angst tilbake. Bare ingen tror at jeg er forelsket i ham. Bare ingen ler av mig. Saaledes hadde hun nu i ti aar vandret her paa klinikken. hadde set mange medsøstre finde den lykke, som enhver kvinne længes efter og aldrig var det lykkedes for sladderer at sætte hendes navn i forbindelse med nogen av de unge lægers.

«Og nu? Hun tok sig sammen: Jeg kan saa daarlig raade Dem, frøken Massius. Jeg tror bare at ophidselse og taarer forhøler Deres helbredelse. Ser De der kommer Deres forlovede i samtale med den lille Zimmer og den gamle Brauns. Hvor omhyggelig den lille er for den lamme kone og hvor søt hun ser ut.»

Matthes Brock tænkte det samme. Da han kom igjennem parken og saa en hvitklædt ung pike nikke venlig til ham skjønte han i øieblikket ikke hvem det var. Derpaa var det pludselig gaat op for ham. Saa hurtig hadde hans ord virket! Det hadde han ikke tænkt sig, men det smigret hans forfængelighet. Han bad om at bli forestillet for den gamle Brauns og slentret

skridt for skridt ved siden av de to bort imot klinikken. Han skyndte sig heller ikke, da han saa sin forlovede i vinduet, først da Anna kom imot ham fra indgangsdøren, tok han avsked med det ulike par — —

Telefonen ringte.

«Javel det er oversøster fra 28. Hvem? — — Fru Henrichs skal komme. Jeg skal gi hende besked.»

Lizzi Henrichs hørte det inde i sit værelse. Hun hadde ventet det. Professoren var i formiddag kommet med sit følge ind i hendes værelse, det vil si, han og doktor Merker var kommet ind, de andre tre hadde hun set i døren. Sturm hadde spurt: «Hvorlænge skal egentlig denne komedie være? Tror De virkelig at jeg lar mig narre? Tilstaa ærlig at De er flyktet hit, fordi De i barnlig trods har villet ærgre Deres mand.»

«Hr. professor, jeg fraber mig en gang for alle den slags tiltale i de unge lægers nærvær!» hadde hun forbitret ropt.

Da hadde han ledd høit: «Naa fremdeles saa nærtagende.» Og saa hadde han vendt hende ryggen og var gaat sin vei. Siden hadde hun ligget og ventet, for hun følte med sig selv at der vilde komme et oppgjør og nu sendte han bud efter hende.

«Om otte minutter maa De være færdig,» sa oversøsteren, «vente vil han ikke. Jeg skal hjelpe Dem. Vær nu saa rolig som mulig. Han er i daarlig humør idag og jeg vet ikke, hvad som er iveien.»

Allerede før de otte minutter var gaat gik Lizzie Henrichs for første gang den forfærdelige vei til nr. 8 A.

En gammel dame, den derværende oversøster, som hadde været ansat i Neuenbeck i tredve aar, tok imot hende ute i gangen. «Vil De være saa venlig at vente et øieblik. Der er uveir derinde og en patient gik netop ind.»

«Uveiret har jeg allerede faat føle,» lo Lizzie. «Men hos os visste man ikke grunden.»

«Doktor Wichmann har forlovet sig. Han som alle

trodde, var uindtagelig — og dertil med en ganske fattig ung pike.»

«Men det angaar da ikke professoren?»

«Naa han er en mand som ser paa livets praktiske sider og kan ikke utstaa forlovelser, som ikke er bygget paa et solid grundlag. Alt som er i det blaa, er ham imot. Wichmann selv har ikke nok til at han kan nedsætte sig paa egen haand og nu paatar han sig en byrde, som kanske senere hen vil trykke ham.»

«Eller kanske han skaper sig selv en lykke saa stor at den overstiger alle saakaldte fornuftsatser hundrede gange.»

Den gamle oversøster trak skeptisk paa skuldrene. «Vi faar haabe det. Men — — der kommer damen ut. Værsaagod gaa De ind.»

Sturm, som sat ved skrivebordet, reiste sig og gikk patienten to skridt imøte og spurte rolig og med øiensynlig bestræbelse paa at være venlig: «Altsaa nu skal vi to snakke privat sammen, da det later til at mine assistentlæger ikke falder i Deres smag. De har meget at si mig, ikke sandt?»

«Jeg trodde at jeg var blit befalet av Dem til at komme hit ned, hr. professor.»

«Ikke noget ordkløveri, tak. Tal nu freidig ut, for De har noget paa hjertet — ikke sandt?»

«Adskillig, ja. Naar De spør mig — da vil jeg gjerne vite, hvorfor De behandler mig paa denne høist merkverdige maate?»

«Det er jeg ikke forpligtet til at forklare Dem, bedste frue. Jeg handler som jeg finder riktig og passer det Dem ikke, skulde De ikke kommet til mig. Altsaa hvad er det iveien med Dem og Deres mand?»

«Min svigermor var hos Dem?»

«Det har intet at si.»

«Og min mand har beklaget sig over mig.»

«Det har vistnok aldrig faldt ham ind. Men De har øiensynlig gjort livet til et litet helvede for ham.»

Lizzie Henrichs for op. «Jeg for ham? Jeg har i de sidste aar føiet mig mere ind under ham end de

fleste hustruer vilde holdt ut at gjøre. Og nu da jeg er færdig og er her for idetmindste at vinde igjen mine legemlige kræfter, blir ogsaa det gjort umulig.»

«Hvem gjør Dem det umulig?»

«De, hr. professor. Istedetfor at unde mig ro og stilhet, minder De mig stadig om min ulykke.»

Sturm bøiet sig bort til hende og klappet hende beroligende paa skulderen. «Naa, snak da ut om Deres ulykke, saa kommer det da endelig engang frem det, som trykker Dem. Tror De at Deres nerver slaar sig til ro, før De selv er blit rolig. Alle de dumme indbildninger.»

«De tar det hele meget let, men det er ikke saa like-til. Jeg vet at vort egteskap i dypeste grund er ødelagt.»

«Fantasterier.»

«Ak nei, hr. professor. Jeg er ingen fantastisk natur, ellers hadde jeg for længe siden hat mistanke. Men da den først blev vakt, har jeg overveiet allt klart og nøkternt og hvor det syntes at vise sig en feil i mine overveielser har jeg før git mig selv end min mand skylden. Ser De, man har foreholdt mig — allerede fra de dage, da min mand fridde til mig — at jeg burde være umaa-delig taknemlig over en saadan kjærlighet og hvad for en sjelden lykke dette var. Jeg var saa ung og trodde det altsammen og det blev siden ikke saa let at komme ut av denne taknemlighetsfølelsen og se klart.»

«Altsaa hvad saa De?»

«At min mand i aarrækker har gaat sine egne veie.»

«De mener at han har hat forhold til andre kvinder?»

Blodet skyllet hen over hendes ansigt. Et var det, hvad hun selv inderst inde tænkte, noget andet, naar en fremmed uttalte det saa likefrem. Men hun tok sig sammen og sa: «Ja.»

«Hvilke beviser har De?»

«Jeg saa at han kysset pleiersken, mens jeg laa syk.»

«Inde i Deres værelse?»

«Nei i værelset ved siden av, men jeg saa det i speilet.»

«Meget dumt gjort av Deres mand. Laa De længe syk?»

«Tre maaneder.»

«Ja da kan jo slik en forbigaaende forelskelse forekomme — er det alt?»

«Alt! — Jeg har jo sagt Dem at slik har det været i aarevis. Dette var saa at si det, som for mig avgjorde saken.»

«Og de foregaaende aar?»

«Han gik sine egne veie, hadde ofte avtaler, mottok breve, som han ikke viste mig —»

«Naa, min kone vilde betakke sig, kan De tro, for at læse min korrespondance.»

«Og saa skrev de til mig —»

«Hvem?»

«Anonymt.»

«Og det fæstet De Dem ved? Hør her bedste fru Henrichs, jeg trodde De var klokere.»

«Og hvis jeg spurte min mand, lot han som ingenting og efterpaa forstod jeg at han hadde løiet, tilsynelatende løiet uten grund, hvis der da ikke var noget bak det, som jeg for ingen pris maatte vite.»

«Men alt dette er da bare fantasifostre.»

Lizzi Henrichs sat med bøiet hode. Ja hun indsaa det, det maatte for andre mennesker se ut som de rene indbildninger det, som for hende var visshet. For de andre kjendte ikke hendes mand, som hun kjendte ham, visste ikke hvor bløt og overbevisende hans stemme klang netop i slike øieblikke, hvor han snakket usandt, skjønte heller ikke alle hans smaa nødløgne. Hvordan han f. eks. to gange ukentlig maatte reise til Reinbek for den nye kirkes skyld og saa fik hun ved et rent tilfælde vite at han i maaneder intet hadde hat at gjøre ved det nye bygverk. Og netop da var der kommet to slike breve undertegnet med: «En, som han ogsaa har løiet for.» — Han var blit rasende, da hun viste ham dem og vilde overgi brevene til politiet, da han antok de skrev sig fra en pike, han hadde git avsked fra sit kontor, fordi hun var doven og uærlig.

Fortalte man dette til andre, forekom hver enkelthet som en bagatel, men la man alle bagatellerne sammen saa — —

«Jeg kan ikke forklare Dem det anderledes. For mig er der ikke længere nogen tvil. Sit kjærsteri med pleiersken forklarte han mig ved en løgn akkurat som i alle andre tilfælder. Jeg skulde ha fantasert — drømt — — men jeg hadde ikke engang feber. Jeg viste denne person ut av mit hus allerede næste dag og hun lot som om hun var uhyre forurettet.»

«Og Deres mand?»

«Behandlet mig som om jeg var dødssyk.»

«Og paa grund av dette ene kys vil De ikke mere vende tilbake til Deres mand?»

«Hvor vet De det fra?»

«Naa det kan jo enhver forstaa.»

«Ihvertfald vil jeg først bli frisk her, før jeg forstaar at mine nerver er i en sørgelig forfatning og saa vil jeg forsøke at skape mig en ny tilværelse.»

«Jasaa, og Deres barn?»

«De beholder jeg selvfølgelig.»

«Hvordan kan De tro det. Tror De at De kan erholde skilsmisse paa disse uholdbare paastande. De faar ikke nogen ordentlig advokat til at ta Deres sak.»

«Naar jeg ikke vender tilbake, vil det hele allikevel ordne sig.»

«Da faar De hele uretten og Deres mand behøver ikke at gi Dem en øre.»

«Jeg vil heller ikke ta imot noget fra ham. Bli frisk igjen, saa kan jeg selv arbeide. Nutildags kan alle, som virkelig vil arbeide, faa noget at gjøre.»

«De har ikke lært noget.»

«Jeg kan noget, som vil kunne indbringe mig penge. Lave tegninger til klær, og broderier, male paa porseleen. Jeg kan tjene saa pas at jeg kan leve og utdanne mig videre. Og naar jeg har tjent nok, tar jeg mine barn til mig.»

«Det gaar aldrig Deres mand ind paa. — Vær nu litt fornuftig. For en fiks idé's skyld vil De ødelægge

Deres familie, skandalisere Deres mand, som De dog, efter hvad andre sier, burde være stor tak skyldig, trække Deres barn som er opvokset i gode økonomiske kaar med i Deres usikre eksistens.»

«De vilde bli dygtigere og flinkere, hvis de ikke blev saa forvænte som hittil.»

«Vanvid. — Har De desuten tænkt paa hvad en skilsmisseproces nutildags vil komme til at koste. Hvem skal betale den for Dem? Tænk nu paa den rent praktiske side av saken. Bli De skilt, fordi De har forladt Deres mand og uten at De kan bevise at han har begaaet ekteskapsbrud — det eneste som kan berettigede Dem til at gaa fra ham — da vil De maatte bære alle omkostninger, ogsaa Deres mands — —»

«Men det er da for uretfærdig.»

«Nei, det er det ikke. De blir den skyldige part og maa bære følgerne. Der findes ikke den ret, som tildele Dem barnene.»

Der indtraadte en dyp taushet. Lizzi Henrichs reiste sig: «Jeg takker Dem, hr. professor. Jeg vet, De mener det godt. Men Deres ord forandrer ikke min beslutning. Jeg vender ikke tilbake.»

«De vil nok komme paa andre tanker. For om Deres ekteskap ikke er absolut lykkelig, er det da ikke nødvendig øieblikkelig at skilles. La Deres mand gaa sine egne veie og gaa De Deres. Lev for Deres barn og Deres egne interesser. Det er da let for Dem, som er rik at indrette livet slik at det ikke blir en byrde for nogen av dere. Flyt ind i Deres egne værelser.»

«Det gaar aldrig. Aldrig i verden.»

«Da ligger der noget andet under.»

Dyp taushet.

«Kanske De ogsaa har en anden —?»

«Jeg!»

«Eller elsker De fremdeles Deres mand? Er kanskje denne skilsmisse bare et skalkeskjul?»

Igjen gik der en flammende rødme over hendes ansigt og hun kastet hodet heftig tilbake. «Nu er det

nok, hr. professor. Over mine egne følelser behøver jeg vel ikke at staa til regnskap for nogen.»

«De er tiltrods for Deres 38 aar et rigtig taapelig barn. Før De kommer paa det rene med Dem selv, blir De aldrig frisk. Vi kan ikke hjelpe Dem her, naar De selv ikke vil. De maa engang bli færdig med disse ting. Det er jo det rene vanvid.» Han grep hendes haand og trykket den varmt. «De maa forstaa at jeg, som daglig ser mennesker, som ikke kan komme ut av det med livet, jeg er blit noget av en menneskekjender. De er ikke den kvinde, som kan staa alene i livet. De er for lidenskapelig og for impulsiv. En fraskilt frue, som til og med er blit erklært for den skyldige, vil alltid vedbli at staa som en banlyst.»

Hun forstod at han mente det ærlig og hun blev rørt av taknemlighet. Et smil bredte sig over de trøtte træk. «De skal jo ha hjulpet saa mange med hypnose, hr. professor. Hvis De vil hjelpe mig, saa hypnotiser mig og la mig tro at alt dette ikke er sandt, at hele den tunge fortid kun er en ond feberdrøm og la mig aldrig i fremtiden nære lignende tanker.»

Sturm lo. «De er et barn. Det er litt formeget forlangt. Det ligger ikke i nogen hypnotisørs magt at gjøre fortid saa vel som fremtid lys og lykkelig for et menneske.»

Fru Henrichs for ophidset op: «Nu vel, saa tving mig da i det mindste til at holde op at elske min mand. Jeg holder ikke længer ut at skamme mig for mig selv.»

«Skammer De Dem over at De elsker Deres egen mand!»

«Ja fordi jeg endnu elsker en mand, som jeg ikke længer kan ha agtelse for.»

«Store ord. Hold Dem paa jorden og se nøkternt paa tingene, da er De frisk. Ta forholdene som de er.» — Det banket paa døren. «Naa der ute er der nok andre, som venter. Tænk nu over, hvad jeg har sagt, saa tales vi atter ved om nogen dage.»

Han la armen om hendes skuldre og skjøv hende bort mot døren som en far gjør med sit gjenstridige barn.

«Vær saa god, den næste.»

Hun gik tilbake til klinikken. Hun hadde neppe gaat femti skridt, før hun angret at hun hadde latt sig overrumple. Nu hadde hun allikevel snakket ut. Sturm hadde ret. Hun var for impulsiv. Hun ga sig altid over. Derfor hadde hun ogsaa taapt likeoverfor sin mand. Istedentfor at ti stille og hemmelig iagttatte tingenes gang, hadde hun altid kastet ham sin mistanke like i ansigtet og hadde selv lært ham at forsvare sig mot hendes skinsyke.

Hadde hun bare ikke røbet at hun endnu elsket denne mand. Hun skammet sig over sig selv, hatet sig selv for det, som hun allikevel ikke kunde bli herre over. Var ikke hat og kjærlighet igrunnen den samme følelse. Alle minder om lykke og ømhet og tusen smaa glæder var knyttet til ham. Hele hendes fortid var fyldt av ham, av hans elskværdige latter, av duften av parfumen og cigaretter, som ikke alene fyldte hans værelse, men ogsaa fulgte hans person og naar hun talte med barna, saa hun i sin datters væsen og i sin søns ansigtstræk — kun ham.

Det var ikke let at løse alt dette, som var saa tusengange sammenvokset, ut fra hverandre. Og hvis hun ga efter og endnu engang vendte tilbake til ham og ved det skridt indrømmet at han hadde hat ret, da var det for altid forbi med hendes selvopholdelse. Da var hun aldrig istand til at komme ut av det mere. En gang hadde hun mot til det, næste gang vilde kræfterne svigte hende.

Nei, nei, tusen gange nei, engang maatte det være slut, ellers mistet hun agtelsen for sig selv.

Hun gik ind av døren og saa ute paa gangen en herre og dame, som netop traadte ut av fru von Køllens værelse og nu holdt paa at ta farvel med oversøsteren. Endskjønt hun bare kastet et blik paa manden, la hun merke til den sterke hake og den haarde mund, som ga hans ansigt et raat uttryk, tiltrods for at han netop paa den forbindtligste maate førte oversøsterens haand til sine læber. Hun hørte, idet hun lukket døren til sit eget

værelse at han sa: «Saa tør altsaa min lille forlovede og jeg haape at vi ser Dem paa vor bryllupsdag.»

Søster Hertha blev staaende og se efter det unge par, som gik bort til porten, hvor fru von Hansens automobil med selskapsdamen ventet. Inge von Hansen fik aldrig lov at være et øieblik alene med den mand, som hun om et par uker for stedse skulde tilhøre.

Stakkars barn, tænkte oversøsteren. Hvorfor netop han? Hvorfor ikke et ungt glad menneske, som endnu hadde en munter latter og et hjerte at gi bort? Et ydre fernis — gudbevares — men indvendig snever og egoistisk — og du aldeles umoden og ganske ute av stand til at hævde dig selv like overfor et slikt menneske.

Hun gik ind i salen, hvor der hersket en urolig beklemt stemning. Denne forfærdelige varme. Den kom fra tak, fra gulv og vægge. De syke kastet sig fra den ene til den anden side, sukket, stønnet og klaget. Oversøster sa ikke et ord, selv da hun hørte onde utaalmodige utrop slynget efter sig. Hun var selv slap og utilpas. Bare tordenveiret vilde brake løs!

Søster Erika gik gjennom salen. Hun kom fra badeværelset, hvor hun netop selv hadde tat en kold dusch. I hendes haar hang der endnu nogen draaper. Hele hendes skikkelse lyste av ungdom. Saa slank og smidig hun end var, var der staal i hende. Hun var intet rør, som dreiet sig efter vinden, hun var en edel klinge, som hørte til i en mesters haand. Og hvem skulde vel han bli?

Patienterne hang ved denne unge pike som altid tiltrods for sin rolige bestemthet var saa varm og munter.

Hun stod nu ved Liebesams seng og la et vaat klæde paa hendes pande. Piken stønnet: «Jeg er saa ræd, søster, jeg er saa forfærdelig ræd.»

«Hvorfor det. Det er da ingen grund til at være ræd.»

«Jeg har set det før her. Da trodde dere ogsaa at det skulde gaa til 'hodet. De stak hende med lange naaler i ryggen. Søster jeg dør.»

«Vil De da hellere ha slik hodepine.»

«Nei, nei, da blir jeg gal. Aa, søster, hvad er værst at dø eller at komme til Gehlsberg?»

«Det bedste er at være fornuftig og ikke være ræd for at la lægerne gjøre det, de tror er det bedste, saa De blir frisk.»

«Der kommer doktor Merker og doktor Wichmann, hadde de bare tat Arons med sig, han er saa snild og hjelper en over det værste med en spøk. Aa nu skal jeg paa rullesengen og ind i badeværelset. Jeg dør av rædsel. Jeg dør av rædsel!»

Hjælpesøster Hermine kom med sengen, løftet Liebesam op og rullet hende ind i badeværelset. Alle de syke saa efter hende.

«Stakkars menneske,» sa fru Brauns til fru Mertens. «Hun der har det nok værre end De har det. Hendes forældre vil ikke ha mere med hende at gjøre og det har de sikkert grund til. Hun har ingen, som bryr sig om hende og alle hendes tilbedere de er væk nu. Heller ikke har hun kraft til at kaste sig i vandet, nei, hun maa nok bare slæpe sig videre igjennem livet.»

Et skingrende skrik lød ut fra badeværelset.

«Gud nu stikker de hende i ryggen. Alt det de finder paa. Græsselig! Nei, en kan nok være glad, en slipper for slikt.»

Igjen lød der et skrik og saa nok et. Der gik et gys av rædsel gjennom salen. Alle lyttet, ingen sa et ord. Rullesengen blev atter skjøvet ind og søster og pleierske løftet forsiktig det stakkars legeme over i sengen.

«Var det meget ondt?» spurte fru Brick.

Liebesam svarte ikke, bare stønnet.

Doktor Merker kom. «Nu maa De ligge ganske stille paa ryggen og ikke sitte oppe og ikke snu Dem.»

Igjen bare en stønnen og da han gik, sa hun: «Naa, han har let for at snakke, han behøver ikke at gaa igjennem slikt. Ak Gud, kjære Gud, dette har jeg da ikke fortjent. Andre lever da meget værre uten at det gjør dem noget. Aa, fru Brick, fru Brick jeg blir gal. Jeg blir sikkert gal.»

«Naa, naa, ta det med ro. Lig bare stille paa ryggen. De kaster Dem saa rundt.»

«Jeg kan ikke ligge paa ryggen, det er saa haardt og gjør saa ondt. Men mit hode er litt bedre.»

Den lille fru Mertens, som skjælv ved hver sindsbevægelse, begyndte at kike. Hult og høit klang det gjennem salen. Doktor Merker, som sat ved bordet og skrev i sykeprotokollen, hævet hodet. «Er det Dem, fru Mertens?» Hun krøp under teppet og kiket videre.

Lægen reiste sig. «Kan De virkelig ikke la være med det der?»

«Nei, nei,» kom det som fra et graatende barn. «Det kommer av sig selv og jeg kan ikke for det.»

«Hold i det mindste armene rolig. Det kan De. De har sprællet mindre de sidste dage.»

«Jamen idag, idag er det saa ondt — — naar det hænder slikt her som idag — —»

«Naa, med Dem er det da intet hændt.»

«Men jeg orker ikke at høre og se alt dette. O Gud, hører De ikke, hvordan Liebesam stønner. Græsselig at høre paa!»

«Ja jeg indser at dette er ikke noget for Dem. De maa ha ro. De andre syke kan heller ikke utholde at høre paa Deres kiking. Hvis det er Deres hensigt at fortsætte med dette i timevis — — Oversøster!»

«Hvad ønsker De, hr. doktor?»

«Vi lægger fru Mertens ind i badeværelset. Hun maa ha fuldstændig ro. Nattevakten kan se ind til hende hver anden time, ellers ingen.»

«Men hr. doktor, bedste hr. doktor — ganske alene — det holder jeg ikke ut.»

«Det er absolut nødvendig for Dem. Søster Hermine sæt hjulene under sengen —» Han gik tilbage til skrivebordet.

Trods protest blev fru Mertens rullet ut av salen og badeværelsets dør lukket sig efter hende.

«Et haardt middel for hende,» sa oversøsteren.

«Det eneste, som kommer til at hjelpe,» smilte doktoren, la sine papirer sammen og reiste sig og gik.

ELLEVTE KAPITEL

Aftenen kom. Erika von Plessen sat i den elektriske sporvogn og reiste tilbake til klinikken. Hun hadde besørget nogen nødvendige erender og vilde spasere tilbake, men hadde paa grund av varmen søkt tilflugt i en sporvogn. Da hun stod foran porten nølte hun uvilkaarlig med at gaa ind dit, hvor der hersket saa meget sygdom og smerter.

Da sa en kjendt stemme ved siden av hende: «Naa skal De ut eller ind?» og hun saa doktor Merker, som netop var traadt ut av porten.

«Jeg staar netop og betænker mig. Hvis bare en av de andre søstre, som jeg kjender, var fri. Jeg liker ikke at fly om alene.»

«Hvor vilde De da gaa hen?»

«Et sted hvor det var litt friskere og kjøligere.»

«Det maatte da være paa vandet. Er De glad i at ro?»

«Ja, det er sikkert.»

«Ta saa tiltakke med mig som ledsager. Jeg vilde netop ut og faa fat i en baat. Bare plaske om litt, til anstrengende roing er det for trykkende.»

Et øieblik betænkte hun sig. Man var slemme til at sladre i Neuenbek. Saa snart bare en søster blev set at underholde sig et par gange med en av de unge læger utenfor tjenestetiden, saa gik skravlen og oversøster gjorde strenge miner og hun kunde være temmelig morsk, naar hun hørte den slags. Men man var jo et menneske, som visste, hvad man turde gjøre og hvem man kunde stole paa. Merker var ikke den, som vilde trække falske slutninger av et uskyldig samvær. Og — om det nu var mere for en? Om det nu var en stor hemmelig fryd for en? Hvem vilde faa det at vite?

«Ja, hr. doktor, hvis De vilde ta mig med. Jeg er saa lite kjendt her endnu, og jeg har længtes saa efter at komme ut paa vandet.»

Ti minutter senere stødte de fra bryggen. Elven snodde og buktet sig gjennom marker og sivbekranste

bredder. Blødt klukket vandet mot baatens sider, insekter svævet over sivene, glinsende fluer skjøt gjennom luften og myggesværme stod som en fin røk over vandflaten.

Merker hadde med et kort «De tillater» kastet sin trøie og sat nu i sin tynde sportsskjorte, kraftig og sterk ved aarene. Erika hadde grepet taugenderne paa roret og sat og lekte med dem, mens baaten langsomt gled bortover. Det var stille paa vandet.

«Hjemme rodde jeg ofte,» sa Erika. «Vi var alle lidenskabelige roere og svømmere. Min far var ivrig sportsmand. Jeg savner saa sporten nu. Man er jo hele dagen paa benene og om aftenen saa træt, men det er ikke det samme.»

«Hvorfor har De ikke valgt et andet arbeide. Turnlærerinde eller gartnerske?»

«Utdannelsen var saa dyr og utsigterne til at kunne leve av det for daarlige. Jeg er rent ut sagt en meget fattig pike, hr. doktor.» Og da hun saa at han leende betragtet hendes hvite dragt, der tiltrods eller kanskje netop, fordi den var av saa enkelt snit, allikevel tydelig bar præg av at skrive sig fra et første klasses syetablissement, tilføiet hun: «Ja, krigen har forandret meget. Det, som var meget før, er blit lite nu, og den, som var høit paa straa før er nu ingenting.»

«Der findes mennesker, som skjæbnen aldrig kan bøie,» sa han og betragtet hendes rene raceansigt. «Mennesker som altid gaar med løftet pande og alltid finder godt der, hvor mindre lykkelige naturer kun ser skygge og taake. Eller finder De kanskje liten glæde ved Deres søstergjerning?»

«Aa nei. Jeg liker den godt. Der er saa meget, som glæder og interesserer mig. Men om jeg alltid — det vet jeg ikke — vi har jo bare de syke og de døende — — og naar de blir friske, reiser de fra os og vi har bare de syke igjen.»

Han tænkte paa oversøsteren, som netop hadde sagt noget lignende. «Men hvad skal vi læger da si? Vi har jo ogsaa valgt vort kald for livet.»

«Jeg vet ikke, det er noget andet. De har noget at gjøre med de syke selv efter at behandlingen er over, ialfald med mange av dem. Og bevistheten om at ha hjulpet dem, slik som bare en læge kan, maa være vidunderlig. Vi — vi er bare haandlangere.»

«Oversøster pleier si: Lægernes skopudsere.»

De lo begge. «Jeg har meget tilovers for oversøster,» sa Erika. «Hun er et fint menneske, tror jeg. Men hun er meget tilbakeholdende. Naar man tror at man er kommet litt ind paa hende, opdager man allikevel den store avstand. Det er ikke bare de 10 aars aldersforskjel mellem os, som gjør det. Det ligger i hendes sind. Hun lar ingen se, hvad der bor i hende.»

Doktor Merker svarte ikke. En dampbaat som kom mot dem, gjorde at han maatte ha hele sin opmerksomhet henvendt paa baaten. Da bølgerne var ebbet bort trak han aarene ind og sa: «Er det ikke underlig at al denne landlige skjønhet er saa nær en storby. Vi maa ro oftere, saa De faar se, hvor pene omgivelser vi har her. Vi tar med os oversøster en anden gang.» Det var begyndt at bli mørkt, da de atter la til land og Erika saa utover vandet og sa: «Det er trist.»

«Hvad er trist?»

«At vi maa tilbake igjen.»

«Og De vil gjerne være søster. Pas paa at kappen sitter godt fast. Jeg ser alt for mig den dag, De igjen flyr ut som en fri fugl.»

Hun rystet paa hodet. «Fuglen finder intet andet rede. Den maa nok pent bli i sit bur.»

Ved porten stod to hjæpesøstre og saa interessert efter dem, da de gik ind.

«Naa doktor Merker har ingen daarlig smak. Var det en fra hans egen avdeling.»

«En elev, ja de er jo ogsaa mennesker.»

«Jamen hvis man gaar til dans med en ven sætter jo oversøsteren altid op ansigter.»

«Hun er jo færdig med dansen. Blir jeg først 40 vil jeg ogsaa sikkert skjænde paa ungdommen.»

«Ja, du er den rette til det. Hvordan gaar det din patient paa 46?»

«Han kommer sig. Igaar ga han mig to plater chokolade, som han hadde sendt bud efter — til tak for den gode pleie.»

De lo begge og slentret bort mot søsterhjemmet.

Trods at klokken nu snart var ti, var der livlig overalt i parken. Man saa mørke skikkelser i alle gange og ut fra lysthusene hørtets snak og latter. Bærere og pleiersker, unge funktionærer og tjenestepiker nød aftenen paa sin maate og vilde i denne varme, som endnu fylgte luften, ikke ind i husene igjen.

Erika hørte al denne hvisken og tischen omkring sig uten at kunne se hvorfra den stammet. Aldrig før hadde hun set denne evige kurtise mellem mand og kvinde saa nær ind paa sig som i disse uker i nerveklinikken. Alt dette hadde i den kreds hun før tilhørte, været noget fjernt, men her syntes det saa at si like nødvendig som det daglige brød. Hun hadde ikke i hele sit to og tyveaarige liv hørt saa meget om dette emne som i de tre uker her paa klinikken. Men da hun traadte ind i Margarethehjemmets store sal, hvor det elektriske lys oplyste hver en krok og hvor de andre søstre var forsamlet, gled det hele bort igjen. Hun var igjen søster og kun søster. Turde og vilde ikke være noget andet og besluttet sig til imorgen at spørre oversøster, om hun hadde handlet galt i at ro med doktoren. Men da hun næste morgen saa den overordnedes strenge ansigt, tidde hun.

Da nattevakten klokken 8 traadte ind i salen, hørte hun et høit skingrende skrik. Hvem var det? Fru Henrichs kikket ut av sit værelse. «Er det Dem, søster Grete? Hørte De det forfærdelige skrik? Hvad er paa færde?»

Søsteren gik ind og saa søster Paula ved Liebesams seng, hun skrek, nei brølte, rasende som et vildt dyr.

«Hvad er det paa færde, søster?»

«Der er foretat en punktur med hende og istedetfor at ligge stille har hun kastet sig hit og dit. — —»

«Jeg blir gal. Jeg blir gal i denne heten —» skrek Liebesam og brølte igjen.

Hele salen skjälv av ophidselse. Skriket hørtes umenneskelig ut. Det trængte sig ut igjennem de aapne vinduer ut i haven og bort til de andre avdelinger, gjorde de syke urolige, og fik de nysgjerrige til at stimle sammen. Oversøster, som hadde gaat sig en liten aftentur i haven, skyndte sig ind.

«Bevare mig vel, dette gaar da ikke an. Frøken Liebesam ta Dem da sammen. Søster Paula hent morfinen inde paa mit værelse.»

«De vil bedøve mig. De vil bringe mig over paa 50,» skrek den syke og rev sig løs fra oversøsteren og vilde ut av sengen, men de svære smerter i ryg og hode gjorde at hun faldt tilbake igjen. Søster Paula satte allerede med øvet haand den fine sprøite ind i hendes arm og lot de bedøvende draaper rinde inde i et skjælvende legeme. Det varte allikevel næsten en halv time, inden den forfærdelige skriken ophørte og alt blev stille.

Frøken Liebesam sov. Søstrene tørret sine varme ansigter og søster Paula sa: «Idag har jeg sandelig fortjent at faa hvile.» Og gik ind paa sit værelse.

Oversøsteren gik endnu engang fra seng til seng og saa ind i de ophidsede ansigter, sa et trøstende ord her og der og blev staaende ved Magdalenes seng: «Naa, hvordan gaar det?» Og den stakkars gode skabning svarte som ellers: «Tak godt, søster. Jeg har bare litt tandpine.»

«Hvis den ikke gir sig, kan De be nattevakten om morfindraaper.» Og til pleiersken hvisket hun sagte: «Hvis det blir nødvendig. — Doktor Merker sier, hun kan altid faa noget at sove paa. Hvorfor skal det stakkars menneskebarn lide mere end vi kan forhindre.»

«Og frøken Bøhm?»

«Hvad er der i veien nu?»

«Hun svarer absolut ikke, sier søster Paula. Hun har ikke rørt sin aftensmat. Suppen staar der endnu.»

«Frøken Bøhm, hvorfor spiser De ikke?»

Den blonde unge pike saa ikke engang paa den spør-

gende, ganske ubevægelig laa hun der med de smale hvite hænder strakt langs kroppen, de tykke blonde fletninger halvt opløst, med de indsunkne tindinger og den halvaapne mund. Ikke engang Liebesams frygtelige brøl syntes hun at høre.

«De maa jo spise,» sa oversøster. «Kom nu, jeg vil mate Dem,» og hun løftet den fyldte ske op til pikens mund. En og to gange gik det godt, da lot hun suppen rinde ut av mundvikene og ned i sengen.

«Frøken Bøhm vær nu snild. Tænk Dem at det er Deres mor, som staar her og saa gjerne vil at De skal spise.»

Intet svar.

«Ja da maa vi mate Dem paa kunstig vis og det blir ubehagelig baade for Dem og for os.»

Piken fortrak ikke en mine.

Oversøster gik bort fra hendes seng. Her var intet at gjøre. Endnu en kort tid og saa maatte dette stakars menneske overflyttes til sindssykeanstalten og naar man saa paa disse fine træk, de lange fletter, den slanke skikkelse — — det var en jammer at se paa den stakars piken.

Ja det var en jammer at se al denne ungdom ødelagt dels ved egen dels ved forældres skyld. Hvorfor gaves der ikke en lov, som forbød ekteskap mellem syke mennesker? Hvorfor gaves det ikke straf for at paaføre andre folk sin egen elendighet? Hvorfor præket man ikke rundt om i husene om, hvad barn maa lide paa grund av en fars eller en mors synd? Hvorfor blev ikke de letfærdige lokaler lukket, som kun brakte ungdommen en kort daarlig glæde og derpaa en aarelang forsagelse og et kvalfuldt endeligt? Hvorfor stod læger og søstre fremdeles magtesløse likeoverfor al denne nød?

Oversøsteren gik tilbake til sit værelse og da hun stod der, saa hun over i lægeboligen, hvor lyset brændte gjennom de aapne vinduer doktor Merkers høie skikkelse gaa frem og tilbake og da kom der over hende en længsel, som fik hver fiber i hendes legeme til at skjælve. Vær hun ikke kvinde, hun som de andre? Hos hende

var der ogsaa længsel efter at tilhøre helt og fuldt den ene mand. Og hadde ikke hun baade aandelig og legemlig like meget at gi en elsket mand som alle de dumme udannede piker, som ganske aapent berømmet sig av at staa i forhold til aandelig høitstaaende mænd?

Hun bet i sin underlæbe til blodet sprang frem, presset neglene ind i hænderne og kastet sig ned paa gulvet foran sit spartanske leie og begravet sit ansigt i puten og kunde allikevel ikke forhindre at hendes læber utalte hete sanseløse ord og at hendes hjerte banket: «Ro, ro,» mumlet hun. «Herre Gud gi mig ro.» Og i hendes indre ropte det: «Hvem har dog git dig denne grænseløse længsel? Hvem har skapt manden for kvinden og kvinden for manden? Vil du med din trods og stolthet dæmme op for den vældige naturmagt? Hvorfor gaar der en het bølge gjennem dig, naar du hører skridt paa trappen? Opgi hele klinikken og rollen som den ubevægelige oversøster, men her inde i din egen stue der tilstaar du likeoverfor dig selv at du er ikke det gran bedre end de derinde, som du foragter.

Hvis han nu kom og la sin arm om din skulder og sine læber mot dine — —

Du nar, henrykt vilde du være. Du spurte ikke hverken efter dine slegtningers velsignelse eller efter ringen til din finger — —

Hun sprang op, rev kappen av sig, trak forhængene for vinduerne, kastet klærne av sig og heldte koldt vand over sit brændende legeme. Men vandet hadde staat inde i det glohete værelse hele dagen og gav hende ingen forfriskning, selv da hun dukket hele ansigtet i bollen vedblev øinene at brænde og tindingene at banke. Oversøster Hertha forstod at ingen, hverken ydre eller indre magt, kunde bringe lindring for hendes hete blod i denne brændende varme sommernat.

Det tynde natlinnet var for varmt, det lette silketeppe, en gave fra hendes kusine, kjendtes tungt som bly. Hun kom til at tænke paa at hun for et par dage siden, hadde tilkastet fru Henrichs misbilligende blikke paa grund av den samme forseelse.

Da hun kom til at tænke paa hende — og paa hvad professoren hadde fortalt — at hun med eller mot sin vilje skulde lære her atter at ta et ødelagt ekteskaps aag paa sine skuldre, stod hun op og gik bort til hendes dør.

Lizzi Henrichs laa vaaken.

Det forfærdelige smertens brøl hadde truffet hende som et kølleslag. Hun var begyndt at skjælv over hele legemet og selv om det sovemiddel, som hun hadde tat, hadde frembragt en viss mathet, saa var hendes nerver for opskaket til at hun kunde falde i søvn.

Hun saa op, da døren lydløst aapnet sig og en lys skikkelse gled ind i værelset. Lyset fra gangen var sterkt nok til at hun kjendte hende.

«Er det Dem, oversøster?»

«Hysch, nattevakten behøver ikke faa vite at jeg overskrider alle regler. Men jeg tænkte at De sover ikke likevel og jeg — —» Der fulgte et langt dypt suk.

Lizzie strakte sin haand ut og grep de hete fingre, som skjaly slik som hun aldrig før hadde trod fingre kunde skjælv. Og ved hjælp av sin egen følelse forstod hun uten ord, at det var noget som pinte oversøster og at hun vilde flygte for sine egne tanker, at her var en som søkte tilflugt hos hende med den bevissthet: Der er et menneske, som har det like ondt som du.

«Det er varmt,» sa fru Henrichs. «Disse brændende hete augustnætter er næsten ikke til at holde ut, naar man ligger her ganske alene. Jeg husker at da vi var paa bryllupsreise, saa var vi netop paa en slik aften i Veronas Amfiteater. Det var netop nymaane og den lyser jo ikke stort, allikevel var natten lys og luften var fylldt av duft — — Aa, hvorfor skal man dvæle ved disse evige minder. Det som en gang er hændt, husker man altid. Kunde jeg bare glemme det ene. Hans kjærlighet eller hans utroskap — eller min egen kjærlighet og leve ved siden av ham likeglad og avstumpet og være hans husbestyrerinde, ta med de materielle goder, som hans penge skaffer og ikke forlange mere.

«Dette er og blir en evig kamp og alle eders midler kan ikke hjelpe mig.»

«Jamen De har da engang været lykkelig,» sa oversøster uten selv at vite, hvor længselsfuld hendes stemme lød. «De har da holdt livets bæger i Deres haand. Det er forfærdelig at livet glir fra en dag efter dag, man ældes og skal aldrig opleve — —» Hendes stemme brast.

Pludselig kastet den sterke kraftige kvinde sig ned ved siden av fru Henrichs og stønnet lidenskabelig: «Kunde jeg bare være lykkelig i en time. Kunde jeg bare eie et andet menneskes hjerte. Visste jeg bare at jeg ikke var helt overflødig. — Aa hvor jeg snakker. Jeg skammer mig over mig selv.»

Men Lizzie Henrichs strøk hende over haaret. «De overflødig! De med Deres utrættelige arbeide, med Deres sterke følelser. Kjære oversøster, tiltrods for at De ikke netop var saa venlig mot mig, da jeg kom hit — jeg vet, det var professorens skyld, man tør ikke vise sine egne følelser her — har jeg allikevel aapnet mit hjerte for Dem, ti vi kvinder forstaar straks uten ord, naar en av vore medsøstre lider og kjemper. Det, som Deres øine skjulte for mig, forraadte Deres mund.»

«De ser tvers igjennem mig som var jeg av glas.»

Atter strøk fru Henrichs blødt henover hendes haar. «Vi staar begge saa alene. Ikke alene i verden, men i vort indre — i vor kamp og vore længsler. Skal vi to ikke være veninder?»

«Hvad kan vel jeg gi Dem? Livet har da budt Dem av fulde fat.»

«Bød og tok. Men vi snakker ikke om mig, men om Dem.»

«Ak jeg — —»

Lizzie Henrichs lo. «Er mænd dumme. Se paa alle de dumme gjæs, derinde i salen f. eks. den lille fru Mertens med sit snak og sin kiking — og saa et saa dygtig menneske som De — — men tro mig Deres stund kommer nok —»

«Aa nei.»

«Har han da ikke øine i hodet?»

«Fru Henrichs!» Det blev dødsstille. «Ja, ja, det er saa. Jeg har set at De har forstaaet det, naar vi kom herind til Dem og jeg har da altid latt som ingenting —»

«Som var De av sten. Bare skjult Dem bak doktoren og allikevel — slikt føler man.»

«Snak ikke om det.»

«Nei oversøster, jeg skal ikke snakke om det. Ord kan ikke hjelpe.»

«Jeg skammer 'mig.»

«De dumme menneskebarn — men det ligger i vor opdragelse. Hvem snakker vel med os om det, som er like evig som selve jorden? Man holder det hemmelig for os og naar vi spør, heter det: slikt taler man ikke om og vor visdom faar vi av tjenestefolk og saakaldte veninder. Man skulde ha en mor, som var ens veninde. Det hadde ikke jeg.»

«Ikke jeg heller,» svarte søster Hertha. «Min mor var en flink, flittig, høitdannet og av alle mennesker meget beundret dame — men en veninde for sine barn var hun ikke.»

Hun reiste sig. «Klokken slaar elve. De skulde sovet for længe siden og jeg har forstyrret Dem.»

«Nei da. Det gjør godt engang at tænke paa andre og komme bort fra sine egne tanker.»

«Plager de Dem bestandig?»

«Jeg flyktet fra dem, da jeg kom hit, men professoren har ikke latt mig faa fred, før han har faat det alt sammen ut av mig. Han har ogsaa snakket til Merker om mig og Deres øine har ogsaa fortalt mig at ogsaa De — — Ak ja, si mig ikke imot, jeg skal ikke snakke om det til nogen. Her er man en gjenstand, som utforskes ikke bare legemlig men ogsaa sjælelig. Merker sier at det maa til. Om det er riktig, vet jeg ikke, kanskje var det bedre, man fik gaa sine egne veie. Kampen skal fortsætte her, hvor jeg hadde trodd at finde ro og legemlig hvile. Jeg orker ikke at begynde paa nyt — —»

«God nat,» sa oversøsteren. «Forsøk i det mindste, om De kan sove nu i denne forførdelige varme. Hun

gik saa stille som mulig ind i sit eget rum, dog ikke stillere end at nattevakten saa op fra boken og tænkte ved sig selv: «Hun skjænder, hvis vi andre avviker det mindste fra reglementet, men selv er hun i de sidste uker ganske forandret. Hvad kan det komme av?»

Ute lynte det, men lynet efterfulgtes ikke av torden og inde i salen vilde det aldrig bli ro. Da klokken slog 12, banket nattevakten paa oversøsters dør.

«Hvad er det, søster Grete?»

«Fru Mertens vil ikke være i badeværelset. Hun roper hvert femte minut.»

«Jeg kan ikke hjelpe hende. Professoren har sagt at naar hun ikke kan beherske sig og la være at forstyrre de andre patienter, maa hun behandles som et uskikkelig barn. Det er bare komediespil med hende.»

«Hun sier, hun kan ikke la være at tænke paa alle de mennesker, som er død derinde.»

«De døde gjør hende ikke noget. De har det bedre end vi. Hun skal la de levende ogsaa faa ro. De hadde ikke behøvet at vække mig for dette.»

«Ja men Blumenberg er ogsaa saa urolig og fru Sarkander har krampegraat.»

«Er det nu igjen galt med hende. Hun har været saa fornuftig i de sidste dage.»

«Hun har drømt om sin mand og den anden og at hun var saa slem mot hendes barn.»

«Gi hende et pulver. Der borte ligger der tre stykker.»

«Hvad skal jeg gjøre med frøken Blumenberg?»

«Roper hun fremdeles paa sin Edvard?»

«Ja, hun har skrevet et brev til ham i eftermiddag og tat farvel med ham for alltid, sier fru Brauns og en eller anden har lagt det i kassen for hende.»

«Gad vite, hvad hun har skrevet.»

«Nu vil hun ha brevet igjen og skriker og jamrer.»

«Har De git hende kloral?»

«To gange, men hun blir bare mere umulig.»

Oversøsteren reiste sig op. «Gi hende et koldt omslag. Jeg skal komme og hjelpe Dem.»

Fra salen hørtes et rop: «Søster Grete, søster Grete!»

«Herregud der er hun ute av sengen!»

Søster sprang tilbake. Midt i salen stod piken og saa rundt om paa sengene med sine mørke, funkende øine og syntes saa at faa øie paa noget i det borteste mørke hjørne og ropte høit:

«Tro bare ikke, at jeg ikke ser ham. Han stod netop der i døren. Men han skal ikke til mig. Edvard! Vent saa kommer jeg.»

Nattevakten var alt naadd bort til hende og grep hende i armen. «Dette er da tøv, frøken Blumenberg. Det er midt paa natten nu. Gaa nu bare og læg Dem. Imorgen skal jeg hente Deres Edvard til Dem, saa kan De snakke ut med ham.» Men da hun vilde trække den gale bort til sengen, rev hun sin arm løs.

«De! Ja, De er ogsaa en av dem, som ikke vil la ham faa komme til mig. En spion er De, en vogterske.»

«Ja jeg er slem. Vi er slemme alle her. Det sier alle de andre ogsaa. Kom nu. Der kommer oversøster. Hun blir sint paa Dem. Jeg skal lægge Dem i vaate lakner, saa blir De rolig og faar sove.»

Den syke saa oversøsteren nærme sig og lot sig trække bort til sengen. Nattevakten kom med ildteppe og et vaat laken og begyndte at bre det ut over ryggen paa hende, men da piken kjendte det kolde omslag, forstod hun at hun i næste øieblik vilde ligge der som hjælpeløs mumie, hun skrek høit og sprang op og fløi ind mellem sengene og bort mot gangen.

Oversøsteren stillet sig i døren med utbredte arme og ropte: «Hvis De ikke øieblikkelig lægger Dem i Deres seng, frøken Blumenberg, roper jeg paa lægen og saa blir De bragt til nummer femti.»

«Gaa væk! Gaa væk oversøster! Jeg finder mig ikke i det. Jeg springer ret i strupen paa Dem!»

I sengene sat nu alle de syke opreist. Nattevakten slog hurtig paa det elektriske lys og salen laa i fuld belysning.

Klar og skarp hørtes oversøsterens stemme. «Læg

Dem øieblikkelig ned. De ser jo selv at der er ingen her i salen, som vi skjuler for Dem.»

«Jeg vil ut, jeg vil ut!» Hun forsøkte at komme forbi søsteren.

«Søster Paula!» ropte oversøster.

«Ja jeg kommer,» og søster Paula kom farende ut fra sit værelse med en kaape kastet over sin natkjole og haaret hastig stukket op under kappen.

«Tre mot en! Tre mot en!» skrek Blumenberg. «Dere er nogen feige hunde!» Hun vendte sig og løp mot et sideværelse, hvor der stod et aapent vindu. Men søster Grete var hurtigere, hun sprang bort og slog døren igjen.

Der opstod nu en vild jagt mellem sengene. De to pleiersker rykket langsomt nærmere og nattevakten kom fra den anden side, men den rasende syke hoppet over sengene, over stoler og kløv op i vinduet for at kaste sig ut i haven. Det var en rædselsfuld scene.

«Jeg ber doktor Merker om at komme,» sa oversøsteren. «De syke maa ha ro. Dette er en forfærdelig dag.» Hun gik bort til telefonen.

«Nei, De maa ikke, De maa ikke gjøre det,» ropte Blumenberg. «Jeg vil ikke, jeg vil ikke, oversøster!» Hun var ganske fra sig selv.

Oversøster tok hørerøret. Klar og haard hørtes hun si: «Lægevakten tak. Er doktor Merker tilstede I sit værelse — naa vær saa snild at vække ham. Han maa straks komme til nr. 28. Javel. En patient er blit aldeles gal.»

«Det er ikke sandt, det er ikke sandt. Jeg er ikke gal. Han skal ikke komme. Oversøster jeg vil — jeg vil — —»

Man hørte en nøkkel bli stukket i laasen. Det var kontrollen, som kom hver nat for at paase at nattevakten ikke sov. I det øieblik døren aapnedes, forsøkte Blumenberg at smette ut, men igjen blev hun stanset av oversøsteren. De to motstandere stod overfor hverandre og maalte hverandre med øinene.

Lizzi Henrichs, som netop var sovnet ind, blev væk-

ket av larmen. Hun kikket ut av sin dør. Scenen hun fik se, forekom hende som en vild drøm. Under den grønne silkeskjærm stod den nakne pike, slank og smidig som støpt i bronse med det mørke haar nedover ryggen og med hodet strakt frem som et lurende dyr. Næseborene skjaly, bak de halvaapne læber saaes de hvite tænder og øinene, de funklende øine maalte med et rasende hat den blonde søster, som stod der rolig baade i træk og holdning og møtte den rasendes blikke med iskold ro. Bare en blinken med øienlaagene, bare et ængstelig glimt i øinene og den forrykte vilde kaste sig over hende. Bak oversøsteren stod kontrollen, en stor kraftig kvinde, bak den syke nattevakten og søster Paula — alle færdige til ved den mindste bevægelse fra den gale at kaste sig mellem hende og deres foresatte.

Lizzi Henrichs holdt pusten. Hændte dette ofte? Da maatte oversøster ha nerver av staal. Var denne kolde rolige kvinde den samme, hvis skjælvende fingre, hun for mindre end en time siden hadde holdt i sin haand? Kunde de to ting, vilje og følelse være saa sterkt forenet i et og det samme menneske?

Igjen hørtes hurtige skridt paa trappen og doktor Merker stod i døren. Han kjække romerske ansikt stak sælsomt av mot de bleke kvindetræk, som forskrækket stirret mot ham. Kun oversøsteren sa rolig uten at vende sit blik fra den syke: «Det var leit at vi maatte forstyrre Dem, doktor, men De ser at det var nødvendig.»

«Hvad er paafærde med Dem, frøken Blumenberg?» spurte Merker saa rolig og venlig, som om der intet var hændt. «Det er vel denne varmen, som gjør Dem urolig. Ja slikt hænder nok.» Han gik nærmere bort til hende: «De er da ikke ræd for mig? Vi har da altid været gode venner.» Et flygtig blik paa søster Paula og hun forstod, hvad hun skulde gjøre. I det øieblik, da den syke stod der usikker og saa paa doktoren og ikke la merke til de andre, blev hun grepet bakfra av to sterke arme, nattevakten traadte ogsaa til, et rasende skrik, en kort kamp, saa blev hun løftet op og baaret bort til sengen og doktor Merker drog en sprøite fylt med glas-

klar væske frem og stak hende i armen. Fem minutter, ti minutter, en stønnen og en jamren og saa blev alt stille. Merker stod og saa paa hende: «Nu vil hun være rolig i de næste 8—10 timer. Men da begynder hun igjen. Det blir ingen anden utvei end at sende hende til nr. 50.»

«Stakkars pike. Hvem kan den mand være, som hun roper paa? Tanten, som hun bor hos, visste ingenting.»

«En eller anden kvindejæger, som pleier at fly efter butikdamer.»

«Bare vi kunde underrette ham.»

«Tror De han kom? Vilde han ha noget at gjøre med hende, kunde han let finde hende her. Hun er òiensynlig krænket over hans likegyldighet.»

«Jeg synes inderlig synd i hende.»

«Ja De føler med Deres patienter, søster Hertha. Det tar paa.»

«Og De, hr. doktor, ser De bare paa Deres patienter fra et videnskabelig standpunkt? Vet De, hvad fru Brauns sier? Doktor Merker har øine, som synes at si: Kom til mig alle I som lider og har det ondt.»

Den høie mand rødmet søm en skolegut. «Jeg trodde ikke den gamle kunde si denslags. Jeg vil si hende at hun heller bør beundre Dem end mig. Nu maa De gaa og lægge Dem, oversøster, for ut paa morgensiden vil vi ikke faa ro for uveiret. Hør der har vi det første tordenskrøl.»

En fjern langtrukken murren hørtes.

Lizzi Henrichs hørte, hvad de to sa ute paa gangen. Hun ventet at det skulde gaa i hendes dør, men derover blev en nøkkel dreiet om i laasen, søster Hertha var gaat ind til sig selv.

Igjen satte nattevakten sig til skrivebordet og trak den nyeste roman av Hedwig Courts-Mahler frem og fordypet sig i den vidunderlige fortølling om den gyldenhaarede amerikanerinde og den meget omtalte og interessante greve, som naturligvis endte med egteskap og utallige millioner. Hvorfor ikke drømme sig ind i en

saan skjæbne om bare for nogen minutter, naar man er nødt til at tjene sit brød som pleierske paa et sykehus blandt bare forrykte kvinder og istedetfor en greve har en kjæreste, som er snekkersvend og staar uten arbeide paa grund av en ubehagelig streik?

TOLVTE KAPITEL

Henimot morgenen brøt uveiret løs. Det dundret og skrallet og endte i strømmende regn. Da dagen brøt frem, dryppet det fra alle tak, plasket i rendestenene og fik havegangene til at se ut som bækker. De unge søstre, som endnu bare var elever trak sine skjørter op og smuttet som smaa mus ind i sine forskjellige avdelinger. Luften var fylt av vellugt fra trær og busker og i sykesalene aandet de feberhete lunger ut, de spændte træk glattet sig — det var som hele den overophetede verden aandet ut.

Trods den urolige nat viste oversøster sig alt klokken syv i salen.

Blumenberg sov fremdeles, men fru Plückhahn sat i sin seng og møtte den klare dag med en sang. Hun hadde en mand, som var sanger og hadde lært den av ham.

«Da gaar stille som han pleier
den kjære Herre Gud gjennom skogen.
Den kjære Gud gaar gjennom skogen.
Den kjære Gud — — —»

Det hørtes uhyggelig ut at høre denne stakkars forryktet prise Gud i hans himmel. Nogen lo og andre rystet paa hodet. Den lille Zimmer, som kom bærende paa et kaffebret vendte sig til søster Paula: «Jeg holder ikke ut at høre paa det.»

«Fru Plückhahn,» ropte søsteren paa sin korte maate. «Hold da i det mindste op at synge nu saa tidlig paa morgenen. Det kan faa en hund til at hyle.»

Fruen kastet et fornærmet blik paa hende og fortsatte sin sang.

«Det er ingen anden raad, ogsaa hun maa bort her-

fra,» hvisket oversøsteren. «Det gjør mig altid bitterlig ondt, naar jeg maa si til doktor Merker: Vi kan ikke beholde det stakkars menneske her længer.»

«Naa, det vet jeg ikke. Naar de er gale, hører de jo til paa nr. 50. Det kan da ikke vi gjøre noget for.»

«Har den tanke aldrig faldt Dem ind: Om nu dette var min mor eller min søster? Og hvis de nu var overlatt bare til betalt omsorg og pleieresken sa: Jeg kan ikke gjøre for at de maa paa sindsykeanstalt. Der hører de jo hjemme.»

Oversøsterens stemme hadde den skarpe klang, som baade de syke og pleierskerne var ræd for. Søster Paula blev rød. Naa, dagen begynder jo godt. Hvis bare ikke slike syke altid blev anbragt her i nerveklinikken. Oversøster ventet alltid længere end nødvendig, før hun endelig sa: Vi kan ikke længere beholde den og den her. Oversøster hadde igrunden et bløtere hjerte end alle de andre søstre og allikevel var man mere ræd hende, ja enkelte hatet hende rent ut.

Hun maatte beslutte sig til at si fra idag og faa den sindsyke overflyttet. Og ikke bare hende, men ogsaa Blumenberg. Ja, professoren mente, da han gjorde sin runde ved middagstid: «Vi skal ogsaa flytte frøken Bøhm over. Hun blir ikke bedre her.»

«La hende bli her endnu tre dage?» bad oversøster, «blir hun saa ikke bedre ja da — men vi kan jo først skrive til hendes slegtninger, kanskje henter de hende hjem.»

«Hvad nytter det?»

«Nei det vil sikkert ikke nytte, men vil Gehlsberg hjelpe hende? Hun har tat saa av rent legemlig i de sidste uker. Det er bedst for den stakkars pike at hun faar være i sit hjem den sidste tid hun lever.»

Hun skrev til faren og to dage efter kom begge brødrene og hentet sin søster. Der maatte mange gode ord og overtalelser til, før de fik hende ned i vognen, som kjørte hende til jernbanen.

Meta Bøhm stirret om sig med øine, som ikke læn-

ger saa. Man forstod ikke længere om hun skjønnte, hvem det var, som talte til hende. Den unge landsens pike, som til sit 20 aar hadde være sund og frisk og nytt alle de goder livet gav, frisk luft, legemlig pleie og god kost, hun svandt nu hen av en sygdom, som ingen forstod, hvad var — slukket ut baade legemlig og aandelig. Hvad var aarsaken? Var det arv? Hadde den ligget og luret helt fra barndommen i det unge legeme? Ingen forstod det og aldrig vilde nogen faa vite, hvad det var.

Da det to maaneder senere bekjendtgjordes at hun var død, var billedet av den blonde pike allerede glemt paa nerveklinikken.

Saa hurtig vekslet patienterne der.

Fru Plückhahn lot sig lægge i bærekurven uten motstand. Hun sang videre og drog ind i sine nye omgivelser uten at skjænke dem en tanke.

Frøken Blumenberg derimot blev ute av sig, da bærerne for anden gang kom. Hun forstod godt, hvad det gjaldt. Hun skrek og værget sig, men saa laa hun alt i kurven under den fastgjorte voksdruk og hurtig bar de hende ut. Da bærerne gik gjennom gangen med hende og hun der hørte Lizzi Henrichs stemme, som snakket med søster Hermine ropte hun høit: «Vent bare du, du kommer snart efter. Det vil han nok sørge for — —» Og saa slog døren igjen og hendes ord overdøvedes av hjulenes knirken paa havegangens singel.

Der var i disse dage en uavladelig rykken ut og ind i klinikken. Frøken Grobert, hvis nervøse mavevonde ikke hadde forbedret sig, drog hjem. Hun skjældte til det sidste lægerne ut og kaldte dem idioter og sa ikke farvel til nogen av søstrene.

«Godt at hun er borte,» sa den gamle Brauns, «kanske jeg allikevel tilslut faar en hyggelig naboerske paa venstre side. Nervøst mavevonde! Forspist var hun! Hun grov og rotet evig og alltid i sin blikæske. Hun hadde fuldt av ting der, som vi andre ikke engang kan drømme om at faa. Pølse og smør og flesk og kaker og mandeltærte — og slik som hun puttet i sig. Saameget

Ricinusolje, som hun brukte findes ikke paa hele den samlede klinik.»

Dermed var den skjældende gamle frøkens saga ute.

Men kjæmpebyen utenfor portene tillot ikke at der var en eneste seng ledig. Telefonen kimet ustanselig: «Er der en plads ledig?» Idelig ropte man ved døren: «Ny patient!» og bærekurven kom og ængstelige øine speidet ivrig mot den tjensthavende søster. Livet kastet sit drivtømmer op paa denne strand hvor det enten helt forsvandt eller efter en kort hvil atter kastedes ut i hvirvlen.

Roserne blomstret i parken, de hvitklædte læger skred høitidelig gjennom gangene, lik Sokrates fulgt av en skare elever, blaahvite søstre løp paa rappe ben, patienter — blaa og rosa klædte mænd og kvinder, farven angav de forskjellige avdelinger, hvor de hørte hjemme, slentret omkring i haven og utenfor porten holdt de utrettelige røde kors vogne med altid nye og nye patienter. Et tog, som aldrig tok ende.

Paa nr. 28 kom der to gamle damer ind. Slike blev alltid kaldt «Bedstemor» av hele klinikken. De var blit for besværlige i sine hjem. Naar de gamle forlangte at passes og pleies som et nyfødt barn, saa husket man paa at derborte i Neuenbek var der jo søstre «som bare var til for denslags». Og søstrene overtok med aldrig svigtende taalmodighet det stel, som var blit for besværlig og ekkelt for døtre og svigerdøtre.

Og der kom kvinder, som graat hysterisk og klaget over tusen indbildte sygdomme, der kom stakkars taalmodige kvinder, som ikke selv ante, hvad som tæret paa deres hjerner og nerver, der kom endogsaa en liten fireaars pike med blaa øine og gule lokker. Tre mil var faren reist med hende for at faa vite, hvad der feilte den lille Emma, som endnu ikke kunde gaa og heller ikke kunde lære at snakke. Le kunde hun og ogsaa si sin aftenbøn og far og mor kjendte hun ogsaa.

Efter en ukes forløp maatte han hente hende igjen og lægen maatte si ham at det vilde være en Guds lykke om den lille Emma aldrig blev en stor Emma.

Og der kom slike som var kjedelige og trøttekjære og kjæglet med de andre patienter, indtil oversøsters strenge ro gjorde dem stille og ydmyge.

Der kom arbeidende kvinder og letsindige piker.

En middag blev der lagt ind en 15 aars pike. Hun hadde vældig kulsort haar og gyldne ringe i ørene, var klædt i en blondebluse og hendes ansigt var gult som paa en død.

«Oxalforgiftning,» sagdes der.

«Piken laa sammenrullet i sengen, ynket sig og kastet op og først bort imot aftenen kunde man forhøre hende. Som altid ved den slags spændende hændelser spidset hele salen ører. Doktor Merker, oversøsteren og søster Paula stod ved sengen. Da kom sandheten under mange spørsmåal og formaninger for dagen.

Moren var strykerske, faren død. Tre smaa søsken- de hadde hun fra 3 til 7 aar.

«Og hvorfor tok De oxal?»

«Mor slog mig?»

«Hun hadde vel grund til det?»

«Jeg var bare gaat paa en tre dages tur med mine veninder og deres venner.»

«Naar kom De tilbake?»

«Igaar aftes.»

«Og da slog Deres mor Dem?»

«Nei, da skjændte hun bare. Men idag, da hun gik til strykeriet —» da skulde den store datter passe de mindre søsken og koke mat. Men da solen og vennerne lokket, var hun sprunget sin vei og da moren kom hjem til middag og hverken fandt mat eller datteren, var hun blit sint og hadde ikke mottat sin datter blidt, da denne endelig kom hjem.

«Og saa tok De oxal. Hvor meget?»

«For femti øre.»

Da sa doktor Merker, som ellers pleiet at være saa snild og venlig:

«For femti øre. Hvordan kunde De være saa dum! Hadde De tat for to kroner, hadde det gjort virkning.»

Piken hylte høit. «Jeg har slike smerter. Saa for-

færdelig ondt og lægen har pumpet mig og alle naboerne sa at oxal var saa farlig og nu gjør De nar av mig —»

«De skulde bare hat det endnu ondere. Hvad er Deres arbeide?»

«Arbeide?»

«Ja paa skolen gaar De vel ikke længer.»

«Nei. Jeg har ikke noget arbeide.»

«Men De har silkesløifer i haaret og ringer i ørene. Hvem har kjøpt det til Dem?»

«Mor.»

«Og hvem —» Doktoren tok pludselig et tak i det store haar med begge hænder, «hvem har git Dem denne paryk?»

Piken utstøtte et høit skrækkens skrik, men Merker holdt alt hele herligheten i luften og man saa et ganske snauklippet hode paa puten.

«Mit haar, mit haar!»

«Hvorfor har De fundet paa denne dumhet?»

«Min ven — min ven — kan ikke like blonde piker.»

Merker vendte sig til oversøsteren: «Det er kjedelig at al legemlig avstraffelse er forbudt, ikke sandt oversøster? Si mig,» han vendte sig til piken, «skammer De Dem ikke? Deres mor arbeider for at skaffe Dem og Deres søskende det daglige brød og De tar hendes surt erhvervede skillinger og kjøper slikt tøv for. Og naar De saa faar et par velfortjente ørefiker, da flyr De straks bort og kjøper gift. De skulde bare hat meget større smerter, saa De var blit dødsens ræd. Kanske hadde De da lært, hvad som er Deres fordømte pligt og skyldighet.»

Piken svarte ikke. Da parykken blev tat av hende og baaret bort i oversøsterens to fingre, laa hun der fortvilet og forsøkte at trække teppet op over sit bare hode. Men hvor hun saa hen, møtte hun bare leende ansigter. Ingen ansaa hende længere for en stakkars martyr.

«Er det farlig?» spurte oversøster, da de var kommet ut paa gangen.

«Nei da, hun har ikke faat stort i sig. Hun blir

snart frisk igjen, men om det vil virke noget paa hende,» han trak paa skuldrene, «— disse asfaltpiker er vanskelig at paavirke. Femten aar og en ven og en paryk og oxal — det er en smuk forening. Vær streng mot hende. Det vil sandsynligvis ikke hjelpe, men saa ser hun da i det mindste at der er noget andet ogsaa her i verden. Om otte dage kan hun utskrives.»

Og da otte dage var gaat, drog den unge tingst atter ut i livet, med sit falske haar paa hodet og med de gyldne ringe i ørene, litt flau var hun, men fast bestemt paa hurtigst mulig at ta sin 'mon igjen for denne forfærdelige tid, hun hadde tilbragt paa klinikken.

Kanske kom den tid, da hun engang maatte vende tilbake hit og da var kanskje hverken motet eller en hurtig helbredelse for haanden, fordi hendes legeme og aand da vilde være like forkommen. Hun tænkte ikke paa det, men oversøster, som hadde set saa mange underlige eksistensers skjæbne, saa efter hende med bange anelser.

Lizzi Henrichs, som nu hadde været her i fem uker og som oftere og oftere gik fra seng til seng, kunde pludselig ikke mere holde al denne elendighet ut. Hendes gjenvakte sundhet vægret sig mot disse omgivelser og dertil kom en usigelig længsel efter hendes barn. Pludselig forstod hun ikke, hvordan hun hadde kunnet være saa længe borte fra dem uten at høre noget om dem. Hjemve! Hjemve!

De gjorde det saa vanskelig for hende her. Hvergang Sturm kom, spurte han: «Nu er fornuften kommet? Vil De ikke skrive et fornuftig godt brev til Deres mand?»

Han tok ikke mere de unge læger med sig ind i hendes værelse, det var bare Merker, som kom sammen med ham.

Hun svarte ham paa slike spørsmaal bare med en hoderysten, men han læste nok i hendes ansigt at tiden var hans bedste hjelper. Og en formiddag efter at han hadde talt med oversøsteren, sa denne da hun om afte-

nen kom ind for at faa sig en liten passiar: «Vet De at Deres mand to gange daglig spør efter Dem.»

«Min mand? Hvorfor?»

«Fordi han ængstes for Dem. Det er mange egtemænd, som ikke gjør det.»

«Hvem forhører han sig hos?»

«Som oftest hos professoren og er han ikke tilstede, ber han 'mig komme ned. De vet telefonen her er bare for anstalten.»

«Hvorfor har De ikke fortalt mig det før?»

«Jeg fik ikke lov. Jeg skulde ikke sagt Dem det idag heller, men jeg ser at De længes.»

«Efter mine barn ja. Ikke efter min mand.»

«Ak fru Henrichs —!»

«La os ikke snakke mere om det.»

Men da hun var blit alene kunde hun ikke forhindre at hendes tanker uavladelig vendte tilbake til det samme. Var det slik, som oversøster sa? Man blev mistroisk her paa denne anstalt. Man snakket de syke efter munden — til deres eget bedste — het det sig. At Edvard forhørte sig en gang om dagen, det var nok mulig, han vilde ikke la det se ut som om han ikke bekymret sig for sin hustru. Men en gang hadde da været nok for at det skulde ta sig ut. Spurte han to gange efter hende — det var umulig. Inderst inde viste han intet om kjærlighet. Han elsket bare sig selv, først og fremst sig selv. Hun besluttet at undersøke om oversøsters ord indeholdt sandhet.

Hun visste at Sturm den næste dag ikke vilde komme til klinikken. Hun gik ikke ut av sit værelse den dag, sa at hun var daarlig og blev liggende i sengen, da kunde intet ord, som blev vekslet ute paa gangen undslippe hende. Paa hendes utrykkelige ønske blev døren til hendes værelse staaende aapen og da kunde hun bevogte hvert skridt oversøster gik og kom til det resultat at denne ikke forlot huset den hele dag.

Om aftenen spurte hun likegyldig: «Har min mand ogsaa idag spurt efter mig?»

«Som vanlig to gange.»

«Men professoren var jo ikke tilstede.»

«Doktor Merker har vel talt med ham.»

«Og anden gang?»

«Da gik jeg ned.»

Da lo hun. «Oversøster, hvis professoren vil kurere sine patienter ved hjælp av opdigtede historier, skulde han vælge en, som er flinkere til at lyve. Merker har jo slet ikke været her idag og hvordan skulde han saa kunne faa fortalt Dem det? De selv har absolut ikke været nede, jeg har passet paa Dem. Man har overhodet ikke spurt Dem om mig idag. De vet, jeg hører hvert ord, som sies i telefonen.»

Den høie blonde pike saa ned.

«Hvorfor har De sagt dette, oversøster?»

Hun pustet tungt: «Med uvilje gjorde jeg det, men Sturm befalte det.»

«Hvorfor?» Da hun intet svar fik, fortsatte hun: «Jeg forstaar nok, De behøver ikke at si noget. Han eksperimenterer litt med mine følelser. Kanske naar han allikevel ikke sit maal. Fortæl ham, er De snild at hans manøvre er lettere at gjennomskue end min mands. Han skulde la mig faa ro til selv at kjæmpe mig gjennom mine egne anliggender.»

Da hun saa den glødende rødme, som for over oversøsterens ansigt, syntes hun synd paa hende og la sin arm om hendes skulder og sa:

«Det skal ikke forandre noget mellem os, søster Hertha. Jeg forstaar godt at skille mellem det som Deres tjenestepligt og det Deres følelse tilskriver Dem.»

«Vær sikker paa at det var meget pinlig for mig. Men man spør os ikke og motsigelser tillater professoren os ikke at komme med. Sier han, hent den mand ned til mig fra himmelen maa vi gaa og se, hvor vi skal finde stigen, som vi kan naa op med.»

«Stakkars oversøster. De har solgt Dem med hud og haar til en mand.»

«Ja, fru Henrichs og ikke engang for at opnaa lykke, men kun for at faa det daglige brød.»

«Og imorgen vil han spørre Dem, hvordan hans kur virker paa mig? Og De maa si sandt?»

Da er jeg lei over at jeg ikke kan faa se hans ansigt — »

«Klodset,» skrek Sturm, da han hørte, hvordan oversøsteren var blitt overlistet. «Hvordan kan De være saa klodset. Min Gud det skal da ikke stort til at narre en saadan dame. De setter jo ogsaa op et ansigt som om De har begaaet en uret mot fru Henrichs. Det er tvertimot det eneste rigtige at hun vender tilbake til sin mand. Ikke mindst for barnas skyld.»

«Og hvis hun nu har hat ret, hr. professor. Hvis manden virkelig har bedrat hende?»

«Selvfølgelig har han gjort det. Slik en smuk herremand. Han er jo en av dem kvinder ser sig gal paa. Han ser mig heller ikke ut til at gaa avveien for noget av den slags. Jeg skal be ham om at komme til mig imorgen og snakke et alvorsord med ham.»

Bygmester Henrichs blev næste morgen underrettet i telefonen om at professor Sturm ønsket at tale med ham og bedt om at han vilde indfinde sig præcis klokken 1 i Neuenbeker sykehus i avdeling 8 a.

Henrichs var præcis. Han hørte med venlig ro paa professoren og smilte med et overbærende smil.

«Jeg forstaar, hr. professor, jeg vet alt. Min hustru er ikke vanskelig at gjennemskue. Hun skulde bare ikke faret ret paa mig med det, alle og enhver saa jo hvor jaloux hun var. Og ganske uten grund.»

«Naa, naa!»

«Men jeg forsikrer Dem. De vet vel selv, hvor liten tid en arbeidssom mand har at søle bort paa hyrde-timer. Min hustru vil at hvetebrødsdagens hjertelighet skal vare evindelig. Hun vil ikke alene elskes, hun vil ogsaa gjøres kur til og det blir litt besværlig i det daglige liv.»

«Det indtrykk har jeg ikke av Deres frue. Hun virker meget fornuftig. Kun har hun i moralsk henseende — jeg kunde næsten si overdreven — renslig-

hetssans. Hun hefter sig ved ting, som en lavere tænkende hustru let vilde komme over.»

«Hadde der bare været noget, som hun kunde følt sig støtt over saa —»

«Og det kysseriet med pleiersken?»

«Det var kun sykelig indbildning?»

Sturm saa ironisk paa ham. «De behøver ikke at forstille Dem like overfor mig, hr. bygmester. Slikt hænder jo av og til.»

«Jeg maa be Dem hr. professor en gang for alle om at la dette emne falde. Jeg finder mig ikke i at staa skoleret likeoverfor Dem.»

«Nu vel,» sa Sturm skarpt. «Jeg vilde bare gjøre Dem opmerksom paa at Deres frue ikke vil gaa ind paa at vende tilbake til Dem.»

«Sykelige ideer.»

«Nei, hvis De regner paa at jeg som nervelæge her skal støtte Dem, tar De fuldstændig feil. Deres frue er absolut aandelig klar, tvertimot, besitter hun en sikker iagttagelsesevne og dømmekraft og jeg har netop igaar hat et ubehagelig bevis paa at hun lar sig intet indbilde. Blir jeg indkaldt som vidne for retten og spurt, saa maa jeg medgi at jeg tror at Deres frues paastande medfører rigtighet.»

«Paastande er ikke bevis.»

«Stemmer, men De vet selv, hvor let man kan paavirke menneskers stemning og selv om kanskje retten ikke vil indvilge i skilsmisse, vil verden anse hende for den bedragne og tilbakeslaget vil ramme Dem.»

Bygmester Henrichs for forarget op. «Jeg skal nok vite at væрге mig, hr. professor. Jeg vil tilstaa Dem aapent, at jeg trodde De idag, da De bad mig komme, hadde et bedre resultat at meddele mig.»

Sturm pekte med haanden paa stolen: «Sæt Dem ned, vi behøver da ikke at bli saa ivrige. Det som har været mellem Dem og Deres frue, lar vi ligge. Men før jeg som læge kan si til Deres frue at nu er tiden inde til at hun som frisk kan vende hjem igjen, maa jeg ha en garanti for at der gives en utvei som utelukker at

denne nervøse ophidselse ikke mere vil vende tilbage. Ti — dette sier jeg kun til Dem, Deres frue hører til den slags mennesker, som man aldrig kan være sikker paa, ikke vil komme med en ubehagelig overraskelse.»

De saa fast paa hverandre. Bygmesteren blev uvilkaarlig en smule blekere og mens han langsomt atter satte sig, sa han: «Og jeg skal altsaa for fremtiden leve under dette Damoklesverd?»

«Det vil bero paa Dem selv, om denslags ubehagelige overraskelse vil indtræffe. Herregud mellem ektefolk gives der da — selv om den første kjærlighet er for-
dunstet — tusinder utveie til at leve godt sa'mmen. Vær bare De fornuftig eller — —» Han sa ikke mere.

«Eller forsiktigere kanske?» spurte Henrichs haanlig. «Vær rolig, jeg skal ikke gi min frue flere anledninger til at beklage sig over mig.»

«Da vil jeg raade Dem til selv engang at gaa op til Deres frue og snakke rolig med hende. For mig kan De gjerne —» han lo — «ogsaa snakke ømt til hende. Hun har ikke overvundet sin søvnløshet ganske, men vil heller ikke gjøre det, før hendes sind er kommet til ro, eller hun idetmindste har tat sin endelige beslutning. For øieblikket længes hun hjem. Nei, ikke efter Dem, men efter barna. Og for Deres barns skyld — jeg har set de pene fotografierne hos Deres frue — maa dere se at finde en utvei. Man lever jo ikke bare for sin egen glæde, naar man først engang er forældre. Forklar hende det saa rolig som mulig. Jeg kan imorgen faa vite av Deres frue, hvordan det er gaat.»

Henrichs gik langsomt gjennom parken. Han smilte hen for sig. For barnas skyld. Ja, hvis han bare ikke hadde kjendt sin hustru saa altfor godt. Det var ikke noget at stole paa. Hendes ekteskap hadde været alt for hende og skuffelsen derfor saa meget sterkere. Men han behøvet ikke at hykle for hende, naar han sa til hende: Det er dig, min hustru, jeg vil ha igjen, ikke mine barns mor. Og følelser hadde hun sterkere end de fleste kvinder. Trods deres tyveaars ekteskap kunde hun endnu overraske og bedaare ham. Forstand hadde

hun i meget sterkere grad end de flygtige bekjendtskaper, som idag henrev ham, men imorgen kjedet ham tildøde. Det var bare det at denne forstand hadde mange gange været ham høist ubehagelig.

Han svang spaserstokken, plystret litt og paaskyndte sine skridt. Han hadde tat sin beslutning.

Like foran ham gik der to unge mennesker langsomt slentrende og snakket sagte sammen. De hadde øiensynlig ingen hast. Piken var klædt i en kjole av bløt hvit stof og saa endnu uutviklet ut, men man kunde ane at hun som tyveaarig vilde faa en vakker figur. Manden — —

Henrichs var kommet op paa siden av dem og rev uvilkaarlig hatten av: «Goddag, hr. saksfører. Er De ogsaa i Neuenbek?» og med et høflig buk føiet han til: «Vil De ikke være saa snild at forestille mig for Deres forlovede?»

«Hr. bygmester Henrichs, frøken Zimmer. Men frøkenen deler bare værelse med min forlovede og fortæller mig netop om, hvordan det staar til med hende. Det gaar desværre ikke saa godt, som vi ønsker.»

«Det gjør mig oprigtig ondt. Forhaabentlig behøver De ikke at utsætte Deres bryllup. Jeg hørte nylig —» De gik sammen det sidste stykke vei, til de naadde nerveavdelingen og Lisi Zimmer sa ikke et ord, men da de kom bort til indgangen, stanset hun:

«Deres forlovede vil nok helst ha Dem alene, hr. saksfører. Jeg vil ikke forstyrre.»

Hun gik tilbake i parken med sænkede øine og forvirrede følelser. Hvad gik der av hende, da bygmesteren kaldte hende for Brocks forlovede? Det var som om et sterkt slag hadde truffet hendes hjerte, men det gjorde slet ikke ondt. Huf hvor dumt. Anna Massius vilde faa sig en ordentlig latter, naar hun fik høre om feiltagelsen. Men da hun om aftenen var alene med hende, fortalte hun det allikevel ikke — —

«Fru Henrichs,» sa hjælpesøster Hermine ved middagstider og det var bare hun, som visste at oversøster hadde bedt hende foreslaa det, «la mig faa lov til at

stelle Dem paa haaret. Jeg har fri idag og orker ikke gaa ut i denne varme.»

«Og saa foretrækker De at ta Dem av min haar-frisure?»

«Jeg har hele tiden hat lyst til det. Jeg har nemlig lært frisering. Og De har slikt prægtig haar.»

«Det er altfor kort.»

«Jamen saa krøllet og blaasort. De skulde bare ikke stryke det saa stramt tilbake. De skulde ha det løst om ørene og tindingerne.»

«Ak lille Hermine, jeg er en gammel kone. Hvorfor skulde jeg være saa forfængelig!»

«Saant skulde De ikke si. Da De kom hit, saa De litt medtat ut, men nu — vet De at arsenikdraaperne har hjulpet Dem storartet. De har faat klare øine igjen. Og slike vakre farver. Vet De, fru bygmester, jeg har en gammel tante, som sier at nu blir menneskene meget senere gamle, end da hun var ung. En paa tredve var dengang alt gammel, for ikke at snakke om en paa firti og en paa femti var alt en gammel morlille. Det er utrolig at De alt har en voksen datter. Naar jeg ser paa fotografiet, saa er det som om jeg ser Deres yngre søster.» Under denne snak og smiger hadde hun alt trukket skildpaddenaalene ut av det krøllete haar og kjæmmet og børstet det og glædet sig da hun i det mørke haar her og der saa lokker, som lyste ganske rødt. Hun snodde haaret op, rakte hende et speil og sa: «Se nu, er dette ikke meget penere?»

Fru Henrichs lo litt træt, men ogsaa litt forbauset. Ansigtet hun saa for sig, forekom hende ganske fremmed, men hun likte forandringen. En hver avveksling var kjærkommen her pa klinikken.

«Og nu maa De ogsaa ta paa den rosa voilkjole, den som hænger i skapet og som De endnu ikke har hat paa. Aa gjør det, saa faar vi da endelig ogsaa engang her se noget fint og pent.» Uten at bry sig om den matte protest trak hun den hvite silkebluse av hende og kastet det luftige gevandt over de slanke skuldre.

I dette øieblik traadte oversøsteren ind og blev staa-

ende ganske forbauset, da hun saa fru Henrichs se saa ung og pen ut.

«Og De paastaar at De er gammel, fru Henrichs. Det er sørgelig her ingen herrer findes paa vor avdeling, ellers vilde De sikkert knuse manges hjerter.»

«Intet ønske er mig fjernere.»

Der hørtes stemmer ved døren og saksfører Brocks stemme si: «Nei tak, De først. Jeg er som hjemme her. Det er den anden dør, saavidt jeg vet, som fører ind til Deres frue.»

«Hvem er det?» spurte Lizzi og blodet vek fra hendes ansigt. Da saa hun alt den mand staa i døren, fra hvem hun var flyttet og som hun ikke vilde se igjen og paa sit hjertes banken forstod hun at hun endnu ikke var blit herre over den kjærlighet, som hun hadde forsøkt at bekjæmpe.

«Goddag Lizzi,» sa Edvard Henrichs og traadte ind i værelset, som om hans komme var den selvfølgeligste sak av verden. Han bukket høflig til oversøsteren, som imidlertid ikke avventet en presentation, men forsvandt hurtigst mulig med en hilsen, fulgt av søster Hermine, som meget gjerne vilde overværet dette første møte, men paa oversøsterens øine forstod at det ikke var raadelig at some for længe med at rydde bort klærne.

Døren lukket sig og de to ektefolk var alene.

Henrichs saa paa sin kone med et varmt beundrende blik, for hun forekom ham som en fuldstændig fremmed bedaarende kvinde. Blodet vendte under dette blik tilbake til Lizzis ansigt og gav det et barnslig forvirret uttryk. Det var ikke nødvendig for ham at snakke sig op. Beundringen var der og den var ekte, saa ekte som hans følelser overhodet kunde bli. Professorens var en god menneskekjender — ialfald kjendte han mandfolkene — han hadde nok visst, hvad han gjorde, da han fik denne lille komedie istand.

I det øieblik Lizzi Henrichs saa sin mands beundrende øine fæstet paa sig, gjennemskuet hun dem og helst vilde hun revet ned sit haar og slængt den fine kjole av

sig. Det ærgret hende at hendes mand skulde se hende her som den smukke selskapsklædte frue, fordi hun ved avskjeden fra ham hadde sagt: «Fra nu av vil jeg lære at staa paa egne ben og selv fortjene det, jeg skal leve av.»

Men endog denne ærgerlige følelse gjorde hende vakrere. Intet menneske skulde kunne si at hun var en 38 aarig frue med en voksen datter. Med magt tok hun sig sammen og trodsig og skarpt utbrøt hun:

«Hvad skal dette overfald bety?»

«Overfald? Du bruker merkelige gloser. Er det ikke noksaa naturlig at jeg ønsker at se, hvordan det staar til med dig. Hittil har Sturm ikke tillat det.» Han gik bort til hende og la sin arm om hendes skulder: «Du ser jo straalende ut. Du har hat godt av denne kur. Men denne ensomhet maa ha været kjedelig.»

Hun rettet sig op da hun kjendte trykket av hans arm: «Kjedsomheten var det mindste. Tankerne derimot —»

«Aa hold da op med disse dumme tanker. De piner dig uten grund. Hør min egen, hvis jeg virkelig ikke elsket dig, tror du da at jeg øieblikkelig hadde skyndtet mig hit til dig, straks professoren ga mig lov til at se dig? Jeg skal gjerne indrømme at jeg ikke altid har været den opmerksomme ømme ektemand som du hadde ret at forlange, men tænk ogsaa paa alt, hvad jeg har at gjøre. Det gaar ofte rundt i hodet paa mig, saa meget som jeg arbeider og saa tar alle de mange ærgrelser overhaand.»

«Det har jeg forstaat at holde fra hverandre.»

«Ikke altid. Du hadde forlitet, det indrømmer jeg, som optok dig. I vore kredse har hustruer jo intet tvungent arbeide og omgangen med andre damer og slegtninger ga dig vel ikke nok adspredelse. Men det kan vi jo i fremtiden rette paa. Søk mennesker, som passer for dig. For mig kan du gjerne trække kunstnere til vort hus — —»

«Du omgaar hovedsaken. Dette er jo alt bare uve-

Sindsvær Folk.

sentlige ting. Det, som skiller os, angaar bare dig og mig.»

«Lizzi,» hans stemme hørtes skarpere, «der er intet, som skiller os to — intet uten dine dumme tanker. Jeg hadde haabet at dette vilde bli bedre her. Du maa da indse at det er en stor ting at jeg, som du har vist saa megen mistro, gjør det første skridt. Kom —» Han trak hende fast ind til sig og saa hende ind i øinene. «Tænk nu ikke bestandig paa de gale ting som er hændt, tænk paa fremtiden og si til dig selv: Vi vil begynde livet paa nyt. Tænk paa barna. De længes saa efter dig. Skal de ikke længere ha nogen mor? Eller far? Vil du ødelægge det bedste i deres barndomshjem for dem?»

Hun lette efter ord. Bare hun ikke hadde faat det varme bad og de pulverne imorges — det gjorde hende saa slap. Og saa denne kjolen, den ødela ogsaa den stemning som hun hadde ment, skulde herske, naar de møttes.

Mandens stemme blev øm. Han snakket om gamle deilige dage, da hun endnu tilhørte ham helt og fuldt, om den lykke de dengang hadde git hverandre og om hvordan alt dette vilde vende tilbake, bare hun selv vilde det. Han hadde nu mindre at gjøre og kunde vie hende mere av sin tid, og han talte ut fra sit inderste alvor, for han tænkte sig at baade skilsmissen og hans kones nyopblomstrede ungdom vilde bevirke at de atter vilde opleve tiden fra sine hvetebrødsdage om igjen.

Han saa at hun nølte og han ga hende ikke tid til at betænke sig. «Vær nu fornuftig og hvis det er saa at elskov er ufornuft, saa bli atter min egen vidunderlige ufornuft. Føler du da ikke at jeg elsker dig?»

«Jo, nu i dette øieblik gjør du det.»

«Hele livet bestaar jo av øieblkke. Grip øieblikket, naar det er der og ta ikke livet saa tragisk.»

«Ja, men naar jeg nu engang ikke kan ta det anderledes.»

«Saa vil jeg gi dig noget av min varme.» Han bøiet hendes hode tæt bort til sig og kysset hende. Hun tok sig endnu engang sammen.

«Evard hør her. Nuvel, jeg vil endnu engang forsøke. De sier alle her at jeg blir ikke fri, eller jeg faar ikke beholde barna. Altsaa — jeg forstaar, jeg maa føie mig. Men den ene ting — det med sykepleiersken —»

«Hold nu op med de gamle beskyldninger.»

«Nei, nu vil jeg snakke ut. Altsaa — du vil ikke indrømme det, endskjønt jeg er sikker der. Nuvel, Sturm sier at dere mænd nu engang er slik. Jeg kommer aldrig helt over det, det tilstaar jeg dig aapent, men jeg vil ikke tænke mere paa det. Bare en ting skal du svare mig oprigtig paa: Mine andre mistanker, var de ogsaa grepet ut av luften. De anonyme breve — var de skrevet uten at der var grund til dem?»

«Jeg har da hundrede gange sagt dig at det bare er dine egne indbildninger.»

«Kan du gi mig dit ord paa at der aldrig er forefaldt noget, som kunde krænke mig? Har du altid været tro mot mig?»

«Der er aldrig hendt noget slikt, aldrig, det gir jeg dig mit æresord paa.»

Hun saa fast paa ham. «Hør paa mig litt til, jeg snakker om dette for sidste gang. Hvis jeg nogensinde faar vite at du i dette øieblik har bedraget mig, saa sker det en ulykke. Det maa du ha klart for dig. Jeg kunde tilgi dig en utroskap, som blev ærlig og aapent tilstaat, men en løgn — aldrig. Det er for feigt og usselt.»

«Mener du nu at komme med nye beskyldninger mot mig?»

«Nei. Jeg skal ti stille nu. Det som var, er vi færdig med og skal ikke snakke mere om det. Og har jeg gjort dig uret, ber jeg dig oprigtig om forladelse.»

«Gud være lovet, saa er det da endelig slut. Nu maa du ikke se saa kampberedt ut mere. Da jeg kom ind av døren, saa du saa søt og god ut, men nu har du igjen et saa strengt uttryk.»

Hun forsøkte at smile og fandt sig i at han holdt hendes haand i sin og trykket hendes hode mot sit bryst. Der seg en mathet over hende, som fik hende til at

glemme at tænke. Det var kommet dertil at hun hadde git sig. Ja nu fik det ske som det vilde. Beslutningen var tat om den end var en ganske anden, end hun hadde tænkt og al grublen og kamp maatte nu ophøre.

Da oversøsteren banket paa efter en halv times forløp og spurte, om ikke hr. bygmesteren sammen med sin frue vilde drikke kaffe i kaprifoliumslysthuset, svarte han muntert. «Ja, hvis De vil gjøre os selskap, oversøster. Jeg maa da faa lov og takke Dem, fordi De har gjort min lille gjenstridige hustru frisk. Hvad tror De, kan jeg ikke ta hende hjem med mig med en gang?»

«Jeg tror ikke professoren indvilger i en saa hurtig forandring. Han sa igaar at Deres frue endnu behøvet en fjorten dages absolut ro.»

«Vi vil være fornuftige og si otte. Saa kommer min kone hjem næste søndag.»

Søster Hertha saa paa Lizzi, som trak paa skuldrene. «Naar det først er saan, saa har vel et par dage intet at si. Og barna — jeg længes saa efter dem. Ellen har fødselsdag om fjorten dage og gutten» — der gik et lykkelig drag over hendes ansigt, «han ængster sig sikkert over sin gamle mor.»

«De har gjort riktig,» sa oversøsteren, da Henrichs var gaat. «De er allikevel et lykkelig menneske. Hvis jeg hadde to barn, saa vilde jeg le og synge dagen lang.»

«Jeg vet ikke, om jeg har gjort det rigtige. Men det vet jeg at De og Deres professor er et par inderlig utpekulerte mennesker og at vi patienter maa danse her efter deres pipe, om vi aldrig saa nødig vil.»

«Den dag vil nok komme, da De takker os.»

«Tror De?» Fru Henrichs for pludselig sammen med en gysen. «Hvis jeg var overtroisk — man pleier at si naar man gyser slik: Nu gik døden over min grav. Men det har nok ikke været Deres mening, oversøster, at grave min grav?»

«De skal ikke snakke slik. Den, som ser saa frisk og ung ut som De gjør idag, skal bare tænke paa livets vidunderlige sider.»

TRETTENDE KAPITEL

Frøken von Spath var fortvilet. Hun skulde forlate sin høie frue. Professoren forlangte det. Hendes høi-
het maatte lære selv at tænke og den lille Spath var
allikevel bare prinsens talerør. «Og han,» sa professoren
til doktor Merker, «er en fuldblods egoist, som dreier
sin mor om en finger, hvis vi ikke forsøker at stramme
hende op. Spath mener det godt, men hun er dum.»

«Jeg har ikke endnu set sønnen,» sa Merker.

«Rytterfigur og rytternatur. Paagaaende, haard,
nydelsessyk — heste, hunde, kvinder. Hvis der er noget
mere ved lille Hansen end en pyntedukke, kan hun
glæde sig. Hensyn kjender han ikke. Han hører til
dem, som de fem krigsaar ikke har forædlet, men for-
raaet. Dertil sterk overbevist om sin egen fyrstelige
guddommelighet. Hun kommer til daglig at maatte
være ham taknemlig for at han har nedlat sig til at
begynde et nyt liv ved hjælp av hendes millioner.»

«Jeg synes synd paa den unge pike.»

«Tja, har De tid til det saa. Altsaa oversøster
mener at det kvindemenneske, som sprang i vandet — hvad
var det hun het?»

«Fru Sarkander.»

«Hun skal overta rollen som selskapsdame?»

«Hun er blid og taktfuld, har ogsaa en viss dannelse
og det vil være godt for hende selv, om hun faar noget
at gjøre og tænke paa. Hun er fremdeles temmelig
tungsindig.»

«Godt grei med det som De synes. Hovedsaken er
at den høie dame kommer meget ut i luften. Spadsere
i haven og læse, skal hun, gode saker, ikke fillebøker.
Oversøster faar forhøre sig om, hvad hun liker.»

Saaledes kom fru Sarkander ind i det første ene-
værelse og frøken von Spath maatte dra sin vei. Hun
begrep ikke, hvordan det skulde gaa, hvis hendes høi-
het vaaknet om natten og forlangte et eller andet. Men
oversøster satte en blank messingklokke ved sengen og
sa at nattevagten vilde være paa pletten ved den
mindste lyd.

Og saa gik hun ind i sit eget værelse og ropte paa Lisi Zimmer.

«Hvad er paa færde inde hos dere, barn? Først en latter og munterhet trods den lamme arm og nu, da frøken Massius arm er meget bedre og De selv om nogen dage skal reise hjem — med engang gaar dere begge omkring og hænger med hodet. Hvad er grunden?»

«Ingenting,» sa barnet og saa stort paa oversøsteren. «Eller — — ja — jeg vet ikke, jeg tror det er paa grund av frøken Massius's far. De vil saa gjerne gifte sig og han vil ikke.»

«Ja saa naa. Den ømme brudgom forlanger mere i medgift.»

Søsters tonefald fik den unge pike til at studse: «Aa nei, søster! Han er saa bekymret for hende, for sin egen del forlanger han ingenting. Han er saa ædel og saa god.»

«Mandfolk er altid ædle og gode,» lød svaret. «De er et barn, lille Zimmer.»

Lisi Zimmer gik, men i døren vendte hun sig. «Skal jeg avsted? Og alt saa snart?»

«Skal? Jeg tænker De springer i taket av glæde over at De endelig slipper ut. Det er da ingen, som er her for sin fornøielse.»

«Jeg vil saa gjerne bli her.»

«De er den første, som har sagt det.»

«Og hvis jeg skal reise, saa maa jeg til min tante Melitta Heiden, for min mor er i Wiesbaden og kommer ikke hjem før om tre uker. Det blir aldeles rædsomt.»

Stemmen var saa oprigtig fortvilet at oversøsteren maatte le. «De stakkars barn! Da maa jeg altsaa lægge et godt ord ind for Dem, saa at De faar bli her endnu i tre uker. Men da maa De hjelpe os. Underholde de gamle bedstemødre, spadsere med fru Brauns og snakke med fru Sarkander, saa hun blir i bedre humør.»

«Ja alt — alt.»

«Og holde Dem selv pen og ikke fly omkring som en gut og ikke rive hul i de hvite kjoler.»

«Det gjør jeg ikke mere. Jeg er da saa flink nu.»

Oversøster saa efter hende og maatte indrømme at med den unge vilde pike var der foregaaet en umaadelige forandring. Og igjen gik den tanke gjennem hendes hode «er der en «han», som staar bak?»

*

Det var en stor dag paa nerveklinikken. Doktor Merker og oversøsteren feiret begge sin 31-aarige fødselsdag. Endskjønt de to geburtsdagsbarn ikke hadde nævnt et ord om det, visste hver eneste patient det dage i forveien. Det var en hemmelig hvisken og tischen med hjelpeøstrene og nattevagten, som var den eneste regelmæssige forbindelse med utenverdenen og som pleiet at besørge alle erender og bud.

Oversøsters værelse saa paa den store dags morgen ut som en eneste blomsterhave. Tiltrods for at alle vinduer stod aapne, var hele klinikken fylt av blomsterduft fra roser og levkøier.

Om eftermiddagen var der arrangert kaffebord i et av de private værelser og det var foruten doktor Merker begge søstrene Erika og Paula og Lizzie Henrichs foruten doktor Wichmann som før hadde været paa avdeling 28, men nu var overflyttet til den vanskeligere avdeling nr. 50. Han bragte oversøsteren en vakker glasskaal fylt med pærer og druer paa grund av deres gamle venskap.

Doktor Merker hadde tidligere paa dagen foræret hende en bok og med den present hang de saaledes sammen. Da han kom ind i bokhandelen, var den første bok han fik se, Heines «Buch der Lieder» og uten at tænke over det, hadde han valgt den. Først ute paa gaten kom han til at tænke paa, om det igrunnen var et heldig valg og etter en kort overveielse gik han ind igjen og valgte Hebbels verker. En kostbar gave var det. Og allikevel — godt at oversøsteren ikke visste om, hvordan kjøpet var blit forandret. Hun glædet sig over gaven og «Das Buch der Lieder» laa vel forvaret i doktors skrivebord.

Om morgenen etter lægens sykebesøk i salen hadde Merker overrakt hende Hebbels verker med sin bedste

lykønskning og som de stod der inde i hendes værelse foran det med blomster overfyldte bord la han merke til en usedvanlig vakker araucaria mellem det store blomsterflor. Et kort med nogen skrevne linjer hang ved blomsten.

Da hun merket at han saa paa den, tok søsteren kortet og rakte det leende til doktoren.

En rolig sjæl er et holdepunkt fast,
naar alting hvirvler i hui og hast.»

«Fra hvem?» spurte han interessert.

«Fra fru Henrichs.»

«Naa, hun begynder at komme sig.»

«Det er paa tide. Om fem dage forlater hun os. Og det gjør hun ret i,» kom det med et suk. «Det veksler bestandig her. Har man sluttet sig litt til et menneske, saa drar de sin vei. Alle — alle.»

«Den skjæbne deler vi læger med Dem.»

«Det er allikevel ikke det samme. For lægerne er Neuenbek kun en station paa deres livsvei, for os er det selve livet.»

«Og professoren.»

«For ham er vi bare en liten del av hans arbeide. Hans liv og livsverk ligger utenfor disse mure.»

Merker saa paa den blonde søster. Han forstod hende, men fandt intet at trøste hende med. Der hadde allerede flere gange dukket en tanke op i ham efter at han hadde lært hendes værd og hendes dygtighet at kjende: Vælg dig denne kvinde til livsledsager. Gaa haand i haand med hende gjennom livet, for den som engang har valgt sig en saan skat, vil aldrig angre det.

Han kunde godt — i motsætning til sine fleste kolleger — gifte sig med en fattig pike, for han hadde selv penge. Hvorfor nølte han med at fremsætte det avgjørende spørsmål? Kanskje fordi han følte, hvor stor hendes længsel var efter et eget hjem, efter hustru- og moderlykke. Og han fordret et helt hjerte — vilde ikke tas, fordi et ensomt menneske skrek efter en livsledsager.

Og dertil hadde ofte søster Herthas strenghet frastødt

ham. Viste hun sig en dag varm og aapen lot hun til næste dag at angre sin imøtekommenhet, og trak sig atter ind i sig selv. Og han hørte til de mænd, som hos kvinder fremforalt elsket den hengivne kvindelighet.

For at si noget spurte han: Fru Henrichs kommer ogsaa i eftermiddag, ikke sandt?»

«Ja, jeg trodde at De ogsaa vilde like at se et andet element end os Neuenbekere delta i en festlig sammenkomst. Fru Henrichs har mere end andre levet sig ind i forholdene her.»

«Dere kommer vel til at fortsætte dette venskap, selv naar hun ikke mere er her?»

«Neppe. Vi har liten tid til privat omgang. Og hun har jo en stor omgangskreds, et rikt hjem og sin familie.»

«Og en paany gjenfundet mand.»

«Ja for hvor længe? Jeg har hjulpet til i denne komedie, men om det er riktig gjort, vet jeg ikke. Jeg kan ikke bli kvit den følelse at dette er ikke til det gode. Og hun selv føler ogsaa at selv om hendes gamle hjertelighet til manden atter er vakt, vil der altid være noget, som ikke er som det skal.»

«Naa, naa, oversøster i et hvert liv gives der altid noget av den slags. Det maa vi alle slæpe paa. Kompromisser er noget som ungdommen paa tyve kalder løgn, men som vi paa tredive vet at vi maa finde os i.»

«Selv De. Jeg trodde ikke livet hadde tvunget Dem til det.»

«Tror De det?» Gjør jeg saa tillidsvækkende indtrykk? Og allikevel har jeg i min ungdom hat mine bitre skuffelser, fordi min far negtet at gi mig midler til at studere socialøkonomi. «Ulønsomt tøv,» sa han, endskjønt hans søn ikke behøvet at tjene penge. Saa valgte jeg medicinen, det studium, syntes jeg, var det som laa mine ønskers maal nærmest. Som De ser ogsaa et — kompromis.»

«Har De angret?»

«Har jeg engang valgt sætter jeg hele min personlighet ind i mit arbeide og har nu fundet mig tilrette i det.

Det bringer mig ogsaa i berøring med de sociale problemer om end paa en anden maate, end jeg hadde tænkt mig.»

Det banket. Hjælpesøster Hermine meldte at hr. Mertens var der for at hente sin frue.

En tyk venlig herre kom ind. Meget taknemlig over alt, hvad man hadde gjort for hans lille rosenknop under denne hendes slemme sygdom og meget ængstelig ved tanken paa at den kunde komme igjen og hemmelig bekymret for at den store selvbeherskelse som hans rosenknop hadde maattet lære sig til her, vilde snu sig til herskesyke i det daglige liv.

Doktor Merker trøstet ham saa godt han kunde. Saa slem hadde ikke sygdommen været. Skjælvingen og kinkingen hadde heldigvis git sig efter et par nætters ophold i badeværelset og den gjenvundne selvbeherskelse berodde bare paa damen selv og ikke paa hendes omgivelser og den maatte fremfor alt ikke faa lov at ytre sig slik at egtemanden kom under tøffelen.

Ved disse ord lo begge herrene.

«Ja,» sa den venlige herre. «De er endnu ungkar. De vet ikke hvad en tøffel vil si. Jeg har set det baade hos min bror og hos fremmede og jeg var saa glad at min lille Rose —» Doktor Merker gjorde en grimase som om han hadde tandpine, «— aldrig har hat tilbøielighet til herskesyke. Jeg elsker at leve i fred.»

«Ja hvem gjør ikke det.»

«Javel, javel men ser De, jeg er ikke av den sort, som sier imot —» igjen en kort latter, «— jeg vilde paa forhaand strække vaaben.»

«De faar være taknemlig mot skjæbnen, som har været saa godt mot Dem at den netop har git Dem denne kvinde til hustru. Men hvis jeg tør gi Dem et raad, bør De for fremtiden forlange litt mere av Deres hustru, saa hun ikke saa snart igjen mister den selvbeherskelse, hun har lært her hos os. Gjør De ikke det, kan det godt hende at sygdommen vil vende tilbake. Jeg tror at De selv har meget skyld i den, fordi De har forvænt hende.»

«Ja ser De, naar man ingen barn har og ens hustru er saa øm og eftergivende.»

«Deres frue er færdig,» meldte oversøsteren, som var gaat ind i salen, mens herrerne talte sammen. Og det gjenforenede egtepar drog lykkelig bort sammen.

Doktor Merker stod ved siden av vinduet og saa efter dem. «Herskesyke! Den skjødehund!»

«Men hr. doktor,» oversøster lo høit. «Siden naar er De blit ondskapsfuld?»

«Det var ikke ment som ondskap, men jeg kan ikke la være at tænke paa den slags smaa King-Charles hunde, som damer pleier at ha paa fanget, naar jeg ser paa denne lille, bløte slappe, dumme dame. Manden er i dette tilfælde hunden.»

«Han var rørende bekymret for hende og andet hvert ord hun sa var: «Min mand. Hendes sygdom har gjort ham rent forstyrret.»

«Han syntes, hun var rørende med sin nervesvækkelse og saa hjælpeløs og denslags lidelse foretrækker han sikkerlig frem for selvstændighet. Mandens natur er at beskytte.»

«Derfor blir altid dumme kvinder gift og efterpaa undrer faren sig over at hans søn er daarlig paa skolen.»

Doktor Merker lo. «De er skarp, oversøster.»

«Har jeg uret?»

«I mange tilfælder ikke. Men hvordan vil De bøte paa det. Det er en naturlov at motsætningerne tiltrækker hverandre. Derfor vælger altid den mandhaftige mand sig den mest kvindelige kone.»

«Med kvindelighet forstaar De altsaa innskærphet.»

«Jeg gir op,» ropte Merker. «Paa gjensyn i eftermiddag ved kaffebordet.» —

De sat tæt sammen i det lille rum. Chaiselongen, som om natten var oversøsterens seng var dækket med et teppe og her sat Lizzie Henrichs og søster Paula. Ret overfor dem sat dr. Wichmann og søster Erika, øverst ved bordet doktor Merker og nederst ved døren søster

Hërtha, saa hun hurtig kunde komme ut i salen, hvis man ropte paa hende.

De tre søstre hadde byttet rene kjoler, forklæder og kapper paa sig, da ingen anden dragt var tillatt inden sykehusets vægge. Alle hadde de smaa buketter med reseda og maanedstroser stukket i beltet. Alle saa glade ut, for et kaffebord med egne kaffe og kaker nydt i to unge herrers selskap var en sjelden fornøielse for dem. I salen var det middagshvil, patienterne sov, pleiersken, som hadde vagt, sat ved midtbordet med et haandarbeide. Fluerne summet og kaffelukten strømmet ut fra det lille kjøkken, hvor en av vaskepikerne kokte den.

Oversøsteren hadde bestilt en vældig plommetærte, hun visste at mange av de syke ventet at faa noget til tak for sine gaver og lykønskninger, søster Erika og Paula var kommet med en chokoladecake og doktor Merker bragte med sig en stor æske fuld av smaa kaker, som han hadde faat fra sit hjem.

«Aa hvor deilig,» sa søster Erika. «Tænk at kunne spise sig mæt paa kaker. Nei, oversøster, De skal bli sittende. Iskjænkningen besørger jeg. I dag faar De værсаagod la os sørge for Dem, istedenfor at tænke paa andre.»

Hun tok den tomme kande og gik gjennem salen ut i kjøkkenet for at faa den fylt.

«En bedaarende ung pike,» sa doktor Wichmann. Han kunde si det for en bred guldring lyste paa hans finger. «Hende beholder vi ikke her i Neuenbeker.»

«Hvor vet De det fra?»

«Det fortæller min lillefinger mig.»

De lo alle, bare søster Paula gjorde en grimase. Hun var en haandverkerdatter og søster Erikas gode manerer og vakkre ansigt var hende en stadig torn i øiet. Da hun kom tilbake og muntert og graciøst skjænket kaffen om, fulgte alle hende med øinene og doktor Merker bemerket faderlig: «Saa, og nu maa De sætte Dem ved siden av mig. Jeg har fylt Deres assiet. Tror De, det er nok til at bli mæt av.»

«Men — du store min, det er jo et helt kakebjerg.»

«Gaa nu iveri. Den som ikke spiser kan ikke arbeide.»

«Og den som sover, kan ikke spise,» sekunderte Wichmann og slik moret de sig i to timer.

Da de brøt op, spurte søster Hertha, som aldrig kunde la være at tænke paa sine syke: «Si mig, hr. doktor Wichmann, hvordan gaar det med frøken Blumenberg? De vet den patient, som nylig blev flyttet over til Dem herfra.»

«Den pene jødepike med de sorte funklendle øine? Kontordame tar jeg ikke feil?»

«Ja netop.»

«Desværre intet at gjøre der. Hun er blit aldeles forvirret, igaar maatte vi flytte hende til Gehlsberg.»

«Stakkars menneske.»

«Paa et punkt var hun klar. Hun vilde absolut tilbake hit til 28. Hun visste at hendes kjæreste den omtalte Edvard, som hun altid snakket om, vilde komme hit.»

«Hvordan skulde vel han komme hit?»

«Hun tænkte sig vel at her kunde det da hænde. Paa nr. 50 er det ganske utelukket.»

Lizzie Henrichs saa igjen for sig den natlige scene, hvor den unge pike stod foran hendes dør melle.n de to søstre og nattevagten og ganske uvilkaarlig sa hun: «Det er forgalt at der ikke findes en lov, som dømmer den, som bringer en slik ulykke over et andet menneske.»

«Aa men skylden ligger da hos dem begge, fru bygmester. De unge piker, som er ansat paa kontorer og i butikker, vil ha en tilbeder, det er like saa nødvendig for dem som det daglige brød. Slemmt blir det først virkelig, naar hjertet spiller med. Da kommer det til den slags utbrud.»

Det var det sidste eftermæle den stakkars pike fik. Levende død forsvandt hun fra de haapende og arbeidende menneskers række. Og ingen spurte mere efter hende. Et stykke drivtømmer, som ikke mere drev ut paa livets ocean.

FJORTENDE KAPITEL

Paa nerveklinikken drog man ut og ind. Og endelig kom da den dag da Lizzi Henrichs skulde reise og nu, da dagen nærmet sig, blev hun utaalmodig. Hun længtes efter sine barn. I sær efter sin søn, Leo. Han var hendes eget barn med alt det hellige alvor, han hadde likeoverfor alt stort og vakkert. Nogen fremragende skolegut var han ikke. Det var saa meget, som avledet denne tidlig utviklede guts tanker fra det tørre stof. Naar lærerne ved et spørsmål rev ham ut av hans drømmerier, blev han forskrækket og lærerne sinte. Men hans absolutte erlighet og sandfærdighet avvæbnet dem igjen. Med faren stod han ikke altid paa god fot. Han lo av gutten og av hans interesser, som var saa helt andre end de, gutter i hans alder pleiet dyrke.

Desto inderligere var forholdet mellen Henrichs og datteren, som med sit elegante og lyse utseende og sit elskværdige lette sind mindet paafaldende om sin far. Ellen hadde en hærskare av veninder, men de skiftet idelig, for hun kunde ikke holde paa et venskap. Hun var ogsaa sterkt omsværmert. Det var allerede begyndt i en tidlig alder. Moren saa paa dette med blandede følelser, men glad over at Ellen heller ikke her syntes at være standhaftig. Nu var imidlertid denne nittenaarige pike forlovet med en ung student. Forlovelsen skulde først offentliggjøres, naar han hadde faat sin juridiske eksamen. Endskjønt han var av en god gammel familie, hadde han ingen formue for krigen, hadde forandret alle familiens forhold. Dog kjendte fru Henrichs ham godt nok til at vite at det kun var den rene følelse, som drog ham til denne vakre unge lyse pike.

Ellen var glad for at forlovelsen endnu ikke var offentliggjort, for da var der ingen kjedelige hindringer naar en eller anden fornøielse lokket og man kunde ogsaa la andre gjøre saa meget kur til en som de bare vilde. Walter var desuten bestandig paa universitetet, som han forstyrret ikke.

Dette barn var morens sorg. Vilde hun engang finde sit bedre jeg under en klok god mands ledelse, eller vilde

ogsaa han forgjæves prøve paa at vække det tillive hos hende, som moren utrættelig hadde forsøkt at finde frem til? Hun foresatte sig at anstrenge sig dobbelt naar hun nu kom hjem, at vinde datterens kjærlighet og fortrolighet.

Den sidste dag fik hun atter besøk av Sturm.

«Altsaa i morgen skal De hjem? Kan jeg nu med tryghet se Dem reise?»

«Hvorfor ikke idag likesaa godt som om otte dage eller om tre maaneder?»

«Vi har gjort vort bedste her. Nu maa De selv ville. Holde Dem selv i tømme.» Da hun tidde avventende, tilføiet han: «Deres mand har lovet mig at avholde sig fra alt det som maatte kunne vække Deres jalousi. Det er da noksaa naturligt, at en saa vakker mand blir omsværmet av visse damer. I særdeleshet naar han har et saa ungdommelig utseende. Naa ja og han er jo ogsaa bare et menneske. At han nu og da tillater sig en liten flirt, bør da ikke oprøre Dem. Vet De, at jeg kjender damer, virkelig kloke damer, som liker at deres mænd tillater sig slike smaa uregelmæssigheter. De lukker det ene øie til, ja ofte begge øinene og fryder sig over at den de har valgt ogsaa tiltrækker andre.»

«Besynderlige damer.»

«Verden vilde være kjedelig, hvis menneskene ikke var forskjellige. Og si mig nu ærlig — er det ikke ogsaa forekommet i Deres liv — —?»

«Hvilket —?»

«At Deres egteskap er blit truet av en god ven.»

«Det gjør mig ondt, men med den bedste vilje kan jeg ikke indrømme det, men utroskap ligger ikke for mig.»

«Jeg mener ikke bare legemlig utroskap. For Dem vilde aandelig venskap være farligere.»

«Jeg har heller ingen aandelig ven, hr. professor.»

«Det er synd.»

«Hr. professor.»

«For da vilde De forstaa andre naturer bedre, frem-

for alt mændene. Manden trænger forandring. Kvinderne er skabt monogame, mændene polygame.»

«Jeg vet at man pleier undskylde mænd med den slags tale. Jeg vilde gjerne bare vite en ting. Naar nu naturen er slik indrettet, hvorfor har den saa ikke skapt mange flere kvinder end mænd, saa kunde jo mændene følge sine polygame lyster uten at ødelægge egteskapet for andre.»

«Det er ikke paakrævet.»

«Nei man har anskaffet gatepiker og paa grund av mænds daarlige lyster maa aarlig tusener kvinder ned i elendigheten.»

«De ser for strengt paa verden.»

«Jeg sier bare det, som hver kvinde tænker, hvis hun da ikke lever sit liv med skylapper for øinene.»

«Tænk saa meget De vil, men la det ikke gaa over til farlige grublerier og fremfor alt begynd ikke paa nyt med de gamle tanker. La dem hvile. Det gode raad vil jeg faa lov at gi Dem.»

«Naar jeg nu vender hjem igjen, hr. professor, staar det klart for mig, hvad jeg har at gjøre. Om det er det rette — ja det vil tiden vise. I hvertfald er jeg overbevist om at De har villet det bedste og jeg er meget taknemlig for hver venlighet, som er blit mig vist her i disse seks uker.»

Sturm knep det ene øie igjen: «Takken vil jeg ta imot, hvis De om et aar føler det samme som idag. Altsaa jeg ønsker Dem alt godt.»

De trykket hverandres hænder og Sturm skyndte sig avsted til næste avdeling. Den kvinde, hvis skjæbne han hadde omformet efter eget forgodtbefindende, var allerede ute av hans tanker. Hun fik nu se til at greie sig selv.

Om aftenen sat oversøsteren for sidste gang paa fru Henrichs sengekant. «Det blir saa tomt her i morgen, fru bygmester, naar De er borte. Jeg kommer til at savne vor aftenpassiar.»

«De maa snart komme til mig oversøster. Jeg skal gjøre det saa hyggelig for Dem — og saa fortæller De

mig om alle de nye patienter og Deres skjæbner. Jeg beklager bare at jeg ikke selv kan skrive. Doktor Merker sier at hver seng har sin egen roman, eller sit drama. Men den lille fru Mertens, skjødehunden, hun var et lystspil.»

«Lystspillene er sjeldne her. Og like overfor dramaerne staar man saa hjælpeløs. Vet De at fru Hertel — hun som er gift med den smukke Max fra Karstadt — tror sikkert at hun skal bli frisk og hun er saa syk at hun bare har nogen uker igjen. Og manden har ikke været her paa fjorten dage. Ikke engang saa meget barmhjertighet har den mand at han kan la hende tro at han bryr sig om hende. Nei den, som har et varmt deltagende hjerte, burde aldrig bli sykepleierske.»

«Og allikevel er det netop søstre med varme hjerter, som de syke trænger. Netop de, som er syk paa nervene og som saa ofte blir galt behandlet og føler sig forladt av baade Gud og mennesker.»

Nattevakten kek ind av døren. «Er oversøster her? Vær saa snild at komme ind i salen. Fru Brick er saa besynderlig.»

«Fru Brick? Men det kan da ikke endnu være saa.»

«Fru Sarkander hun har jo selv født fire barn, hun mener at nu gaar det løs.»

«Du himmel!»

Oversøsteren og nattevakten forsvandt saa hurtig at døren blev staaende aapen. Efter en stunds forløp hørte Lizzie Henrichs søster Paulas stemme i telefonen: «Sæt mig i forbindelse med doktor Merker. Han maa være paa sit værelse.» Pause. «Er han ikke der? Spiser han kanskje middag? Vær saa snild at spørre. Vi venter saa svært paa ham.» Pause. «Heller ikke der. Hvor kan han være? Spør paa anatomien om han skulde være der?» Pause. «Er det portvagten. Har De set om doktor Merker er gaat ut. Ikke det. Tak kan jeg faa biblioteket? Dette er 28, er doktor Merker der?» Naa gud ske lov, ja han maa komme straks, vi faar en ny tilvekst. Nei ingen patient, men en ny verdensborger.»

Fra salen hørtes oversøsterens stemme. «Er han

ikke tilstede. Ring efter en jordmor og be hende komme straks.»

«Doktor Merker kommer øieblikkelig.»

Og gjennem parkens gange kom den lange doktor med hurtige skridt. Det hastet saa med kvinder bestandig, det vilde nok ikke gaa saa hurtig. Men da han traadte ind i salen, hørte han alt et barns første skrik og oversøsteren ropte ham imøte: «Hvor i himlens navn har De gjemt Dem?»

«Jeg sat i biblioteket og læste Goethe.»

«Læste Goethe og her — —»

Merker bøiet sig over sengen, hvor fru Brick laa og saa paa barnet med et sint uttryk og sa:

«For et litet kræ. Hvorfor har De løiet for mig? I dag spurte jeg Dem: Hvor længe er det igjen, og De svarte at det var seks uker igjen. Og da jeg spurte: Er det sikkert svarte De: Naar jeg sier seks uker, mener jeg ogsaa seks uker.»

«Jeg visste ikke bedre.»

«Hvad. De som har hat fire barn, vil indbilde mig det.»

«Det er kommet for tidlig.»

«Nei hør, det maa De ikke komme med til en læge.» Han vendte sig mot oversøsteren, som badet barnet i en stor vaskevandsballe. «Har De gjort det før?»

Hun lo og rystet paa hodet. «Nei paa fødselsklinikken har jeg ikke været. Er det ikke underlig at man selv har været slik en liten hjelpeløs stakkar.»

Merker strøk med haanden over den rynkede krop: «Den er ikke livskraftig. Fruen faar sit ønske opfyldt. Jeg har alt længe merket, at tanken paa barnet var hende imot. Hun vilde ikke ha det. Med energi har hun holdt ut uten en lyd helt til slut.»

«Energi har hun, men ikke til det gode. Ser De de bitte smaa fingre og paa hver finger en liten negl, og øienbryn og øienhaar har den — søt er den, selv om den er svak.»

Merker, som fandt barnet hæslig, hadde ikke mot til at si det.

Han saa paa hende, saa hvor moderlig hun stelte den lille og klædte paa den de smaa plag, som i en fart var blit hentet fra naboavdelingen, hvordan hun tørret de smaa øren og øine og han blev ganske varm om hjertet og atter tænkte han ved sig selv: «Hun vilde bli en storartet kamerat ! Ven og hustru i en person.»

«Oversøster,» sa han pludselig «Skal vi to være faddere for det lille kryp? Skulde den leve, trænger den sikkert mennesker den kan stole paa, for moren gjør visst intet for den og faren anerkjender den neppe.»

Hendes ansigt straalte mot ham. «Ja, hr. doktor, det vil vi. De skal se, vi faar den til at leve. Imorgen tidlig bringer vi fru Brick over i fødselsavdelingen, her kan vi jo ikke beholde hende. Og senere kan vi la den være paa barneavdelingen. Oversøster Wilhelmine der er en storartet mor for slike smaa væsner. Der kan han vokse op og senere —» hun stoppet pludselig op. Doktor Merker smilte og vendte sig til moren, men da han et kvarters tid efter forlot klinikken, hørte han endnu den bløte sølvklare klang i søster Herthas stemme, da hun henvendt til fru Brick sa: «Er De ikke taknemlig nu? Et slikt lite barn er da et under. Skal jeg lægge det ned i Deres arm?»

Men fru Brick saa sint paa hende: «Et under! Jeg har ikke ønsket mig noget under. Jeg har hat nok av dem.»

Oversøsteren holdt paa at svare hende skarpt, men betvang sig: «De er endnu ute av Dem. Naar De imorgen har sovet ut, vil De nok se paa Deres barn med andre øine.»

Nattevagten og søster Paula kom med hjul, som de satte under sengen og kjørte fru Brick ind i det stille badeværelset. Barnet, som laa i en kurv, blev baaret efter.

Oversøster gik endnu engang ind til Lizzi Henrichs.

«Det er første gang, jeg har set et barn komme til verden. Ak, fru Henrichs, jeg har hittil ikke kunnet utstaa det kvindemenneske og nu synes jeg næsten godt

om hende, fordi hun har skjænket et levende væsen livet.»

«Ja, men motvillig.»

«Sandt nok, men allikevel vidunderlig. Mange vilde gi sit halve liv for en saadan lykke og saa skal en som hun, opnaa det.»

«Og mødre som bare lever for sine barn, maa gi dem fra sig og andre, som kun lever for deres barns opdragelse og utvikling, maa opleve at barna vender sig fra dem og gaar sine egne veie. De har jo ikke bare tat arv efter sine forældre. Forfædre, som vi intet vet om og hvis arv vi ikke kan forhindre, lever ubevisst i os og vaakner atter tillive i vore barn igjen. Og naar vi spør, hvorfor er alt dette, faar vi aldrig svar.»

«En høiere vilje, som bedst vet alt, styrer livet.»

«Slik at vi selv blir magtesløse? Nei, da er alting forutbestemt. Vi har det altsammen i os og vi kan ikke handle anderledes, end vi gjør. Og naar vi kjemper ligger kampen mot letsindighet og letfærdighet i os og er heller ikke vor egen fortjeneste. Og naar vi synder, da er synden os tilmaalt og vi fortjener ikke straf. Og naar jeg nu drager hjem og det ikke er riktig, saa tør jeg ikke bebreide Dem og professoren at dere har drevet mig til det, men maa selv bære følgerne, fordi det var jeg, som var svak.»

Oversøsteren tok sig til panden. «Jeg kan ikke følge med. Jeg har idag hat saa meget at tænke paa at min forstand staar stille. Men var min medvirken i Deres bestemmelse gal, da vil det bli forfærdelig for mig. Det tør jeg ikke tænke paa. De finder Dem nok tilrette med livet. Og hvis det skulde hende at De ikke orker leve hos Deres mand — saa har vi da her skaffet Dem Deres søvn og en god del sundhet igjen og da vil De nok allikevel finde en utvei.»

«God nat, oversøster. Det er sent og De er træt. I morgen har De istedet for den kone, som bringer Dem paa disse dumme tanker, et litet menneskebarn, som ubevisst forlanger at Deres tanker skal samle sig om ham. Jeg vil ønske at De maa faa glæde av denne lille men-

neskespire. Naar man betænker, hvad for en arv han har at trække paa. Den mor og en far som man ikke vet meget om bare det at han kunde forelske sig i en kvinde som hende —»

«De nævnte før forfædrene — la os tro at de vil bekjæmpe den daarligdom, som dette kryp har arvet efter sine forældre.»

Hun kom aldrig til at anstille prøve paa dette. Næste morgen, Lizzi Henrichs var alt reist, blev fru Brick med sit barn bragt over i fødselstiftelsen, hvor de skulde bli til at manden, som trods alt vilde anerkjende både hende og barnet, skulde hente dem hjem.

Men paa den tiende dag, da man hadde tilladt hende at spadsere i parken, var hun forsvundet. Hun hadde heist sin lyserøde dragt op under den lange jakke og var i det mørke underskjørt spadsert ut av indgangsporten sammen med en del besøkende, uten at man hadde lagt merke til hende. Alle undersøkelser var forgjæves. Til sit hjem vendte hun ikke tilbake. Dragten blev sendt til klinikken i posten uten et ord. Fru Brick var og blev borte og manden indgav andragende om skilsmisse.

Barnet blev anbragt i barneavdelingen og en aften tre dage senere, ringte den derværende søster, oversøster paa nr. 28 op: «Vil De være fadder oversøster — vi maa døpe barnet. Doktor Merker er ikke hjemme.»

Hun gik over til barneavdelingen og holdt det skrøpelige liv i sine arme, mens presten døpte ham. Saa stod hun ved siden av den lille seng og stirret paa det blaalige lille ansigt, til det sidste aandedrag var over og ansigtet var blit voksblekt.

Stille gik hun over til sig selv. Det var det bedste for det lille kryp at slippe saa hurtig bort fra al kamp og nød. Men for hende hadde barnet været et bindeled mellem hende og doktoren.

Det var over, før det endnu var begyndt.

Hun rettet sig op, slig som hun pleide gjøre, naar mennesker eller livet skuffet hende. Hendes stemme lød denne aften skarpere og mere bestemt end ellers og patientene spurte hverandre: «Hvad gaar der av hende?»

I dag kan ingen gjøre hende tillags. Naa vel, det maa heller ikke være saa greit at være oversøster her.» Og en eller anden tilføiet: «Hun skulde se at faa sig en flink mand. Det mangler hende. Hun skulde selv ha barn og ikke bestandig behøve at sørge for fremmede mennesker. Men blandt fine folk er det ikke saa let at bli gift.»

FEMTENDE KAPITEL.

Fru Sarkander gik og spadserte med fru von Køllen i parken og den høie dame talte venlig med hende og spurte, hvad hun nu vilde gjøre, naar hun om et par uker blev utskrevet herfra.

Fru Sarkander visste ingenting. Hun hadde mistet al selvopholdelseskraft, graat hemmelig om nætterne av længsel efter sine barn og hadde ikke engang energi til at henvende sig til en advokat. «Det koster penge,» klaget hun, «og naar han ingen gir mig, hvordan skal jeg saa kunde betale en saadan herre.»

Det var første gang at denne fornemme dame hadde anledning til at se de lidelser en ganske almindelig borgerlig kvinde hadde at kjæmpe med. Og hun stod helt hjælpeløs overfor dette.

«Kan ikke professoren raade Dem?»

«Ak, vi kan da ikke forlange at han skal ordne vore private affærer.»

«Og doktor Merker?»

«Jeg tør ikke spørre ham.»

«Jeg vil gjøre det.»

«Ak nei, nei, det kan jeg da ikke vente.»

Men fru von Køllen snakket allikevel med assistentlægen om det og tilbød sig at betale forskuddet til advokaten av sin egen lomme. Trods hendes forandrede formuesomstændigheter var det allikevel bare en bagatel for hende. Og saa skulde fru Sarkander reise med hende, saa snart professoren syntes tiden var inde, og bo hos hende paa hendes gods sammen med sine barn. Nu da

der var slik mangel paa god arbeidshjælp paa landet, vilde det ikke være vanskelig at skaffe dem arbeide.

Doktoren hadde lagt hendes høihet ordene i munden, men hun trodde at hun selv hadde fundet paa dette og var meget stolt over, hvor praktisk hun var.

Den ellefte september kom hendes søn med sin forlovede. Den næste dag skulde brylluppet finde sted.

«Jeg vil være hos dere med alle mine tanker, kjære barn,» sa hun, «og naar dere knæler ved alteret, vil jeg be for dere. Maatte Gud gi eder sin velsignelse.» Og med et pludselig sterkt utbrud fortsatte hun: «Hvis eders egteskap virkelig blir lykkelig, vil jeg trods alt velsigne denne forfærdelige tid, fordi den har ført dere sammen.»

Inge von Hansen følte, hvor varmt disse ord var ment og hvis hun hadde været alene med svigermoren, vilde hun sikkert slynget sine arme om hende, men hendes forlovedes nærvær gjorde at hun kun bøiet sig dypt over den høie frues haand og kysset den. Og fru von Køllen bøiet sig og kysset den unge brud paa panden.

Derpaa reiste brudeparret avsted for at motta nogen fornemme gjester paa jernbanestationen.

Næste dag ved middagstid stod søster Erika i oversøsterens værelse med en deilig buket teroser og spurte: «Fra hvem?»

Søster Hertha vendte hodet og blev til sin ærgrelse rød som en skolepike og svarte koldt: «Da jeg ikke kan regnes til brudepikerne, vet jeg virkelig ikke, hvem jeg skylder denne opmerksomhet.»

Erika tok kortet, som fulgte blomsterne: «Fru von Køllen sender Dem denne buket.»

«Aa hvor elskværdig. Vær saa snild og hils hende og si tak.» Ikke den mindste skjælven i stemmen forraadte at hendes hurtig bankende hjerte hadde gjettet paa en anden giver.

«Jeg vil hjelpe Dem,» sa søster Erika. «Sæt Dem, oversøster, og la mig faa lov at være Deres kammerpike. Nei saa smaa føtter De har.» Hun bøiet sig og strøk over sin overordnedes nette fløielssko. «Hvor ung De

ser ut med det utslaatte haar og den hvite friserjakke — akkurat som en ung pike og ikke som en streng oversøster.»

«Før et par timer behøver jeg heller ikke være det.»

«Bøi nu hodet litt.» Hun kastet den kobberbrune silkekjole over det bøiede hode. «Den klær Dem godt, men den skulde været litt lysere. Og litt kortere ærmer skulde det ogsaa været, naar De har saa vakkert formede arme.»

Et let slag traf søster Erika paa kindet. «Hvad gaar det av Dem idag. Vil De gjøre mig forføngelig paa mine gamle dage? Saa nu maa jeg skynde mig. Jeg vil hjelpe bruden litt. Det stakkars barn har ingen mor og bedstemoren — herregud. Hun tænker bare paa om alt gaar som det skal og om etiketten blir overholdt.»

Hun tok en let støvkaape paa sig. «Saa. Jeg kan i dette straalende veir ta den elektriske sporvogn. En vogn herfra og dit bort — det overstiger mine evner. Hvor er blomsterne? Altsaa tusen tak og i morgen tidlig vil jeg faa lov at avlevere min festberetning til fru von Køllen. Hvor mange er klokken?»

«Halv tre.»

«Klokken fire er vielsen. Hjemme. Hr. forloveden ønsket ingen offentlig forestilling. Det eneste sympatiske træk hos manden. Efterpaa skal det være middag. Jeg antar at vi kan gaa ved 8-tiden.»

«Reiser det unge par straks?»

«Saavidt jeg vet, blir de her til imorgen paa hotellet og reiser over Berlin til Schweiz. Det har kostet meget besvær, før passene kom iorden. Naa, adjø og ha det godt.»

Erika saa efter hende med tungt hjerte. Hvor var ikke slike fester langt væk fra hendes nuværende levevis. Her i storbyen, hvor hun var aldeles fremmed og kun henvist til sit arbeide, her gjaldt det altid at ta sig sammen og at staa paa egne ben for at skaffe sig en fremtid, som var fast og varig — et sikkert tak — intet rosenlysthus.

Hun gik ind i salen og da hun traadte bort til Magda-

lenes seng, hun som laa der saa taalmodig med sveden trillende nedover ansigtet, gik den triste stemning med et av hende. Nei og atter nei, trods alt var hun rik, sund paa legeme og sjæl! Man forstod først her hvad det betydde — —

Oversøsteren stod ved siden av bruden og la kransen paa det rødgyldne haar og som ofte før tænkte hun: «Slikt haar og et saa føielig temperament, hvordan forenes de to ting? Eller vil nye sider dukke frem i den unge pike?»

Paa toiletbordet laa blinkende naale bestemt til at sætte sløret fast med. I hver hang der en diamant, som saa ut som en dugdraape. Friserdamen var henrykt.

«Aa hvor det blir nydelig og saa fornemt. Frøken von Hansen kommer til at ha en formue i sit haar. Det er vel fra brudgommens fru mor?»

«Nei det er smykker, som har tilhørt min mor. Men jeg har aldrig baaret dem før. Bedstemor sa at de var for paafaldende at bære for en ung pike.»

Sløret var kort, men kantet med en deilig gammel BrüSSLERKNIPLING og indhylllet let de unge skuldre. Bruddragten var, som moten krævet det kort, men høihalset. Bedstemoren vilde ikke at der paa en dag som denne skulde forekomme noget, som mindet om letsindighet og dans. Inge von Hansen lignet mere en konfirmant end en brud.

Fraserdamen gik og med en hurtig bevægelse la bruden sit hode mot oversøsterens skulder. «Jeg er saa ræd, Hertha.»

«Aa pyt det gaar nok over. Det er bare nu — —»

«Nei. Aa — jeg vet ikke — jeg har været det længe. Da jeg var hos dig for seks uker siden, da sa du at jeg visste ikke, hvad jeg gjorde og hvad et egteskap betydde. Og da trodde jeg, det bare var tøv, men senere har jeg tænkt ofte paa det. Hertha bare jeg kunde spørre nogen — nei ikke dig, du er jo heller ikke gift — men tror du at alle brude er saa rædde? Naar vi nu kjører avsted iaften og blir alene, hvad skal jeg saa snakke om med Adolf Paul?»

«Hvad du skal — men Inge, jeg har lyst til at le høit. Hvad snakker dere ellers om?»

«Det er netop det. Vi har jo aldrig været alene sammen før — bare nogen faa øieblikke. Og — tror du nogen hører hvad jeg sier?»

«Hvem skulde vel høre dig?»

«Hertha, nylig kjørte vi alene tilbage fra et selskap. Det faldt sig saan og skulde egentlig ikke hændt og da blev han med engang saa øm mot mig og kysset mig saa underlig, og — tænk dig — ikke bare i ansigtet, han vilde ogsaa kysse mig paa halsen — det var saa skrækkelig. Jeg blev saa ræd. Og han luktet saa av vin og tobak. Det syntes jeg var saa væmmelig. Tror du at han vil kysse mig slik, naar vi er gifte? Og maa jeg finde mig i det?»

Oversøsteren stod ganske forstenet foran sin kusine. «Du barn,» sa hun. «Du barn! Det var det, jeg visste! Og nu er det forsent!»

«Hvad er forsent? Og hvorfor ser du saa rart paa mig? Tror du at Adolf Paul ikke vil være snild mot mig?»

«Aa nei, det var ikke det jeg mente.»

«Han er jo saa bestemt. Bedstemor, som ikke gir sig likeoverfor nogen, lar sig fuldstændig dreie rundt av ham. Men vet du, det er noget, som trøster mig, en mand fra hans kreds og med hans opdragelse vil da vel altid behandle sin kone høflig. Tror du ikke?»

«Sikkerlig, Inge. I saa henseende kan du være tryg. Og hvis allikevel — jeg mener, hvis det engang skulde hænde at du gjerne vilde ha en og raadføre dig med, saa tænk paa mig. Jeg bebreider mig nu at jeg ikke har været mere for dig, men du vet, hvor liten tid jeg har. Og jeg hadde ikke anelse om at du følte dig saa ensom. Jeg trodde altid, du følte dig vel til pas i dit gyldne bur.»

Bruden rettet sig op: «Jeg har ogsaa altid hat det godt hos bedstemor. Jeg klager ikke. Jeg merker igrunden først nu at der har manglet noget. Men du har nok ret i det at det er forsent nu — Adolf Paul faar finde sig i sin dumme kone —»

Der hørtes skridt og den gamle konsulfrue traadte ind for at kaste et sidste blik paa sit barnebarn, før hun førtes til alteret. Og oversøsteren kunde ikke snakke et ord alene med hende mere.

De sat omkring det festlig dækkede bryllupsbord pyn- tet med de vidunderligste blomster i gamle krystalbol- ler. Sølvet skinte og lyste omkap med diamanterne i bru- dens slør, de fremmede officerer, som var kommet for at overvære hans højhets bryllup, fandt at det gamle Hansa- hus stod fuldt paa høide med det forhenværende fyrste- hus hvad rigdom og pragt angik. Konsulfruen præsi- derte ved bordet som en fyrstinde og talene, som blev holdt — alle var de paa forhaand blit gennemgaaet — pri- ste alle i smukke vendinger det unge pars store kjærlig- hetslykke. Oversøsteren snakket ikke meget — hendes bordherre, som var en slegtning av huset, var kjendt som en stor gourmet og brød sig ikke om underholdning. Hen- des blik gik uavladelig over til den unge kvinde, som idag hadde sat alt ind paa et Bret og ingen anelse hadde om, hvad dette egteskapslotteri kunde bety for hende.

Doktor Merker, som sat likeoverfor hende og hadde en nydelig brudepike tilbords, saa ofte over paa hende. Han hadde næsten aldrig set hende i andet end syke- pleierskedragten, aldrig i selskapstoilette og hendes mod- ne blonde kvindelige skjønhed forekom ham som en aabenbaring. Ogsaa det avdæmpede i hendes sindsstem- ning, det bløte, forbeholdne omga hende med en charme, som ganske betok ham.

Det var hændt i de sidste par uker at doktor Merker hadde anstillet sammenligning mellem oversøsteren og søster Erika, hvis friske ungdommelige utseende og væ- sen tiltrak ham sterkt. Hvem av dem var mest tiltræk- kende? Den modne kvinde, som i sterk og fuld bevissthet om sin egen værd vilde gi ham sin kjærlighet som en gave, eller den smukke unge pike, som endnu lot sig dan- ne og forme og som i den mand, hun gav sin kjærlighet, saa sine unge drømmes ideal?

Han forstod at han her stod ved en skillevei i livet, hvor kun han og han alene kunde besvare spørsmålet

og paa denne dag var han meget tilbøielig til at sikre sig som livsledsager den gode kammerat, som han nu i aarevis hadde arbeidet saa godt sammen med.

Den lille brudepike, som var en bortskjæmt rik ung pike, syntes at hans brune hode var meget tiltalende og forsøkte forgjæves at tiltrække ham med alle sine kokette kunster. Men aldrig hadde han før været saa litet imøtekommende. Da oversøsteren engang merket hans øine paa sig, saa hun over paa ham og rødmet like op til haaret og da flammet det het og sterkt op i hans øine.

Bruden trak sig tilbake, straks middagen var forbi.

Søster Hertha hadde paa et blik fra hende, sluttet sig til hende, men der kom saa mange andre som vilde hjelpe med at pakke de sidste saker ned og den unge ektemand ventet saa utaalmodig og bilen holdt alt for døren — saa der blev ikke tid til et sidste fortrolig ord.

En raslen og duren og Inge von Køllen som hun nu het, drog ind i sit nye liv.

Oversøsteren gik ikke tilbake til gjesterne. Her hadde hun ikke mere at gjøre og hun længtes tilbake til sit hjem og arbeide. Da en tjener netop hjalp hende kaapen paa ute i gangen, kom Merker.

«Vore tanker møtes, oversøster. Tillater De at jeg gaar med Dem?» Og da de var kommet ut paa gatén, sa han: «Luften er saa deilig. La os gaa, eller blir det kanskje for langt for Dem?»

«For langt? Nei. Det er deilig en gang at gaa sig træt. Hele dagen gaar vi jo og er dødstræt om aftenen, men allikevel vet jeg snart ikke mere, hvad en ordentlig spaseretur er.»

Aftenen var mild og bløt og mindet ikke om høsten og det var som om sommeren til avsked vilde skjænke menneskene en skjøn, deilig dag. Gatelyktene var tændt og mørket sænket sig langsomt. Overalt saaes folk spásere. Det var som vilde man endnu engang nyde den skjønne tid før stormen rev bladene av trærne og taaken la sig fugtig og klam overalt.

De to mennesker slentret langsomt som to skulkende skolebarn gjennom den brokede forsamling av spaseren-

de. De glædet sig over alt og alle. De var ikke længer læge og oversøster, de var bare to glade mennesker.

Ved en havemur, som var ganske bedækket av vildvin, blev doktor Merker staaende. Han tok op sin lommekniv og skar av en gren og gav de flammerøde ranke til sin ledsagerske:

«Den dør i skjønnhet. Og er vakrest i den sidste uke av sit liv. Slik skulde vi ogsaa gjøre.»

Søster Hertha tok mot grenen som om det var en kongelig gave hun fik. «La os ikke tænke paa døden nu. Endelig for et par timers tid har jeg sluppet undav den. Denne min stille ven melder sig nok snart igjen.»

«Den som kan betrakte døden som en ven, har vundet over livet. Hvis man ikke ængster sig for noget, da kan man glæde sig over alt.»

«Kan man det?»

«Nei som De sa de ordene. I aften maa De ikke være saa melankolsk, dertil er kvelden for vidunderlig. Hvem vet, om den nogensinde kommer igjen.» Men ved sig selv tænkte han: «Det kommer jo bare an paa dig selv, om det ikke kan bli bedre — ja tusen gange bedre.» Og allikevel uttalte han ikke de ord, som hun med het længsel ventet paa at høre ham si.

Da de kom til porten og skulde gaa ind i parken, hvor der nu var ganske øde og stille, ropte portneren efter ham: «Hr. doktor, her er et brev til Dem.»

Merker blev staaende og oversøsteren gik alene gjennem parken. Hun saa ikke at de to selvsamme hjælpesøstre, som hadde set Erika von Plessen og assistenlægen komme hjem fra roturen, stod like bak porten. Da de saa oversøsteren fra nr. 28 gaa langsomt med sænket hode og med den røde vildvingren i haanden, gik der et haanlig smil over deres ansigter. De hadde gjort tjeneste paa nr. 28, men blit overflyttet til en anden avdeling, fordi de sladret for meget med patienterne.

De saa efter Hertha og vendte sig saa til en av bærrerne, som fortiden var den enes kjæreste: «Vor allerstrengeste oversøster! — Naa ja, hver har sit. Hvad

gir du mig August, hvis jeg imorgen tør komme med en finte til denne uangrikelige overhøihet?»

I nr. 28 var alle lys slukket, i salen var der dyp ro, nattevagten kom stille ut og avla beretning. Der var intet særdeles hændt uten at en kone som fremdeles laa bevisstløs hen, var indlagt. Hun var faldt om med engang, sa hendes paarørende og doktor Wischmann, som var blit budsendt mente at et slagtilfælde var det ikke. Og gamle fru Brauns, som var kommet sig saa godt, var blit daarligere, men hun sa jo aldrig stort.

Fru von Køllen sov og nattevakten hadde set ind til hende to gange. Derpaa gik nattevagten tilbake i salen til sin bok og sit hekletøi og søster Hertha gik ind i sit værelse og saa over mot bygningen likeoverfor, hvor der pludselig blev lyst i to vinduer. Hun presset hænderne mot brystet og drog veiret tungt. Hadde han igrunden sagt noget avgjørende? Et ord, som kunde gi hende noget haab? Nei, hun maatte indrømme at det hadde han ikke. Men der hadde været en undertone i hans stemme og et blik i hans øine, som hadde virket paa hende som en øm fortrolighet og hendes hjerte hadde ved dette blik banket som en undselig backfischs.

Hun længtes efter Lizzi Henrichs. I aften vilde hun gjerne kunnet sitte sammen med en veninde som hun ikke hadde behøvet at si noget til, men som allikevel vilde forstaat hende. Men Lizzi Henrichs hadde i de otte dage, hun nu hadde været hjemme, sendt hende blomster to gange — men selv var hun ikke kommet.

Klokken slog ti.

Søster Hertha la sig paa sengen og slynget armene bak det blonde hode og drømte med aapne øine. To gange hørte hun klokken fra kapellet slaa, saa svandt tankerne langsomt bort.

Utenfor hørtes støien av en automobil. Den larmet og skurret saa blev alt stille som om den stanset foran porten.

Det gik i døren.

Nattevakten kom hurtig ut av salen.

I døren stod en middelshøi herre. Han saa næsten ikke paa søsteren, men spurte: «Hvor er oversøsteren?»
«Oversøsteren? De kan ikke faa snakke med hende nu ved nattetider.»

«Jeg kan nok faa hende i tale. Jeg bringer min hustru hit.»

«Vær saa snild at snakke sagtere. De vækker jo de syke. Vi kan ikke ta mot patienter nu.» Hun tidde, herren saa saa overlegent paa hende at hun fik ikke flere ord frem.

«Jeg ber Dem, kom ikke nu med unødige utflugter. De vil ikke staa Dem paa det.»

Oversøsteren kom alt ut av sit værelse: «De, hr. von —» Hun stanset op ved nattevaktens nysgjerrige blik.

«Ja, De forundrer Dem, søster Hertha. Kan jeg faa snakke alene med Dem et øieblik?»

Et vink og nattevakten gik ind i salen igjen og oversøsteren lukket de store glassdører. «De kan da vel ikke ha hændt en ulykke, hr. von Køllen?»

«For mig ihvertfald. Man har holdt hemmelig for mig at min hustru led av krampe. Jeg var nødt til for to timer siden at tilkalde lægehjælp. Professor Sturm var saa elskværdig selv at komme og da min lille frue ustanselig ropte paa Dem, bringer jeg hende efter hans raad hit.»

«Lider Inge av krampe,» gjentok søsteren mekanisk. «Men det er da umulig. Det har jeg ikke hørt før.» Hun tok sig sammen og gik mot døren. «Jeg legger Deres frue ind i mit eget værelse, vi har ikke ledig noget sted for øieblippet.»

Inde i bilen, indhyllet i en morgenkjole av silke med et teppe over sig og med haaret halvt utslaat og med forvirrede store blaa øine, laa den unge skikkelse, som for et par timer siden hadde dannet midtpunktet i den straalende bryllupsfest. Da søster Hertha traadte bort til hende og grep de skjælvende hænder, saa hun ræd op.

«Det er mig, Inge. Er du syk?»

Der lød bare en stønnen.

Den unge egtemand vinket paa chaufføren.

«Hjælp til at bære damen ind.» Men da han selv ogsaa vilde løfte hende, satte hun i et skrik. Han bet sig i leben og trak sig tilbage. Oversøsteren og chaufføren bar saa sammen den nydelige unge kone ind i klinikken og la hende paa divanen og søster Hertha gik atter ut.

«Det er ikke tid nu til forklaringer, hr. von Køllen. Det er ogsaa bedst at Deres fru mor, som sover meget let, intet faar vite om det forefaldne. I morgen vil professoren gi mig forholdsregler og da vil jeg sende Dem bud til Deres hotel.»

«Mange tak.» Han vilde til at gaa, men kom vel til at tænke paa at man kanske kunde vente sig noget mere av ham og tilføiet derfor: «Undskyld at jeg forholder mig saa taus, men dette har tat saa paa mig. Jeg hadde jo ingen anelse om — min bedste tak — paa forhaand — for al Deres venlighed imot min frue.»

En sidste hilsen og atter hørtes bilens surren og oversøsteren gik igjen ind i sit værelse.

«Dette er da en trist begyndelse paa dit unge ekteskap, Inge.» Hun strøk bløt over det bustede haar. «Nu vil jeg først hente rene lakner og stelle istand en god seng til dig. Saa tar du din morgenkjole av og lægger dig.»

To varme hænder grep fat i hende og Inge von Køllen bad i dødsangst: «Gaa ikke, gaa ikke.»

«Men barn! Hvad er paafærde! Vær bare rolig. Jeg blir her hos dig. Hvordan er dette hændt?»

Intet svar, bare en endnu værre skjælven og hun klamret sig fast til oversøsteren, som truet en forfærdelig fare hende og bare ventet paa at hun skulde bli alene for at styrte sig over hende.

Da satte søster Hertha sig ved siden av hende og tok sin kusine i sine arme, la hendes hode mot sit bryst og hvisket sagte beroligende ord til hende. Men det varte længe, inden skjælvingen og rykningerne holdt op og pusten blev rolig og den unge kone lot sig overtale til at ta paa sig et natlinnet. Øienlaagene blev tunge og efter

en halv times tid fortalte det sagte rolige aandedrag at hun sov. Søster Hertha la hende forsigtig ned paa puten og dækket hende omhyggelig til.

«Stakkars lille ting! At jeg ikke hadde anelse om dine lidelser.» Det lignet aldeles bedstemoren ikke at forberede hende det mindste.

Hun skjøv en kurvstol bort til sofaen, tok et uldteppe om sig og forsøkte at sove litt.

Det gik knapt en time, saa banket nattevakten paa døren: «Oversøster, fru Hertel er saa daarlig. Hun puster saa underlig.»

Nu maatte hun ind i salen og snakke gode trøstende ord med den døende, som endnu var ved fuld bevissthet, til den store trøster for altid hadde lukket hendes øine.

— — —

«Men hvad betyr dette,» sa søster Paula, da hun den næste morgen fordelte termometerne. «Hvorfor kommer ikke søster Hermine?» En fremmed sykepleierske kom ind i salen. «Søster Hermine er syk. Det er spanskesyken. Hun kommer nok ikke saa fort igjen. Og fordi jeg har været her ved denne avdeling før, skulde jeg hit.»

I dette øieblik kom oversøsteren ind. «De her hjelpesøster Emma? Jeg trodde ikke, De var her længere paa Neuenbeck.»

«Jeg har været her hele tiden. Og jeg saa Dem igaar, da oversøster og hr. doktor Merker kom hjem sammen. Men oversøster saa ikke mig.» Hun gik bort til en seng og ordnet med puten og da søster Paula kom i nærheten spurte hun halvhøit, men med saa tydelig stemme at søster Hertha ikke kunde undgaa at høre hende: «Den nye søster, som er her, hun kaldes visst søster Erika, er hun forlovet med doktor Merker?»

«Er De gal?» svarte søster Paula. «Hvordan finder De paa slikt tøv?»

«Jeg saa dem, da de kom hjem en aften og de saa begge saa straalende ut og de hadde hænderne fulde av blomster, som det saa ut som de selv hadde plukket

og da de gav hverandre haanden, saa de hverandre dypt ind i øinene —»

Klar og skarp hørtes oversøsterens stemme: «Her finder vi os ikke i sladder. Hvis De endnu ikke har vænnet Dem av med det, søster Emma, maa jeg igjen la Dem avløse her.»

Søsteren saa ind i søster Herthas ansigt og bet sig i læberne. Det var like rolig som ellers. Det var vel bare dumt at tro at der var noget mellem den kolde søster Hertha og doktor Merker. Naa for hende kunde det være det samme. Og hvad det angik at hun skulde herfra, saa vilde hun selv be om det endnu idag.

Søster Hertha gik tilbake til sit værelse. Hendes hjerte banket av sindsbevægelse, men hun tvang sig selv til ikke at paaskynde sine skritt. Og da hun kom ind til sig selv turde hun heller ikke la masken falde, for Inge von Køllen laa der med aapne øine og saa paa hende og spurte som et forskrækket barn: «Kan han komme hit ind, Hertha?»

«Nei, Inge. Hit kommer ingen, som du ikke vil se. Her er du ganske tryg.»

Hun satte sig paa sengekanten og tok kam og børste og begyndte at løse op de gyldne lokker. Det laa saa meget moderlig ømhet og ro i det, hun foretok sig at den unge frue pustet lettet ut og al uro og angst vek fra hendes ansigtstræk. Men da der lød en banken paa døren og søster Paulas stemme spurte: «Oversøster, skal jeg følge fru von Køllen over til høifjeldsolen eller vil De først se ind til hende?» da hvisket hun ræd: «Ikke luk op! La ingen faa komme ind.»

«Du lille nar, vær bare rolig, jeg har jo laast døren. Ingen behøver vite at du er her. Vi maa ialfald først høre, hvad professoren sier.» Hun gik bort til døren: «De maa bringe den naadige frue mine undskyldninger, søster Paula. Jeg har saan hodepine. Men saasnart jeg er litt bedre, skal jeg komme og fortælle fru von Køllen om festen igaar.»

Søster Paula vilde git sit liv for at faa kastet et blik

ind i værelset, men døren blev lukket like for næsen paa hende og hun hørte nøklen dreies rundt.

Hvad betydde nu alt dette? Nattevakten havde fortalt om den elegante herren, som øiensynlig bragte sin frue hit midt paa natten. Og oversøsteren havde lagt patienten i sin egen seng! Søster Paula maatte ærgerlig og nysgjerrig gaa sin vei.

Søster Hertha børstet atter det lange haar, mens hun tænkte paa, hvordan hun vel skulde faa rede paa de mystiske hændelser.

«Min stakkars lille Inge! At dette skulde være begyndelsen paa dit nye liv, det hadde ingen av os to tænkt igaar. Var du alt daarlig under vielsen? Eller blev du syk paa veien til hotellet?»

«Om jeg var syk? Hvorfor skulde jeg være syk?»

«Ja har du hat denne krampe ofte? Din bedstemor burde da — —» Hun stanset. Det unge ansigt blev haardt og læberne trak sig haanlig sammen:

«Saa! Kalder de det krampe. Ogsaa professoren? Ja, da har det vel været krampe.»

«Inge, hvad er det paafærde med dig?»

«Jeg har hittil ikke visst at jeg led av krampe, Hertha. Man burde da sagt det til min mand at jeg ikke egnet mig til at gifte mig, for jeg tror ikke at han saa let kommer over dette. Og bedstemor er da ellers saa klok — — Men du, hvad mente du, da du igaar sa at du ante det og at det nu var for sent?»

Oversøsteren forstod med et alt.

«Du skulde ha holdt mig tilbake. Jeg skulde ha sagt nei foran alteret.»

«Inge! Herregud! Lille kjære Inge.»

«Jeg spurte dig, om du trodde at Adolf Paul vilde være snild mot mig og du svarte: «Ja det vil han sikkert.» Det rykket gjennem alle hendes lemmer. «Hertha han er ikke snild. Han er haard og grusom og raa og ler, selv om man ber ham.»

Søster Hertha fik ikke frem et ord til svar. Hun trykket den fine skikkelse ind til sig og la sit kind mot det bleke ansigt. Saaledes sat de en lang stund.

Søster Erika banket paa døren.

«Doktorvisitten, søster.»

Da reiste hun sig. «Jeg laaser døren efter mig, Inge, ingen skal se dig. Men du maa være litt alene. De andre trønger mig ogsaa. Og naar jeg kommer igjen, tar jeg kaffe med mig og du vil være kjæk og forsøke paa at spise litt.»

Utenfor døren stod Merker. Han var endnu besat av stemningen fra dagen før og vilde nu gjenopta det, som var blit avbrudt for tolv timer siden.

«Har De sovnet ut, oversøster? Ser verden lys og sommerlig ut idag ogsaa?»

Oversøsteren saa søster Erika inde i salen og saa, hvordan hun snudde sig bort, da deres øine møttes og hvorledes en dyp rødme trak sig over den unge pikes ansigt og hun husket med et søster Emmas ord.

«Det blev nok ikke nogen søvn, hr. doktor. Og den sidste vakre sommerdag endte slemt.» Det var ikke selve ordene men hendes tone, som slog ham. Den var haard og avvisende.

«Er det hændt noget kjedelig? Var ikke nattevakten tilstede?»

Uvilkaarlig forandret ogsaa hans væsen sig.

«Det var ikke det. Men professoren vil sikkert selv sætte Dem ind i tingene. Jeg vil ikke her komme ham i forkjøpet. Vi har inat uventet faat en ny patient.»

«Var her da plads?»

«Patienten er i mit værelse.»

«I Deres — —» Dette var aldrig før forekommet. Men oversøsteren satte op et saa avisende ansigt at doktor Merker ikke forsøkte paa at trønge nærmere ind paa hende. Det var igjen det samme. Aldrig saa snart man trodde at man var kommet hende litt ind paa livet, saa trak hun sig atter ind i sig selv.

Doktorén gjorde et kast paa sit stolte hode og gik ind i salen — nu var han fra isse til fotsaalen kun lægen — og da søster Paula vilde smutte forbi ham, ropte han hende skarpt an, fordi hun dagen iforveien hadde be-

gaat en feil, som han i den feststemning, han da var, hadde lat gaa upaataalt hen.

To timer efter stormet professoren ind i klinikken. Det var før den egentlige visittid og de unge assistentlæger, som ellers fulgte ham, var ikke med.

«Hvor er oversøster —?»

«Paa sit værelse.»

En hurtig banken. «Vær saa venlig at komme her-ut.» Og ute paa gangen kom det til en hurtig samtale.

«Har den lille frue sagt noget?»

«Bare litt. Har hun virkelig hat krampe, hr. professor?»

«Bevares nei, men hun holdt næsten paa at faa det av forskrækkelse og rædsel og uerfarenhet. Der var ingen mor forhaanden, saa tilkaldte de en nervelæge. Hadde hun hat en mor, hadde der ikke været bruk for nogen læge. Hvordan kan man la slikt noget gifte sig? Uvidende som et barn og saa denne brutale mand. Og rasende var han for at barnet ikke øieblikkelig faldt ned og tilbad ham.

Jeg vilde ellers ikke sendt hende hit, men hun ropte ustanselig paa Dem, saa tænkte jeg det er det bedste for tilbake til bedstemoren — —»

«Nei for Guds skyld.»

«Den gamle hadde fortjent det. Hvad skal slikt forrykt opdragelse tjene til? For hundre aar siden kunde slikt fundet sted, men i vor tid er det jo vanvid. Den som nu kunstig holdes utenfor, gaar tilgrunde. Har hun spurt efter mig?»

«Nei, hr. professor. Hun har overhodet sagt svært litet.»

«Jeg vil ikke gaa ind til hende. Forsøk De, hvad der kan gjøres. Aapn hendes øine litt og fortæl hende at livet er ingen dans paa roser — heller ikke for millionærdøtre. Og at det er hustruens pligt at føie sig efter manden, selv om det er imot ens egen natur — — Herregud sæt da ikke op slikt et ansigt. Liker De det ikke?»

«Jeg vil være Dem taknemlig, hr. professor, hvis jeg kan faa lov at behandle min kusine efter mit eget hode.»

«Carte blanche, hvad? — Naa i dette tilfælde,» han lo, «saa vil jeg ogsaa gaa ut fra at De finder den rigtige maate uten min anvisning. Og nu maa jeg ind til den gamle naade. Vil De ikke ogsaa ta det fra mig, oversøster?»

«Jeg tror at hendes høihet vilde opfatte det som en tilsidesættelse, hvis De ikke selv sætter hende ind i saken, naar man nu engang tilkaldte Dem, hr. professor.»

En grimace: «De vet altid at dreie og sno alt slik at De slipper undav. Naa vel la os saa gaa.»

«Professoren?» spurte Inge med rædde øine.

«Han kommer ikke ind til dig. Det var bare noget, han vilde snakke med mig om. Han behøver du heller ikke være ræd for.»

«Han var saa slem mot mig i nat. Saa stygt har ingen nogensinde snakket til mig. Han sa at jeg var gal.»

Oversøsteren knyttet næven. «Mænd,» sa hun og hendes stemme lød hatefuldt. «Den ene er som den anden. Vi kvinder er et mindreværdig kjønn og den, som ikke vil føie sig, maa gaa tilgrunde. Sturm mener os det allikevel godt og tror at det er til vort eget bedste at at han tvinger os at følge sine anvisninger om vi opføres eller ikke.»

«Synes du ikke at jeg var gal? Adolf Paul var ogsaa saa rasende. Han sa at jeg hadde gjort ham til nar for hele hotellet ved min graat.» Hun gjemte sig i puten. «Aa Hertha, hvad skal der bli av mig. Jeg har ikke et sted paa jorden — —»

«Foreløbig blir du her hos mig. Jeg sætter ind en sofa her og du behøver ikke at gaa ut av mit værelse. Det blir litt trangt, men det faar du finde dig i.»

«Aa saa gjerne.»

«Og naar jeg ikke kan være hos dig, sender jeg dig nogen hyggelige unge piker.»

«Nei, nei, ingen fremmede.»

«Tøv, nu maa du bare være rolig. Ser du herover paa nummer 3, der bor to unge piker, den ene er kanskje litt yngre end du og ogsaa sligt et uskyldig barn. Og den anden er forlovet og har bekymringer paa grund

av sin forlovede. De var begge saa muntre og glade, men i de sidste fjorten dage er de blit saa stille, endskjønt den forlovede unge pike har al grund til at være glad, for hun blir snart ganske frisk. De vil ikke plage dig med spørmaal, men være søm to søstre mot dig. Du har jo ikke hat søskende, som du har kunnet lære av.» Og med muntre glade ord fik hun sin kusine til at tænke paa noget andet. Ved at fortælle om de andre patienters skjæbne, aapnet hun en ny fremmed verden for Inge von Køllen — akkurat som man fortæller barn eventyr og fører dem ind i ukjendte verdner. Da oversøsteren efter et kvarters tid sa: «Nu maa jeg ind i salen og naar det banker, kan du trøstig svare værsaa-god, for det er da bare den lille Zimmer,» da nikket hun med et glad smil.

«Jeg glæder mig til hun kommer.»

Professoren var forlængst gaat, da oversøsteren traadte ind til fru von Køllen. Hendes hjerte slog, men den høie frue hadde en lang øvelse i at beherske sit ansigt og denne kunst kom nu søster Hertha tilgode.

«Vi gjør Dem saa meget besvær, kjære oversøster. Vet De at jeg i nat trodde at høre min søns stemme, men jeg gik ut fra at jeg drømte. Min stakkars unge svigerdatter. — De har vel heller ikke visst at hun led av krampe?»

Naa, man vilde holde fast ved den version. «Jeg har ikke hørt det før nu, naadige frue. Men jeg har ogsaa været svært litet sammen med min kusine, hun er ikke engang min riktige kusine.»

«Professoren sa at det var haab om at hun vilde komme over det, bare hun fik ro og hvile. Jeg tænkte mig, det var det bedste at jeg tok min svigerdatter med mig, naar jeg reiser herfra om otte dage og saa bor hun hos mig, til hun fuldstændig har gjenvundet sin sundhet. Jeg vil raade min søn, som idag vil avlægge mig et besøk til at reise bort for nogen maaneder.»

«Det vilde sikkerlig være det bedste, naadige frue.»

«Men barnet maa ogsaa møte mig med fortrolighet. Og jeg vil be Dem, kjære oversøster, om at hjelpe mig

heri. Si til Inge at jeg vil være hendes virkelige mor. Jeg vil forsøke at vinde hendes fortrolighet og gjøre alt, hvad jeg kan for at vort samliv faar det bedste resultat.»

Hun rakte hende sin haand og søster Hertha bøiet sig over den. «Jeg skal gjøre alt, hvad jeg kan, naadige frue. Jeg har i denne tid set saa meget godhet fra Deres side at jeg vet Inge vil være tryg hos Dem.»

Hun pustet lettet ut, da hun stod utenfor døren. Det var gaat lettere end hun tænkte sig. Hoftonen, den at late som man ikke forstod og ikke uttale det, man tænkte, var av og til velgjørende at ty til.

Paa sit værelse fandt hun Anna Massius og Lisi Zimmer ved siden av kusinens seng. Lisi hadde et pindespil, et rent kunstverk av fint utskaarede elfenbens-ting, som man rystet ut og nu med en liten hake skulde skille fra hverandre uten at de andre figurer ~~ikke~~ skulde røres. Men ingen av dem syntes rigtig at være optat av spillet og da Inge von Køllen saa oversøsteren komme ind, blev hun blek. Hendes rædde øine spurte og bad.

Begge de unge piker reiste sig, samlet spillet sammen og forsvandt. Søster Hertha satte sig ved siden av sengen og strøk den rædde unge pike over kindet. «Ængst dig ikke. En mor kan ikke være mere forstaaelsesfuld. Ha fuld tillid til hende og husk at vi alle bare vil dit eget bedste. Virkelig og ærlig dit bedste.» Hun hørte at det gik i døren likeoverfor. «Hodet i veiret Inge.»

«Gaa ikke, Hertha. La mig ikke være alene med hende.»

For første gang maatte hun ogsaa erfare at oversøsteren kunde være døv, naar hun syntes det var rigtig, og da svigermorens høie skikkelse traadte ind til hende, lukket døren sig efter oversøsteren.

SEKSTENDE KAPITEL.

Det la sig som en ismaske over Inge von Køllens ansigtstræk. Saaledes hadde aldrig nogen før set dette elskværdige barn. Hun saa med et blik fyldt av avsky

paa denne fremmede kvinde, som var og altid vilde bli en fremmed for hende.

Fru von Køllen syntes ikke at se dette blik. Hun blev staaende foran Inge med sænket hode og saa ikke paa sin svigerdatter. Pludselig slog hun begge hænderne for ansigtet og sank ned paa knæ foran sengen og skjulte sit hode i teppet og mumlet: «Hvor jeg skammer mig! Hvor jeg skammer mig.»

Inge blev ganske forskrækket: «Naadige frue — Deres høihet.»

«Ja du kan ikke gi mig noget andet navn, du stakkars, stakkars barn. Jeg skulde visst dette, burde visst det og skaanet dig for det. Jeg har jo gjennomgaat det samme selv. Jeg vet jo, hvad det betyr, naar alt styrter sammen om en og man føler sig saa usigelig ensom.» Hun hævet hodet og Inge saa ind i et ansigt, hvorfra ethvert spor av den vanlige tilbakeholdenhet var veket pladsen for dyp sorg og medlidenhet. Men du skal ikke gjennomkjæmpe dette alene. Jeg hadde ingen — ingen mor, ingen kvindelig paarørende, som kunde hjelpe mig. Jeg maatte tie og smile — smile til det forhadte smil var frosset fast paa mit ansigt som en grimase.» Hendes tynde fingre grep efter de smaa barnehænder. «Lille Inge, lille kjære Inge. Vi har syndet mot dig. Jeg mest, for jeg skulde forstaat det, men jeg tænkte bare paa mig selv og paa at min søn blev godt forsørget. Nei far nu ikke sammen. Vi skal ikke snakke om ham. Han reiser nu bort og du blir hos mig, saalænge du selv vil, som min egen kjære datter. Jeg har forbandet skjæbnen som har forholdt mig en datter, men nu maa du være det for mig. Vil du leve hos mig. Det blir et stille ensomt liv og kanskje kjedelig for en saa ung pike for jeg har ingen lyst til at reise og træffe fremmede mennesker. Jeg maa ogsaa selv lære at bli færdig med livet, men vi to vil holde av hverandre, du og jeg. Og min snilde Spatz vil stelle godt for dig og naar du engang kommer og sier: Mor nu er jeg frisk og vil igjen begynde at leve mit eget liv — skal ingen staa iveien for dig. Ingen skal hindre dig.»

Langsamt sluttet de unge fingre sig fastere om hendes hænder — et litet tegn paa voksende fortrolighet.

«Tror du paa mig, lille Inge? Vil du bo hos mig.»

«Ja,» og efter et liten pause: «Ja, mor.»

«Tror du ogsaa at jeg mener det godt og oprigtig og ikke vil overtale dig til noget, som ikke er til det bedste for dig?»

«Jeg tror paa dig, mor.»

«Og tror du at du kanskje engang kan bli glad i mig?»

«Jeg er alt glad i dig.»

Angsten var veket fra hendes ansigt og stille og alvorlig saa hun ind i den høie frues bedende øine. Da la hun begge sine arme langsomt og nølende om Inge, for hun var ikke vant til at vise ømhet og saa hvilte det fortvilede barn sikkert og varmt ved en mors hjerte og en følelse av trygghet steg op i hende. De talte ikke mere om det som var hendt og det som vilde ske, der-til var de begge gjennem sin opdragelse vænnet til at skjule sine følelser, men da fru von Køllen begyndte at tale om forberedelser til reisen, om kufferter og klær og tjenestefolk, da vokset der snart frem en undertone av sikker fortrolighet mellem dem.

Tre dage efter reiste begge damerne bort sammen.

Kammerjomfruen Spatz og en flink tjener sørget for de reisendes bekvemmelighet og Inge saa sin fødebys taarne forsvinde i taaken.

Oversøsteren, som fulgte dem til toget forstod at dette ogsaa bare hadde været en episode i hendes liv. Den pludselige hengivenhet, som hun hadde følt like overfor sin unge kusine, vilde forsvinde og hun vilde kun bli et saart minde rikere. Al motstand vilde svinde bort hos den unge frue under hendes svigermors indflydelse og om et kanskje to aar vilde hun føie sig under sin mand, hvis høie rang og fornemme navn, tiltrods for de forandrede omstændigheter, allikevel hævet ham høit over den store mængde. Hun vilde altid vedbli at være en god ren elskværdig kvinde, men det dypeste og helligste i hendes sind var for altid tilsmudset. Hendes motstand hadde ikke lært hende at bli en selvstændig kvin-

de, som vilde lære at staa paa egne ben og ta kampen op mot livet. Nei denne blomst kunde kun trives i en veldyrket have. I den haarde selvstændighets jordbund vilde hun altid vedblit at være rotløs.

Oversøsteren gik hjemover og kom til at tænke paa Anna Massius, som for et par dage siden hadde sagt til hende: «Oversøster jeg maa reise herfra snart, men jeg kommer igjen. For alltid.»

Dette var foregaaet inde i salen, mens oversøsteren holdt paa at maale ut medicin og ikke hadde tid til at spørre.

Hvad betydde vel dette? At det var noget i veien med de to forlovede, hadde hun længe forstaat, men skjøvet det fra sig. Man blev ofte træt av at tænke paa andres skjæbner og sorger. Det tok paa at maatte sørge for andres — ikke bare legemlige pleie, men ogsaa den aandelige.

Da hun kom hjem gikk hun ind i patientens værelse. Søster Erika var der og de to unge piker talte øiensynlig alvorlig sammen. Hun trak sig tilbake. Ute paa gangen ventet søster Paula paa hende og hun kunde straks se at hun kom med daarlige nyheter. «Nu har vi ogsaa faat spanskesyken her i klinikken, oversøster.»

«Hvad sier De? Er her blit indlagt patienter med spanskesyken?»

«En ung dame ligger bevisstløs hen akkurat slig, som vi hadde det her for to aar siden.»

«Du store Gud!»

I to dage hadde røde korsvogner ustandselig bragt influenzapatienter til Neuenbeck. Sygdommen var dukket op sammen med høsttaaken. For et aar siden hadde de hat en svær epidemi. Skulde det nu atter bli slik som for tolv maaneder siden?

«Hvor er søster Grete?»

«I badeværelset hos den gamle fru Brauns. Hun har mistet bevisstheten og puster nu ganske svakt og saa tok vi hende dit ind. Søster Grete sa straks at vi kunde ikke ta mot patienter med spanskesyken her, men der fandtes ikke en ledig seng.»

Oversøsteren gik ind i salen. Den nye patient, en ung mørkhaaret frue, laa som om hun sov, men øinene var bare halvt lukket og ansigtstrækkene saa saa underlig voksgule ut.

Søster Hertha følte paa pulsen. Den gik hurtig og meget uregelmæssig — længe kunde den ikke banke slik.

Da aftenen kom stod den da ogsaa stille og samtidig sov den gamle fru Brauns ind med et tilfreds smil i sit gamle ansigt.

Men sengene stod ikke længe tomme.

Utenfor porten kjørte vognene frem som til selskap — den ene efter den anden. Døden indbød til fest og ingen seng i de mange og store bygninger stod ledig.

Utenfor sukket nattevinden om bygningernes mure og indenfor sukket de døende med feberhete læber og sygdommen, som nu engang var sluppet ind i klinikken grep om sig fra seng til seng. Før ukens slut laa der 30 patienter inde i salen med høi feber.

«De maa reise hjem,» sa oversøsteren til Anna Massius og Lizi Zimmer. «Den som ikke absolut er nødt til at være her, maa sørge for at komme bort, De blir smittet og vi trenger hver eneste seng».

«Jeg kan reise straks idag,» svarte Anna Massius. «Mine saker er snart pakket og kan bli hentet. Jeg reiser med sporvognen.» Hun løftet sin lamme arm. Hun kunde bruke den om ikke saa godt som før i tiden. «Ser De, oversøster, om to eller tre maaneder — De vet, hvad jeg nylig sa til Dem. Aa, lille Zimmer, vær saa snild at telefonere til mine forældre at jeg kommer i eftermiddag.»

Frøken Zimmer gik og søter Hertha, som blev staaende og se efter hende sa: «Er det noget, jeg bare indbilder mig, men barnet gaar saa tungt og besværlig — hun er vel ikke blit smittet?»

Anna Massius betænkte sig litt, saa kom det forsigtig: «Har De ikke lagt merke til, oversøster, at den lille ikke længere er som før. Hun er saa forandret.»

«Det har vi jo alle glædet os saa over.»

«Ja, men det kom litt for hurtig.»

De saa paa hverandre. «De sier det saa — jeg har ogsaa syntes det var paafaldende, jeg trodde —»

«De trodde at der var en mand med i spillet, ikke sandt? De har ret, oversøster.»

«Men — er det Merker?»

Anna Massius smilte. Det navn tænkte da altid den strenge oversøster først paa. Men hun blev atter alvorlig. «Nei doktor Merker har respekt for barnet. Har det ikke forbauset Dem at jeg vil tilbake hit?» Hun pekte paa et brev med utenpaaskriften: Hr. saksfører Matthes Brock. «Jeg har idag brudt min forlovelse.»

Oversøsteren grep sig til panden. Det blev litt for broget nu. «De mener at Deres forlovede og Lisi Zimmer — jeg har ikke lagt merke til det.»

«De har heller ikke set dem sammen. Og jeg var ogsaa blind til at begynde med. Men det er saa. Hun vet ikke selv hvordan det staar til med hende. Vilde De si til hende at hun var forelsket, vilde hun le av Dem. Men jeg —» hun forsøkte at trænge taarene tilbake. «De har i de sidste fjorten dage ustanselig spurt mig om, hvorfor jeg ikke var gladere over at min arm blev bedre. Det var grunden, oversøster. Jeg har da øine i hodet. Jeg la merke til hvordan han alltid saa efter hende og at han med engang begyndte at komme hit saa ofte og allikevel var saa likegyldig overfor mig og vort bryllup utsatte han stadig og da far endelig ga efter og lot os faa det Matthes ønsket, da blev han saa likeglad med alt. Nei dertil er jeg for god! Far har hat ret, da han stadig advarte mig. Jeg har ikke været fin nok for ham, heller ikke mit hjem. Slik som han ser paa Lisi, har han aldrig set paa mig.» Hun sukket tungt. «Men nu er jeg kommet over det. Igaar var mor her og hun skjændte saa paa mig, da jeg sa at jeg vilde hæve forlovelsen og bli sykepleierske her. Det var som om jeg ikke var hendes eget barn. Si mig, oversøster, vilde De, hvis De var i mit sted, ti stille og vente og se, om han vilde være saa snild at ta mig til naade igjen?»

«Nei, frøken Massius.»

«Og vil De, naar jeg nu faar snakke ut med min

far og han sikkerlig kommer hit for at snakke med Dem, vil De da anbefale mig, saa at jeg kan bli søster her.»

«Det er et haardt arbeide.»

«Netop derfor. Jeg maa ha et livskald. Et, som utfylder livet for mig. Da jeg kom hit tænkte jeg: Stakkars ulykkelige kvinder, som maa stræve her mellem syke mennesker dag ut og dag ind, men nu har jeg faat slik beundring for dere alle. Jeg vilde anse det som en stor ære, hvis jeg blev optat her blandt dere. Vil De snakke med min far?»

«Hvis professoren tror at De kan taale det, skal jeg gjerne anbefale Dem.»

«Da kommer jeg tilbake.» Hun la impulsivt sin arm om den andens skulder. «Aa oversøster, jeg er saa fortvilet og jeg tror ikke at jeg er kommet over det. Jeg har været saa forførdelig glad i ham. Og jeg var saa stolt over at han valgte mig og jeg tænkte at far hadde uret, naar han sa: Han vil bare ha mine penge og saa maa han ta dig paa kjøpet. Jeg syntes han var ufin og haardhjertet. Og nu —»

«Tænk ikke mere paa det. Forsøk at kast det bort. Med en mand, som er saa ussel, maa man kunne bli færdig.»

«Ja. Og ikke sandt at naar man er her, saa tænker man ikke mere paa slikt.» Hun lo haardt. «Søstre er hævet over alt det, som heter kjærlighet, de elsker bare med kristelig næstekjærlighet.»

«De bør idetmindste gjøre det,» sa oversøsteren med et stik i hjertet.

«Men vet De, oversøster, jeg kan ikke saan uten videre skilles fra lille Lisi. Jeg vet ikke, hvad jeg skal gjøre. Skal jeg si noget til hende? Hun vet jo ikke selv, hvordan det er fat med hende. Skal jeg aapne hendes øine? Og vil hun tro mig? Kanske er han virkelig glad i hende. Yndig er hun jo og saant rent søt barn. Jeg vilde saa gjerne hate hende, da jeg merket at Matthes bare hadde øine og øren for hende, men kan man det? Hvad synes De?»

«Tænk ikke paa hende. Naar De nu idag reiser, saa ophører jo sagførerens besøk av sig selv. De kommer ikke til at se ham mere og før hun reiser herfra imorgen eller i overmorgen blir det vel, saa skal jeg uten at jeg fortæller noget av, hvad De har sagt mig, sørge for at hun faar vite, hvorfor Deres forlovelse er hævet. Da tror jeg det hele greier sig.»

«Paa gjensyn, oversøster. Jeg vilde ønske, jeg kunde faa arbeide her under Dem.»

«De vilde ikke faa nogen mild overordnet.»

«Men en dygtig og retfærdig.»

«Jeg beflitter mig ialfald altid paa at være retfærdig.»

Utenfor like under det aapne vindu stod Lisi Zimmer og lænet sig mot muren med et dødblekt ansigt. Munter og glad, men litt mat i knærne og svimmel var hun kommet tilbake efter at ha telefonert og vilde netop til at rope ind av vinduet at alt var i orden, da hørte hun sit eget navn nævnes og saa — — hun hadde ikke ment at lytte, men føtterne bar hende ikke længer — hun maatte læne sig mot væggen og de to derinde snakket videre med ryggen vendt mot vinduet, snakket med høi stemme om ting, som hendes eget hjerte neppe endnu anet.

Ak nei, det var ikke saa. Manden ansaa hende bare for et umodent barn og hun — hadde hun tænkt noget, naar han dadlet, roste og ertet hende.

Ak ja, det var nok allikevel saa. Med engang husket hun, hvordan han pleiet se paa hende og hun forstod med et at disse blikke var blit varmere og varmere og næsten ikke kunde rive sig løs fra hende — og — og hadde det ikke været glæde disse indre varme strømninger som hun hadde følt naar hans øine hvilte paa hende? Følt det saan at være glad i en mand? At elske en høiere end sin far og mor? end noget andet i hele verden?

Kjære herre Gud, kjære herre Gud, hun vilde da ikke ta en andens forlovede. Aldrig hadde hun tænkt det med en eneste tanke. Nei ved alt hvad der var hen-

de hellig. Hadde hun tænkt sig at Anna kunde tro noget slikt, saa hadde hun forlængst reist sin vei, selv til tante Melitta vilde hun ha reist, hvor græsselig der end var.

Hun tænkte bare en tanke. Bort herfra. Hun orket ikke mere træffe Anna, som hun nu i uker hadde delt værelse med. Skamme sig maatte hun og helst vilde hun synke i jorden av skam. Hun tvang sig til at gaa og sit verkende hode til at tænke og gik bort mot porten.

Men ved en av gangenes omdreining kom den imot hende, som hun aldrig mere ønsket at træffe. Munter, elegant og seierssikker.

Lisis øine utvidet sig, føtterne stanset uvilkaarlig og da Brock tok hatten av og ropte til hende: «Nu var lykken mig gunstig, frøken!» vendte hun sig og sprang uten et ord ind i en av de nærmeste gange.

«Hallo!» ropte sakføreren og skyndte sig efter hende. Hvad betyr dette? Er jeg et vildt dyr, siden De flykter for mig?»

«La mig være, hører De, la mig gaa.»

«Min Gud, hvad er der paafærde?»

«Ingenting — jeg har ikke tid.»

«Hvad er det da, som haster saan?»

«Jeg — vi — pakker alle. Spanskesyken er kommet hit til klinikken.»

«De skal reise? Naar?»

«I morgen tidlig, idag, straks.»

Brock traadte hen foran hende og saa hende skarpt ind i ansigtet. Her var ikke alt, som det skulde være. Og hvis han lot den unge pike gaa, kunde andre blande sig i det. Han hadde tænkt at vente, vilde først hævet sin forlovelse og saa sondere terrenget, men nu syntes øieblikket at være der.

«Kjære frøken, frøken Lisi — man har forsøkt at sætte ondt mellem Dem og mig. Naa ser De, De farer jo sammen. Altsaa hvad har man sagt.»

«Ingenting — slet ingenting.»

«De kjære dumme lille pike —» han grep hendes

haand. «Menneskene er plumpe og ufine og saa blander de sig i ting, som endnu ikke eksisterer. Men nu vil vi to snakke oprigtig ut med hverandre, skal vi ikke? Saa faar De nok Deres klare øine igjen.»

«Nei, nei.»

«Saa, vær nu rolig. La nu først mig faa snakke. De mener naturligvis at jeg, fordi jeg bærer en glat ring paa min finger, ikke har ret til at nære følelser for andre. Nu vel, det faar være saa, men naar jeg nu tar av mig denne ring og gir den tilbake til dens eierinde — Sæt ikke op slike forskrækkede øine. En hævet forlovelse er da ikke en saa uhørt hændelse. Naar jeg nu indser at jeg er i begrep med at begaa en dumhet, skal jeg saa av smaalig feighet la mig slæpe med i denne dumhet? Tror De at det vilde bli til nogen lykke for Anna? Vilde det ikke være en større uret mot hende, om jeg giftet mig med hende uten at være glad i hende — tilmed naar jeg bærer en andens billede i mit hjerte, end om jeg aapent og ærlig sa til hende: Jeg har tat feil. Først nu vet jeg, hvem som er den rette for mig. En fortryllende liten pike — en bedaarende med store mørke barneøine, med en mund, som ler yndigere end nogen anden i hele byen, med smilehuller i kinderne, som selve Amor maa ha ridset ind —»

«Slip mig, slip mig.»

«Jeg slipper ikke denne lille haand, før jeg vet at den tilhører mig for hele livet.»

«Aldrig. Aldrig.»

«Aa jo, snart. Lisi, lille søte, kjære Lisi, tror du ikke jeg vet, hvad det er, som saa helt har forvandlet dig? At den vilde gut er blit omskapt til en blid yndig pike? Aa du kan tro det har gjort mig lykkelig. Jeg har formaadd det, som alle de kloke doktorer og de vise søstre ikke opnaadde med alle sine mange ord.»

Hun stirret forskrækket paa ham — ute av stand til at faa frem et eneste ord.

«Da du tok paa dig den hvite kjole og stak den rose i bæltet, som jeg hadde git dig, da visste jeg at du tilhørte mig —» Han rev hende ind til sig og presset sin

mund mot hendes, før hun forstod, hvad som var hændt. Men da slog hun ham i rædsel midt i ansigtet og da han — som mindst av alt ventet et slag — uvilkaarlig slap sit tak, snodde hun sig ut av hans arme, styrtet nedover hævegangen og stanset først bak den sidste bygning, hvor murene, som omgav parken, hindret hende i at komme videre.

Her fandtes ikke et menneske. Buskene, som her endnu ikke hadde mistet sine blade skjulte hende sikkert og hun krøp ind under dem og satte sig paa en sandhaug med skjælvende lemmer og bankende puls.

Hun var ræd — vanvittig ræd — Nu først, da hun var alene og visste sig sikker, steg skammen og raseriet op i hende. Da hun slog ham, vek rædselen. Hun grep efter sit lommeørklæ. Væmmelsen brændte i hende, hun følte sig tilsmudset og uren, og syntes at alle, som saa hende ind i ansigtet, maatte se det brændemerke, som var blit hende paatrykket.

Læberne hadde været saa vaate, da han kysset hende og øinene hadde set saa listig begjærende ind i hendes. — Pludselig grep hun fat i sin hvite kjole av fin hvit uld — og med et ryk rev hun skjørtet tvers over, rev blonderne av ærmerne, guldnaalen, som stod i utrigningen, fløi ind i buskene og haarnaalene kastet hun til alle sider — det vilde barneraseri var der igjen, al blidhet og bløthet forsvundet paa et øieblik.

Hjertet banket som en hammer. Lisi presset haanden mot det og forsøkte at samle de jagende tanker. Men den umaadelige skam, som dette lille fine hjerte følte, overdøvet alt og graatende kastet barnet sig ned i sandhaugen. Med en andens ring paa sin finger hadde han rost sig av at være viss paa at hun var glad i ham. Igaar hadde han kysset den anden og her kom han til hende, han hverken spurte eller bad, men tok som sin gode ret, fordi øieblikket var beleilig det, som en ung ren pike vil gi bort som en hellig gave.

Han hadde trampet paa hende, hun var blit liten og tilsølet, aldrig vilde hun kunde se sin mor ind i øinene mere, heller ikke professoren og doktor Merker og

oversøsteren — oversøsteren — som gik saa fast og sikkert og tryk gjennom alle livets storme.

Det var henimot aftenen at søster Erika sa til oversøsteren: «Jeg vet ikke, hvor Lisi Zimmer er. Har hun kanskje fulgt frøken Massius?»

«Det tror jeg ikke. Hun spurte etter hende, da hun reiste. Telefoner ned til portneren og spør etter hende.»

Der svarte man at patienten Zimmer ikke hadde forladt sykehuset. Man undersøkte i de andre avdelinger, men hun var heller ikke der. Da gik søster Erika og søster Paula ut i parken for at lete. Etter en halv times tid fandt de hende syk, elendig og nedbrudt med itureven kjole og haaret i uorden.

Søster Erika spurte ikke. Hun løftet den unge skikkelse op, strøk haaret bort fra panden, la armen om hende og ga den anden søster et vink om at støtte hende paa den anden side. Saa bar de hende mere end de gik og førte hende til nr. 28. Der blev hun lagt til sengs og søster Paula sprang efter termometeret.

«39,7,» sa hun, da hun hadde maalt. «Doktor Merker er inde i salen, skal jeg be ham komme?»

«Underret oversøster. Hun vet, hvad der bør gjøres.»

Doktor Merker kom og han saa alvorlig ut, da han hadde undersøkt hende.

«Sterkt anfald av spanskesyken,» henvendte han sig til oversøsteren. «Og denne apatiske tilstand. Er det hændt noget? Hvad betyr den iturevne kjole og dette bustede haar?»

«Ja, hvis man bare kunde gjette gaater — —» Søster Hertha sukket træt. Inde i salen var hver plads optat, der laa baade sterkt angrepne og døende mennesker. Den sidste nat var der baaret ut tre døde og idag vilde der sikkert bli endnu flere. Sykehuset var folks sidste tilfluktssted. Der skulde man hjelpe, naar ingen andre kunde. Og de kom dit kun for at dø og allikevel sa folk: «La mig bare ikke komme til sykehuset, der slipper man aldrig levende ut.» Slegtninger, som kom for at hente sine døde — i deres ansigt kunde man læse sig til at de

tænkte det samme — og oversøsteren, som atter og atter maatte ta imot de graatende efterladte og trøste og hjelpe, hun læste bestandig den samme mistanke i deres ansigter. Hun undte sig ikke ro hverken nat eller dag og forsøkte ved alle mulige midler at værne om den sidste lille gnist av liv. Hun led, naar hun forstod at alle anstrengelser var forgjæves og lægerne rystet paa hodet og sa at intet mere vilde hjelpe.

Og nu dette lille elskelige barn, som hun i de sidste maaneder var blit like glad i som en søster. Hun forstod at her maatte der ogsaa spille andre ting ind end den rent legemlige sygdom. Hun sendte begge søstrene bort, da lægen var gaat og blev sittende ved sengen og gruble og tænke.

Lisi bevæget sig og hodet faldt til siden.

Oversøsteren bøiet sig over hende, tok et glas med friskt vand og holdt det til de brændende læber. Den syke drak begjærlig.

«Men lille Zimmer, hvordan har De det? Er De saa daarlig?»

Den varme barnehaand grep sig til panden. «Der er noget istykket.»

«Aa nei da. De har litt influenza, det er det hele. Vær ikke ængstelig. Jeg skal hente et pulver til Dem, saa faar De sove.»

«Alt er saa underlig. Hvorfor staar bordet saa skjævt? Og min haand er saa forfærdelig stor. Hvor er Anna?»

«Hun er reist for ikke ogsaa at bli smittet.»

«Reist! Og — og —» Hun saa ræd ut. «La hende ikke faa komme hit ind, oversøster, ikke slip hende ind.»

«Nei her skal ingen komme ind. Ikke tante Melitta og heller ingen anden. Drik litt til. Det gjør Dem bare godt.»

Lisi Zimmer drak og saa sig omkring. Tankene som for et øieblik hadde været klare, syntes nu igjen at bli forvirrede. Der var noget, som hun var ræd for — et ansigt — en stemme og en lammende træthet kom over hende og øienlaagene sænket sig. Men ikke som hos

en sovende. Der saaes en smal aapning og gjennem den de stirrende mørke øine. Huden strammet sig som var den ikke længer bløt og bevægelig, men stiv og voksagtig som hos en død. Og allikevel hadde ikke ansigtet noget av dødens farve for feberen gjorde den sterkere end ellers og læberne saa friske og røde ut som unge rosenblade.

«Snehvite,» tænkte oversøsteren, da hun stod ved sengen. «Snehvite i sin glaskiste.» Med pludselig angst grep hun den unge pikes haand, den laa saa underlig tung og stiv i hendes.

«Herregud bare ikke det! Vor lille kjæledægge! —» Men hendes blik, som var øvet gjennem lang praksis, saa de ubedragelige tegn til stivkrampe. Spanskesyken hadde naadd hjernen og Lisi Zimmer laa allerede der uten bevissthet.

Med tunge skridt gik hun ut av værelset. Merker var endnu i badeværelset og holdt netop paa med at lette de sidste lidelser for en døende ved en sprøite morfin. Hun sa det til ham, da han kom ut og hun læste i hans øine at han allerede ved undersøkelsen var paa det rene med sygdommens art.

«I morgen kommer moren tilbake og i overmorgen skulde hun reist hjem.»

«Med den mor har jeg ingen medlidenhet,» sa doktoren haardt. «En mor, som lar sit barn være her saa længe til undersøkelse. En mor som ikke kjender sit eget barn — og et slikt barn — bedre.»

Da han var gaat kom nattevakten. Søster Erika gik over i Margarethe huset og i salen slukkedes alle lys saa nær som den ene lille lampe paa skrivebordet, hvor den vakthavende søster sat og heklet. Hver halve time gik hun ind i det værelset hvor Lisi Zimmer laa og altid laa den unge pike like ubevægelig med halv-aapne øine, med røde kinder og et søt fredelig uttryk i ansigtet, som var hun befriet for al den sorg som saa pludselig var faldt over hende.

Natten blev meget urolig. Atter og atter maatte oversøster ind i salen. Uro og fortvilelse, dødskamp og

dødsangst hersket der og hun visste mangen gang ikke, om hun hadde sovet eller ikke, naar vakten banket og stille hvisket: «Oversøster, jeg maa ha hjælp.» Uten et ord og uten at nøle et sekund reiste hun sig og kastet den lyseblaa dragt over sit natlinned og fulgte hende ind i salen.

Da morgenen dæmret, stod der fire senge over hvilke der var bredt hvite lakner helt op til hodegjerdet og under hvis dække, man saa de bortvandrede stive ubægelige skikkelse.

Bærerne, som kom med baaren for at bære dem over i likhuset sa: «Fire, det er da endnu ikke saa værst. Fra 45 har vi baaret syv ut. Spanskesyken herjer som en pest.»

Søster Erika kom som ellers ned klokken 7 om morgenen, men hun kom ikke med sine sedvanlige lette skridt, heller ikke lyste hendes øine som vanlig lik stjerner. Der laa som en taake over øinene og føtterne var tunge. Men hun lo bare, da søster Paula spurte: «Hvad er der iveien med Dem, søster? Har De ogsaa faat den?»

«Aa nei. Jeg blir ikke saa let smittet. Jeg er vokset op i skogen, men litt træt har man jo lov til at være.» Hun vilde ikke være ved at hun hadde ondt i brystet og maatte hoste, hvergang hun trak pusten dypt.

Søstre, pleiersker, bærere — laa syke. Hvad skulde det vel bli til, hvis personalet svigtet? Vognrækken foran porten øket snarere end den tok av, det var som en evig strømmende flod, som ganske oversvømmet Neuenbecker og for hver stille indsovnet, som blev baaret bort, kom der to nye sterkt angrepne, som forlangte plads. Søster Erika saa paa oversøsteren, som trods den søvnløse nat allerede var paa sin post, bestemt, rolig og udadleg i dragt og frisure og holdning som om hvile var en nødvendig, som en søster ikke turde gi efter for. Og hun bet tænderne sammen og vilde ligne sin foresatte.

Doktor Merker hadde engang sagt til hende: «Naar De er blit det, som vor oversøster er for os her,

da vil jeg ta hatten av for Dem.» De ord bevarte hun alltid i sit hjerte. Hun vilde bli det som den anden var.

Fra første dag hadde hun næret et hemmelig ønske: At være noget for denne sterke kloke kvinde. Ikke bare opnaa at hun blev tilfreds med hende, men ogsaa at hun likte hende. Det maatte være en stolt følelse at bli sat pris paa av søster Hertha, for hun ga ikke let en gnist av sit hjerte bort. Hun, Erika, hadde alltid med taalmodighet og iver forsøkt at vinde hende og hver gang hun saa et smil paa det bleke ansigt, tænkte hun: «Hun liker mig. Jeg opnaar at vinde hende.» Dog alltid lukket portene sig igjen og fra den dag, da oversøster hadde været i bryllup, omgikkes hun bare med søstrene rent tjenstlig. Ogsaa med doktor Merker. Hun omga sig med en kulde, som ingen kunde gjennembryte.

Selv professoren, som ogsaa i denne uke var sterkt overarbeidet hadde allerede to gange spurt: «Oversøster, hvad er der iveien med Dem? Det er noget, som ikke er som det skal. Ut med sproget.»

«Jeg feiler ikke noget, hr. professor.»

«De stridbuk. Naa den dag kommer nok, da De vil komme til mig og si: De maa hjelpe mig, jeg greier det ikke lenger alene.»

«Jeg kan da ikke plage Dem, hr. professor med mine sorger.»

Men søster Erika, som tilfældigvis hadde hørt denne samtale, følte sig stolt paa oversøsterens vegne. Ja, slik skulde de ekte kvinder være Rolige og greie og rake og ikke la noget menneske faa indblik i sit indre liv. Saan vilde hun ogsaa være.

Men hun var bygget av et andet tømmer. Stolt, fin og helt igjennem fornem, men ogsaa med den hemmelige længsel efter kjærlighet — en natur som alltid maatte gi og ta — —

Dagen var lang og middagshvilen bragte ingen ro og til smerterne i brystet kom der nu ogsaa hodepine og lemmerne kjendtes som bly. Om eftermiddagen blev det endnu værre.

Mere end engang saa oversøsteren bort paa sin unge

hjælperske. Hun skulde gjerne git hende fri, men alt stod nu paa hodet i klinikken. Det var et evig ut og indryk av syke og døende. I andet og tredje ene-værelse laa der nu ogsaa sterkt angrepne, det var næsten ikke mulig at overkomme altsammen og først da klokken gik mot seks, kunde hun si: «Søster Erika, De ser ikke frisk ut. Gaa ind til lille Zimmer og sæt Dem der og hvil Dem litt.»

«Staar det fremdeles daarlig til med hende, oversøster?»

«I middags ventet jeg det værste. Men senere kom hun til bevissthet, sa mit navn og drak, da jeg støttet hende op — —»

«Kan hun røre sig igjen?»

«Nei. Hun kan heller ikke lukke øinene ordentlig op. Nu synes hun heller ikke at høre. Men vi faar haabe.»

Erika gik ind i det lille værelse og satte sig ved vinduet og da hun sat der merket hun først at hun næsten ikke kunde holde sig oppe. Utenfor rev en kold høstvind bladene av træerne. De sidste maanedsroser laa avrevne paa de vaate bed og vildvinen hadde kun faa igjen av sine røde blade. Koldt, skiddent og uhyggelig saa det nu ut i den store park og klinikkens store teglstensbygninger, som i sommer hadde ligget halvt skjult av roser og busker laa nu øde og nakne som en lang række sørgehuse, hvor nøden hersket og døden hentet sit bytte. Tusmørket øket og bak klinikkens store vinduer lyste det elektriske lys op. Tiden var inde for de unge søstre at begi sig over i Margarethehuset. I aften holdt bestyrerinden foredrag og forsinkelse blev strengt paatalt.

Men hun blev sittende med sænket hode og lyttet efter sit hjertes sterke banken og hadde vanskelig for at puste.

Da søster Paula traadte ind og sa: «Men er her ikke lys? Søster vil De ikke gaa nu?» svarte hun sagte: «Jeg vilde helst lægge mig her i den anden seng. Jeg orker ikke mere!»

«Naa har De ogsaa faat den?»

«Jeg er ræd for det. Mit hode holder paa at springe i stykker. De maa hjælpe mig i seng, ellers falder jeg om.»

SYTTENDE KAPITEL.

Da doktor Merker den næste morgen bøiet sig over søster Erikas seng og talte ømt og bløt til hende, stod oversøsteren der med et ubevægelig ansigt. Intet træk om munden, ikke et blik var anderledes end det pleiet at være, naar hun stod ved de andre senge og dog slog hendes hjerte haardt og tungt og hun opfattet med hver fiber den store forskjel i hans stemme. Den lød altid varm og fuld av menneskelig deltagelse, men nu — —

Men da han vendte sig til hende og sagte spurte: «Vil De beholde søster Erika her, eller skal jeg faa hende flyttet?» svarte hun bestemt og venlig. «Jeg vil nødig overlade vor unge søster i andres hænder. Det som kan gøres for hende, vil jeg gjøre.»

Hun holdt sit ord. Hun var uavladelig i dette værelse og ingen mor kunde sørge bedre for sit barn end hun for søster Erika.

«Lungebetændelse,» sa professoren, da han avla sit daglige besøk. «Hun burde gaat tilsengs for længe siden. Vi maa passe paa hjertet. Jeg liker det ikke.»

Feberen steg den anden aften over 40, men den syke var ved fuld bevissthet og hun var ved godt mot. Man skulde bare ikke skrive til hendes slegtninger. «De kan jo allikevel ikke hjelpe. Heller ikke kan de komme for reisen er for besværlig og for dyr. Og mor har nok bekymringer for os alle.»

«De tapre barn,» sa Merker. Hans øine sa endnu mere, for nu her ved sykesengen følte han pludselig at han vilde rammes av et stort tap, hvis denne unge søster ogsaa vilde gaa bort.

Han hadde set mange unge mennesker vandre bort allerede i en tidlig alder, men aldrig før hadde tanken paa døden forekommet ham saa ubarmhjertig. Selv

synet av den lille Zimmer, som laa der utstrakt som selve Snehvite, smilende ubevægelig med de sorte fletter nedover brystet og stredes med døden — saa ondt det end gjorde ham — virket det allikevel ikke saa smertelig paa ham, som naar søster Erika hostet saa de røde blodsdraaper piblet frem i mundvikerne.

Man skulde atter gjennemleve en nat. Fru konsul Zimmer hadde været der, hadde spurt rent ute av sig, hvordan det vel kunde være mulig at lægerne ikke formaadde at vække barnet, for det var jo bare en slags besvimelse og for det gaves der da midler. Hun hadde graat og ropt med tusen navne paa sin Lisi og var saa igjen gaat bort efter at ha besvoret oversøsteren om at gjøre, alt hvad gjøres kunde. Det var grusomt at ikke en mor fik pleie sin egen datter, en mor visste alene, hvad hendes barn trængte.

Og oversøsteren hadde svaret korrekt og rolig og forsikret, at alt skulde gjøres og at Lisi i de to maaneder, hun hadde været paa Neuenbeck — hvortil hun besynderlig nok og paa morens uttrykkelige ønske var blit bragt — hadde likt sig godt: «De behøver intet at si os, fru konsul, vi har alle lært at holde saa meget av barnet at vi alle av den grund vil gjøre alt, hvad vi formaar.»

Klokken ti om aftenen gik hun atter ind til de to unge piker.

Søster Erikas øine saa angrepne ut, hendes kinder glødet og hun var svak og mat, men saa taknemlig paa hende, da hun ga hende noget at drikke. Lisi Zimmer sa sagte, som i drømme: «Oversøster? Oversøsteren er snild.»

«Vet De at jeg er hos Dem, lille Zimmer?»

«Kjære oversøster.»

Mere sa hun ikke. Pulsen gik litt roligere og bestemtere og oversøsteren sa atter til nattevakten: «Søster Grete, jeg har igjen haab. Kunde vi bare faa hende godt og vel over dagen imorgen, da kunde hun allikevel kanske greie det.»

Da hun imidlertid hadde ligget en halv times tid,

banket nattevakten paa: «Oversøster — — lille Zimmer aander pludselig næsten ikke mere.»

Hun løp ind til hende.

Der laa barnet som det hadde ligget i flere dage, smuk og yndig, men aandedraget kunde næsten ikke merkes, og kindernes lette rødme gik umerkelig over i dødsens blekhet.

«Lisi,» hvisket oversøsteren, mens taarene traadte hende, som var saa vant til at se alskens elendighet i øinene. «Lisi — kjære lille Lisi —»

Men det sovende barn kunde ikke mere fornemme de kjærlige ord. Hun var forlængst over al nød og holdt paa at gli ind i den store stille fred.

To minutter, tre minutter — da stanset aandedræt- tet og den unge pike var blidt gledet fra søvnen ind i døden.

Den næste dag gik tilende og dagen efter — men spanskesyken herjet fremdeles. Endnu var hver eneste seng optat og det vilde gaa uker, inden de syke kom sig, dog var det værste over og det var nu ikke saa mange nye tilfælder. De let angrepne kunde allerede utskri- ves, dødsfaldene tok av og læger og sykepleiersker aan- det lettet ut.

I salen laa der ikke længer nogen dødssyke. Kun søster Erika kjæmpet hardt for at leve. Naar Merker kom om morgenen søkte hans rædde øine oversøsteren: Hvordan gaar det? syntes de at spørre. Han visste ikke selv, hvormeget hans øine forraadte. Han hadde ikke slik magt over dem som søster Hertha, som altid bar det samme ubevægelige uttryk i sit ansigt. At der nu laa en graa skygge over hendes træk, tilskrev man den anstrængende tid, hun hadde gjennomgaat.

De gik begge sammen ind til den syke og søster Erika sa altid det samme med svak stemme: «Det gaar litt bedre. Jeg blir saa godt pleiet og passet.»

Men tre dage efter at Lisi Zimmer var baaret ut, kom den time, da øinene angstfuld spurte og hænderne søkende famlet om paa teppet. Den sterke feber kunde ikke stanses. Merker kom ind mellem ni og ti om afte-

nen og oversøsteren saa, hvor vanskelig det var for ham at maatte gaa igjen. Denne nat maatte efter al menneskelig beregning bringe en avgjørelse — og haabet var meget litet. Da han endelig gik, sa han — hun forstod at han med møyie fik ordene frem. «De maa kalde paa mig, hvis det værste skulde hænde, oversøster.»

«Det skal jeg. Men jeg haaber det ikke behøves.»

Denne nat gik hun ikke selv tilsengs. Hun tok kampen op med døden. Den stod ved siden av sengen og la sin haand atter og atter paa den sykes svake hjerte. Oversøsteren hadde lagt kamfersprøiten ved siden av sig. Bare sveden vilde bryte ut, bare denne tørre hete vilde gi sig.

Henimot midnat blev aandedrættet roligere, men samtidig begyndte fingrene og føtterne at bli kolde. Ingen varmeklær eller varmetørklær hjalp.

Var dette døden? Burde hun ringe doktor Merker op? Hun kom til at tænke paa, hvordan hendes mor hadde fortalt om at da hun selv engang som liten pike hadde været like inde i døden og alt begyndt at bli kold, da hadde moren klædt sig av og lagt sig ned i sengen til sit barn og varmet det med sin egen krops varme. Barnet var derved kommet i sved og blit reddet.

Om jeg forsøkte dette sidste middel? Hun ropte paa nattevakten. «Hjælp mig, søster Grete, vi vil tulle søster Erika ind i uldtepper. Saan ja og nu maa De passe paa, naar jeg roper.»

Hun tok av sig sine klær, slog uldteppet til side og la sig ned ved siden av den bevisstløse. Og en sterk trods steg op i hende: Dette bytte skulde ikke døden faa. Netop fordi dette dødsfald vilde bety saa meget for hende, netop derfor skulde det ikke ske. Livet skulde skille mellem dem, ikke døden.

Nattevakten kom, da hun ropte paa hende.

«Læg teppet godt om søster Erika og mig. Saan ja. Og saa varmeklærne ved søsters ben og en bak ryggen og en bak knærne. Hun maa bli varm og se til at faa svede.»

«Oversøster,» sa nattevakten, «De blir smittet.»

«De har bare at gjøre, hvad jeg sier Dem. La døren staa aapen, saa De kan høre naar jeg roper.»

Hun la armene om den unge søster og strøk sagte og forsigtig nedover hendes ryg indtil fingrene var følelseløse og armene næsten lamme. Varmen i sengen blev næsten uutholdelig og sveden brast ut av søster Herthas porer. Hun laa og hvisket sagte til søster Erika, men hun svarte ikke, laa bare stille med lukkede øine og ante ikke at der var nogen, som stredes med døden om hendes liv.

Nattevakten saa ind av døren. «En time er gaat, oversøster. De holder det ikke ut.»

«Jeg har ikke spurt Dem om Deres mening, søster Grete. Men kom hit og ta skjærmen av lampen. Er søster Erikas ansigt endnu saa koldt og stivt?»

«Nei, oversøster, det ser nu ut mere som om hun sover. Og der — der ved tindingen er hun litt fugtig. Bare ganske lite er det, men allikevel —»

«Gud være lovet. Gni hendes føtter litt. Hænderne kjendes ogsaa varmere ut, merker jeg.»

Igjen gik der et kvarters tid og saa atter et. Henved fire om morgenen gled oversøsteren forsigtig ut av uldteppet, tullet det atter fast om søster Erika, som nu laa der og pustet rolig og regelmæssig. Hun grøsset, for den kolde natteluft, for sveden drev av hendes eget legeme og saa ropte hun forsigtig paa søster Grete: «Jeg gaar nu ind og legger mig et par timers tid. Nu er hun reddet.»

Hun gik ut til telefonen og ringte.

«Doktor Merker, tak. Er det Dem hr. doktor? De har slet ikke sovet? Ja, nu behøver De ikke mere at ængste Dem, for jeg har et godt budskap til Dem. Hun sover, feberen er sunket og hun er nu begyndt at svede. Vi kan igjen begynde at haabe. Nei, tak mig ikke. Jeg har bare gjort det, enhver vilde gjøre.»

Hun tumlet ind paa sit værelse. Hun følte hverken glæde eller sorg for fremtiden, alt forsvandt i træt-

hetsfølelsen. Neppe hadde hun faat trukket teppet over sig, før hun ogsaa sov.

Hun forsov sig for første gang, sov fast og uten at drømme til langt paa dag. De, som gik forbi ute paa gangen, gik paa taaspidserne for ikke at vække hende for nattevakten hadde sørget for at alle fik vite, hvad der var hændt i nattens løp. Doktor Merker, der alt kom ved syvtiden fik høre det av søster Paula. Han blev varm om hjertet. «Hun er da et storslagent menneske,» sa han.

Og da han et par timers tid efter stod likeoverfor hende, grep han hendes haand fast. «Oversøster, jeg lar nu lægen fare, men vet De, hvad De idag har gjort for mig som menneske?»

«Jeg vet det, hr. doktor.»

«Hvordan skal jeg nogensinde kunne takke Dem.»

«Jeg gjorde det ikke for at faa tak, hr. doktor.» Hun trak sin haand ut av hans. «Undskyld mig, men vi har snart professoren her og jeg har svært liten tid.» Hun gik fra ham og ind i salen og atter følte han som saa ofte før, at hun ved sin kulde reiste en mur mellem dem, som han ikke var istand til at gjennembryte. Nei hun hadde aldrig nogensinde blit den rette for ham, hendes hjerte vilde aldrig banke i søt haab og tvil og hendes øine vilde aldrig straale op naar en mand bøiet sig ømt over hende. Hun var et mønster paa et udmerket menneske, men hun manglet den dypeste kvindelige følelse.

Og da han traadte ind i værelset, hvor søster Erika laa i dyp søvn, ante han ikke at oversøsteren presset sine hænder saa fast sammen at neglene trængte dypt ind i haandflaterne, for at trænge tilbake det smertensskrik, som steg op fra hendes skuffede hjerte.

Hun hadde latt livet avgjøre sin skjæbne og livet hadde valgt for hende.

ATTENDE KAPITEL.

Lizzi Henrichs var vendt tilbake til sit hjem fra sykehuset og hendes hus var fylt av blomster og piker-

ne stod med nystrøkne kjoler ved døren og hendes mand kom straalende mot hende og hendes datter kastet sig glad om hendes hals og hendes svigermor, meget elegant, meget ungdommelig og meget elskværdig stod ovenpaa i dagligstuen og strakte begge sine hænder mot hende.

«Min kjære Lizzi. Hvor deilig at se dig hjemme igjen. Forhaabentlig er du nu ganske kommet over din sygdom. Du kan ikke tro, hvor det har tat paa Edvard. Han var virkelig blit ganske melankolsk.»

Lizzi saa tvilende paa sin mand og han trak hende ind til sig og kysset hende heftig. Hun blev usikker og rev sig løs.

«Men hvor er Leo? Skolen er da slut?»

Svigermoren, manden og datteren vekslet et hurtig blik.

«Hvad er det? Dere holder noget hemmelig for mig. Hvad er der iveien med Leo? Er han syk?»

«Nei da, frisk som en fisk.»

«Hvorfor kommer han da ikke for at hilse paa mig?»

«La os se om ikke bordet er dækket,» sa fru Henrichs og stak sin arm ind i sin sønnedatters og begge gik ut av stuen.

«Edvard, hvad er der hændt? Jeg er saa ræd og du smiler — —»

«Lizzi, nu maa du ikke være saa nervøs med en gang. Du har ikke den mindste grund til at være urolig. Leo er ganske simpelt i en pensionatskole.»

«Hvad er han?»

«Hør nu, det gik ikke — et hus uten en mor. For gutten var det rent umulig. Du vet, hvor fraværende han altid var. Og mens du var borte, tok det endnu mere til. Lærerne klaget, lægen sa at det var næsten unormalt — —» hendes øine, som stirret saa skarpt og ubehagelig paa ham, forvirret ham ganske. «— Og — og du maa ogsaa være forsiktig nu. Hvis du nu med engang skulde begyndt at arbeide med gutten — —»

«Jeg er dig meget taknemlig for at du tænker paa mig, men det arbeide med ham var min glæde. Og

hvori min sygdom stak, vet vi da begge to og behøver ikke at spille komedie os to imellem, naar vi er alene.»

«Lizzi, skal vi nu igjen begynde paa en scene? Har vi ikke lovet hverandre at forsøke paa at begynde paa nyt igjen? Vær nu rolig og fornuftig. Du vet da, hvordan Leo er. Han kan ikke slutte sig til andre gutter og gaar altid sine egne veie og er altfor følsom, saa at hans mund skjælver ved hvert haardt ord. En slik gut kommer ikke gjennom livet. Han maa lære at finde sig tilrette med sine samtidige i godt som i ondt, ellers blir det aldrig nogen flink mand av ham. Her i huset var han altid blit gaaende alene. Derfor har jeg tat dette skritt. Jeg turde ikke raadføre mig med dig paa forhaand, du hadde aldrig gaat ind paa det. Jeg maatte stille dig foran en avgjort kjendsgjerning. Og jeg haaber ogsaa at nu, da vi atter har fundet hverandre — —»

Det var noget sandt i det, han sa. Hun hadde ofte selv syntes at gutten var for vek. Og kanskje, hvis man paa forhaand hadde fremstillet saken paa den rigtige maate for hende — — men bak hendes ryg og netop nu da længselen efter gutten hadde medvirket i at hun atter vendte hjem — —

«Ser du, kjære barn, han kommer da hjem i feriene.»

«Men ikke om søndagene?»

«Nei, hvordan kan du tro det?»

«Er han ikke her i byen?»

«Det vilde være dumt. Han er i Keilhau i Thüringen.»

«Saa langt borte og paa den store skolen. Stakkars, hvor han sikkert længes hjem.»

«Tvertimot, han skriver saa fornøiet. Han har faat venner og snilde lærere. Du skal se, han blir som andre gutter.»

Og saa er han ikke længer min gut, tænkte hun bittert. Men hun tidde. Ellen kom ind. «Kjære mor, nu skal vi spise. Idag har vi østers og champagne. Far vil gjøre stas paa dig. Og blomster overalt. Du har visst ikke set det endnu.»

Og saa sat de der sammen om det festlige middagsbord, piken bød rundt, svigermoren fortalte det nyeste nyt fra Hamburgs selskapsliv og raadslog med sin sønne-datter om, hvordan de hurtigst mulig skulde skaffe Lizzi, som saa saa ung og straalende ut, et passende høsttoilette, «for moterne har forandret sig saa fra i vaares at du kan ikke bruke noget av det, du har,» og derute rullet vognen forbi og spurvognene ringte — —. Langt borte laa nu Neuenberger parkens dype stilhet og nerveklinikkens triste skjæbner.

De følgende dage forløp i drøm og virkelighet. Hendes mands nyopvakte følelser baade tiltrak og frastøtte hende. Det var ikke slik, hun vilde ha hans kjærlighet, men hun var for ung og for varm til at undrage sig den. Han lot hende ikke i fred, levet bare for hende, fandt daglig paa noget nyt, gik med hende i motemagasiner, kjøpte smykker og pelsverk til hende, bragte hende de nyeste bøker, læste for hende, gik i teatret og paa konserter med hende — — og naar hun undslog sig lo han av hende. Men hun følte at grunden gynet under hende. Alt var ikke saa glat og liketil, som han vilde ha hende til at tro.

En uke efter at hun var kommet hjem, spurte hun sin datter: «Hvordan staar det til med Walter, Ellen? Du snakker aldrig om din forlovede.»

«Vi — er ikke længere forlovet, mama.»

«Hvorfor det? Saa glad som han var i dig.»

«Aa nei, han var bare glad i sig selv. Ellers var han vel ikke reist saa ofte fra mig.»

«Det gjorde han vel fordi han maatte.»

«Han er saa forfærdelig pedantisk. Jeg kunde virkelig ikke holde det ut mere. Og bestemor sa ogsaa at det var ingen mening i at vi skulde vente paa hverandre. Saa evig som det vilde vare, mine bedste ungdomsaar gik jo bort paa det. Og desuten hadde han jo ingenting — —»

«Han har det, som er bedre end penge.»

«Ja, men penger trænger man nu engang. Av en

embedsmands gage kan da virkelig ingen leve nutil- dags.» Hun kastet sig om morens hals.

«Se ikke saa forfærdelig alvorlig ut. Han er sikkert bare glad for at han er kvit mig. Vi passet ikke sammen. Far var saa glad over at det blev forbi. Han kunde aldrig like Walter.»

Hvad skulde hun si? Det, som var skedd, var skedd. Men hun følte sig ræd. Hvem skulde vinde denne unge pike? En eller anden som spekulererte i hendes medgift? En som smigret hende og fremelsket hendes daarlige sider?

Hun fik snart rede paa det.

En eftermiddag kjørte hendes svigermors vogn op for døren, hun hadde gjort indkjøp med sit barnebarn og da de steg ut av vognen fulgte en stenrik ældre levemand dem. Det var en av svigermorens bekjendte. Fru Lizzi, som stod bak gardinet saa hvordan han sa adjø til hendes datter, hvordan han først længe beholdt den unge pikes haand i sin, inden han med et kys slap den, hvordan han saa løftet sine øine og Ellen gjengjældte hans intense blik, da visste hun, hvem den nye beundrer var og at han med al sin ydre glans vilde være Ellen meget mere velkommen end den unge student, som kun hadde sin gode forstand og sit rene liv at lægge i vegtskaalen.

Da hun snakket til sin mand om det, saa hun alt ved det første ord at al motstand mot dette parti vilde være forgjæves: «Vær saa snild ikke at blande dig i dette. Du maa da endelig engang indse at dine forskruede meninger om menneskene og livet ikke stemmer med den virkelige verden. Behrens er en gentleman helt igjennem. Han vil skaffe sin kone alt det, som forlanges. Som forretningsmand har han det bedste ord og om han har levet en smule sterkt, saa blir han desto bedre som egtemand. Og Ellen vil ha ham. Slike unge piker har jo altid en svakhet for mænd med daarlig rykte. Don Juan typen er nu engang eftertragtellesværdig.»

«Gud ske tak det er da ikke alle, som synes det.»

«Men de, som har temperament og livslyst og jeg vil si dig engang for alle: Vor datter hører til dem, som bør gifte sig tidlig. Hun kunde gjøre dumheter, men Behrens vil passe paa hende.»

«Og slik snakker du om vort eget barn?»

«Jeg snakker om tingene som de er. Du ser hende gjennem dine egne øine og ser anderledes paa hende, end hun er.»

«Det er altsammen forfærdelig. Vor lille rene unge pike og denne utlevede mand.»

«Bruk da ikke slike stygge gloser.»

«Aa nei her i vort hus maa alt det ydre være i orden, selv om man bak kulisserne — —»

«Men Lizzi begynd nu ikke paa det igjen. Jeg vil ikke høre tale mere om disse ting. Jeg trodde forresten ikke Sturm vilde lat dig faa komme hjem, før du var virkelig helbredet.»

Fru Henrichs lo høit. «Nu vet jeg altsaa, hvad du forstaar ved helbredelse. Men hvorfor var jeg saa dum, jeg visste hvad jeg gjorde og jeg gjorde det likevel.»

Siden denne samtale var der atter indtraadt en mistemning mellem dem. De anstrengte sig begge for at late som ingenting, men for hver dag blev det vanskeligere og da saa Lizzie Henrichs atter blev overlatt til sig selv det meste av dagen, sa hun til sig selv: Vi er fremmede for hverandre like indtil den inderste fiber i vort sind. Jeg visste det og kan ikke bebreide nogen det. Men siden jeg er vendt tilbake maa jeg forsøke at bevare freden og føie mig efter ham ogsaa der, hvor jeg føler og tænker ganske anderledes end han. Vi er jo ikke barn længer og sandseligheten maa kunne la sig omsætte i dypere følelser. Kommer han ikke til mig, maa jeg søke at naa ind til ham. Kanske kan det lykkes gjennem hans arbeide.

Men Henrichs lo, naar hans kone spurte ham om hans utkast og tegninger. Som et barn behandlet han hende, naar hun forsøkte at interessere sig for hans arbeide.

Tre uker gik hen og de gled stadig længer fra hver-

andre. Efter den korte rus fulgte den haarde virkelighet.

En kold og taaket eftermiddag opsøkte Lizzi sin mand paa hans kontor. De skulde gaa sammen i teatret. Vognen holdt utenfor og hun gik de tre trapper op og ind i den store tegnesal, bak hvilken det lille privatkontor laa.

Hun fandt Heinrichs ifærd med at brænde en del gamle breve, tegninger og aviser: «Hvad holder du paa med Edvard?»

«Stor oprydning. Mine skuffer svømmer snart over. Hjælp mig litt, jeg er snart færdig.»

Hun kastet kaapen og begyndte at hjelpe ham. En haug med iturevne breve laa ved siden av ovnen. Uvilkaarlig saa hun paa dem. Regninger, ansøkninger fra kontordamer, breve fra slegtninger var det. Hendes mand, som saa paa hende, lo. «Det er ikke noget at se efter, det er virkelig ingen interessante skrivelser.»

Blandt nogen tegninger stak hjørnet av et fotografi frem. Hun trak det frem. Det forestillet en billedskjøn mørk ung pike med utprægede træk og med et stolt lykkelig smil om munden.

«Det ansigt tror jeg, jeg har set før.»

«Neppe. Du har jo aldrig før været her.»

«Var hun her paa kontoret?»

«Ganske kort. Hun dudde ikke — — Kast det i ovnen. Vi har liten tid.»

«Hvad het hun?»

«Tror du jeg husker det. Man lægger ikke merke til slike damers navne. De heter altid bare «frøken.»»

«Jeg vil gjerne beholde det billedet.»

«For et indfald. Kast det nu bort.»

«Men hvis hun ber om at faa det igjen?»

«Vilde hun ha det igjen, hadde hun vel bedt om det for længe siden.»

Lizzie tok pelskaapen paa igjen og stak fotografiet i væsken. Hendes mand lo. «Jeg skal vædde paa at du igjen finder paa en historie. Gjør dig ikke den umake, der eksisterer ingen.»

«Jeg skal saavist ikke finde paa noget, men jeg maa vite, hvor jeg har set dette ansigt før.»

«Hun minder dig vel bare om en eller anden. Eller saa er hun vel ansat nu i en av dine butikker.»

Hans kone svarte ikke og de kjørte til teatret.

Men om natten, da søvnen atter ikke vilde indfinde sig og hun urolig kastet sig frem og tilbake kom hun igjen til at tænke paa fotografiet. Hun kjendte det og visste allikevel ikke, hvem det var.

Hun studerte og grublet, men uten nogen mistro. Hun vilde ikke mere granske i de glemte gamle ting. Hendes mand hadde git hende sit æresord paa at hendes mistanke hadde været indbildninger.

Endelig kom søvnen. Og i søvne var hun atter som saa ofte ellers i Neuenbeck, hørte atter nattevaktens sagte skridt ute paa gangen, de sykes tunge pusten inde fra salen og med en gang en skrikende stemme: «Oversøster, oversøster — — Edvard skal komme — —» Hun hoppet høit i sengen. Hendes hjerte slog som en hammer, hendes øine stirret vidaapne ut i mørket. Skrek det ikke endnu? Nei, alt var dødsens stille, bare hendes mands regelmæssige aandedrag hørtes.

I mørket listet hun sig ut av sengen, tok morgenkjolen om sig, gled sagte ind i sideværelset og grep væsken — fotografiet var der ikke.

At det var forsvundet fortalte hende tydelig at det ikke skulde lykkes hende at undersøke, hvem det var. Hun skulde ikke kunne gaa til fotografen og spørre: Hvem er det? Hvor bor hun? Men det var heller ikke nødvendig. Det straalende lykkelige ansigt og jødepikens fordreiede træk var et og det samme. Det forandrede uttrykk hadde gjort at hun ikke straks hadde kjendt hende. Og lynsnart gik det op for hende. De mørke øine som hadde fulgt hende, hvergang hun gik gjennom salen, de besynderlige ord, som hun dengang ikke fæstet sig ved og det evige rop paa navnet: Edvard, Edvard. — Og saa spørsmålet efter billedet i silkeblusen, som han hadde git hende! Hun hadde ogsaa

straks fundet det paafaldende at denne tarvelige pike var saa elegant klædt.

Lizzi Henrichs krøp sammen i en lænestol og stirret frem for sig. Time efter time gik. Først da hun hørte at tjenestefolkene begyndte at røre paa sig, klædte hun sig og gik ned i sit eget værelse. Der lot hun kaffen bringe ind. Hun havde været søvnløs og vilde ikke forstyrres, for hun vilde forsøke at sove litt paa sofaen. Herren skulde heller ikke banke paa.

Saasnt det var mulig, ringte hun op til Neuenbeker og bad om at faa oplysninger om patienten, frøken Blumenberg, som var overflyttet til Gehlsberg. Hun skyldte hende nogen penge og hadde mistet adressen.

Man skulde undersøke i bøgerne efter hendes tidligere adresse og gi hende bud.

En time efter fik hun den. Steingate 54 hos fru Salomon, patientens tante. Ved middagstid kjørte hun til Steingaten. I en liten trang leilighet, som luktet av gamle klær og aargammel matlukt traf hun en forkommen liten kone, som saa med aabenbar mistro paa den elegante dame. Hvad vilde hun? Forhøre sig om Sara? Hadde hun engang været hos hende som stenograf? Sara hadde været saa mange steder, men aldrig holdt længe ut og aldrig var nogen før kommet og spurt efter hende.

Ja nu var det forbi med moro og fornøielser. Lizzi visstee ikke, hvad mere hun skulde spørge om. En vild ide hadde bragt hende hit. Hun trodde at her skulde hun endelig faa vite sandheten, men denne mistroiske kone ga ikke anledning til yderligere spørsmal.

«Var ikke Deres niece den gang forlovet?» spurte hun nølende og blev rød ved sin egen løgn. «Hvorfor blev hun ikke gift?»

Konen saa forskende paa hende. «Saa var hun det? Det vet jeg ikke noget om. Sara var ikke av dem, som løp efter mandfolk, men de lot hende aldrig i fred — aa de mandfolkene. Vil De vite mere, frue?»

«Nei tak, det gjør mig saa ondt at det staar saa trist til med Deres niece — saa haabløst.» Hun vendte sig mot døren, da faldt hendes blik paa en komode, som stod

halvveis bak døren og hun blev hvit som sne. Edvards fotografi. Et portræt, som hun selv aldrig hadde set. Og saa slaaende likt.

Der var ikke længer nogen tvil.

«Hvem er det?» spurte hun med klangløs stemme.

«Aa det er en nevø av min avdøde mand. Han bor i London.»

«Ja saa. Adjø.»

Hun spadserte den lange vei tilbake til sit hjem. Det tykke slør, hun hadde paa gjorde at ingen av de forbigående la merke til det forstyrrede og fortvilede ansigt.

«Frøkenen er sammen med fru Henrichs i butikker. Fruen hentet hende,» sa stuepiken, da hun kom hjem.

Ja svigermoren hadde tat tøilerne i sin haand under hendes fravær, bestemte alt i huset og ordnet alt og hadde en finger med i alt som skedde. Og Henrichs syntes at like det. Hans mor kom godt overens med ham og endnu bedre med sit barnebarn.

Denne hørte bare paa hende og lot sig ganske lede av hende. Lizzi var overflødig, aldeles overflødig. Før øieblikket var hun atter et leketøy for sin forelskede, lunefulde mand, om nogen maaneder fuldstændig tilside-sat, forladt og overset. — Og hendes gut — det skar som en kniv gjennom hendes hjerte — aa hvad nyttet det vel, hun hadde ogsaa mistet sin gut. Skulde hun ta kampen op igjen — kræfterne var borte. Hun hadde mistet sine kræfter, da hun vendte tilbake til sin mand og blev hans elskerinde, for hans hustru — det hadde hun aldrig været. Hun saa sig om i sit elegante værelse, alt var tomt og alt var saa inderlig likegyldig. Hele livet var et motbydelig vrægebillede, hun orket det ikke længer. Tilsynelatende hadde hun hat al verdens herlighet mellem sine hænder og da hun skulde se nærmere paa dem, var det alt sammen bare støv og aske.

Hun gik bort til sit skrivebord og aapnet en skuffe, tok to smaa esker, som apotekeren hadde sendt hende og saa paa dem. Veronal. Dengang da søvnløsheten var begyndt, hadde hun faat dem. Den ene var næsten tom,

den anden ikke rørt. Det var blit sagt hende at mere end tre tabletter maatte hun ikke ta. Hun tallet efter. Fjorten stykker. Det var nok.

Hun satte sig ved skrivebordet og skrev nogen linjer, saa ringte hun paa piken og bad hende lægge dette brev, som var adressert til oversøster Hertha i Neuenbeck, i kassen. Et øieblik betænkte hun sig paa, om hun skulde skrive et par ord til sin mand. Hvorfor? Han vilde sikkert snart nok overvinde den smule samvittighetsnag, som han kanske vilde føle. Han vilde dække alt med det ene ord sygdom. Da tok hun igjen pennen og skrev paa bordets rosentræsplate navnet: Sara Blumenberg.

Derpaa tok hun æsken gik ind i sit soveværelse og laaste døren efter sig.

*

Det var faldt rim i nattens løp for første gang. Søster Hertha stod utenfor klinikken indhyllet i et tykt sjal og saa efter en vogn, som netop kjørte bort.

Doktor Merker bragte sin forlovede hjem til sine forældres hus, for at hun under den omhyggeligste pleie skulde kunne komme helt til kræfter igjen. I otte dage hadde oversøsteren været vidne til deres stille lykke, og hadde bestandig med et like ubevægelig ansigt tat mot søster Erikas tak og endelig var der i det mindste slut paa denne pine. Indpakket i sjaler og tørklæder kjørte søster Erika ut av sykehusets port og kom hun hit nogensinde mere, kanske til sommeren, da var det som ung frue.

Oversøsteren besluttet at ta sin ferie paa den tid. Endnu engang hadde hun strakt sin haand ut efter den varme egteskabelige lykke — men nu var hendes tid forbi. Foran hende laa der kanhænde et langt liv — fuldt av pligter, men uten glæder. En ensom gate og føyterne vilde bli trætte ved vandringen.

Professoren kom hurtig gaaende. Han var alene uten den vanlige hale av assistentlæger. Han saa op-

hidset ut. «Har De hørt det? Fru bygmester Henrichs har tat gift igaar.»

«Naa, saa det er saa.»

«Hvor vet De det fra?»

Søster Hertha stak haanden i lommen og rakte Sturm et kort brev. «Dette fik jeg i dagmorges.»

Ingen overskrift, ingen underskrift bare et par linjer:

«Man skal ikke kaste ansvaret over paa nogen. Jeg visste hvad jeg gjorde, jeg visste at jeg slog ind paa den gale vei, men jeg var svak og jeg maa lide for min svakhet. De sterke, som staar lik lyssøiler i dette mørke fortumlede liv, de har bare ret til at leve. Gud give, De blev lykkelig, oversøster Hertha.»

«Man skal ikke kaste ansvaret over paa andre,» mumlet professoren: «Gud vet at vi har villet det bedste. Hadde hun hat den natur at hun hadde kunnet gjennomføre det, hun hadde foresat sig, vilde hun ogsaa gjort det likeoverfor os. Det strandet paa hendes svakhet.»

«Og andre strander paa grund av sin styrke,» sa oversøsteren. Det klang saa bittert. Sturm saa paa hende.

«Hvad gaar der av Dem? Jeg har før spurt Dem om det. De er ikke den samme længer. Dette er noget mere end overanstrengelse. Snak ut for engangs skyld.»

«Det feiler ikke mig noget, hr. professor.»

«Oversøster, jeg spør ikke ofte to gange. For tredje gang spør jeg ikke.»

«Det vil De heller ikke behøve, hr. professor. Jeg skal nok passe paa. Nerverne er igjen i orden.»

To bærere kom med en kurv.

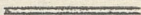
«Ny patient.» Sturm gik.

Oversøster Hertha gik bort til kurven og ga sine befalinger med en bestemt, klar stemme, som nu daglig i ti aar hadde ordnet og bestemt alt i disse rum.

Livets strøm fløt videre, nød og død var hendes daglige gjest, forfeilede livsskjæbner, ødelagte skjæbner kastet strømmen op paa klinikkens tærskel og alle ventet de av hende raad, hjelp og trøst. Alle turde vise

sig hjælpeløse, svake og avmægtige, kun ikke hun. Hvad var det Lizzi Henrichs skrev: «De sterke, som staar lik lyssøiler i dette mørke fortumlede liv, de har bare ret til at leve.»

Hun visste ikke, om hun fortjente disse store ord, men det visste hun at livet kastet hun ikke fra sig, saalænge det endnu var nogen at hjælpe og redde.

mag

Kloer's

På vevet i inntun

VÅGAN BIBLIOTEK

Svolvær

Aex 1

Depotbiblioteket

76g2 02 676

mag

KLOERS

PÅ NERVE-
KLINIKKEN